ČETRTEK, 23 APRIL 2009

PREDSEDSTVO: GOSPOD McMILLAN-SCOTT

podpredsednik

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 09.00)

2. Predložitev dokumentov: glej zapisnik

3. Pravice bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo gospod Johna Bowisa v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o uveljavljanju pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva (COM(2008)0414 – C6-0257/2008 – 2008/0142(COD)) (A6-0233/2009).

Kot mnogi že veste, je John Bowis pred kratkim zbolel v Bruslju in bil hospitaliziran. Bil je na operaciji, za katero lahko z veseljem povem, da je bila uspešna in sedaj okreva in je tako dober primer za čezmejno zdravstveno varstvo. Danes je njegovo mesto zasedel moj prijatelj in kolega Philip Bushill-Matthews.

Philip Bushill-Matthews, poročevalec. – Gospod predsednik, moja naloga je precej zapletena in enostavna hkrati. Zelo težka zaradi tega, ker gre za dokument, ki je zelo zapleten in občutljiv in pri katerem sem osebno zelo malo sodeloval. Zelo enostavna pa zaradi tega, ker gre za poročilo mojega uglednega kolega, Johna Bowisa, ki, kot ste povedali, trenutno okreva po zahtevni operaciji srca, opravljeni pred nekaj tedni v Bruslju.

Opravil je osupljivo delo in pripeljal ta dokument do današnjega uspešnega zaključka, hkrati pa postavil temelje za ta uspeh v izvornem poročilu o mobilnosti bolnikov v juniju 2005. Prepričan sem, da bi prav tako želel, da se komisarki za njeno podporo in poročevalcem v senci osebno zahvalim, prav tako pa tudi našemu sekretariatu skupine in raziskovalcu-strokovnemu sodelavcu za prizadevanja pri doseganju širokega soglasja glede številnih spornih vprašanjih. Z njihovo pomočjo si je John prizadeval osvetliti področje, ki je bilo zelo megleno in zagotoviti jasnost, kjer je prej vladala negotovost in sicer vedno na podlagi dveh sorodnih načel, da morajo biti bolniki vedno prvi in da je treba bolnikovo izbiro opredeliti na podlagi potreb ne sredstev.

V zadnjih 10 letih so se evropski državljani na sodiščih borili za svojo pravico, da bi odšli na zdravljene v drugo državo članico. Jasno je, da si bolniki želijo in zaslužijo to pravico, ter da so do nje upravičeni. Za doseganje te pravice se ne bi smeli boriti na sodiščih. Predlog, ki je pred nami, nam daje priložnost, da to tudi dejansko zagotovimo. Sedaj je čas, da politiki prevzamemo odgovornost in sami nadomestimo potrebo po sodnikih, kot je veljajo do sedaj, z vzpostavitvijo pravne varnosti.

Večina ljudi si bo vedno želela, da bi bili zdravljeni blizu doma. Prav tako pa bodo tudi vedno obstajali bolniki, ki bodo iz različnih razlogov želeli odpotovati na zdravljenje v drugo državo članico. Če se bolniki odločijo za to možnost, moramo zagotoviti, da bodo pogoji, pod katerimi bodo to storili, pregledni in pošteni. Zagotoviti moramo, da bodo vedeli, kakšni bodo stroški, kakšne varnostne standarde in standarde kakovosti lahko pričakujejo ter kakšne pravice imajo, če pride do kakršnih koli zapletov. To poročilo pokriva vsa ta vprašanja.

Naj jasno izrazim, da ta pravica bolnikov ne sme na noben način škoditi zmožnosti držav članic, da zagotovijo kakovostno zdravstveno oskrbo vsem svojim državljanom. To poročilo državam članicam ne narekuje, kako morajo organizirati svoje zdravstvene sisteme. Ne narekuje, kakšno kakovost oskrbe morajo zagotoviti. Dejansko vgrajuje zaščitne ukrepe, da bi tako državam članicam pomagali pri zaščiti lastnih nacionalnih zdravstvenih sistemov, na primer z izbiro sistema o predhodni odobritvi v nekaterih primerih.

Vendar pa takšne predhodne odobritve ni dovoljeno uporabljati za namene omejevanja bolnikove izbire. Povečana dostopnost čezmejnega zdravstvenega varstva bi morala postopoma spodbuditi nacionalne sisteme, da sami zagotavljajo vse boljše standarde zdravstvenega varstva.

Veselim se pripomb kolegov v razpravi, ki sledi.

Daniela Filipiová, *predsednica Sveta* – (*CS*) Gospe in gospodje, v veliko čast mi je, da sem se vam danes lahko pridružila in da lahko sodelujem v razpravi o številnih pomembnih temah, ki se nanašajo na javno zdravje, o katerih bo danes govora. To vključuje tudi uporabo bolnikovih pravic na področju čezmejnega zdravstvenega varstva, ki zagotavljajo bolnikovo varnost in skupne ukrepe EU v primeru redkih bolezni.

Najprej bi rada povedala, da vsa tri vprašanja spadajo med prednostne naloge češkega predsedstva in bodo prav tako na programu Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in potrošniške zadeve 7. junija 2009 v Luksemburgu. Zato toplo pozdravljamo naslednjo razpravo.

Češko predsedstvo se popolnoma zaveda pomembne vloge, ki jo je imel Evropski parlament v zakonodajnem postopku na področju javnega zdravja in se zaveda, da je tesno sodelovanje med Svetom in Parlamentom ključno. Vaša poročila o teh treh temah so torej bila pripravljena ravno pravi čas.

Rada bi spregovorila nekaj besed o perspektivi Sveta v zvezi s predlagano direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva.

Češko predsedstvo se popolnoma zaveda, da je treba zagotoviti pravno varnost za bolnike, ki so deležni zdravstvenega varstva v drugi državi članici in gradi na rezultatih dela francoskega predsedstva na tem področju. Naš cilj je pridobiti soglasje glede tega besedila, ki bo jasno in razumljivo državljanom EU, ki bo upoštevalo primarno zakonodajo, vključno s pravili subsidiarnosti in ki bo izpolnjevalo naveden cilj vzpostavitve pravne varnosti za državljane EU v zvezi z uporabo njihovih pravic, kadar prejmejo čezmejno zdravstveno varstvo. Istočasno pa je treba pozorno premisliti o možnih vplivih izvajanja predloga na stabilnost zdravstvenih sistemov v državah članicah EU.

Ob upoštevanju bistvenega pomena predloga so potekale zelo intenzivne razprave v pravnih organih Sveta, ki se še nadaljujejo. Zaradi tega vam sedaj ne morem povedati ali bo Svet dosegel politično soglasje ob koncu češkega predsedovanja, t.j. na svetu EPSCO junija. Vendar pa lahko sedaj podam številne splošne zaključke. Prihodnja direktiva mora kodificirati celotno sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti, ki se nanaša na izvajanje načela prostega pretoka blaga in storitev na področju javnega zdravja, prav tako pa mora vključevati uredbo o usklajevanju socialnih sistemov, da bi tako bila državam članicam zagotovljena možnost, da zagotavljanje zdravstvenega varstva v drugi državi članici pogojujejo s predhodno odobritvijo, ali možnost, da uveljavijo sistem "straže".

Ta načela so zapisana v poročilu gospoda Johna Bowisa o predlogu direktive, o kateri boste razpravljali. Prav tako je mogoče opredeliti druge teme, v zvezi s katerimi imata Evropski parlament in Svet enaka stališča: pomembnost zagotavljanja popolnih in pravilnih informacij bolnikom o možnostih za prejem čezmejnega zdravstvenega varstva ali poudarek na zagotavljanju visoke kakovosti in varnosti pri zagotavljanju varstva.

Češko predsedstvo ceni skrbnost Parlamenta pri pripravi tega poročila, katerega besedilo je rezultat številnih zahtevnih, a plodnih razprav in številnih ustreznih odborov. Zavedam se, da besedilo poročila predstavlja kompromis med različnimi političnimi skupinami in da doseganje tega kompromisa ni bilo enostavno. Zato se želim zahvaliti vsem, ki so sodelovali pri pripravi, pa tudi poročevalcu Johnu Bowisu, ki mu vsi želimo hitro okrevanje. To predstavlja dragocen prispevek, ki omogoča nadaljevanje zakonodajnega procesa v zvezi s predlagano direktivo. Svet bo podrobno pregledal besedilo poročila, kot tudi vse predlagane spremembe in bo pozorno preučil, kako jih vključiti v skupno stališče Sveta, da bi bilo mogoče podpreti sporazum na drugi obravnavi.

Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot sem že prej omenila, je še prezgodaj, da bi lahko povedali, ali bo na junijskem Svetu EPSCO dosežen političen sporazum o predlagani direktivi, saj razprave, ki temeljijo na kompromisnem predlogu, ki ga je predložilo češko predsedstvo, še niso zaključene. Kakor koli že, Svet bo še naprej razpravljal o tej temi, pri tem pa upošteval poročilo, ki ga je odobril Evropski parlament.

Predsednik. – Gospa Filipiová verjetno ne bo nasprotovala, če vas seznanim, da tudi sama uporablja invalidski voziček.

Androulla Vassiliou, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, preden spregovorim o pravicah bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva, naj izrazim spoštovanje poročevalcu gospodu Johnu Bowisu, ki ga danes žal ni z nami, a mu vseeno veliko dolgujemo v zvezi s tem dokumentom. Želim mu, da bi čim prej okreval, pa tudi zdravja in zadovoljstva po številnih letih odličnega opravljanja službe v imenu Evropskih državljanov.

(Aplavz)

Prav tako se želim zahvaliti vsem poročevalcem v senci za konstruktivno delo in seveda gospodu Bushillu-Matthewsu, ki danes govori v imenu gospoda Bowisa.

Včeraj smo tu v Strasbourgu praznovali evropski dan bolnikovih pravic. S tem priznavamo vse večjo vlogo bolnikov v zdravstvenem varstvu in priznavamo pomembnost, da bolniki zaupajo in poznajo varstvo, ki jim je zagotovljeno.

Osrednje vprašanje v tem kontekstu se glasi: kaj lahko Evropska unija stori za bolnike? Danes imamo priložnost, da napravimo pomemben korak k izgradnji Evrope po meri bolnikov, za vsakega posameznega evropskega državljana, ki ga spoštovani poslanci predstavljate.

Prvič, povedati moram, da sem zelo cenim trdo delo, ki ga je opravil Parlament pri preučevanju predloga direktive o pravicah bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva, o katerem boste kmalu glasovali. Naj se vam zahvalim in vam čestitam za vse vaše zanimive in pogostokrat zahtevne razprave in za zelo učinkovit postopek.

Dovolite mi, da se na kratko dotaknem načela, ki je v ozadju te predlagane direktive, kot tudi njegovih glavnih ciljev in načel. Izvor predloga temelji na desetletju sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti, ki je razsodilo, da imamo bolniki pravico do odškodnine za zdravstveno varstvo, ki so ga prejeli v tujini, tudi če bi ga lahko prejeli doma.

To je pomembno. To je pravica, ki za državljane EU izhaja neposredno iz Pogodbe. Čeprav so bile razsodbe jasne za zadevne posameznike, je bilo vprašanje, kako veljajo za vse druge primere, precej nejasno. Zato se je pojavila potreba po zakonodajnem okviru, da bi lahko vsi bolniki v Evropi uveljavljali svojo pravico do povračila stroškov čezmejnega zdravstvenega varstva.

Ta pravica ne bi smela veljati le za bolnike, ki imajo dostop do informacij, ki niso javno dostopne in za tiste, ki si lahko privoščijo odvetnika. Zato je Komisija po poglobljenem premisleku in obsežnem posvetovanju 2. julija lani sprejela predlog direktive.

V prvi vrsti je njen namen zagotoviti bolnikom boljše možnosti in dostop do zdravstvenega varstva po vsej Evropi. Bolniki predstavljajo osnovo tega osnutka zakona, ki prav tako v celoti upošteva različnost zdravstvenih sistemov po Evropi. Naj pojasnim. Vem, da so bili izraženi številni strahove, vendar ta zakonodaja ne bo nalagala nobenih sprememb glede organizacije in financiranja nacionalnih zdravstvenih sistemov.

Predlagana direktiva ima tri glavne cilje: prvič, razjasniti pogoje, pod katerimi bodo bolniki odškodovani po tarifi, ki velja v matični državi, za čezmejno zdravstveno varstvo; drugič, podati zagotovila glede kakovosti in varnosti oskrbe po vsej Evropi; in tretjič, spodbuditi sodelovanje sistemov zdravstvenega varstva v Evropi.

Na podlagi teh treh stebrov lahko veliko storimo za naše državljane, predvsem za tiste, ki želijo poiskati čezmejno zdravstveno oskrbo, predvsem pa za vse bolnike po vsej Evropi. Veselim se vaše razprave.

Iles Braghetto, pripravljavec mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve. — (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kako lahko opredelimo to direktivo? Predstavlja priložnost za bolnike, da izberejo ustrezno zdravljenje in da hitro pridejo do storitve; priložnost za regionalne sisteme zdravstvenega varstva, da izboljšajo kakovost in učinkovitost zdravstvenih storitev; priložnost za večjo evropsko združevanje v sektorju storitev osebne nege. Evropske referenčne mreže, tehnološki standardi in razvoj telemedicine bodo olajšali čezmejno sodelovanje, ki že poteka.

To zahteva primeren informacijski sistem, nadziranje kakovosti in učinkovitosti ustanov zdravstvenega varstva, zagotavljanje poklicne etike zdravstvenih delavcev in nebirokratskih postopkov za urejanje čezmejne mobilnosti. Ta direktiva zagotavlja ustrezen odziv na te zahteve.

Françoise Grossetête, pripravljavka mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko. – (FR) Gospod predsednik, gospa Vassiliou, najprej bi rada čestitala našemu kolegu gospodu Bowisu, čeprav ni prisoten. Njegovo odsotnost še toliko bolj obžalujem, ker je tesno sodeloval pri oblikovanju poročila o pravicah bolnikov, da res zasluži, da bi bil danes z nami.

Očitno je, da tu zagotovo ne gre za novo direktivo o storitvah. Gre za zavračanje ideje, da namesto politikov evropsko zakonodajo pripravlja Sodišče Evropskih skupnosti. To je nesprejemljivo.

Evropski državljani imajo pravico prejeti varstvo v drugi državi članici pod določenimi pogoji. Želim pomiriti tiste poslance, ki jih skrbjo morebitne zlorabe: ta direktiva v celoti upošteva suverenost držav članic v zvezi z njihovimi zdravstvenimi sistemi. V nasprotju s tem, kar so trdili njegovi nasprotniki, se to besedilo nanaša na vse bolnike in ponovno vzpostavlja večjo pravičnost in poštenost, saj so do sedaj do čezmejnega varstva imeli dostop le najbogatejši.

S to direktivo lahko takšno varstvo prejme vsak državljan, če v primeru bolnišničnega zdravljenja pridobi predhodno odobritev od svoje države članice pogodbenice, ki s tem dopušča odškodovanje stroškov po tarifah, ki veljajo v matični državi članici.

Če je storjeno vse, da bi se izognili zdravstvenemu turizmu, na to gledam le kot na napredek. Gre za velik napredek Evrope v zdravstvu, je bolj pošten in zagotavlja več informacij našim sodržavljanom glede varstva, ki je na voljo, prav tako pa povečuje sodelovanje v kontekstu novih zdravstvenih tehnologij.

Bernadette Vergnaud, pripravljavka mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov. – (FR) Gospod predsednik, gospa Vassiliou, gospe in gospodje, podali bomo mišljenje o besedilu, za katerega sem prosila in upala že dlje časa, predvsem v okviru mojega poročila o vplivu izključitve zdravstvenih storitev iz direktive o storitvah.

Bojim pa se, da je nedavno glasovanje pustilo grenak priokus v mojih ustih. Poročilo, kot je bilo potrjeno v Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane, ob podpori večine političnih skupin, razen socialdemokratov, je dejansko le odziv na odločitev Sodišča Evropskih skupnosti z nekaj izboljšavami. Ne samo, da se ne odziva na večino izzivov zdravstvenih politik v Uniji, ampak prav tako ne rešuje vprašanja pravne negotovosti za bolnike in poudarja tržni pristop k zdravstvenemu varstvu.

V zvezi s pravno negotovostjo, se mi zdi več kot očitno, da bo nejasnost, ki prevladuje med ustreznimi pogoji za izvajanje te direktive in Uredbe (EGS) št. 1408/1971, kmalu pa tudi Uredbe (ES) št. 883/2004, ki je bila sprejeta včeraj, povzročila nove sodne odločbe Sodišča Evropskih skupnosti.

V zvezi s tržnim pristopom, je mogoče duh tega poročila že zaslediti v povzetku njegove pravne podlage, povedano z drugimi besedami, členu 95, ki ureja pravila notranjega trga. Zdravje bi s tem postalo le produkt, kot vsi drugi, za katerega veljajo enaka pravila ponudbe in povpraševanja.

To lahko ima za posledico le neenak dostop do varstva, kjer bodo premožni in dobro obveščeni državljani lahko izbrali najboljše varstvo, ki je na voljo v EU, medtem, ko se bodo ostali morali zadovoljiti s storitvami, ki so že oslabljene v številnih državah članicah in ki jih ta direktiva nikakor ne bo izboljšala.

V tem duhu je tudi Sprememba 67 osredotočena le na vzpostavitev konkurence med nacionalnimi javnimi zdravstvenimi sistemi, kjer bi se vsaka oseba lahko po lastni izbiri, seveda pod pogojem, da plača, vključila v sistem v EU.

Na koncu želim zastaviti vprašanje glede predhodne odobritve za bolnišnično zdravljenje, katere uvedba je pogojena s številnimi omejitvami s strani držav članic, čeprav to načelo omogoča nadzor finančne uravnoteženosti socialnih sistemov in zagotavljanje jamstva bolnikom glede pogojev za odškodovanje.

Zaradi vseh teh razlogov in ker si ne ustvarjam iluzij o izidu današnjega glasovanja, glede na čudovito soglasje...

(Predsednik je prekinil govornico)

Diana Wallis, pripravljavka mnenja Odbora za pravne zadeve. – Gospod predsednik, v imenu Odbora za pravne zadeve, želimo pozdraviti ta predlog in izpostaviti, kaj prinaša z vidika pravne varnosti, kar je treba pozdraviti, pa tudi z vidika poudarjanja bolnikove izbire. Vendar kot odbor prav tako verjamemo – menim, da je to pomembno, glede na pomisleke, ki so bili danes zjutraj izraženi –, da upošteva subsidiarnost, s tem pa upošteva tudi celovitost nacionalnih zdravstvenih sistemov.

Mogoče edino področje, kjer se ne strinjamo v celoti s tem poročilom je to, da bi radi videli, da bi bilo več postorjenega za tiste bolnike, kjer je žal prišlo do zapletov. Menimo, da veljavni pravni režim in določena pravila glede pristojnosti niso dovolj jasna: lahko bi bila bolj osredotočeno na bolnike, kot smo to storili na drugih področjih, tako da bi lahko bolniki vložili škodne zahtevke v državi stalnega prebivališča in bi prejeli odškodnino v skladu z zakonodajo njihove države stalnega prebivališča. Dobro bi bilo, če bi to še enkrat pregledali.

Anna Záborská, pripravljavka mnenja Odbora za pravice žensk in politiko enakih možnosti. – (SK) Kot pripravljavka mnenja Odbora za pravice žensk in politiko enakih možnosti se želim zavaliti gospodu Bowisu za tesno sodelovanje in številne razprave pri pripravi tega poročila. Prav tako mu želim vse najboljše.

Poročilo se neposredno nanaša na pravice bolnikov, evropske zakonodajne oblasti pa morajo zagotoviti, da se enakost dosledno upošteva v zvezi z zagotavljanjem zdravstvenega varstva za ženske in moške. Nobena oblika diskriminacije na podlagi spola s strani zdravstvenih ustanov, zavarovateljev ali državnih uradnikov ni sprejemljiva. Nevarnost predlaganega sistema je v tem, da bodo čezmejno zdravstveno varstvo, ki pomeni obliko preferenčnega zdravljenja, uporabljali predvsem finančno bolje situirani državljani.

Eden izmed načinov za odpravo teh razmer je z možnostjo medregionalnega sodelovanja. Čezmejni regionalni sporazumi med finančnimi in zdravstvenimi ustanovami bi morali prispevati k usklajevanju zahtev bolnikov, stabilnosti javnih financ, predvsem pa prednostne naloge države glede zagotavljanja, da so njeni državljani dobrega zdravja.

Avril Doyle, *v imenu skupine PPE-DE.* – Gospod predsednik, od leta 1998 Sodišče Evropskih skupnosti ugotavlja, da imajo bolniki pravico do odškodovanja za zdravstveno varstvo, ki so ga prejeli v drugi državi članici. To poročilo na koncu osnutka predloga komisarja pojasnjuje, kako uporabiti načela, določena v primerih Sodišča Evropskih skupnosti.

Pozdravljam odlično poročilo Johna Bowisa in njegovo spretno reševanje številnih pravnih problemov, ki so se nanašali na izvoren osnutek predloga. Poročilo temelji na bolnikovih potrebah in ne na njegovih sredstvih. O opredelitvi bolnišničnega zdravljenja in predhodni odobritvi je že tekla razprava in kolikor mi je znano, je že dogovorjena s Svetom in Komisijo. Standardi kakovosti bodo ostali v pristojnosti države članice, medtem, ko bodo varnostni standardi veljali na evropski ravni. Viri informacij za bolnike po vzoru vse na enem mestu, bodo v vsaki državi članici ključnega pomena za dobro informiranost bolnikov, zagotavljanje vzajemnega priznavanja receptov pa bo po mojem mišljenju zelo pomemben dodatek k temu delu zakonodaje in mora čimprej slediti.

Čeprav so bile zdravstvene storitve prvotno vključene v osnutek predloga čezmejnih storitev gospoda Bolkesteina, je hitro postalo očitno, da je potrebna samostojna direktiva o tem zelo pomembnem vprašanju zdravja, ki vpliva na vse vidike zdravstvenega varstva v naših 27 državah članicah. Bolniki bodo vedno dajali prednost zdravstvenemu varstvu, ki je blizu mestu, kjer živijo. Trenutno se za čezmejno zdravstveno varstvo porabi le en odstotek naših proračunov. Ne pozabimo na to.

Vendar kadar to zahtevajo okoliščine, je lahko prejemanje zdravstvenega varstva v drugi državi EU zelo koristno – predvsem v obmejnih regijah, kjer je lahko najbližja zdravstvena ustanova na primer v drugi državi, ali kjer je na voljo več strokovnega znanja, na primer pri redkih boleznih ali pa je lahko določeno varstvo ali zdravljenje mogoče prej zagotoviti v drugi državi. Pri tem pa moram navesti, da splošna pristojnost v zdravstveni politiki in financiranje zdravstvene politike ostaja in bo še naprej ostalo na ravni države članice.

Glede poročila gospoda Trakatellisa imam le eno pripombo. Veliko je nejasnosti in negotovosti v zvezi s spremembo 15 in pozdravljam dejstvo, da bo mogoče z glasovanjem po delih glasovati proti konceptu "izkoreninjanja" redkih bolezni, ki je sprožil precej zaskrbljenosti. Kljub temu pa bom podprla preostali del spremembe in odlično delo, ki ga je opravil moj kolega profesor Antonios Trakatellis o redkih boleznih.

Dagmar Roth-Behrendt, *v imenu skupine PSE.* – (*DE*) Gospod predsednik, najprej bi v imenu svoje skupine zaželela gospodu Bowisu čimprejšnje okrevanje. Vem, da je do zadnjega dne glasovanja trdo delal v odboru in upam, da bo kmalu okreval po operaciji in da bo zopet med nami pred poletnimi počitnicami.

Moja skupina meni, da gre za zelo dobro poročilo. Vidimo, da je bil predlog Komisije temeljito izboljšan s številnimi spremembami s strani Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane in zaradi kompromisov, ki smo jih dosegli. Komisarka Vassiliou, s svojo skupino ste opravili dobro delo, vendar je bilo veliko prostora za izboljšave in to nam je tudi uspelo.

Uspelo nam je zagotoviti, da bodo sedaj vsi bolniki vedeli, da imajo v Evropski uniji pravice, prav tako, kot vsi ostali. Lahko se prosto gibljejo, prav tako, kot je to samoumevno vsakemu delavcu, vsakemu študentu in kot je samoumevno za blago, storitve in druge stvari. Tudi bolniki bodo imeli svoje pravice na notranjem trgu. Prav to ureja ta zakonodaja in zaradi tega jo tudi brez zadržkov pozdravljamo.

Poleg tega pa moramo izpostaviti, katera področja poročila še posebej odobravamo. To vključuje na primer dejstvo, da bo bolnikom zagotovljeno prosto gibanje, kadar ne bo šlo za bolnišnično zdravljenje. Prav tako menimo, da morajo države članice ohraniti pristojnost nad svojimi zdravstvenimi sistemi. Zagotovljeno

mora biti, da bodo lahko načrtovale svojo zdravstveno varstvo, specialistično oskrbo, njihove naložbe v zadevni državi članici pa morajo biti cenovno sprejemljive. Ne zahtevamo, da se državam članicam odvzame ta pristojnost, ta nadzor. Prav tako ne želimo, da so popolnoma izčrpane. Zaradi tega je prav, da za določene vrste zdravljenj obstaja predhodna odobritev. Tudi to je nekaj, kar moja skupina z velikim veseljem v celoti podpira in na koncu se bom vrnila na to vprašanje. To je dober pristop, kar je značilno za celotno poročilo.

Ena izmed stvari, ki jo osebno zelo pozdravljam, je dejstvo, da bodo končno vzpostavljene referenčne mreže. Kako dolgo smo zahtevali, da mora biti jasno, kje v Evropski uniji se uporablja najboljša praksa? Kje se zdravljenje najbolje izvaja? Kje so najuspešnejši? Katera skupina v kateri bolnici v kateri državi članici ima pomembne novice? Trenutno je vse to prepuščeno naključju. Mogoče majhen del znanstvenikov to ve, vendar ne vsak lokalni zdravnik. Dejstvo, da lahko te razmere izboljšamo z uvedbo referenčnih mrež, predstavlja velik napredek. Ti viri informacij bodo vsakemu bolniku v vsaki državi članici omogočili, da se oglasi in postavi vprašanje: "Kakšne so moje pravice?" informacije o pravicah bodo prejeli v svojem jeziku, v primeru težav pa bodo dobili odgovore. To je pozitiven napredek.

Ob koncu mojega govorniškega časa moram omeniti tudi tista področja, s katerimi se večji del moje skupine ne strinja. Za veliko večino moje skupine to vključuje dve točki, ki sta za nas ključnega pomena, kot tudi za potek našega glasovanja danes. Prva od teh je, da želimo dvojno pravno podlago. Z zdravstvenim členom, členom 152, moramo zagotovili, da bo iz našega sporočila, ki ga pošiljamo v svet, razvidno, da gre za vprašanje zdravstvene politike, kot tudi za vprašanje prostega gibanja. To potrebujemo in to pogojujemo z našo podporo.

Poleg tega smo prepričani, da je predhodna odobritev, kot je navedeno v členu 8(3), neustrezno opredeljena. Če tega ne bomo mogli izboljšati s pomočjo sprememb, ki smo jih predložili, moja skupina žal ne bo mogla glasovati za to poročilo, kar osebno obžalujem, čeprav bo to mogoče prispevalo k boljšim rezultatom na drugi obravnavi, če danes ne bomo naredili dovolj velikega napredka.

Jules Maaten, *v imenu skupine ALDE.* – (*NL*) Ta direktiva govori o bolnikih. To bi rada močno poudarila, saj smo seveda govorili o številnih drugih stvareh v sklopu čezmejnega zdravstvenega varstva: prost pretok zdravstvenih storitev in kaj storiti v zvezi s trgom zdravstvenega varstva. In ravno o tem sedaj ne govorimo.

Govorimo o pragmatičnem pristopu. Kako lahko naredimo sistem takšen, da bo bolnikom koristil? In če tega ne naredimo mi, kdo bo? Bolniki so v zelo slabem položaju. Ne želimo si, da bi bolni ljudje morali sodelovati v boju s hladnimi birokrati v zdravstvenem varstvu, ki obravnavajo zdravstveno politiko njenimi statističnimi podatki in številkami na svojih preglednicah, na računalnikih. To se ne sme zgoditi.

Prav zaradi tega gre tudi za socialno direktivo. Čezmejno zdravstveno varstvo je bilo seveda že dolgo dostopno vsem, ki so ga lahko plačali, vendar pa je treba nekaj storiti tudi za tiste, ki si tega ne morejo privoščiti. Ravno o tem razpravljamo danes, gospod predsednik.

Prav iz tega razloga naša skupina pripisuje takšen pomen predhodni odobritvi, ki je pri tej zadevi seveda ključnega pomena, gospa Filipiová. Zelo me veseli, da je danes prisoten tudi Svet. Predhodna odobritev ne sme biti vzpostavljena z namenom, da bi onemogočala čezmejno zdravstveno varstvo – vsekakor ne – ampak, da bi se bilo mogoče izogniti resnemu razvrednotenju nacionalnih sistemov. S tem se strinjamo in pri tej stvari gremo še dalje, kot bi verjetno to običajno storili. Zaradi tega je potreben kompromis. Menimo, da morajo obstajati izjeme za redke bolezni ali življenjsko nevarne okoliščine na čakalnem seznamu. Radi bi določili opredelitev bolnišničnega zdravljenja na evropski ravni, da bi tako bolnikom zagotovili pravno varstvo in varstvo znotraj nacionalnih sistemov.

Menimo, da bolniki, ki so že hudo bolni, v primeru zapletov ne bi smeli biti vpleteni v dolgotrajne pravne postopke; namesto tega bi moral biti vzpostavljen sistem evropskega varuha človekovih pravic.

Na Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane smo o tem seveda razpravljali in pozivam vse poslance na levici, da se tokrat odrečejo ideologiji in zagotovijo, da bomo sprejeli dobro direktivo za bolnike in se odločijo za pragmatičen pristop. S velikim spoštovanjem sem poslušala govor gospe Roth-Behrendt v zvezi s to temo.

Na koncu se želim resnično zavaliti poročevalcu gospodu Bowisu. Opravil je čudovito delo in iskreno upam, da bo kmalu okreval.

Salvatore Tatarella, *v imenu skupine UEN.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes odobravamo direktivo ki je precej pomembna, direktivo, ki se nanaša na bolnike – kot je že bilo izpostavljeno – in vse

evropske državljane. Evropski državljani lahko tik pred evropskimi volitvami ponovno vidijo, kako lahko Parlament pozitivno vpliva na življenje vsakega posameznika.

Listina temeljnih pravic Evropske unije določa pravico do zdravstvenega varstva, s to direktivo pa tej pravici dajemo tudi vsebino. Gre za vprašanje, ki je pomembno velikemu številu državljanov: nedavna raziskava Eurobarometra je pokazala, da je danes 50 % evropskih državljanov pripravljeno potovati, da bi prejeli zdravljenje v tujini, v upanju, da bodo našli boljše, hitrejše zdravljenje za bolezni, 74 % državljanov pa meni, da bi morali, kadar grejo na zdravljenje v tujino, stroške dobiti povrnjene s strani njihove države članice.

Področje trenutno urejajo nacionalne zakonodaje, državljani pa so slabo seznanjeni v zvezi z možnostmi, odškodninami in možnostjo zdravljenja v tujini. Danes je le 4 % evropskih državljanov zdravljenih v tujini. Evropska unija ima enotne predpise le v primerih nujnega zdravljenja v tujini na podlagi uredbe o evropski kartici zdravstvenega zavarovanja.

Danes Parlament odobrava zahtevo evropskih državljanov o varovanju zdravja in se pripravlja, da bodo na področju zdravstvenega varstva v Evropi odpravljene meje, s tem pa bo vsem bolnikom omogočeno, da se odločijo, kje bodo zdravljeni.

Claude Turmes, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (FR) Gospod predsednik, na direktivo, s katero se danes ukvarjamo, moramo gledati predvsem kot na dopolnilo pri sodelovanju, ki poteka že tri desetletja med državami članicami in njihovimi sistemi socialne varnosti.

Danes je v moji državi Luksemburgu že več kot 30 % zdravstvenega varstva opravljeno izven njenih meja, poleg tega je primer gospoda Bowisa, ki mu želim popolno okrevanje, odličen primer pravilne uporabe obstoječe uredbe, saj je bil sprejet v bolnico v Bruslju kot nujni primer. Za njega je bilo dobro poskrbljeno, za britanske državljane pa ni nobenih težav z odškodovanjem.

Kaj mora ta direktiva torej izboljšati? Predvsem mora izboljšati informacije, ki jih prejmejo državljani: informacije o ponujenih storitvah, informacije o centrih odličnosti, kar je gospa Roth-Behrendt tako dobro pojasnila, predvsem pa informacije o kakovosti varstva. Verjamem, da morajo številne države članice, vključno z mojo, narediti napredek glede meril kakovosti in kakovosti informacij o varstvu. Poleg tega moram imeti, če sem v tujini in se stvari zapletejo, mesto, na katero se lahko obrnem.

Vse to je dobro urejeno v trenutnem besedilu, vendar menim, da je treba izboljšati tri stvari. Prvič, menimo, da sistem predhodne odobritve za bolnišnično zdravljenje prinaša dve sorodni prednosti: prvič, gre za veliko prednost za evropske državljane, ker bodo točno vedeli, kdaj bodo prejeli odškodnino, prav tako pa bo predhodno financirano tudi varstvo. Poleg tega to omogoča načrtovanje večje bolnišnične infrastrukture, saj dobrega zdravstvenega sistema ne bo vzpostavila nevidna roka na trgu. To je treba načrtovati.

Druga zahteva skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze se nanaša na dvojno pravno podlago, saj ne želimo, da bi se na zdravstveno varstvo gledalo kot na trg. Zelo jasno mora biti, da sistem organizirajo predvsem države članice.

Tretja točka se nanaša na redke bolezni: želimo posebno zakonodajo, saj gre za preveč pomembno zadevo in zavajali bi evropske državljane, če bi jim govorili "pojdite in iščite nekje v Evropi in za vse bo poskrbljeno". Želimo posebno zakonodajo. Zato ne želimo Bolkenstein II, želimo besedilo, ki zagotavlja pravno varnost in služi večini evropskih državljanov.

Kartika Tamara Liotard, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*NL*) Tudi jaz se želim iskreno zahvaliti gospodu Bowisu. Trdo je delal na tem poročilu in upam, da bo kmalu okreval.

Vendar pa moram povedati, da poskuša Evropska komisija pod zavajajočim izrazom "pravice bolnikov" v zdravstveno varstvo za celotno Evropo uvesti tržna načela. Ni treba posebej poudarjati, da moja skupina zagovarja več pravic za bolnike in mobilnost bolnikov v obmejnih regijah. Sami gremo še dlje. Menimo, da imamo vsi, revni in bogati, pravico do oskrbe z visoko kakovostnim zdravstveni varstvom.

Resno pa me moti dejstvo, da predlog temelji na členu o notranjem trgu, kar samo po sebi nakazuje, da gospodarski interesi prevladujejo nad interesi bolnikov. Poleg tega je predlog odvečen. Področje kritja stroškov je že urejeno. Dejstvo, da nekateri zavarovatelji in države članice ne spoštujejo teh ureditev, je treba bolje obravnavati.

Predlog prav tako na splošno obravnava področje, ki spada v pristojnost držav članic, posledica tega pa je, da imajo premožnejši ljudje dostop do boljšega varstva. Predlagan sistem nadomestil in stroškov v skladu s

pravili matične države uvaja obliko mobilnosti bolnikov, ki je v nasprotju z načelom enakega dostopa do zdravstvenega varstva za vse. Predlog prav tako predstavlja veliko tveganje, da kmalu ne bo več bolnik tisti, ki bo imel pravico iskati zdravljenje v tujini, ampak zavarovatelji ali države članice, ki bodo lahko bolnike prisilili, da gredo k najcenejšemu ponudniku. Zaradi tega bo šlo za dolžnost, ne pa pravico bolnika.

Glede na to, da imamo 27 držav s 27 različnimi sistemi zdravstvenega varstva, bo predlog Komisije, ki temelji izključno na členu 95 – slavnemu uskladitvenemu členu – imel za posledico razkrojitev nacionalnih zdravstvenih sistemov, s tem pa tudi države članice ne bodo več prevzemale odgovornosti. Kot izhodiščno točko si želimo enak dostop za bolnike, ne pa povečevanja vloge trga v zdravstvenem varstvu.

Hanne Dahl, *v imenu skupine IND/DEM.* – (*DA*) Gospod predsednik, ena izmed posledic, ki jih direktiva o bolnikih v trenutni obliki lahko ima na zdravstveno varstvo je, da bo zelo težko nadzirati javno porabo. Zato pozivam, da glasujemo za spremembo 122, ki se nanaša na predhodno odobritev. Menim, da je nujno, da imajo vsi državljani prost in enak dostop do zdravljenja v razumnem času in v skladu z njihovimi potrebami. To pomeni, da bi se moral zdravnik odločati, katero zdravljenje je najprimernejše – in kdaj.

Žal ta direktiva ponazarja več kot očitne smernice, v skladu s katerimi se bomo iz državljanov spremenili v potrošnike. Namesto da bi bili državljani v družbi, ki temelji na načelu vzajemne obveznosti, smo postali potrošniki na velikem notranjem trgu. Vendar pa to, da smo državljani, pomeni tudi, da smo ljudje, in prav tako smo državljani, kot smo tudi ljudje. Kot potrošniki pa postanemo le predmet v tržnih kampanjah. To pomeni, da smo predmeti in ne državljani. Bolniki bi morali biti osebe, ne pa predmet tržnih kampanj.

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, pridružujem se željam našemu poročevalcu in mu želim hitro okrevanje in vrnitev.

Prepričan sem, da je pridobivanje najboljših storitev za naše volivce v interesu vseh nas. Vendar je zame pomembno, da ta direktiva vzpostavi pravo ravnotežje med prostim gibanjem ter bolnikovo varnostjo in odgovornostjo. Nikakor ne nameravam spodbujati zdravstvenega turizma in zato verjamem, da je treba zaščititi nacionalno avtonomijo nad ureditvenimi vidiki in da se moramo izogniti usklajevanju standardov na najmanjši skupni imenovalec. Prav tako moramo preprečiti vse večji pritisk na lokalne storitve, kar škoduje avtohtonim bolnikom, to je še posebej pomembno na področjih, kjer obstajajo specializacije, za katere bi se ljudje odločili.

Prav tako mora biti ustrezno obravnavano nadaljnje varstvo po zdravljenju v tujini, saj me skrbi, da bi storitve, kot je fizioterapija, bile preobremenjene zaradi povpraševanja po naknadnem varstvu.

Colm Burke (PPE-DE). - Gospod predsednik, toplo pozdravljam poročilo mojega spoštovanega kolega gospoda Bowisa o pravicah bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva. Obžalujem, da danes zjutraj gospod Bowis ni prisoten v Parlamentu in mu želim hitro okrevanje po bolezni.

V čast mi je bilo opravljati svoje delo pri izboljšanju pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva. Tudi sam sem uporabnik deležen čezmejnega zdravstvenega varstva. Na srečo sem si to lahko privoščil in plačal. Sedaj želim, da bi tudi tisti, ki niso tako srečni, imeli koristi od pravice do potovanja in zdravljenja, ne da bi jih pri tem morali skrbeti stroški, da bi bili popolnoma seznanjeni s svojimi pravicami in kakovostjo oskrbe, ki jo lahko pričakujejo.

O vprašanju pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva že vrsto let potekala razprava na Sodišču Evropskih skupnosti. Zaradi tega je skrajni čas in primerno, da kot predstavniki ljudi, za bolnike jasno in nedvoumno opredelimo neizpodbitno pravico do čezmejnega zdravstvenega varstva, ne glede na njihova sredstva ali glede na to, kje živijo.

Prav tako moramo imeti pravico do visoko kakovostne zdravstvene oskrbe blizu doma. Vendar pa se moramo zavedati, da to ni vedno mogoče, predvsem v primeru redkih bolezni, kjer v državi članici bolnika zdravljenje mogoče ni na voljo.

Če moramo potovati v tujino zaradi zdravstvenega varstva, pri tem ne bi smelo biti nobene negotovosti ali bomo zmožni poravnati račun za zdravljenje, ki je pogostokrat zelo drago. Zaradi tega sem vesel, da je bila ta negotovost in zmeda enkrat za vselej odpravljena. V normalnih primerih bodo bolniki pred izdajo dovoljenja dolžni kriti samo stroške zdravljenja, ki presegajo stroške, ki bi nastali, če bi prejeli podobno zdravljenje doma.

Za tiste, ki morajo mogoče poiskati zdravljenje v tujini, predstavljajo informacije o kakovosti in standardih varstva v drugih državah članicah drugi pomemben dejavnik. Močno smo se trudili, da bodo te informacije

na voljo bolnikom, ki bodo morali ali želeli poiskati zdravljenje v tujini. Zaradi tega nacionalne kontaktne točke, ki so predlagane v tem dokumentu, predstavljajo ključno izboljšanje in bodo zelo pripomogle k večji mobilnosti bolnikov. Pozdravljam poročilo in upam, da bo danes sprejeto.

Guido Sacconi (PSE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospa Roth-Behrendt je opravila odlično delo pri pojasnjevanju stališča naše skupine, predvsem pa je odlično izpostavila, zakaj cenimo ves ta napredek, do katerega je prišlo zaradi izboljšanja tega besedila. Prav tako je jasno navedla, kako pomembno je, da izvedemo še zadnje korake, in sicer dvojno pravno podlago ter jasnejšo in močnejšo utemeljeno možnost držav članic, da v zvezi z bolnišničnim zdravljenjem vzpostavijo predhodno odobritev.

Povedano na kratko, prenehajmo s to razpravo, saj zelo dobro poznamo to direktivo, saj smo se o njej pogovarjali več mesecev. Zastavil bi rad dve izključno politični vprašanji, saj je čas za sprejemanje odločitev. Prvo vprašanje je namenjeno komisarki Vassiliou: kaj točno misli Komisija glede dvojne pravne podlage? Drugič, naslavljam predvsem skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov – obžalujem, da moj prijatelj John Bowis ni prisoten, saj smo v tem parlamentarnem obdobju z njim, kot koordinatorjem glavnih skupin v Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane, rešili številna vprašanja, in tudi sam mu želim hitro okrevanje – vprašanje bi rad zastavil skupini PPE-DE, pa tudi skupini zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo: ali menite, da je bolje nadaljevati z drugo obravnavo brez glasovanja skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu? Brez velike večine?

Zato vas resno pozivam, da temeljito razmislite o spremembah 116 in 125 o dvojni pravni podlagi in spremembah 156 in 118 o predhodni odobritvi. Če bodo ti dokumenti odobreni, bomo glasovali za; sicer to ne bo možno. Od vas je odvisno, da razmislite in se odločite za izid, ki si ga želite.

Karin Riis-Jørgensen (ALDE). - (DA) Gospod predsednik, smo sredi kampanje za evropske volitve – volilne kampanje, v kateri moramo stkati tesnejše sodelovanje z evropskimi državljani. Tu gre za kos zakonodaje, ki pripomore k tesnejšemu odnosu z evropskimi državljani. Izkoristimo to zakonodajo in zagotovimo, da bo bolnik pridobil osrednjo vlogo. Kot ena izmed poročevalk za skupino Zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo sem osredotočena predvsem na tisto vrsto ljudi, ki jo boste prepoznali iz volilnih enot. Prihajam iz države, kjer vedno, kadar grem v supermarket, srečam moškega, ki vozi kolo z motorjem, ki ima na zadnji strani nameščeno leseno škatlo. Ta moški predstavlja samo bistvo mobilnosti bolnikov, saj bi vsakemu morala biti zagotovljena možnost, da se odpravi v tujino na zdravljenje, če tako želi, ne glede na njegovo plačo ali prihranke. Bolnikov, ki bi si želeli potovati, je zelo malo. V tujino se odpravijo samo tisti, ki so obupani.

Vendar pa samo zaradi tega, ker lahko ta moški z motorjem potuje, še ne pomeni, da bi moral za to porabiti tudi svoj denar. Na srečo v Parlamentu obstaja široko soglasje, da posameznim bolnikom, ni treba kriti stroškov iz lastnega žepa. To je resnično izboljšanje predloga Komisije. Bistvena sprememba skupine ALDE je bilo imenovanje evropskega varuha bolnikovih pravic. Hvala, da ste jo sprejeli. Točna vloga varuha bolnikovih pravic bo zagotavljati, da bo državljan EU, bolnik, lahko uveljavljal pravico, ki izhaja iz tega dela zakonodaje. Žoga je sedaj na strani Sveta. Je na strani ministrov, ki nam nenehno govorijo, da moramo imeti več stikov z državljani EU. Tudi sama trdim, da mora EU imeti več stikov z državljani EU. Tu gre za primer, ki vam je lepo serviran. Zgrabite ga! Ne zapravimo te priložnosti!

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, opredelitev bolnikovih pravic na področju čezmejnega zdravstvenega varstva je nujna naloga. Bolniki imajo pravico poznati podlago, na kateri jim bo zagotovljena zdravstvena pomoč, ne glede na to ali potujejo in nepričakovano potrebujejo pomoč ali ker se zaradi težav z dostopanjem do posebnih zdravstvenih storitev v lastni državi odločijo, da bodo odšli v zdravstvene ustanove v drugi državi Evropske unije.

Seznanjeni morajo biti z morebitnimi stroški, ki jih bodo morali kriti, pa tudi z možnostjo predfinanciranja. Prav tako jim mora biti zagotovljen dostop do zanesljivih informacij o kakovosti razpoložljivih storitev v priporočenih zdravstvenih ustanovah. Tu govorim o referenčnih mrežah in informacijskih točkah. Bolnikom morajo biti zagotovljene informacije o njihovih pravicah v primeru škode, ki je nastala zaradi neustreznega zdravljenja, pa tudi informacije o vzajemnem priznavanju receptov. Nadziranje čezmejnega zdravstvenega varstva bo v pomoč pri ocenjevanju razmer na tem področju. Gospodu Bowisu želim hitro okrevanje.

Margrete Auken (Verts/ALE). - (*DA*) Gospod predsednik, rada bi se zahvalila gospodu Bowisu za odlično opravljeno delo pri izvedbi teh nič kaj enostavnih pogajanj. Eno izmed težkih vprašanj je predstavljala pomoč bolnikom z redkimi boleznimi – tema, ki jo bomo obravnavali malo kasneje. Vsi želimo tem bolnikom zagotoviti najboljše možnosti za zdravljenje, ki so na voljo in seveda pri menimo, da bo tesno evropsko sodelovanje v zvezi s tem v veliko pomoč. Vendar pa to ne bo pomagalo, če bomo bolnike pustili, da potujejo

po Evropi, ne da bi njihovim matičnim državam zagotovili možnost, da takšno potovanje nadzirajo, tako z zdravstvenega, kot tudi finančnega vidika. Če bo besedilo sprejeto v trenutni oblili, bo vsem bolnikom z redko boleznijo zagotovilo možnost potovanja v tujino in vse vrste zdravljenja, ki ga mora nato financirati matična država. Vendar pa kako naj nadziramo porabo in kako naj bolnikom zagotovimo, da ne bodo deležni neustreznega ali prekomernega zdravljenja? Nenazadnje so prepuščeni na milost in nemilost izvajalcev zdravstvenega varstva. Prav tako tvegajo, da bomo imeli resne težave z njihovimi matičnimi državami, ki lahko zavrnejo plačilo, pod pretvezo, da bolezen, za katero trpijo, ni dovolj redka. Do sedaj nismo dosegli še nobenega sporazuma, kako identificirati ta delež populacije bolnikov. Veliko raje bi imeli ločen del zakonodaje na tem področju, da bomo lahko na najboljši način pomagali ljudem z redkimi boleznimi.

Adamos Adamou (GUE/NGL). - (EL) Gospod predsednik, tudi jaz želim našemu prijatelju Johnu Bowisu hitro okrevanje in vse najboljše, hkrati pa se mu zahvaljujemo za njegovo trdo delo.

Najprej bi rad povedal, da v ničemer ne nasprotujemo čezmejnemu zdravstvenemu varstvu. Prav nasprotno, zavedamo se, da morajo države članice uporabiti pristojnosti, ki izhajajo iz člena 152 Pogodbe o Evropski uniji. Žal ta direktiva temelji na členu 95 in pričakujem, da bo komisarka pojasnila pravno podlago tega.

Ne želimo, da se uporablja politika, ki daje prednost premožnim bolnikom na škodo nižjih družbenih razredov. Gospod Maaten ni prisoten, vendar menim, da ni mogoče govoriti o "ideološki neprožnosti", če trdimo, da lahko na koncu dobimo dvotirno zdravstveno varstvo.

Prizadevati si moramo in zagotoviti enako zdravstveno varstvo, ne da bi Evropska unija posegala v sisteme socialne varnosti in ne da bi komercializirali zdravstveno varstvo.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (*PL*) Gospod predsednik, urejanje možnosti za zdravljenje v drugih državah članicah Evropske unije, ki bo začelo veljati po sprejetju direktive o uveljavljanju pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva bi imelo za posledico vmešavanje Skupnosti v zdravstvene sisteme, kar je v nasprotju s prejšnjimi uredbami. Poleg tega bodo vzpostavljene možnosti za zdravljenje, predvsem bogatih bolnikov, istočasno pa bo oviran dostop bo zdravstvenega varstva, predvsem za bolnike v najrevnejših državah članicah. Za strategijo odobravanja posebnih privilegijev za elito z vidika dostopa do visoko kakovostnega zdravstvenega varstva si trenutno prizadeva liberalna vlada na Poljskem, to pa vodi v privatizacijo državnih zdravstvenih ustanov, večjemu delu družbe pa odvzema možnost za zdravljenje. Ne glede na mnenje Sodišča Evropskih skupnosti, zdravje ljudi ne bi smelo biti tržno blago, ampak neodtujljiva pravica, ki jo morajo zagotavljati državne zdravstvene službe v skladu z načeli spoštovanja in varstva pravice do življenja in zdravja in neodtujljiva vrednota vsakega človeka.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, pokojninski zahtevki, zavarovanje za primer brezposelnosti in zdravstveno zavarovanje – skoraj 25 let po uveljavitvi schengenskega sporazuma, socialno varstvo še vedno zaostaja. Počitniški obiskovalci so pogostokrat nesramno izkoriščani in morajo lokalno plačevati pretirane račune, potem pa prejmejo le delno nadomestilo ali pa ga sploh ne prejmejo, ko se vrnejo v matično državo znotraj Unije.

Evropska kartica zdravstvenega zavarovanja je žal pogostokrat zavrnjena, poravnava plačil med državami članicami pa ne deluje dobro. Bolniki morajo ravno v času omejenih proračunskih sredstev postati pomembnejši del zagotavljanja zdravstvenega varstva. V zvezi s tem je seveda treba povečati pravice bolnikov. Precej dvomljivo je, ali bo bolnik, ki potrebuje nujno zdravstveno pomoč, lahko pridobil predhodno odobritev za povrnitev stroškov za bolnišnično zdravljenje. Če bomo nenehno varčevali glede zdravstvenega osebja zaradi stroškov, potem se naši zdravstveni sistemi razvijajo v napačno smer. Zaradi tega je boljše sodelovanje smiselno. Vendar pa ne smemo dopustiti, da bi se spremenilo v tekmo postavljanja birokratskih ovir.

Péter Olajos (PPE-DE). – (*HU*) Pregovor pravi, da "vsak, ki zna dobro uporabljati kladivo, meni, da je vse žebelj". To opisuje tudi moja občutja glede trenutne krize: menim, da sta rast in oživljanje najpomembnejši.

Verjamem, da bo nam bo ta zakonodaja zagotovila najrazličnejše priložnosti. Poleg revolucije v zdravstvenem varstvu, lahko da nov zagon tudi ustvarjanju delovnih mest in gospodarskemu razvoju. Uvedba mobilnosti bolnikov ne bo vplivala le na zdravstveno varstvo. Vpliva lahko tako na kulturno ponudbo države gostiteljice, kot tudi na njeno gostinstvo. Lahko pripomore tudi k ustvarjanju na tisoče delovnih mest v bolnišničnem sektorju. To ne bi povečalo le prihodka in vsekakor ne le v sektorju zdravstvenega varstva, ampak tudi v povezanih službah.

Podobno si lahko rasti želijo tudi v sektorju finančnih storitev. Uporaba novega sistema bo zahtevala tudi veliko število klirinških hiš, posrednikov na področju zdravstvenega varstva, svetovalcev, strokovnjakov za

zavarovanje, tolmačev in prevajalcev. V času rehabilitacije bi od tega imel koristi celoten "zdravstveni turizem". Glavna prednost te uredbe je v tem, da vzpostavlja vsestranske koristi za vse. Na primer, če država članica ne želi, da bi njeni državljani imeli koristi od te nove možnosti, bo izboljšala nivo svojih zdravstvenih služb in skrajšala čakalne dobe. Če država članica privablja bolnike iz tujine, to državi in zdravstvenemu sektorju prinaša denar, kar bo dvignilo raven oskrbe bolnikov v tej državi.

Kot madžarska poslanka v EP vidim izjemno priložnost v spodbujanju "zdravstvenega turizma", ki temelji na mobilnosti bolnikov v Evropi. Številni bolniki že prihajajo iz tujine na zdravljenje v mojo državo, vendar pa je bilo kar nekaj zmešnjave glede vprašanj, povezanih z zavarovanjem. Stvari so bile v veliki meri odvisne od najnovejše zakonodaje države, od koder so bolniki napoteni. Prepričana sem, da bo ta uredba izboljšala kakovost vseh naših življenj. Gospodu Bowisu želim hitro okrevanje. Tudi sam je bil dlje časa zdravljen na Madžarskem. Prav tako mu čestitam za to zakonodajo. Z velikim veseljem bom podprla ta odličen dokument.

Anne Van Lancker (PSE). – (*NL*) Najpomembnejša stvar za dobro politiko zdravstvenega varstva, dragi poslanci, je, da mora vsak imeti možnost do dobrega in cenovno sprejemljivega zdravstvenega varstva, po možnosti blizu doma. Vendar če le 1 % bolnikov odide v tujino na zdravljenje, je to izključno zaradi negotovosti glede kakovosti in povračila stroškov.

Prav zaradi tega ta direktiva predstavlja dobro novico, predvsem za ljudi v obmejnih regijah, za bolnike, ki so na dolgih čakalnih seznamih, za ljudi, ki lahko v tujini prejmejo boljše zdravljenje za svojo bolezen. Vendar pa pravica teh bolnikov, da so zdravljeni v tujini, ne bi smela ogrožati možnosti držav članic, da ustrezno organizirajo in financirajo svoje zagotavljanje zdravstvenega varstva, saj je le tako mogoče jamčiti zdravstveno jamstvo za vse. Prav zaradi tega je dobro, da je Parlament izpostavil več ključnih smernic. Navedel bom tri.

Prvič, direktiva upravičeno ureja le mobilnost bolnikov, ne pa tudi zdravstvenih delavcev. Namen ne more biti vzpostavitev trga zdravstvenih storitev. V tej točki je poročilo popolnoma primerno.

Drugič, države članice se morajo biti same sposobne odločiti o zdravstvenem varstvu, ki ga zagotavljajo in za kaj je mogoče prejeti povračilo. To je v direktivi zelo lepo obravnavano.

Tretjič, povračilo za ambulantno nego mora biti poenostavljeno, vendar pa morajo države članice v primeru bolnišničnega ali specialističnega zdravljenja pridobiti predhodno odobritev, saj je zdravljenje drago. Država, ki želi zagotoviti zdravstveno varstvo za vse, mora biti sposobna izvesti tovrstno načrtovanje varstva. V tej točki, gospod Bushill-Matthews, pa je poročilo pomanjkljivo. Še vedno določa preveč pogojev za predhodno odobritev, kar otežuje delo držav članic. Podpreti nameravam tiste moje kolege, ki so jasno izrazili, da je to res ključna točka za mojo skupino pri zagotavljanju podpore pri odobritvi te direktive.

Na koncu želim podpreti dvojno pravo podlago, saj je zdravstveno varstvo javna odgovornost držav članic do njihovega prebivalstva, ter ga ne moremo prepustiti prostemu trgu. Upam, da bosta ti dve smernici na koncu tudi upoštevani.

Elizabeth Lynne (ALDE). - Gospod predsednik, zakaj bi moral bolnik izgubiti vid, medtem ko na primer čaka na operacijo sive mrene v Združenem Kraljestvu, ko pa bi lahko bila enostavno izvedena v drugi državi članici? Zakaj ne bi smela oseba, ki čaka v bolečinah na zamenjavo kolka, izkoristiti priložnosti, da v drugih državah članicah ni čakalnih seznamov – včasih ob nižjih stroških za matično državo. In zakaj morajo nekateri srčni bolniki po nepotrebnem več mesecev čakati na operacijo za odmašitev arterij? Če klinični zdravnik svetuje zdravljenje in tega doma ni mogoče zagotoviti, potem potrebujemo pravni okvir, s katerimi je mogoče zagotoviti, da lahko to zdravljenje poiščejo drugje.

Vse prepogosto – kot je bilo že povedano – se ravno najrevnejši ljudje soočajo z diskriminacijo in neenakostjo pri dostopanju do zdravstvenega varstva. Prav zaradi tega sem srečna, da je poročevalec sprejel mojo spremembo, iz katere jasno izhaja, da so države članice odgovorne odobriti in plačati zdravljenje v drugi državi.

Čezmejnega zdravstvenega varstva ne smemo omejiti samo na tiste, ki si ga lahko privoščijo. Prav tako ne smemo izključiti invalidov in prav zaradi tega sem srečna, da so bile glede tega sprejete številne moje spremembe glede te točke. Pravice in varnost bolnikov morajo biti na prvem mestu. Še enkrat, ravno zaradi tega sem vesela, da je poročevalec podprl moje spremembe v zvezi z zdravstvenimi delavci. Poslance tega Parlamenta želim spomniti, da ti predlogi vnašajo zaščitne ukrepe v že obstoječo pravico državljanov EU v skladu s sodbo Sodišča Evropskih skupnosti pred nekaj leti.

Na koncu bi gospodu Bowisu zaželela hitro okrevanje. Njegovo delovanje kaže na pomen sodelovanja med državami članicami EU.

Jean Lambert (Verts/ALE). - Gospod predsednik, s to direktivo imam že nekaj časa težave, saj njen naslov dejansko ne odraža njene vsebine. Nekaj govorov, ki smo jih lahko danes slišali o načrtih za ustvarjanje delovnih mest itd., le še krepijo mojo skrb. Kot vemo, je veliko teh vprašanj povezanih z izbiro in plačilom in zaradi tega se to ravno toliko nanaša na socialno varnost, kot na zdravstveno varstvo.

Ta teden smo posodobili uredbo, ki je del našega sistema in ki že zagotavlja sodelovanje in v nujnih primerih že zagotavlja, da zdravstvenega varstva v drugi državi članici ni mogoče zavrniti. Poslance pozivam, naj preberejo, kaj sedaj navaja določba.

Ta direktiva govori o izbiri. Gre o denarju glede na izbiro bolnikov in rada bi pozvala ljudi, naj ne zamenjujejo dveh različnih sistemov, kot to velja za nekatere spremembe. Ker imajo ti dve različni filozofiji, po mojem mnenju rabimo tudi dvojno pravno podlago.

Jens Holm (GUE/NGL). - (*SV*) Gospod predsednik, celotna podlaga tega poročila je napačna. Temelji na členu 95 Pogodbe, ki zagotavlja svobodo trga in se s tem ne nanaša ja javno zdravje ali na bolnike. Pravica do dobrega zdravstvenega varstva v vseh državah članicah bi morala spadati med glavne prednostne naloge, vendar pa je izhodišče Komisije trg, v katerem je zdravstveno varstvo obravnavano kot katero koli drugo blago. Ta direktiva daje prednost tistim državljanom, ki lahko plačajo visoke zneske denarja za potovanje in namestitev in tiste z dobrim poznavanjem in "vezami" v birokraciji zdravstvenega varstva. Govori o tistih z visokimi zaslužki in dobro izobraženostjo, ne pa o tistih, ki so pomoči najbolj potrebni.

Nekateri ljudje menijo, da je sprememba, ki jo je predlagal Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane, v skladu s katero bi morale države članice imeti možnost podati predhodno odobritev pred zdravljenjem, dobra. Vendar je težava v tem, da vsebuje polno omejitev, države članice pa nosijo veliko breme dokazovanja, da bi lahko to zagotovile. Javno načrtovanje bo težje, prav tako pa obstaja tveganje, da bo prišlo do izčrpanja nacionalnega zdravstvenega sistema.

Na koncu bosta Komisija in Svet Evropskih skupnosti sprejela odločitev ali so predhodne odobritve držav članic sorazmerne. Če direktiva temelji na členu 95, ki se nanaša na trg, bo prevladujoč dejavnik predstavljal trg, ne pa dobro zdravstveno varstvo.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (*NL*) V zadnjih nekaj mesecih je bilo opravljenega veliko težkega dela pri tem poročilu o pravicah bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva. Zahvaljujem se poročevalcu gospodu Bowisu za delo, ki ga je opravil in mu želim hitro okrevanje.

Čezmejno zdravstveno varstvo je dejstvo in v zvezi s tem morajo biti zaščitene pravice bolnikov. Pri tem pa moramo paziti, da ne bomo šli predaleč. Zdravstveno varstvo mora biti prepuščeno državam članicam. Vendar pa zaradi sodelovanja na ravni EU ne sme trpeti kakovost varstva ali načelne etične odločitve držav članic. Etično raznolikost je treba varovati in vesel sem, da je to vprašanje v poročilu obravnavano.

Pravna podlaga predstavlja zelo težko vprašanje. Žal mi je, da je bil v ta namen izbran člen 95. Takšno priporočilo je izrekel tudi Odbor za pravne zadeve. Po mojem mnenju je to v nasprotju s subsidiarnostjo na tem področju politike, državam članicam pa otežuje neodvisno odločanje brez posredovanja Sodišča Evropskih skupnosti.

Lydia Schenardi (NI). – (*FR*) Gospod predsednik, 2. julija 2008 je Komisija predstavila osnutek direktive o uveljavljanju pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva, z namenom, da bi odpravila obstoječe ovire.

To vprašanje predstavlja prednostno nalogo za vse države članice. Vendar nimajo vseh virov, s katerimi bi bolnikom zagotavljale podano raven kakovosti in varnosti, pa naj bo to na ravni nege ali celo na ravni kakovosti strokovne usposobljenosti zdravnikov. Zaradi tega je treba opredeliti odgovornosti, ki jih imajo države članice na tem področju.

Ker se soočamo z različnimi metodami organiziranosti sistemov zdravstvenega varstva v Uniji, ne smemo pozabiti na dejstvo, da mora zdravje ostati v nacionalni pristojnosti in da se vsaka država lahko po lastni presoji odloči za zdravstveno politiko.

Če pa upoštevamo mobilnost evropskih delavcev – čeprav predstavljajo le 3 do 4 % državljanov in nekoliko manj kot 10 milijard EUR letno – obstajajo številne negotovosti glede kakovosti in varnosti varstva, pravic bolnikov, varovanja podatkov in možnosti pritožb v primeru zapletov.

Vendar pa gremo žal v smeri neizbežnega usklajevanja, ki vodi le navzdol in prav na to bomo še naprej izjemno pozorni pri zagotavljanju naše podpore temu poročilu, da bi lahko tako bolje zaščitili socialni pravni red naših sodržavljanov.

Pilar Ayuso (PPE-DE). - (ES) Gospod predsednik, najprej želim izreči pohvalo na račun prizadevanj gospoda Bowisa, da bi zagotovil široko soglasje glede tega vprašanja, prav tako pa mu želimo hitro okrevanje.

Osnutek dokumenta, o katerem bomo glasovali, pomeni velik korak naprej, saj bodo države članice začele z izvajanjem skupnega projekta zdravstvenega varstva. Obravnava zelo zapleteno vprašanje, saj v Evropski uniji zdravje predstavlja pristojnost, za katero velja načelo subsidiarnosti. S tem osnutkom dokumenta smo razbili oviro, to pa smo storili zaradi tega, ker moramo skrbeti za bolnike.

Gre za velik dosežek, glede na to, da ta direktiva, ne da bi pri tem obravnavali pravno podlago, priznava nesporne pravice bolnikov in jim odpira nove možnosti za dostop do boljšega zdravljenja.

Gre za direktivo, namenjeno bolnikom, ki govori o bolnikih.

Je zelo zapletena direktiva, do katere so nekatere države, kot je moja, nezaupljive, direktiva, v kateri obravnavamo splošen zdravstven sistem za več kot milijon državljanov Skupnosti.

V zvezi s tem zdravstveni sistemi, takšni, kot je naš, zelo jasno zahtevajo priznavanje dejstva, da gostujoči bolnik nima več pravic, kot domači bolniki iz države članice, kjer poteka zdravljenje.

Iz tega razloga smo predložili spremembo, ki naj bi bila vključena v predlog in ki zahteva, da morajo bolniki, ki potujejo iz drugih držav članic, upoštevati pravila in predpise države članice, kjer poteka zdravljenje, predvsem v zvezi z izbiro zdravnika ali bolnice.

Vsi se zavedamo, da okoliščine, ko bolniki prihajajo iz drugih držav članic ne smejo imeti za posledico diskriminacije državljanov države članice, kjer poteka zdravljenje.

Prav tako ne moremo odobriti pravice do neomejenega potovanja bolnikov.

Prav tako podpiramo predlagano izključitev presajanja organov iz področja uporabe te direktive.

Menim, da smo naredili pomemben napredek in zaradi tega skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov podpira to direktivo, čeprav verjamemo, da bi lahko bila še boljša, predvsem v zvezi s položajem evropskih državljanov, ki bivajo v drugih državah članicah in predvsem tistih, ki trpijo zaradi kroničnih bolezni.

Edite Estrela (PSE). – (*PT*) Gospod predsednik, moja kolega gospa Roth-Behrendt in gospod Sacconi sta že jasno pojasnila stališče naše skupine. V skladu s tem tudi mi mislimo, da je sprememba pravne podlage ključna.

Komisarka, zdravstveno varstvo ni potrošno blago. Zato ne razumemo, zakaj je Komisija morala vključiti člen 152 Pogodbe ES. Da bi bilo mogoče zaščititi bolnike, je prav tako ključnega pomena, da je treba pred bolnišničnim in specialističnim zdravljenjem zaprositi za predhodno odobritev. Varno in visoko kakovostno varstvo je mogoče zagotoviti le z obvezo za predhodno odobritev.

Končala bom z željo, da bi gospod Bowis čim prej okreval. Njegov primer dokazuje, da čezmejne storitve delujejo tudi brez te direktive.

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, odvetniki pravijo, da kjer sta dva odvetnika, bodo vedno na voljo tri mnenja. Ne želim dvomiti v sodbe Sodišča Evropskih skupnosti, vendar se ne strinjam, da so do sedaj odvetniki odločali o politiki glede mobilnosti bolnikov. Celotna zdravstvena pomoč, ne glede na njene značilne lastnosti, spada v področje uporabe Pogodbe o ustanovitvi Evropske unije.

Cilj programa socialnih ukrepov, ki smo ga potrdili prejšnje leto, ne bo uresničen, če ne bomo sprejeli pomembnega dela tega programa t.j. pravice bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva. Naša dolžnost v vlogi izvoljenih zastopnikov naših ljudi je, da vzpostavimo pravo in politično varnost na tem zelo pomembnem področju. Direktiva, o kateri razpravljamo, ob sprejetju ne bo odpravila neenakosti v zdravstvenem varstvu držav članic, vseeno pa je velik korak k poštenosti in enakim pravicam bolnikov.

Nesprejemljivo je, da v teoriji podpiramo poštenost, v praksi pa je ne upoštevamo zaradi domačih finančnih omejitev. Ne glede na to, kako upravičene so, s finančnimi omejitvami ni mogoče legalizirati neupoštevanja

pravic bolnikov ali pravic ogroženih bolnikov. Na koncu se želim zahvaliti poročevalcu gospodu Bowisu za njegovo odgovorno in zelo strokovno opravljeno delo.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej želim Johnu Bowisu iskreno zaželeti vse najboljše. Pravna podlaga te direktive predstavlja njen preskus z lakmusovim papirjem.

Če gre za to, da vsem zagotovimo pravico do najboljšega zdravljenja kjerkoli, kaj ima potem s tem opraviti pravna podlaga, ki velja za trg. Pravno podlago bi morala predstavljati pravica do zdravja. Poleg tega bi morala pravica do zdravja predvsem zagotavljati pravico do najboljšega zdravljenja v lastni državi, za katerega bi veljali evropski standardi kakovosti, ne pa da se skrivamo za subsidiarnostjo.

Če trg predstavlja pravno podlago, lahko celo pomislimo, da je namenjen vključiti zdravje v Bolkesteinovo direktivo in poskrbeti za uresničevanje interesov zavarovalnic ali tistih, ki želijo na račun zdravja priti do dobička.

Zato je prazno upanje, da parlamentarne spremembe celo o ključnih vprašanjih o tveganju glede pravne osnove štejejo kot nesprejemljive in da je to dovolj dober razlog za temeljno pojasnitev tudi s strani Komisije, preden se opravi glasovanje v Parlamentu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospod predsednik, opravljenega je bilo veliko dela, s katerim bi bilo mogoče zagotoviti, da ljudje, ki so bolni, prejmejo potrebno zdravljenje, ne glede na to, kje in kdo so.

Žal je bilo opravljenega tudi veliko dela, s katerim je bilo zagotovljeno, da te pomoči ne bodo prejeli. V tej direktivi predhodna odobritev s strani zdravstvenih oblasti, ki ne temelji na zdravniškem pregledu, odpravlja pravice bolnikov. Tako smo se spet znašli na začetku. Ravno zaradi predhodne odobritve so se bolniki obračali na Sodišče Evropskih skupnosti, razsodbe sodišča pa so razlog, da se danes ukvarjamo s to direktivo.

Tako smo se spet znašli na začetku: smrt glede na geografsko lokacijo bo še vedno ostala pravilo. Zdravstveni organi, kot na primer v moji lastni državi, na Irskem, bodo v skladu s to direktivo spet lahko zavrnili odobritev potovanja, povezanega z zdravljenjem, prav tako kot to počnejo v skladu s trenutno veljavno E112, ki jo nameravamo izboljšati.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (*NL*) Gospod predsednik, najprej želim gospodu Bowisu čim prejšnje okrevanje. V tej direktivi bolnik predstavlja bistvo, državljan, ki se lahko in se želi odločiti za najboljše zdravljenje, po možnosti čim bliže domu, če pa to ni možno, pa tudi v tujini.

Za to zakonodajo se moramo zahvaliti zelo pogumnim državljanom Evropske unije, ki so se obrnili na Sodišče Evropskih skupnosti, da bi prejeli dobro zdravljenje in varstvo v drugi državi članici, ker jim njihova država tega ni omogočila. Sodišče je razsodilo, da imajo prav. Danes z zakonom določamo to, da je razsodilo Sodišče Evropskih skupnosti, prav tako pa oblikujemo posebne pogoje, pod katerimi lahko državljan pridobi pravico do čezmejnega zdravstvenega varstva.

Gospod predsednik, ta direktiva je čudovita novica za vse, ki živijo v obmejnih regijah, čudovita novica za ljudi z redkimi boleznimi, fantastična novica za ljudi, ki se soočajo z dolgimi čakalnimi seznami, ker bodo do septembra njihovi kolki odpovedali. Ti ljudje lahko sedaj izbirajo.

Bolje smo poskrbeli za informacije, natančneje smo opredelili pravila glede povračil, prav tako pa smo določili evropske referenčne mreže, ki zagotavljajo, da se bo kakovost varstva izboljšala. Zagotovili smo možnost za reševanje sporov preko varuha pravic, čeprav so obstajale tudi druge možnosti. Sklicujem se na nizozemski model reševanja sporov v zdravstvenem varstvu, ki se je začel uporabljati pred kratkim. Zagotovljena nam je možnost uporabe poskusnih regij, vsi tisti, ki pa živimo v obmejni regiji Limburg, iz katere prihajam, bi pri tem z veseljem sodelovali. Prav tako smo opazili, da so zdravstveni sistemi v državah članicah ostali nespremenjeni. Državljanom je zagotovljena izbira in menim, da je ta svobodna izbira zelo pomembna.

María Sornosa Martínez (PSE). - (ES) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, najprej bi se rada zahvalila gospodu Bowisu in poročevalcem v senci za njihovo delo, gospodu Bowisu pa želim hitro okrevanje.

Verjamem, da ta direktiva predstavlja poskus vzpostavitve pravnega okvira, ki je širši od okvira trenutnih predpisov, ki že zagotavljajo varstvo pravic državljanov do zdravstvenega varstva v drugih državah članicah, s tem ko vključuje sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti. Vendar pa tega ne zagotavlja, saj povzroča še več pravne negotovosti z dvema kanaloma mobilnosti, ki se med seboj ne izključujeta: uredbe in direktiva.

Ker ni jasne opredelitve temeljih pravic, kot so obseg storitev, prejemki socialne varnosti in potrebna, dejansko nujno potrebna predhodna odobritev, obstaja le ena pravna podlaga, ki pa temelji na notranjem trgu.

Gospe in gospodje, nesprejemljivo je, da bi takšno osnovo, vsesplošno načelo, kot je dostopnost zdravstvenega varstva, temeljilo izključno na podlagi pravil notranjega trga. To lahko negativno vpliva na zdravstvene sisteme v številnih državah članicah, poleg tega pa se s tem ne odzivamo pravilno na zahteve naših državljanov v zvezi s to temeljno pravico, do katere smo vsi upravičeni.

Holger Krahmer (ALDE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, z odločitvijo, da so bolniki upravičeni do povračila stroškov zdravljenja v tujini, nam je Sodišče Evropskih skupnosti naložilo jasno nalogo. V zvezi s tem, komisarka Vassiliou, je predlog Komisije odličen. Gre za predlog, ki ga je vredno podpreti. Žal mi je za vse, kar se je dogajalo v Parlamentu v zvezi s to direktivo v zadnjih nekaj tednih. Vpeljani so bili vidiki trga in vzpostavljene so bile nesmiselne povezave na direktivo o storitvah. Nekatere spremembe – in to govorim, kot oseba, ki je odrasla v bivši Nemški demokratični republiki – mi vzbujajo nepopisen strah. Eden izmed primerov navaja, da lahko države članice izvedejo ustrezne ukrepe, s katerimi omejijo pretok bolnikov. Kakšni ljudje so to? Zdi se, da se vzpostavljajo nove železne zavese. Še bolj nenavadno je to, da ta predlog prihaja ravno s strani skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze.

Govorimo o socialni Evropi, kar je v zadnjih dneh zelo pogosta tema – to predvsem radi počnejo člani skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu. V času kosila imamo priložnost, da opravimo ta preskus vzdržljivosti in razjasnimo, ali se zavzemamo za pravice bolnikov ali pa nam je ljubša omejena perspektiva birokracij v nacionalnih zdravstvenih sistemih.

Frieda Brepoels (PPE-DE). - (*NL*) Zdravje v Evropi postaja vse pomembnejše in menim, da bolniki pričakujejo večjo gotovost glede njihovih pravic, prav tako pa pričakujejo točne in dobre informacije. Zaradi tega ta predlog v zvezi z mobilnostjo bolnikov vsekakor ni prezgoden. Vsi že dolgo časa čakamo nanj. Zato je obžalovanja vredno, da iz zdravstvenih razlogov manjka ravno človek, ki je velik del svoje kariere posvetil tej zadevi in pridružujem se željam, da bi John hitro okreval.

Osredotočiti se želim predvsem na številne pozitivne točke, ki so v interesu bolnikov. Vzpostavitev kontaktnih točk v matični državi bolnika, na katere se lahko le ta obrne in pridobi vse vrste informacij, kot tudi varuh bolnikovih pravic, vsekakor predstavljata dodano vrednost za bolnike, predvsem za tiste, ki so jih prizadele redke bolezni.

Menim, da je bil v zvezi z zapletenim vprašanjem predhodne odobritve bolnišničnega zdravljenja dosežen kreativen sporazum, ki je v korist tako bolnikom, kot tudi zdravstvenim zavarovateljem. Da bi ohranili povratni pojav, pojav prekomernega pretoka, pod nadzorom, kar je pomembno za mojo regijo Flandrijo, poročilo izrecno navaja, da bolnica nikoli ne sme sprejeti bolnikov iz tujine, če bi se zaradi tega njeni lastni državljani znašli na čakalni listi.

Kot prebivalka v obmejni regiji med Flandrijo, Nizozemsko, Nemčijo in Wallonio, sem zelo zadovoljna s zahtevo Komisije glede izbire nekaterih obmejnih regij, kot poskusnih regij za inovativne projekte, ki se nanašajo na čezmejno zdravstveno varstvo. Menim, da bodo rezultati tega preskusa zelo informativni za druge regije. Upam, da bo v zvezi s tem Evroregija služila kot dober vzgled.

Dorette Corbey (PSE). - (*NL*) Začela bom z zahvalo gospodu Bowisu za energično in prizadevno delo v zvezi z javnim zdravjem in mobilnostjo bolnikov, hkrati pa mu želim hitro okrevanje.

Zdravstveno varstvo je v nacionalni pristojnosti, vendar obstajajo skupne točke z Evropo. Bolniki poznajo možnosti zdravljenja v drugih državah in želijo koristiti storitve v drugih državah. To vsekakor drži v primeru bolnikov iz obmejnih regij, ali kjer so bolniki v svojih državah na dolgih čakalnih seznamih.

Z iskanjem varstva in zdravljenja v drugih državah nič ni narobe, vendar mora biti praksa ustrezno urejena. Prvič, ne sme biti vsiljenega zdravstvenega turizma. Ne sme se zgoditi, da bi zavarovatelji silili bolnike, da se bolniki odpravijo drugam, kjer bodo deležni poceni varstva.

Drugič, obstajati morajo minimalna jamstva glede kakovosti. Vsakdo, ki skrbi za bolnike, zdravljene v tujini, mora zagotoviti dobre informacije, hkrati pa mora biti prepričan, da je ustrezna tudi kakovost.

Tretjič – in to je zelo pomembno – države članice morajo imeti pravico zahtevati predhodno odobritev. Zdravje ni prost trg. Načrtovanje je nujno potrebno, če želimo ohraniti naše storitve, bolnice pa morajo vedeti, kakšen obseg bolnikov lahko pričakujejo.

Zame je najpomembneje, da bo ta direktiva pripomogla predvsem k temu, da bodo prek meja prehajale predvsem metode zdravljenja. Med državami obstajajo velike razlike, vendar tega ni mogoče rešiti s pošiljanjem bolnikov prek meja, ampak z izmenjavo zdravljenja in ta direktiva lahko tudi v tej zvezi predstavlja napredek.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Minister, gospe in gospodje, že več let kritiziram dejstvo, da Sodišče Evropskih skupnosti določa pravico bolnikov do plačila stroškov v tujini. Sodišče jamči, da državljanom ni treba čakati na odobritev s strani njihovega zdravstvenega zavarovatelja in da lahko obiščejo zdravnika takoj, ko ga potrebujejo, prav tako pa so upravičeni vsaj do nadomestila za stroške zdravljenja doma, saj to ne bi smelo predstavljati ovire za prosto gibanje oseb. To izhaja iz pogodb, vendar so socialdemokrati pet let nasprotovali tej pravici. V tem času so vlade izgubile še več sporov s svojimi državljani. Lobisti so pogostokrat govorili o tveganju za zlom zavarovalnic. Bojijo se, da bodo bolniki potovali v države, kjer jim ne bo treba čakati več mesecev ali let na operacijo, kot bi morali doma. Bolniki bodo zaradi tega morali pred dragim zdravljenjem pri svojih zdravstvenih zavarovateljih pridobiti predhodno odobritev. Vendar bolniki in zdravniki po vsej EU potrebujejo enostavno pravilo, kadar zaprosijo za odobritev. Zaradi tega ne podpiram predloga o pripravi 27 opredelitev specialističnega in dragega varstva za the namene. Gre za hinavščino, saj vključuje obseg stroškov, ki bi ga bile zavarovalnice pripravljene plačati za zdravljenje državljanov v tujini. Zakaj ga ne bi izrazili kar neposredno v evrih?

Zagovarjala sem predloge glede razvoja sistema, s katerim bi bilo mogoče izboljšati kakovost in varnost zdravstvenega varstva in objaviti objektivne ocene kakovosti zdravstvenih ustanov. To vključuje nacionalno in mednarodno akreditacijo bolnic. Kompromisni predlog je splošnejši, vseeno pa zagotavlja pomembno spodbudo za države, v katerih še vedno niso vzpostavljeni takšni sistemi. Verjamem, da bodo kmalu vse bolnice pridobile prostovoljno nacionalno ali evropsko akreditacijo, ki vključuje preverjanje kakovosti. Bolnice v Češki republiki so to že dolžne početi. Prav tako verjamem, da Komisija ne bi smela določati, ampak samo usklajevati obmejne regije kot pilotska območja, na katerih je mogoče preskušati projekte čezmejnega zdravstvenega varstva. Žal mi je, da socialdemokrati še naprej hinavsko in pod pretvezo nasprotujejo razjasnitvi pravic bolnikov v EU.

Genowefa Grabowska (PSE). – (*PL*) Gospod predsednik, ni dobro, če Sodišče Evropskih skupnosti odloča o pravicah državljanov, še slabše pa je, če se to ponavlja in če to namesto Parlamenta in Sveta nenehno počne Sodišče Evropskih skupnosti. Zato pozdravljam poročilo gospoda Bowisa in mu želim hitro okrevanje. V tem poročilu vidim priložnost za izboljšanje standardov zdravstvenega varstva v moji državi, na Poljskem.

Vendar pa se želim osredotočiti na tri pomembne elemente tega poročila. Prvič, mislim, da je obravnava zdravstvenega varstva kot izključno tržne storitve napačna. Državljanom je zajamčena pravica do zdravstvenega varstva tako v njihovih nacionalnih ustavah, kot tudi s pravom Evropske unije. Zaradi tega je treba spremeniti pravno podlago. Drugič, uporaba čezmejnega zdravstvenega varstva mora temeljiti na osveščeni izbiri bolnika, in ne na omejevanju. Tretjič, odločitev za zdravljenje v drugi državi članici mora temeljiti na potrebi in ne na debelini bolnikove denarnice.

Prepričana sem, da mora biti evropski odprti prostor za zdrave državljane odprt tudi za državljane, ki so bolni in potrebujejo pomoč v drugi državi članici.

Christofer Fjellner (PPE-DE). - (*SV*) Gospod predsednik, na takšne odločitve, kot jih sprejemamo danes v Evropskem parlamentu, sem najbolj ponosen. Gre za odločitev o odprtju Evrope in zagotavljanju prostega gibanja za tiste, ki so bolni in potrebujejo zdravstveno varstvo, za tiste, katerim lahko prosto gibanje predstavlja razliko med življenjem in smrtjo, odločitev, ki vsem daje priložnost, da se odločijo glede lastnega zdravstvenega varstva, te možnosti pa ne bodo imeli samo tisti, ki so dobro obveščeni ali premožni, ampak bomo vsem zagotovili, da si poiščejo zdravstveno varstvo, kjer to želijo.

Socialdemokrati želite prisiliti ljudi, da bi morali zaprositi za predhodno odobritev. Povedano preprosto to pomeni, da želite tiste, ki so bolni prisiliti k temu, da bi zaprosili za dovoljenje, preden obiščejo zdravnika, vsaj kadar to počnejo v drugi državi članici EU. Zakaj to počnete? Vsekakor zaradi tega, da boste lahko rekli "ne"! Želite nadzirati, urejati in načrtovati –, da bi bolnikom odvzeli možnost odločanja. Vendar ne potrebujemo vaše predhodne odobritve, da ljudem samim ne bi bilo treba plačevati. Če danes obiščem zdravnika v Stockholmu, ne rabim odobritve, prav tako pa mi ni treba plačati. Resnica je v tem, da temu predlogu nasprotujete že od samega začetka. Poskušali ste ga omejiti, ogroziti in uničiti. To ponovno počnete.

Ko smo o tem vprašanju razpravljali na Švedskem, ste poskušali zagotoviti, da ljudje na Švedskem ne bi mogli poiskati zdravstvenega varstva, kadar bi ga želeli. Sedaj ne želite, da bi ljudje v Evropi lahko poiskali zdravstveno varstvo, kadar to želijo. Pravite, da podpirate predlog, ko pa smo o njem glasovali v odboru, ste se vzdržali

glasovanja. Ali lahko obstaja še bolj strahopetno dejanje? Niti ne veste, kako boste danes glasovali. Niti ne veste, o čem boste danes glasovali.

Danes nam je na voljo izbira. Lahko se odločimo, da bomo podprli pravice bolnikov, ali pravice birokratov in politikov, da sprejemajo odločitve in urejajo zadeve. Vem, kako bom glasoval. Glasoval bom tako, da bodo v središču pozornosti *bolniki*. Menim, da bi to morali narediti vsi v Parlamentu, če se želite danes zvečer odpraviti spat z mirno vestjo.

Åsa Westlund (PSE). - (SV) Gospod predsednik, vsi bolniki imajo pravico do zdravstvenega varstva, kadar ga potrebujejo. Socialdemokrati smo prepričani, da je za ljudi pomembno, da lahko poiščejo zdravstveno varstvo v tujini, na primer, kadar so čakalne liste v njihovi matični državi predolge. Prav zaradi tega je na Švedskem socialdemokratska vlada sprejela pobudo za direktivo na tem področju. Vendar o zdravstvenem varstvu ne sme odločati debelina denarnice posameznika; odločitve o zdravstvenem varstvu se morajo sprejemati ob sodelovanju bolnikov, ne pa s strani birokratov v sistemu EU.

Predlog Evropske komisije glede direktive birokratom v EU daje veliko pristojnosti. Poleg tega ne upošteva vseh teh ljudi, ki ne morejo plačati visokih zneskov. Kljub temu pa so desnosredinski švedski poslanci v tem Parlamentu nekritično hvalili predlog Komisije. Po drugi strani pa smo mi pripravili predloge in si močno prizadevali, da bi ljudem s tanjšimi denarnicami olajšali potovanje v tujino, da bi tam prejeli zdravljenje. Prav tako smo si močno prizadevali, da bi razjasnili dejstvo, da je zdravstveno varstvo odgovornost držav članic in ne nekaj, o čemer bi morali odločati birokrati v EU. Nismo dosegli toliko, kot smo želeli. Zato pozivamo vse poslance, da podprejo našo spremembo člena 8(3). Potem bomo lahko podprli to direktivo in bom lahko našli hitro rešitev za vse bolnike v Evropi.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, komisarka, gospa Filipiová, najprej želim čestitati komisarki Vassiliou za njeno pobudo o predlogu direktive in poročevalcu gospodu Bowis za odlično delo, prav tako pa mu želim hitro okrevanje.

Vem, da ni enostavno doseči rezultata, ki bi bolje spodbujal čezmejno zdravstveno varstvo, če pri tem upoštevamo: prvič, razlike med sistemi socialne varnosti držav članic; drugič, različne gospodarske ravni držav članic; in tretjič, različne ravni zdravstvenih storitev v posameznih državah članicah. Glede na to je poročevalec opravil odlično delo.

Poročilo, o katerem danes razpravljamo, sproža vprašanja mobilnosti bolnikov, predvsem za namene pregledovanja in zdravljenja bolnikov v specializiranih zdravstvenih centrih. Gotovo je, da to ne bo povečalo zdravstvenega turizma, ampak bo evropskim državljanom omogočilo, da pridobijo najboljše možno zdravstveno varstvo, saj bodo poznali svoje pravice, ne da bi morali prositi za povračilo stroškov, ker bodo države članice vzpostavile jasen sistem predhodne odobritve takšnih stroškov.

Ne pozabimo, da je bilo to predmet številnih sodb Sodišča Evropskih skupnosti. To poročilo pokriva pomembna vprašanja: Zdravstveno varstvo še naprej opredeljujejo države članice, krijejo se enaki stroški, kot bi bilo varstvo zagotovljeno v državi članici, obravnavano je vprašanje zdravstvenega varstva za bolnike z redkimi boleznimi, ne glede na to ali stroške krije matična država članica bolnika ali ne, predlogi glede evropskega varuha pravic, ki bi obravnaval pritožbe bolnikov predstavljajo razvoj v pravi smeri in zadnje, poudarja potrebo po informacijski kampanji, namenjeno seznanjanju bolnikov z njihovimi pravicami.

Obravnavati je treba še številna vprašanja, kot so na primer: prvič, nadaljnje vzpostavljanje mehanizma izračunavanja stroškov; drugič, seznam bolezni, ki bodo zajete v sistem; tretjič, priznavanje receptov, glede na to, da v državah članicah niso na voljo enaka zdravila; in četrtič, spodbujanje e-zdravja.

Kakor koli že, celotno delo predstavlja premik v pravi smeri in škoda je, da so socialdemokrati danes zatajili. Verjamem, da bodo razprave hitro napredovale in občutek imam, da je prispevek Evropskega parlamenta odziv na ključno zahtevo našega časa in evropskih državljanov.

PREDSEDSTVO: GOSPOD COCILOVO

podpredsednik

Charles Tannock (PPE-DE). - Gospod predsednik, večino mojih volivcev iz Londona le malo zanima in zelo malo ve o tem, kaj poslanec v EP dejansko počne in čemu služi EU. Vendar pa v tem tednu pričakujemo dve plenarni poročili, kjer se lahko ljudje resnično enačijo z vsebino. Prvo je zgornja omejitev stroškov gostovanja v telekomunikacijskem paketu, drugo pa se nanaša na pravice pacientov za učinkovito zdravljenje v drugih državah EU.

Tudi sam želim podpreti poročilo mojega londonskega kolega Johna Bowisa. Žal zaradi slabega zdravja danes ne more biti z nami in želim mu hitro okrevanje in vsekakor ga bomo v naslednjem Parlamentu močno pogrešali.

V Združenem kraljestvu je zdravljenje prek nacionalnega zdravstvenega sistema pogostokrat povezano z zamudami in je zelo drago v primerjavi z drugimi državami EU. Prožnejši trg EU z razumnimi varovali glede odobritev v zdravstvenem varstvu pomeni korist za vse, tako za javnost, kot tudi za nacionalne zdravstvene proračune držav članic.

Catiuscia Marini (PSE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes obravnavamo zelo pomembno direktivo, s katero bomo zagotovili pravico do mobilnosti evropskih bolnikov, pravico do zdravstvenega varstva v državah Evropske unije.

Zdravstvenega varstva seveda ni mogoče enačiti z nobeno drugo storitvijo, ki je na voljo na notranjem trgu, državljanov v vlogi bolnikov pa ni mogoče primerjati z navadnimi potrošniki; pravica do zdravja je zagotovljena v pravici do zdravljenja in varstva, ki se začne v matični državi. Pravica bolnikov do mobilnosti ne more služiti kot izgovor nekaterih držav članic, da se izogibajo vlaganju v nacionalne zdravstvene službe, kar bi spodbudilo državljane k zdravstvenemu turizmu, ne pa k izbiri.

Bolje bi bilo, če bi direktiva obravnavala neenakosti pri dostopu do in kakovosti storitev v državah, kjer bolniki živijo. Zdravstveno varstvo ni blago; je socialna pravica. Pravo vprašanje in vprašanje predhodne odobritve dejansko predstavljata način za zavračanje pravice do zdravja.

Marios Matsakis (ALDE). - Gospod predsednik, to poročilo predstavlja prelomno obdobje za zagotavljanje zdravstvenega varstva državljanom EU. Jasno in odločno postavlja zdravje bolnikov na prvo mesto, prav tako pa vzpostavlja okvir zdravstvenih sistemov v različnih državah članicah, ki omogoča zdravo konkurenčnost na področju izboljšav. Ta zakonodaja bo nedvomno pripomogla k znatnemu izboljšanju zdravstvenega varstva v Evropi. Prav tako bo pripomogla k enakosti oskrbe bolnikov, kjer bodo vsi državljani, bogati ali revni, znani ali neznani, po potrebi imeli dostop do boljšega zdravljenja v tujini.

Moje prvotne skrbi v zvezi z morebitnimi negativnimi vplivi na nacionalne sisteme manjših in revnejših držav članic so bile odpravljene z vključitvijo določbe o predhodni odobritvi, ki služi kot varovalo. Sedaj lahko z gotovostjo zatrdim, da je ta zakonodaja dobra tako za bolnike kot tudi zdravstvene sisteme v vseh državah članicah in zasluži našo popolno in soglasno podporo. Presenečen sem nad negativno držo, ki so jo v zvezi s tem zavzeli moji socialdemokratski kolegi.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (*DE*) Gospod predsednik, v ničemer se ne strinjam z gospodom Matsakisom, saj predlog Komisije ne zagotavlja pravne varnosti bolnikov, ki so deležni zdravljenja izven matičnih držav. Poleg tega prav tako ne odpravlja sivih področij v sistemih socialne varnosti, ki izhajajo iz Uredbe (ES) št. 883/2004. Povračilo stroškov bi bilo zajamčeno le z jasnim sistemom predhodne odobritve za primere dragega zdravljenja.

Direktiva je nejasna tudi v zvezi s svojo pravno podlago – kot so jasno izrazili že drugi poslanci – vključno v zvezi z delitvijo pristojnosti med državami članicami in Evropo. Zdravstveni sistemi držav članic so solidarnostni sistemi, ki zagotavljajo enak dostop za vse, ne glede na debelino njihove denarnice in ne glede na to, kje živijo. Zakonodaja EU ne sme ogroziti teh solidarnostnih sistemov. Tudi v zvezi s tem je predlog Komisije neustrezen in bomo zaradi tega zanj glasovali le, če bodo odobrene naše spremembe.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Gospod predsednik, nesprejemljivo je, da Evropska komisija in večina v Parlamentu želi pod pretvezo uveljavljanja pravic bolnikov pod vprašaj postaviti nacionalno in javno zdravstvo, kot je to v primeru Portugalske.

S pozivanjem, da bi bil ta predlog sprejet na podlagi člena 95 Pogodbe ES, ki zagotavlja usklajevanje na notranjem trgu, dejansko skušajo liberalizirati sektor, kar je nesprejemljivo. Gre za sektor, v katerem logika trga in dobiček v interesu gospodarskih in finančnih skupin ne smeta prevladati. Zdravje ne more biti posel. Prav zaradi tega nameravamo zavrniti predlog Komisije.

Predpisi in sporazumi za zagotavljanje čezmejnega zdravstvenega varstva že obstajajo in izboljšati jih je mogoče, ne da bi pri tem bile ogrožene odgovornosti in pravice držav članic nad lastništvom in upravljanjem nacionalnih zdravstvenih služb, za katere menimo, da morajo biti javne, enotne in dostopne za vse.

Christel Schaldemose (PSE). - (*DA*) Gospod predsednik, vse jutro že razpravljamo o tem, kako izjemno pomembna je vzpostavitev kakovostnega zdravstvenega varstva in zagotavljanje ustreznih zaščitnih ukrepov

za državljane s tem predlogom. Priznati je treba, da ta predlog vsebuje številne dobre stvari, na primer številne zahteve, ki urejajo dostop bolnikov do informacij in podobne stvari. Vendar bodimo popolnoma odkriti. Varnost bolnikov bomo lahko zajamčili le, če bomo zagotovili, da bo predhodna odobritev izdana še preden bodo bolniki odpotovali v tujino. To predstavlja 100 % jamstvo, da bodo bolniki upravičeni do takšnega obsega zdravljenja, za katerega imajo kritje, pa tudi da bodo prispeli na pravo mesto in da bodo deležni ustreznega zdravljenja. Zame je tovrstno jamstvo ključnega pomena. Predhodna odobritev bo služila tudi kot orodje, s katerim bodo zdravstveni organi lahko zagotovili varnost za tiste bolnike, ki ostanejo v matičnih državah.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Gospod predsednik, komisarka, končno! Komisarka in gospod Bowis sta opravila odlično delo. Razgreta razprava glede te direktive je osupljiva. Evropska unija in mi v Parlamentu imamo izjemno priložnost v zvezi s tem, da se "ponovno povežemo z ljudmi", kot si to čustveno želimo in vedno znova poudarjamo. In kaj se dogaja? Oklevamo in številni v Parlamentu – vključno s švedskimi socialdemokrati – želijo stvari otežiti za bolnike in ovirati njihove možnosti za prejemanje zdravstvenega varstva v tujini. Zakaj? Verjetno samo zaradi tega, da bi rešili sisteme, namesto bolnikov, ki potrebujejo zdravljenje. Veseli me, da smo naredili takšen napredek, komisarka. Prevzeli ste svoj del odgovornosti. Sedaj imamo v Parlamentu priložnost, da prevzamemo svoj del odgovornosti. Naj tudi Svet prevzame svojo odgovornost!

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospod predsednik, zagotavljanje in financiranje dostopnega in kakovostnega zdravstvenega varstva je odgovornost vsake države članice. Vloga Evrope je usklajevalne narave. Seveda obstaja močan razlog za boljše usklajevanje naših zdravstvenih služb po vsej Evropski uniji, predvsem v obmejnih območjih, vendar ta direktiva ni namenjena temu. Njen namen je zagotoviti, da je pravica državljana do zdravstvenega varstva v drugi državi članici skrbno opredeljena, tako da zdravstveni turizem ne ogroža zmožnosti posamezne države članice glede financiranja in organiziranja.

Gospa Sinnott je s svojim prekomernim opozarjanjem v Parlamentu tako kot običajno tudi danes v zmoti. Nihče na Irskem ni umrl zaradi tega, ker bi ne bi bilo dovoljeno potovanje v drugo državo članico na zdravljenje – dejansko so na voljo sredstva za ljudi, ki potrebujejo takšno varstvo.

Najpomembnejše so zdravstvene potrebe bolnikov, ne pa potrošniška izbira. Predhodna odobritev in ustrezna pravna podlaga sta ključni in če ti dve stvari ne bosta vključeni, ne bom mogel podpreti te direktive.

Daniela Filipiová, *predsednica Sveta* – (*CS*) Gospe in gospodje, rada bi se zahvalila vsem poslancem v EP za njihove pripombe, predloge in opažanja. Zagotovim vam lahko, da mnenja Sveta in Evropskega parlamenta sovpadajo pri številnih vprašanjih, čeprav še vedno obstajajo vprašanja, o katerih moramo skupaj še naprej razpravljati. Gospod Bushill-Matthews, ki nadomešča poročevalca gospoda Bowisa, je v svojem uvodnem govoru omenil, da gre za težko in občutljivo vprašanje. Kot je povedal gospod Maaten, moramo doseči soglasje ne samo v Evropskem parlamentu, ampak tudi v Svetu. Veseli me, da je odbor JURI pozdravil predlog glede povečanja pravne varnosti. Prav tako se strinjam z gospodom Braghetto, da predlog predstavlja priložnost za nacionalne zdravstvene sisteme. Predlog bo istočasno izboljšal pravice pacientov, kot je povedala gospa Roth-Behrendt. Ponoviti moram, da mora biti direktiva uporabna tudi v praktičnem smislu in mora zaradi tega odražati finančne, zakonodajne in organizacijske možnosti posameznih držav članic. Prav tako je jasno, da bo Svet glede na številne predloge sprememb potreboval nekaj časa, da jih preuči. Razprava med Svetom in Evropskim parlamentom se bo nadaljevala. Najti moramo pravo ravnotežje med različnimi pogledi in predlogi, vendar verjamem, da bomo na koncu to uspeli doseči z obojestranskim sodelovanjem.

Androulla Vassiliou, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, kot smo danes še enkrat ugotovili, so razprave Parlamenta na to temo plodne in vnete. Te razprave veliko prispevajo k pobudi Komisije, prav tako pa zelo dragocene informacije predstavljajo spremembe o številnih ključnih vidikih, o katerih bi potekalo glasovanje.

Mnogi izmed vas ste glede pravic pacientov do kakovostnega in varnega zdravstvenega varstva potrdili ključen pomen zagotavljanja jasnosti in jamstev. S tem se v celoti strinjam in močno upam, da bo to prizadevanje potrjeno.

Glede vprašanja prevzemanja stroškov zdravljenja v tujini, so bili izraženi jasni pomisleki o tem, da si številni bolniki ne morejo privoščiti čezmejnega zdravstvenega varstva. To je pomembno in tehtno vprašanje. V Evropi obstajajo neenakosti glede prihodkov, to pa ima resne posledice na dostopnost številnih osnovnih storitev, vključno z zdravstvenim varstvom. To vprašanje moramo obravnavati. Vendar pa je zmanjševanje takšnih neenakosti težek izziv in še težji zaradi trenutne gospodarske krize. Potrebna bodo znatna in usklajena prizadevanja EU in držav članic na vseh ravneh.

Žal je to, kar lahko naredimo v sklopu osnutka direktive, omejeno. Predlog Komisije državam članicam omogoča, da ponudijo neposredno prevzemanje stroškov čezmejnega zdravljenja, na primer s sistemom pisnih potrdil o znesku, ki ga bodo plačale. Če Parlament želi, da je to v besedilu jasno navedeno, lahko to le pozdravim. Predlagana direktiva tega ne skuša preprečiti, vendar dosledno upošteva odgovornosti držav članic pri organiziranju zdravstvenega varstva. Prav zaradi tega smo bili previdni, da bi omejili finančni vpliv čezmejnega zdravstvenega varstva na nacionalne zdravstvene sisteme in sklade zdravstvenega zavarovanja. Vendar ta dva cilja nista neskladna. Države članice morajo same razmisliti o tem, da bi kar najbolj pomagale bolnikom, predvsem tistim z nižjimi dohodki.

V zvezi s povezanostjo te direktive in uredbe o socialni varnosti menim, da se strinjamo glede jasne opredelitve, kar bi pomenilo, po tem ko bolnik zaprosi za predhodno odobritev in če so izpolnjeni pogoji uredbe – povedano drugače, kadar prihaja do nepotrebnih zamud –, da mora veljati uredba. Popolnoma jasno mora biti, da to pomeni veljavnost tarif uredbe, tako da lahko bolniki koristijo najnaprednejši sistem.

V zvezi s predhodno odobritvijo bolnišničnega zdravljenja, predlagane določbe temeljijo na dveh sklopih pomislekov. Prvič, sodna praksa: sodišče je razsodilo, da je takšen sistem lahko upravičen v določenih primerih. To smo kodificirali v členu 8(3). Drugič, ne bi bilo primerno, če bi takšne določbe presegli z ohlapnejšim – ali celo brezpogojnim – sistemom predhodne odobritve, ki je pravno ali dejansko posplošen v vseh državah članicah. Vsi vemo, da bo mobilnost bolnikov ostal zelo omejen pojav. To pomeni, da bo tudi njegov vpliv na proračun omejen. Zaradi tega ni nobene potrebe po vzpostavljanju nepotrebnih ovir za bolnike. Predhodna odobritev za bolnišnično zdravljenje mora ostati varnostni mehanizem, ki se uporablja, kadar je to upravičeno.

Glede na to lahko imajo sistemi predhodnega obveščanja, kot jih predlaga poročevalec, za posledico posreden – in dejansko nepotreben – nadzor bolnikov, kar omejuje, ne pa tudi olajšuje postopka. Razumem, da razlog, na katerem temelji ta predlog, ni bil doseči takšen izid, vendar verjamem, da bo to omejilo pravice bolnikov, kot jih je opredelilo sodišče. Takšni upravni mehanizmi predstavljajo tveganje, da postanejo okorni in samovoljni.

Skrbi me predlog v zvezi z opredelitvijo bolnišničnega zdravljenja. Ta opredelitev je ključnega pomena za pravice bolnikov in določa omejitve za sistem predhodnih odobritev. Predlagali smo opredelitev koncepta bolnišničnega zdravljenja s pomočjo seznama Skupnosti, ki bi temeljil na skupnem razumevanju strokovnjakov, ki bi upoštevali razvoj tehnologij. To bi omogočilo razumen in sodoben pristop h konceptu bolnišničnega zdravljenja.

Nekateri izmed vas pozivate k neodvisni pripravi nacionalnih seznamov, k temu pa poziva tudi večina držav članic. Opredelitev, ki temelji na nacionalnih seznamih, bi dejansko povzročila neskladja glede tega, kaj obsega bolnišnično zdravljenje v vsaki državi članici, kar bi znatno ogrozilo pravice bolnikov. Če bi se odločili za to pot, bi morali ti seznami temeljiti na jasno opredeljenim merilih, prav tako pa bi morali biti podvrženi postopku revizije. Drugače bi bile ogrožene pravice pacientov, kot so jih opredeliti evropski sodniki.

Nekateri izmed vas ste omenili, da bi ob sprejetju te predlagane direktive, imelo koristi le nekaj bolnikov in da bi šlo le za majhno število obveščenih bolnikov. Prav nasprotno, verjamem, da v skladu s to direktivo zagotavljamo priložnost in pravico vsakemu posameznemu bolniku, preden zapusti svoj dom, da je v celoti seznanjen in da bi lahko sprejel ozaveščeno odločitev.

Razumem pomisleke, ki se nanašajo na težave pridobivanja jasnih informacij o zdravstvenih strokovnih delavcih, kadar bolniki iščejo zdravstveno varstvo v tujini. Tu gre preprosto za vprašanje varnosti bolnika. Tu se moramo dogovoriti o praktičnih rešitvah, v katerih so upoštevana tudi številna ključna načela, kot je pravica do varstva osebnih podatkov in domneva nedolžnosti. »Prepričana sem, da je mogoče najti skupno osnovo na podlagi vaših predhodnih predlogov.

Nekateri ste se sklicevali na spremembo 67 o omilitvi pravil glede vključevanja v sisteme socialne varnosti. Žal tega ni mogoče sprejeti.

V zvezi s pravno podlago za predlagano direktivo želite mnogi izmed vas dodati člen 152 k členu 95. Zavedam se, da je to pomembno vprašanje za nekatere politične skupine, vendar je težko imeti dokončna stališča v tej fazi pregledovanja direktive. Zelo pomembno je, da ocenimo to vprašanje v luči razvoja besedila, da bi se tako lahko odločili, kaj predstavlja ustrezno pravno podlago. Jasno je, da če bi vsebina končnega besedila to opravičevala, bi vsekakor lahko razmislili o vključitvi člena 152 k členu 95. Pripravljena sem na razpravo o tem v kateri koli prihodnji fazi postopka soodločanja.

(Aplavz)

Nekateri izmed vas ste ponovno izpostavili vprašanje morebitnega prekomernega pritoka bolnikov iz drugih držav članic in kako bi bilo mogoče zdravstvene sisteme, ki sprejemajo te bolnike, zaščititi. Moj odgovor vam je enak kot odgovor tistim, ki se bojijo prekomernega odtoka zaradi tega, ker ni vzpostavljena predhodna odobritev za bolnišnično zdravljenje in sicer, da namen tega predloga ni spodbujati mobilnost bolnikov. Kot sem že povedala, je mobilnost bolnikov omejen pojav in ne pričakujemo, da bi se to spremenilo. Zaradi tega ne bi bilo sorazmerno, če bi državam članicam pustili odprte roke pri sprejemanju ukrepov, s katerimi bi zavrnili bolnike, ter tako nadzirale pritok. Države članice morajo zagotoviti, da bolniki iz drugih držav članic ne bodo diskriminirani. Kakršna koli oblika nadzora prihajajočih bolnikov bi morala biti ocenjena na osnovi tega, ali bo imela za posledico sprejemljivo izjemo načela nediskriminacije na podlagi narodnosti, kot je določeno v pogodbi EU.

V zvezi z bolniki, ki trpijo za redkimi boleznimi, se zavedam, da si prizadevate za najboljši pristop, da bi tako imeli dostop do zdravstvenega varstva, ki ga potrebujejo, vendar pa včasih zaradi najboljšega spregledamo dobro. Danes bomo glasovali o poročilu gospoda Trakatellisa, ki se nanaša na nedavno strategijo, ki jo je Komisija že določila za primere redkih bolezni in vključuje predlagana priporočila Sveta. Kot veste so za te bolezni hitre diagnoze in dostop do zdravljenja zelo zapletene in niso vedno možne ali dostopne doma. Zato morajo biti, da bi bolniki z redkimi boleznimi imeli koristi od evropskega sodelovanja, vključene v to direktivo o pravicah bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva. Menim, da obstaja široko soglasje na primer glede potrebe po evropskem sodelovanju referenčnih centrov za redke bolezni. Zato vas pozivam, da ohranite redke bolezni v sklopu te direktive.

V zvezi z predlagano izključitvijo presajanja organov se enostavno ne morem strinjati. Presajanje je zdravniški postopek in težko je utemeljiti, zakaj bolniki ne bi smeli imeti koristi od njega v sklopu čezmejnega zdravstvenega varstva, kot je razsodilo sodišče. Vendar pa je vprašanje dodeljevanja organov zelo zahtevno. Zaradi tega bi prosila strokovnjake v Komisiji, da ga preučijo in poiščejo rešitev, kako bi lahko obravnavali dodeljevanje organov v drugačnem kontekstu.

Danes lahko naredimo pomemben korak k sprejetju te direktive. Sedaj, ko je le še nekaj tednov do naslednjih evropskih volitev, naj se zahvalim Parlamentu in njegovi upravi za vse napore, da bi bilo to glasovanje danes mogoče izvesti. Naj se zahvalim še enkrat gospodu Bowisu in poročevalcem v senci za prizadevanja in naporno delo, prav tako pa mu želim hitro okrevanje. Upamo, da se bo kmalu vrnil, ter da bo ponovno začel z normalnim življenjem in prevzel svoje dolžnosti.

(Aplavz)

Philip Bushill-Matthews, *namestnik poročevalca.* – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil vsem kolegom za – če mi bodo oprostili besedno igro – zelo zdravo razpravo. Predvsem bi se rad osebno zahvalil – in opravičil, ker tega nisem že prej omenil – poročevalcem iz šestih odborov, ki so pripravili tako uporabna mnenja, za njihove pripombe in njihove informacije danes zjutraj. Prav tako se želim zahvaliti vsem kolegom v Parlamentom za njihov poklon Johnu Bowisu, tako poklicno za njegovo delo, kot tudi osebno, prek dobrih želja po hitrem okrevanju, ki mu jih bom z veseljem prenesel.

Kot vsa poročila, tudi to temelji na kompromisih in ni vedno mogoče, da bi se vsi strinjali o vsem. Zavedam se in spoštujem dejstvo, da še vedno obstajajo določene težave za nekatere politične skupine in nekatere delegacije, zaradi česar bo treba kasneje na plenarnem zasedanju sprejeti odločitve o številnih spremembah.

Zato bi se rad zahvalil komisarki, predvsem za njene sklepne pripombe, za katere upam, da bodo nekaterim kolegom v drugih skupinah olajšale glasovanje. Iskreno upam, da bo zaradi teh pripomb celotno poročilo deležno široke pozitivne podpore v vseh političnih skupinah, saj mora biti opredeljevanje potreb bolnikov kot prednostnih nalog nad strankarsko politiko.

Zavedam se, da bo kakršen koli današnji sporazum prepozen za uradno prvo obravnavo sporazuma v času češkega predsedovanja, vseeno pa razumem, da že obstaja znatno politično soglasje znotraj Sveta, zahvaljujoč že opravljenemu delu predsedstva, za katerega se želim zahvaliti.

Vem, da bi John želel, da se ta sporazum začne čim prej izvajati, prav to pa si želijo tudi številni bolniki v EU, ki na to že predolgo čakajo. V imenu poročevalca pozivam Komisijo, prihodnje predsedstvo Sveta in prihodnje poslance EP v naslednjem mandatu, da zgodnja druga obravnava postane prednostna naloga v drugi polovici tega leta, tako da bo mogoče hitro odpraviti vse preostale težave. Sedaj ne želimo izgubiti zagona. To poročilo ne bo pomenilo prave koristi le za prave ljudi v EU, ampak bo pokazalo, da lahko imajo od sodelovanja na ravni EU koristi tudi posamezniki, ne glede na to, kje živijo in ne glede na njihova sredstva. Današnje glasovanje

bo začrtalo pot naprej. Odpravimo se po tej poti čim hitreje, saj prav tako kot poročevalec tudi kolegi ne vedo, kdaj bodo mogoče sami potrebovali takšno čezmejno zdravstveno varstvo.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo danes ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), *v pisni obliki.* – (RO) Rad bi se zahvalil poročevalcem iz različnih odborov za izjemno delo, ki so ga opravili. To poročilo predstavlja pomemben korak naprej z vidika izboljšanja mobilnosti bolnikov znotraj EU.

V Evropi, kjer svoboda gibanja predstavlja temeljno vrednoto, je zagotavljanje mobilnosti bolnikov nekaj povsem običajnega in ključnega, da bi lahko tisti, ki potrebujejo takšne storitve, bili deležni zdravstvene oskrbe, ki ustreza najvišjim možnim standardom. To bi dolgoročno lahko pripeljalo tudi do izboljšanja nacionalnih zdravstvenih sistemov, zahvaljujoč določeni meri konkurenčnosti med njimi.

Kljub znatnim izboljšavam pa še vedno obstajajo nekateri problemi, ki jih ta predlog ne odpravlja. Menim, da potrebujemo več jasnosti glede pogojev povračila stroškov in predpisov, ki predstavljajo osnovo za sistem predhodnih odobritev, kadar je potrebno. Prav tako obžalujem, da mobilnost zdravstvenega osebja ni bila vključena v ta predlog, saj sta mobilnost bolnikov in zdravstvenega osebja tesno povezani. Da bi se lahko učinkovito odzvali na potrebe bolnikov, prav tako potrebujemo pravila, ki bodo omogočala mobilnost zdravstvenega osebja, hkrati pa ohranjala uravnoteženost na ravni nacionalnih zdravstvenih sistemov, tako da v nobeni izmed držav ne bi prišlo do pomanjkanja zdravstvenega osebja.

David Martin (PSE), v pisni obliki. – Predlog za sistem čezmejnega zdravstvenega varstva mora biti v prvi vrsti sistem, ki upošteva pravice bolnikov, ki temelji na javnem zdravju, kot tudi na načelih notranjega trga in ki ne diskriminira bolnikov na osnovi njihove zmožnosti plačevanja zdravljenja. Na podlagi lastnih izkušenj sem prepričan, da morajo nacionalne zdravstvene službe v Združenem kraljestvu imeti pravico, da zahtevajo predhodno odobritev za bolnike, ki si želijo zdravljenja v tujini. Bolniki v Združenem kraljestvu, ki si ne morejo privoščiti, da bi odšli na zdravljenje v tujino, ne smejo biti diskriminirani na račun tistih, ki si lahko privoščijo vnaprejšnje plačilo stroškov zdravljenja in načrtujejo, da bodo te stroške dobili povrnjene s strani nacionalnega zdravstvenega sistema, ko se vrnejo v Združeno kraljestvo. Menim, da je ta praksa nepoštena, saj omogoča bolnikom, da pridejo do prednostnega zdravljenja v tujini, s tem pa "preskočijo vrsto" znotraj nacionalnega zdravstvenega sistema.

Iosif Matula (PPE-DE), *in writing.* – (RO) Nove možnosti, ki se ponujajo bolnikom v Evropi, predstavljajo pomemben korak k usklajevanju zdravstvenih sistemov v Evropi in zagotavljanju kakovostnega zdravljenja za vse evropske državljane. Predlog direktive določa načela, ki so skupna za vse zdravstvene sisteme: vzpostavitev modela evropskih omrežij, zagotavljanje informacijskih točk za bolnike v vsaki državi članici in e-zdravje.

To poročilo zagotavlja vsem državam članicam, vključno z Romunijo, pomembne ugodnosti. Direktiva bolje ustreza potrebam bolnikov, saj lahko prejmejo zdravljenje v drugi državi članici, kadar tega ni mogoče zagotoviti v bolnici v matični državi ali kadar prihaja do zamud pri zdravljenju. Stroške bo krila matična država.

Drug pomemben vidik se nanaša na izmenjavo dobrih praks in mobilnost strokovnega zdravstvenega osebja, kot tudi na zagotavljanje dostopa državljanom do brezplačnih informacij o čezmejnem zdravstvenem varstvu. Države članice morajo zagotoviti, da so državljani seznanjeni s potrebnimi postopki in merili za upravičenost, kot tudi s stroški potovanja in zdravstvenimi standardi v centru za zdravljenje v tujini. Prav zaradi tega podpiram vzpostavitev informacijskih centrov, da bodo lahko državljani izbrali metodo in mesto, kjer bodo zdravljeni.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), *v* pisni obliki. – Države članice so dolžne za svoje državljane načrtovati in zagotavljati zdravstveno varstvo.

Zdravje ni blago, ki ga je mogoče kupiti in prodati na notranjem trgu.

Ta predlog je prava sramota. Kaže na to, da Komisija slepo sledi svojemu sramotnemu in zastarelemu načrtu liberalizacije. Vse želi privatizirati in še dodatno okrepiti moč v svojih rokah. Diskriminira manj premožne

ljudi v bogatih državah in vse ljudi, ki niso super bogati v manj bogatih državah. Gre za načrt uničenja javnih zdravstvenih služb v državah članicah.

Evropska komisija bi morala sramotno povesiti glavo in nemudoma umakniti ta predlog.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Predlog direktive o uveljavljanju pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva skuša vzpostaviti dosleden okvir Skupnosti za zagotavljanje varnosti bolnikom na tem področju, kjer je do sedaj smernice določalo Sodišče Evropskih skupnosti. Čeprav so načela sodišča v celoti uporabna, so bila sedaj z zgoraj omenjenim poročilom pojasnjena nekatera "siva" območja.

V postopku prenašanja sodb Sodišča Evropskih skupnosti o pravici bolnikov, da prejmejo zdravstveno pomoč v drugi državi članici v zakonodajo Skupnosti, predlog direktive ohranja potrebno uravnoteženost v zvezi z odgovornostmi držav članic na tem področju.

Prav tako je namen določb direktive omogočiti lažji dostop do zdravstvenih storitev s tem, ko pozivajo k vzpostavitvi neposrednega sistema povračil med organom iz matične države, ki zagotavlja sredstva in bolnico, kjer je opravljeno zdravljenje.

Naslednja zanimiva točka v poročilu se nanaša na vzajemno priznavanje zdravniških receptov. Besedilo ponuja le priporočila v zvezi z možnostjo, da lekarna v matični državi upošteva zdravniški recept, ki ga je izdal zdravnik v drugi državi, pri čemer pa se države članice same odločijo, katera zdravila je mogoče izdati na zdravniški recept.

Richard Seeber (PPE-DE), v pisni obliki. – (DE) Sporazum, ki je bil dosežen z namenom izboljšanja mobilnosti bolnikov, je v celoti gledano dober. Poenostavitev zagotavljanja storitev čezmejnega zdravstvenega varstva predstavlja pomemben korak k resničnemu prostemu pretoku ljudi. Uporaba zmogljivosti specialističnih ambulant bo tudi z gospodarskega vidika prinesla prednosti. Ob vseh teh pozitivnih stvareh pa ne smemo pozabiti na izjemne izzive, ki so povezani z boljšim povezovanjem nacionalnih sistemov. Predvsem mora obstajati večja varnost z vidika vprašanj, povezanih s stroški. Država članica, ki izvaja zdravljenje, ne sme utrpeti nobene škode zaradi neustrezne jasnosti glede tega ali bo račun poravnal bolnik ali država, ki je tega bolnika poslala.

Sistem pravil glede poravnave mora biti natančno določen, prav tako pa je treba upoštevati različne nacionalne okoliščine.

Poleg tega mora biti zaščitena domača oskrba in ni namen, da bi zaradi večje mobilnosti bolnikov morala trpeti prav domača oskrba. Veseli me, da je to v besedilo tudi potrjeno. V prihodnje čezmejno zagotavljanje storitev zdravstvenega varstva predstavlja dodaten mejnik na poti do evropskega združevanja. Pri izvajanju pa je treba veliko pozornost nameniti zagotavljanju, da boljša mobilnost bolnikov ne bo pripeljala do zdravstvenega turizma.

Esko Seppänen (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*FI*) V državi članici, kot je Finska, kjer revnim ljudem geografske značilnosti in jezik predstavljajo oviro pri pridobivanju zdravstvenih storitev izven meja države, lahko takšna direktiva poveča neenakost pri dostopnosti storitev. Le bogati ljudje se lahko odločijo za alternativne storitve v drugih državah, s tem pa negativno vplivajo na javni zdravstveni sistem, ki predstavlja varnostno mrežo za revne. Javna sredstva odtekajo v tujino za storitve, ki so jih prejeli bogati. Zaradi tega ne morem podpreti sprejetja te direktive. Prav tako je absurdno, da pravno podlago direktive predstavlja vitalnost notranjega trga in ne pravice bolnikov.

4. Varnost pacientov (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0239/2009) gospe Sartori v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o predlog priporočila Sveta o varnosti pacientov, vključno s preprečevanjem in obvladovanjem okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo (COM(2008)0837 – C6-0032/2009 – 2009/0003(CNS)).

Poročevalka ne more biti prisotna in jo bo pri uvodni predstavitvi nadomestila gospa Grossetête.

Françoise Grossetête, *namestnica poročevalke.* – (FR) Gospod predsednik, nadomeščam gospo Sartori, ki je zadržana v Italiji in posredujem njeno iskreno opravičilo, ker si je še posebej prizadevala, da bi lahko bila danes tukaj prisotna.

Predvsem bomo govorili o zdravniških postopkih, saj lahko imajo včasih škodljive posledice na zdravje bolnikov zaradi neželenih učinkov zdravil, zaradi zdravniških napak ali zaradi okužb na mestu zdravljenja.

Od teh tveganj lahko posebej omenimo bolnišnične okužbe, ki prizadenejo enega izmed 20 bolnikov v bolnicah, povedano drugače 4 100 000 ljudi letno. Številke Evropske komisije v zvezi s tem vprašanjem so zelo zaskrbljujoče.

Do neželenih dogodkov pride pri 8 % do 12 % bolnikov v bolnicah v državah članicah Evropske unije. To letno pomeni med 7 milijoni in 15 milijoni bolnikov v bolnicah, k temu številu pa lahko prištejemo še približno 37 milijonov bolnikov, ki poiščejo osnovno zdravstveno varstvo.

Samo bolnišnične okužbe povprečno prizadenejo enega izmed 20 bolnikov v bolnicah, kar pomeni več kot 4 milijone bolnikov letno. Vsako leto so bolnišnične okužbe vzrok za smrt približno 37 000 ljudi v Evropi.

Da bi do leta 2015 lahko dosegli cilj zmanjševanja teh okužb za 900 000 primerov – povedano drugače, zmanjšanje za 20 % – pozivamo države članice in evropske institucije, da uvedejo potrebne ukrepe.

Poročilo še posebej priporoča: spodbujanje izobraževanja in usposabljanja zdravstvenega osebja ter paramedicinskega osebja, pri čemer je posebna pozornost namenjena bolnišničnim okužbam in odpornosti virusov na zdravila, ki jih povzročajo; izboljšanje poznavanja tega problema med bolniki, s tem ko Komisijo poziva, da pripravi dokument za bolnike, ki temelji na priročniku za preprečevanje bolnišničnih okužb, ki ga je pripravila Svetovna zdravstvena organizacija – WHO – leta 2003; podpiranje raziskav na tem področju, pri čemer je posebna pozornost namenjena novim tehnologijam, nanotehnologiji in nanomaterialom; in večanje števila medicinskih sester in specializiranih medicinskih sester za obvladovanje okužb.

Predvsem je pomembno, kot poudarja besedilo – gospa Sartori pa je bila zelo vztrajna glede te točke – izboljšati izobraževanje bolnikov v zvezi s tem vprašanjem.

Od Komisije je treba nujno zahtevati, da pripravi dokument za preprečevanje bolnišničnih okužb, namenjen bolnikom in da ga predstavi Parlamentu in Svetu. Komisija mora prav tako pripraviti uredbo za triletno spremljanje napredka na tem področju s strani držav članic in Evropske unije.

Raziskava, ki je bila izvedena v Franciji, je na primer pokazala, da je 83 % vprašanih ljudi slišalo za bolnišnične okužbe in da je to tveganje glavni vir zaskrbljenosti med francozi, kadar so sprejeti v bolnico. Na drugi strani splošna javnost meni, da ni ustrezno obveščena o vzrokih in posledicah bolnišničnih okužb.

V naslednjih nekaj letih morajo prizadevanja za preprečevanje bolnišničnih okužb večji pomen nameniti informacijam za zdravstvene strokovne delavce in za celotno prebivalstvo.

Daniela Filipiová, *predsednica Sveta* – (*CS*) Gospe in gospodje, področje varnosti bolnikov in kakovosti zdravstvenega varstva je ena izmed glavnih prednostnih nalog češkega predsedstva na področju javnega zdravja. Zavedamo se pomembnosti nenehnega izboljševanja varnosti bolnikov in povezanih izboljšav kakovosti zdravstvenega varstva v zvezi s čezmejnim zdravstvenim varstvom.

Glavni cilj osnutka predloga Sveta o varnosti bolnikov in kakovosti zdravstvenega varstva, vključno s preprečevanjem in obvladovanjem bolnišničnih okužb, je opredeliti celostni pristop, v skladu s katerim bi bolniki lahko varno prešli na visoko kakovostne centre in kjer bodo upoštevani vsi dejavniki, ki vplivajo na to.

Do pobude je prišlo na osnovi ugotovitev zaskrbljujoče rasti pojava neželenih dogodkov v Evropi, pri čemer so bolnišnične okužbe najpogostejši neželeni dogodki. To je velik izziv, ki je povezan z vse večjimi pričakovanji javnosti na tem področju, staranjem prebivalstva v Evropi in nenehnim napredkom na področju medicine. Bolnišnične okužbe prav tako vzbujajo vse večjo pozornost v medijih in pri politikih.

Prav to so bili razlogi, da se je češko predsedstvo odločilo pripraviti ministrsko konferenco, ki je potekala 15-16 aprila v Pragi pod naslovom "Bakteriološka nevarnost za varnost bolnikov v Evropi". Osredotočena je bila predvsem na programe, povezane z antibiotiki v bolnicah, vpliv dejavnikov zdravstvenega sistema na pojavnost odpornosti na antibiotike in bolnišnične okužbe, pa tudi na obvladovanje in odgovornosti na tem področju.

Vrnimo se na osnutek predloga. Češko predsedstvo se zaveda, da je organiziranje zdravstvenih sistemov v celoti v pristojnosti držav članic. Po mojem mnenju bo ta pobuda dala ustrezne spodbude za nadaljnji razvoj nacionalnih politik, namenjenih večji varnosti za zdravje in življenja državljanov.

Svet se na splošno strinja s potrebo po boljšem sodelovanju in usklajevanju na tem področju na vseh ravneh, t.j. lokalni, regionalni, nacionalni in EU, kot tudi s potrebo po izmenjavi ustreznih informacij. Vzpostavitev sistema za poročanje o pojavnosti neželenih dogodkov tako predstavlja pomemben ukrep. Sistem bo seveda zagotavljal imuniteto, da bi tako spodbujal k poročanju.

Poudarek je prav tako namenjen obsežnejšemu usposabljanju zdravstvenih delavcev na področju varnosti bolnikov in vzpostavitvi skupnih opredelitev in izrazoslovja, kot tudi primerljivih indikatorjev, ki bodo omogočilo enostavnejše prepoznavanje težav. To bo omogočilo nadaljnje ocenjevanje učinkovitosti ukrepov in posegov, ki so namenjeni povečevanju varnosti bolnikov in enostavnejšemu izmenjevanju izkušenj in informacij med državami članicami.

Češko predsedstvo trenutno zaključuje pogajanja o osnutku predloga v delovnih telesih Sveta in bo skušalo zagotoviti, da ga bo svet EPSCO sprejel junija letos. Seveda je se je ravno zaradi pomembnosti tega vprašanja Svet odločil, da se bo posvetoval tudi z Evropskim parlamentom, njegovo mnenje pa znatno prispeva k razpravi.

Trdno sem prepričana, da si Svet in Parlament skupaj prizadevata, da bi povečala varnost bolnikov v EU. V tem duhu bo Svet prav tako pozorno preučil predloge sprememb, ki so navedeni v vašem poročilu o osnutku predloga.

Na koncu bi se rada še enkrat zahvalila vsem, ki so sodelovali pri pripravi poročila EP in poročevalki Amalii Sartori, ki je pripravila poročilo.

Androulla Vassiliou, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, najprej bi se rada zahvalila Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane za delo pri pripravi tega dokumenta, predvsem pa poročevalki gospe Amalii Sartori za njena prizadevanja glede prednostnih nalog, povezanih z zdravstvenim varstvom.

Varnost bolnikov pomeni zmanjševanje neželenih dogodkov, do katerih prihaja v vseh zdravstvenih ustanovah – v bolnicah, osnovni zdravstveni dejavnosti, dolgotrajni oskrbi ali v skupnosti.

Glede na ocene v državah članicah EU med 8 % in 12 % bolnikov, sprejetih v bolnico, trpi zaradi negativnih dogodkov v času zdravljenja. Te številke so nesprejemljive. Kažejo skrb vzbujajočo sliko, ki ne vpliva le na bolnike, ampak tudi na njihove družine in prijatelje. Poleg tega so neželeni dogodki veliko breme za proračune zdravstvenega varstva in za celotno gospodarstvo.

Z zdravljenjem povezane okužbe so poseben primer zelo pogostega neželenega dogodka. Skupno število v bolnici zdravljenih bolnikov, ki jih je prizadela vsaj ena z zdravljenjem povezana okužba v EU v enem letu je ocenjeno na vrednost 4,1 milijarde EUR - kar ustreza 1 od 20 bolnikov, zdravljenih v bolnici.

Glede na ocene je zaradi teh okužb umrlo približno 37 000 bolnikov. Očitno je, da si moramo prizadevati za znatno izboljšanje teh razmer.

Države članice se vse zavedajo izziva varnosti bolnikov, s katerimi se soočajo in so sprejele ukrepe za odpravljanje tega problema. Vendar se zavedamo, da med 27 državami članicami obstajajo različne ravni zavedanja, virov in znanja, ki je na voljo za odpravljanje tega problema.

Zelo verjetno je, da bolniki v vseh državah članicah ne bodo imeli koristi od trenutnih ugotovitev raziskave in sistematične izmenjave najboljših praks in znanja. Zaradi tega menim, da je varnost bolnikov še eno področje, na katerem lahko EU zagotovi dodano vrednost, da bi s tem bili vsi evropski bolniki varnejši, hkrati pa pri tem spoštuje odgovornost držav članic, da zagotavljajo zdravstveno varnost na svojih ozemljih.

Prav zaradi tega je Evropska komisija pripravila svoje sporočilo in predlog priporočila Sveta o varnosti bolnikov, vključno s preprečevanjem in obvladovanjem okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo. Veselim se vaših stališč.

Antonios Trakatellis, *v imenu skupine PPE-DE.* – (*EL*) Gospod predsednik, številke, ki sta jih navedli gospa Grossetête in komisarka, so resnično osupljive in kažejo na to, da so številni bolniki izpostavljeni zaskrbljujočim dogodkom v bolnicah, od katerih so najpogostejše bolnišnične okužbe.

Število okužb bi bilo vsekakor mogoče znatno zmanjšati; najprej je potreben strožji red v bolnicah, saj so tam ljudje, ki obiskujejo bolnike in vedno obstaja tveganje prenosa bakterij, prav tako pa morajo pravila glede higiene strogo upoštevati bolniki in osebje, osebje pa potrebuje nenehne informacije in izobraževanje v zvezi z bolnišničnimi okužbami.

Vendar pa verjamem, da problem današnje teme leži v tem, da moramo zbrati točne podatke, saj obstajajo razlike med posameznimi bolnicami in posameznimi klinikami, tudi v isti državi; na primer, vedeti moramo ali so bolnišnične okužbe pogostejše pri operiranih bolnikih ali na internističnih ambulantah, poznati moramo vrsto in odpornost bakterij; vsi ti podatki so zelo pomembni, če želimo ugotoviti vzroke, s tem pa doseči učinkovito zmanjšanje bolnišničnih okužb.

Zaradi tega moramo zbrati podrobne podatke, da bi se lahko spopadli s problemom bolnišničnih okužb.

Linda McAvan, *v imenu skupine PSE*. – Gospod predsednik, mislim, da je to priporočilo zelo dober primer dodane vrednosti, ki jo lahko Evropska unija doprinese k zdravstvenemu varstvu, kjer lahko, čeprav imamo omejene pristojnosti, povezovanje strokovnjakov iz držav članic resnično vpliva na življenja ljudi. Kot je povedal gospod Trakatellis, so številke, ki jih je navedla komisarka glede neželenih dogodkov v zvezi z bolnišničnimi okužbami in okužbami, povezanimi z zdravljenjem, strašne. Nihče se ne sme odpraviti v bolnico in se iz nje vrniti bolj bolan, kot je bil prej, številni izmed nas pa poznamo ljudi, ki se jim je zgodilo ravno to. Gre za problem, ki tare celotno Evropsko unijo in ravno zaradi tega je zelo pomembno, da se vaša pobuda o okužbah, povezanih z zdravljenjem nadaljuje.

Menim, da se lahko veliko naučimo drug od drugega in vsekakor se lahko izognemo številnim problemom za naše državljane, če se bomo tega vprašanja lotili skupaj in združili najboljše ljudi v Evropi.

Druga zadeva, o kateri želim spregovoriti, je zelo na kratko omenjena v našem parlamentarnem poročilu, tu govorim o okužbah zaradi vbodov z iglami. Vem, da Komisija že dolgo časa preučuje to vprašanje in da obstaja sodelovanje med zaposlenimi in sindikati glede tega vprašanja, pa vendar se po ocenah v Evropi še vedno poškoduje približno en milijon delavcev zaradi vbodov z iglami. Temu bi se lahko izognili, če bi igle, ki jih uporabljajo, nadomestili z varnejšimi iglami.

Gospa komisarka, upam, da se boste vrnili v Komisijo in da boste v novem mandatu Parlamenta pripravili predlog o poškodbah zaradi vbodov z iglami, ki je zelo pomemben za številne zdravstvene delavce in je problem, ki se mu je v naših zdravstvenih sistemih mogoče zelo enostavno izogniti.

Marios Matsakis, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, približno 10 % bolnikov, sprejetih v bolnico in približno 15 % bolnikov, ki prejme osnovno varstvo v EU, prizadene kakšna od oblik neželenega dogodka, vse od blagih, popolnoma ozdravljivih stanj, do smrtno nevarnih dogodkov. Povedano drugače, približno eden izmed štirih naših bolnikov utrpi škodo zaradi zdravljenja, ne pa zaradi bolezni. Ta statistika je še bolj dramatična, če upoštevamo, da je število smrti v Evropi, povezanih z zdravstvenim varstvom, skoraj dvakrat večje od števila smrti, ki so posledica prometnih nesreč.

Poročilo gospe Sartori lahko veliko pripomore k izboljšanju zadev, vendar je uspeh katere koli politike kot vedno zelo odvisen od njenega izvajanja in v tem pogledu morajo nacionalne vlade z dejanji dokazati, da res skrbijo za svoje državljane. Zdravstveni sistemi, predvsem v 12 novih državah članicah v številnih primerih potrebujejo popolno prenovo, pri čemer pa je treba biti pozoren na strukturne izboljšave bolnic, posodobitev opreme in najnovejše usposabljanje zdravstvenega osebja. Do nekaterih sprememb lahko pride le s pomočjo EU, tako z vidika financ, kot tudi znanja, takšna pomoč pa mora biti zaradi varnosti bolnikov hitro na voljo.

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Odprto zdravstveno varstvo je osnovna ugodnost in pravica. 37 000 smrtnih primerov, ki so posledica infekcij, do katerih pride v zdravstvenih ustanovah, je preveč in kot državljani Evropske unije tega ne moremo dovoliti ali sprejeti. Evropske institucije, predvsem pa Komisija, morajo na osnovi načela subsidiarnosti prevzeti pomembno vlogo pri spodbujanju razširjanja informacij in najboljših praks.

Poudariti moram pomembnost zagotavljanja posebnih in hitrih rešitev za pomembno in trajno zmanjševanje bolnišničnih okužb v Evropi. Na tem področju podpiram priporočila poročevalke, ki jih je navedla v tem poročilu.

Daniela Filipiová, *predsednica Sveta* – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rada bi se zahvalila vsem poslancem v EP za njihove pripombe, predloge in opažanja. Veseli me, da mnenja Evropskega parlamenta in Sveta glede tega vprašanja načeloma sovpadajo. Svet bo seveda pazljivo preučil vse predloge sprememb Evropskega parlamenta in na podlagi tega bo ocenil, ali jih vključiti v končno različico osnutka predloga ali

Androulla Vassiliou, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, današnja razprava ponazarja veliko zanimanje in zaskrbljenost Parlamenta v zvezi z varnostjo bolnikov. Prav tako pomeni sporočilo, da to področje predstavlja velik potencial za dodano vrednost EU.

V večini primerov Komisija pozdravlja predlagane spremembe: na primer, podpiramo predlog, da države članice imenujejo pristojne organe za varnost bolnikov na različnih ravneh države in lokalne državne uprave. To odraža dejstvo, da so nekatere države članice prenesle sisteme zdravstvenega varstva. Prav tako se strinjamo, da obseg in strošek zbiranja podatkov ne sme biti nesorazmeren z pričakovanimi koristmi.

V zvezi s predlaganimi spremembami, ki se nanašajo na okužbe, povezane z zdravstvenim varstvom, pozdravljamo določbo o ustrezni zaščiti za zdravstveno osebje. Prav tako podpiramo izpostavljanje obolevnosti in umrljivosti zaradi okužb, povezanih z zdravstvenim varstvom, in potrebe po povečanju števila medicinskih sester za obvladovanje okužb.

Vendar pa moramo izraziti nekaj zadržkov in nasprotovanje v zvezi z zmanjševanjem ciljev. Nekateri ste predlagali, da bi morale države članice zagotoviti sredstva, s katerimi bi se število oseb, prizadetih zaradi neželenih dogodkov, zmanjšalo za približno 20 %, vključno s celotnim zmanjšanjem v EU za 900 000 primerov letno. Komisija meni, da postavljanje takšnih ciljev na ravni EU ni primerno, saj so države članice na različnih stopnjah in zelo težko bi bilo določiti ustrezne, realistične in dosegljive cilje, ki bi bili primerni za vse.

Zelo pozorno sem prisluhnila gospe McAvan, ko je govorila o poškodbah zaradi vbodov z iglami in razmislila bom o predlogu posebne pobude. Ministrica Filipiová se je dotaknila odgovornosti držav članic v zvezi s tem. Naša pobuda o varnosti bolnikov in okužbah, povezanih z zdravstvenim varstvom, v celoti upošteva pristojnost držav članic, da po lastni presoji financirajo strukturo in zagotavljajo zdravstvene storitve. S predlogom nameravamo pomagati državam članicam, da vzpostavijo ustrezne in primerne strategije za zmanjšanje ali izogibanje neželenim dogodkom v zdravstvenem varstvu, vključno z okužbami, ki so povezane z zdravstvenim varstvom, s tem, ko bodo združile najboljše dostopne dokaze in strokovno znanje v EU, ter pomagale Komisiji pri vzpostaviti ekonomije obsega na tem področju.

Ko bo to priporočilo o varnosti bolnikov sprejeto v Svetu, bo to pomenilo politično zavezanost vlad držav članic k postavljanju varnosti bolnikov v ospredje v svojih politikah zdravstvenega varstva, kakršne še ni bilo. Nas skupni cilj je ukrep za zmanjšanje neželenih dogodkov vseh oblik, vključno z okužbami, povezanimi z zdravstvenim varstvom v vseh zdravstvenih sistemih in vseh državah članicah EU. Ta predlog lahko predstavlja pomemben del pri uresničevanju tega cilja.

Françoise Grossetête, *poročevalka.* – (*FR*) Gospod predsednik, rada bi se zahvalila vsem poslancem, ki so spregovorili o poročilu gospe Sartori. Zahvalila bi se jim zada za vse predloge, ki so jih podali.

Prav tako bi rada sporočila gospe Vassiliou, ki očitno ne podpira količinsko opredeljenih ciljev, določenih v poročilu gospe Sartori, da njeno pripombo vsekakor sprejemamo, vendar je za nas v vsakem primeru pomembno, da storimo vse, kar je v naši moči, pri zagotavljanju visoke ravni varstva, tako za bolnike, kot tudi za zdravstveno osebje. Čeprav ni zaželeno imeti količinsko opredeljenega predloga, ob upoštevanju raznolikosti varstva, ki se zagotavlja v Evropski uniji, vseeno menim, da je za nas pomembno, da storimo vse, kar je v naši moči, za zagotavljanje najvišjih možnih ravni varnosti.

To predstavlja dodano vrednost Evropske unije.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo danes ob 12.00.

5. Evropsko ukrepanje na področju redkih bolezni (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0231/2009) gospoda Trakatellisa v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o predlogu priporočila Sveta o evropskem ukrepanju na področju redkih bolezni (COM(2008)0726 – C6-0455/2008 – 2008/0218(CNS)).

Antonios Trakatellis, *poročevalec.* – (*EL*) Gospod predsednik, to priporočilo Sveta je bilo pripravljeno ob pravem času, saj je usklajeno ukrepanje na področju redkih bolezni nujno potrebno, tako na ravni Evropske unije, kot tudi na nacionalni ravni.

Čeprav je pojavnost vsake posamezne redke bolezni zelo nizka, je prizadetih več milijonov ljudi v Evropski uniji, saj je teh bolezni več tisoč. Vendar pa je bil predlog, ki ga je prejel Parlament, pomanjkljiv v trenutni obliki in na podlagi tega predloga ni bilo mogoče pripraviti uporabnega programa. To pa zato, ker ne opisuje,

vsaj ne na splošno, potrebnega financiranja Evropske unije in sofinanciranja s strani držav članic ali drugih organizacij.

Zaradi tega ni mogoče spodbujati nekaterih temeljnih vidikov o redkih boleznih in sicer, vzpostavitev omrežij strokovnih centrov, katalogiziranja bolezni, pridobivanja podatkov, posebnih raziskav, ki so potrebne in tako dalje. Besedilo poziva k izvajanju predloga s strani Komisije pet let po njegovem sprejetju, kar je dolgo obdobje, v katerem v praksi ni mogoče storiti ničesar, saj sredstev ne bo na voljo.

Zaradi tega kot poročevalec predlagam, da se od Komisije zahteva, naj pripravi predlog izvajanja najkasneje do leta 2012, saj bodo do takrat na voljo potrebni podatki držav članic o strokovnih centrih in strokovnemu znanju o redkih boleznih.

V tem predlogu izvajanja je treba posebej omeniti financiranje in sofinanciranje na naslednjih področjih:

Prvič, zbiranje epidemioloških podatkov in priprava kataloga redkih bolezni, saj je to potrebno, da bi lahko imeli jasno sliko o obsegu teh bolezni v Evropski uniji.

Drugič, oblikovanje ustreznih mrež.

Tretjič, ustanovitev novih centrov, poleg že obstoječih strokovnih centrov, v državah članicah, kjer takšnih centrov ni, priprava posebnih izobraževalnih tečajev v obstoječih centrih za strokovnjake, da bi pridobili potrebno strokovno znanje, mobilizacija strokovnjakov, da bi tako vzpostavili potrebne pogoje za širjenje obstoječega znanja in za raziskave o diagnostičnih orodjih in preskusih o redkih, predvsem genetskih boleznih.

Na to priporočilo Sveta moramo gledati kot na načrt za vzpostavitev primernih pogojev na področju redkih bolezni. Prav tako se moramo zavedati, da je predlog splošne narave, vendar želim še enkrat poudariti, da če naj bo učinkovito in uspešno izveden, mora biti natančnejši in vsebovati določbo glede posebnega časovnega razporeda in financiranja.

Pomemben vidik v boju proti redkim boleznim je mobilnost bolnikov. To je bilo že preučeno v poročilu gospoda Bowisa in verjamem, da je tukaj mobilnost bolnikov popolnoma upravičena, saj v vseh državah članicah ni nobenih posebnih centrov ali strokovnjakov, ki bi lahko opravili zdravljenje bolnikov. Posledično je tukaj ključnega pomena, da zagotovimo mobilnost bolnikov in mobilnost strokovnjakov, da bodo nekateri lahko pridobili strokovno znanje, drugi pa to znanje prenesli.

Na koncu želim povedati, da so za redke genetske bolezni raziskave in inovacije nujno potrebne, da bi tako bilo mogoče povečati število diagnostičnih testov.

Večji del poročila se nanaša na zdravljenje, diagnozo, pridobivanje strokovnega znanja in ustanovitev centrov in mrež. Ena izmed točk se nanaša tudi na preprečevanje. Preprečevanje genetskih bolezni je danes možno s kombiniranjem preskusov oplojevanja in predhodno vsaditvijo. Ker gre za priporočilo, ni zavezujoče za države članice. Poročilo navaja, da bo opravljeno le v državah članicah, kjer zakonodaja to dopušča in po lastni odločitvi in izbiri oseb, ki želijo upoštevati ta splošen nasvet, zaradi česar ne vidim nobenega neskladja z načelom subsidiarnosti v zvezi z obstoječimi podatki.

Daniela Filipiová, *predsednica Sveta* – (*CS*) Komisarka, gospe in gospodje, redke bolezni so nevarne in zelo zapletene bolezni, ki ogrožajo življenje ali povzročajo kronično invalidnost. Kljub njihovi nizki razširjenosti je število bolnikov v EU s temi boleznimi relativno visoko, zaradi tega je potrebno skupno ukrepanje na ravni EU. To število je prav tako razlog, zakaj je področje redkih bolezni prednostna naloga zdravstvene strategije EU.

Češko predsedstvo je prepričano, da bo po tem, ko Svet sprejme osnutek predloga o evropskem ukrepanju na področju redkih bolezni, prišlo do znatnega napredka in izboljšav pri diagnosticiranju redkih bolezni, kar trenutno predstavlja težavo zaradi narave redkih bolezni. Prav tako se bodo izboljšali pogoji za močno potrebno izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj na tem področju.

Zaradi vseh teh razlogov je češko predsedstvo zavzelo aktiven pristop pri pogajanjih glede osnutka ter nadaljuje z delom francoskega predsedstva in razpravami na Svetu EPSCO decembra 2008.

Prepričana sem, da Evropski parlament in Svet delita podobne poglede v zvezi s to zadevo. Pobuda je potrebna, saj bi morala izboljšati trenutne razmere za milijone bolnikov, ki trpijo zaradi teh bolezni, prav tako pa bi morala pripeljati do izboljšanja njihovih možnosti, da prejmejo ustrezno varstvo in razumljive informacije.

To je mogoče doseči na primer z vzpostavitvijo skupnih opredelitev redkih bolezni, nadaljnjim razvojem dejavnosti EU, ki temeljijo na mreži Orphanet, usklajevanjem evropskih raziskav, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, vzpostavitvijo in podporo strokovnih centrov in razvojem evropskih referenčnih mrež za redke bolezni. Svet se prav tako zaveda ključne vloge, ki jo imajo neodvisne organizacije bolnikov pri razvoju in izvajanju nacionalnih politik na področju redkih bolezni.

Češko predsedstvo trenutno zaključuje pogajanja o osnutku predloga v delovnih telesih Sveta in bo skušalo zagotoviti, da ga bo svet EPSCO sprejel junija letos. Vendar pa se je zaradi pomembnosti tega vprašanja odločil, da se bo tudi v tem primeru posvetoval z Evropskim parlamentom in pazljivo preučil njegovo mnenje.

Na koncu bi se rada še enkrat zahvalila vsem, ki so sodelovali pri pripravi poročila Evropskega parlamenta, predvsem poročevalcu Antoniosu Trakatellisu, ki ga je sestavil.

Androulla Vassiliou, *članica Komisije.* – (*EL*) Gospod predsednik, rada bi se zahvalila spoštovanim poslancem, ki so sodelovali pri delu Parlamenta v zvezi s predlogom priporočila Sveta na področju redkih bolezni.

Predvsem se želim zahvaliti poročevalcu rektorju Antoniosu Trakatellisu za usklajevanje razprav in seveda za njegovo poročilo.

Redke bolezni, ki prizadenejo le zelo malo število ljudi in so v večini primerov genetske bolezni, lahko imajo za posledico smrt ali kronično invalidnost. Čeprav je pogostost vsake posamezne redke bolezni zelo nizka, v celoti te bolezni prizadenejo približno 6 % celotnega prebivalstva v Evropski uniji na nekaterih področjih njihovega življenja.

To pomeni, da so redke bolezni v Evropski uniji prizadele ali bodo verjetno prizadele med 29 in 36 milijoni ljudi. Ker pa so posamezne takšne bolezni redke, je nemogoče, da bi vsaka država članica imela strokovno znanje, ki je potrebno za postavitev diagnoze in zdravljenje bolnikov. Zaradi tega je to odličen primer v zdravstvenem sektorju, kjer lahko Evropa doprinese posebno rednost in prav zaradi tega je Komisija odobrila strateško ukrepanje.

Evropsko strategijo dopolnjuje predlog priporočila Sveta o ukrepih znotraj držav članic. Namen tega osnutka priporočila je pomagati državam članicam pri učinkovitejšem, uspešnejšem in bolj globalnem reševanju težav, povezanih z redkimi boleznimi. Eden izmed pomembnih sektorjev predstavlja strokovno znanje zbiranja prek evropskih referenčnih mrež. Te mreže lahko veliko doprinesejo k ukrepom držav članic v zvezi z redkimi boleznimi, pa tudi v drugih primerih. Olajšajo lahko tudi izmenjavo strokovnega znanja in kjer je to potrebno, usmerjajo bolnike kam naj se obrnejo, kadar jim to strokovno znanje ni dostopno.

Predlog Komisije o direktivi o pravicah bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva vključuje posebne določbe, ki podpirajo mobilnost bolnikov in zagotavljajo pravni okvir za evropske referenčne mreže.

Še vedno obstajajo številni načini, na katere lahko evropski ukrepi podprejo prizadevanja držav članic v boju proti redkim boleznim, kot je izboljšano prepoznavanje in določevanje bolezni, z zagotavljanjem podpore raziskavam redkih bolezni in z mehanizmi, kot je urejanje zdravil sirot.

Zahvalila bi se rada Parlamentu za podporo glede številnih vprašanj, na katera se nanaša to poročilo. Z zanimanjem pričakujem vašo razpravo.

Françoise Grossetête, pripravljavka mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko. – (FR) Gospod predsednik, bolniki, ki so jih prizadele redke bolezni, pogosto prejmejo napačno diagnozo ali pa ne prejmejo zdravljenja.

Redkost teh bolezni predstavlja izzive tako z znanstvenega, kot tudi gospodarskega vidika. Ker sem bila pred desetimi leti poročevalka za uredbo o zdravilih sirotah, vem, da je teh bolnikov premalo, da bi predstavljali lokalno ali regionalno vprašanje in kako je teh bolezni po drugi strani preveč, da bi bili zdravstveni strokovni delavci seznanjeni z njimi. Strokovno znanje je zaradi tega redko.

Ta nujnost odziva vključuje Evropo in naš Odbor za industrijo, raziskave in energetiko podpira gospoda Trakatellisa pri želji po okrepitvi raziskav in preprečevanja. Kako lahko na primer preprečimo paru, ki ima dva otroka s cistično fibrozo in si želi tretjega otroka, da bi izkoristil napredek pri raziskavah, s katerimi je mogoče preprečiti, da bi ga prizadela enaka bolezen? Zaradi tega potrebujejo starši več usklajevanja, več varnosti in jasnosti. Gre za ključna vprašanja, ki ustrezajo pričakovanjem evropskih državljanov v zvezi z zdravjem in ki naj bi jih rešila Evropa.

Peter Liese, *v imenu skupine* PPE-DE. – (*DE*) Gospod predsednik, komisarka, zagotavljanje pomoči bolnikom, ki trpijo zaradi redkih bolezni, že dolgo predstavlja glavno skrb Evropskega parlamenta. Bolniki, ki trpijo zaradi redkih bolezni – to je že bilo povedano – potrebujejo pomoč s strani Evrope. Nacionalna prizadevanja na tem področju ne zadostujejo. Ker so te bolezni tako redke, zanje nimajo vse države članice centrov in strokovnjakov. Za raziskave – in to je zelo pomembno dejstvo – potrebujete določeno število bolnikov, da je mogoče raziskati bolezen in zanjo razviti nove načine zdravljenja. To velja tudi za razvoj novih zdravil. Gospa Grossetête je govorila o uredbi o zdravilih sirotah, ki je zelo pomembna.

Komisarka, tudi pobuda Komisije je zelo pomembna. V skupini Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov vas popolnoma podpiramo pri tem, prav tako pa podpirano številne izboljšave, ki jih je v tem poročilu navedel gospod Trakatellis. Vendar moram v imenu svoje skupine povedati, da v poročilu gospoda Trakatellisa obstaja sprememba, ki je v nasprotju s temeljnim ciljem zagotavljanja pomoči bolnikom.

Sprememba 15 govori o tem, kako se je treba genskim boleznim izogniti in jih odpraviti z ukrepi, kot sta gensko svetovanje in izbira zarodkov. To besedilo je osupnilo številne ljudi, ne samo strokovnjake za etiko in predstavnike v invalidskih skupinah, ampak tudi znanstvenike. Evropsko združenje za človeško genetiko nas poziva, da zavrnemo spremembo 15. Primerjajo jo z evgeniko iz prve polovice prejšnjega stoletja.

Politiki ne bi smeli ustvarjati pritiska. Tudi pri genetskem svetovanju ne bi smel prevladovati političen cilj. Zaradi tega bi morali zavrniti spremembo 15. Glasovati bi morali za to poročilo – če bo zavrnjena sprememba 15 – saj gre za dobro poročilo. Drugače bo predstavljalo zelo velike probleme. Pomagati moramo ljudem z redkimi boleznimi, ne pa jim vzbujati občutka, da so zaradi svojih potreb odvečni.

Dorette Corbey, *v imenu skupine PSE.* – (*NL*) Zahvaljujem se gospodu Trakatellis za to dobro poročilo. Če obstaja področje, na katerem je sodelovanje v Evropi koristno in prinaša dodano vrednost, je to zagotovo področje redkih bolezni. V primeru redkih presnovnih bolezni, mišičnih bolezni, pa tudi redkih oblik raka, je sodelovanje praktično in koristno, ker omogoča izmenjavo informacij o tehnikah zdravljenja in za združevanje moči. Vse to je zelo pomembno. Prav tako morajo biti dostopne informacije in poročilo gospoda Trakatellisa vse to tudi določa.

Izpostaviti želim tri zadeve. Prvič, bolniki morajo biti v Evropi slišani. V zadnjih letih smo bili priča vse bolj organiziranim skupinam bolnikov, ki se znajde jo v Evropi in v Bruslju. Tudi to je zelo pomembno in informativno za politike, saj so številne izmed teh redkih bolezni v veliki meri nepoznane, kar je tudi razumljivo. Zato je dobro, da določimo, kako se bodo te organizacije bolnikov financirale, prav tako pa je zelo pomembno zagotoviti, da so te organizacije financirane neodvisno in da niso odvisne izključno od farmacevtske industrije. Prav zaradi tega zagovarjam financiranje teh organizacij bolnikov.

Drugič, razvoj zdravil za redke bolezni, tako imenovanih zdravil sirot, je ključnega pomena. Zaradi tega imamo direktive, vendar bi bilo dobro, če bi nekaj pozornosti namenili preverjanju, ali to dejansko dobro deluje.

Tretjič, gre za sporno temo, ki jo je obravnavala tudi gospa Liese. Številne redke bolezni so dedne. Raziskave in izbira zarodkov lahko preprečijo mnoga trpljenja, vendar je pomembno, da države članice ohranijo moč odločanja glede dejanskega zdravljenja, kot sta izbira zarodkov in predhodna vsaditev. Podpiramo spremembo 15, vendar želimo zbrisati sklic na izkoreninjanje bolezni. Ta pojem prikliče zelo neprijetne asociacije, kot je že povedala gospa Liese. Prav tako menimo, da morajo biti zdravljenja prostovoljna in da ne smejo potekati znotraj omejitev, ki jih določijo nacionalne vlade. Če bodo ti pogoji izpolnjeni, bomo podprli spremembo in pozvali vse, da ga podprejo, vendar pa mora biti zbrisan sklic na izkoreninjenje bolezni. Pod temi pogoji lahko v celoti podpremo poročilo in smo navdušeni nad delom gospoda Trakatellisa. Zahvaljujem se vam za pozornost.

Frédérique Ries, *v* imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, rada bi se zahvalila našemu poročevalcu gospodu Trakatellisu, hkrati pa se želim opravičiti, ker sem tako pozno prišla na razpravo, saj sem pred tem sprejela skupino obiskovalcev.

V času obravnave redkih bolezni, ki sem jo organizirala v Parlamentu lani skupaj z Eurordis – evropskim združenjem bolnikov – sem izpostavila, da je odvisno od nas, da je odvisno od Evrope, da zastavimo visoke cilje za te bolnike, ki vse upe polagajo na raziskavo in prav to je storil naš poročevalec, ki je znatno izboljšal besedilo Komisije.

Zaradi majhnega števila bolnikov v vsaki državi in razdrobljenosti znanja po vsej Uniji so redke bolezni odličen primer, pri katerem je usklajeno ukrepanje na evropski ravni nujno. Enoglasno si želimo, da bi bolje poznali te bolezni, da bi izboljšali njihove diagnoze in njihovo zdravljenje, ter da bi bolnikom in njihovim družinam zagotovili boljšo oskrbo.

Seveda je še vedno odprto vprašanje časovnega razporeda in financiranja. Na voljo so različne možnosti, ki jih preučujemo. Poleg sredstev, ki jih odobri Evropska unija ali države, je prav tako dobro poiskati druge vire financiranja. Ena možnost, ki v številnih državah članicah dobro deluje, je javno-zasebno partnerstvo.

Slabo bi se počutila, če ne bi omenila znatne finančne pomoči, ki se zagotavlja s pomočjo akcij državljanov: *Téléthon* v Franciji in *Télévie* v francosko govorečem delu Belgije. Prav te akcije so omogočile kar podvojitev proračuna za znanstvene raziskave – pri tem naj omenim, da gre za zelo skromen proračun: 13 EUR letno na državljana, v primerjavi s 50 EUR v Franciji in 57 EUR v Nemčiji, če navedem le dva primera.

Končala bom, gospod predsednik. Oči več milijonov bolnikov v Evropi so uprte v nas. Volja obstaja. Na nas je, da poskrbimo, da bo vse to postalo več kot le katalog dobrih namer. Še ena stvar: Skupina Zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo podpira spremembo 15.

Hiltrud Breyer, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ni treba posebej izpostavljati, da podpiramo zagotavljanje pomoči ljudem z redkimi boleznimi. Pri tem pa moram povedati, da je sprememba 15 iz etičnega vidika popolnoma nesprejemljiva.

V Evropi ne sme nikoli več priti do razprave, kdo je vreden življenja in kdo ne. V Evropi ne sme prihajati do pritiska na bolnike, da se zavestno odločajo, da ne želijo imeti invalidnega otroka. Izbira zarodkov bi predstavljala odpravo etičnih zadržkov. Zaradi tega moramo zavrniti to spremembo. Ni dovolj, da odpravimo le besedo "izkoreninjanje", ki je, žal mi je, da moram to govoriti, sklada z besednjakom, ki so ga uporabljali fašisti. Če bi to dopustili, bi pomenilo, da se še vedno soočamo z izbiro zarodkov. Neznosno bi bilo, če bi ta sprememba in ta ideja izbire zarodkov postali vmesni korak do nove etike v Evropi.

Odločno se moramo zoperstaviti genski diskriminaciji. Zaradi tega mora biti sprememba 15 v celoti zavrnjena. Sicer bo naša skupina žal prisiljena odreči podporo temu poročilu, čeprav je preostali del zelo pozitiven.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Poročilo gospoda Trakatellisa se nanaša na številne pomanjkljivosti v priporočilih Sveta in ta opažanja so po mojem mnenju točna. Tudi sam sem prepričan, da je nujen usklajen pristop s strani Evropske unije na področju redkih bolezni. Vendar pa niti v priporočilu niti v poročilu ni naveden vidik redkih bolezni, ki prihajajo iz nerazvitega sveta.

Zaradi tega smo ponovno priče primerom tuberkuloze, bolezni, za katero je še do nedavnega veljalo, da je popolnoma ali skoraj popolnoma izginila iz Evrope in ki se sedaj zaradi množičnega priseljevanja spet pojavlja. Zaradi tega je tudi na tem področju treba nujno ukrepati v obliki navajanja tveganih območij, izmenjave informacij, izvajanje kontrol po naključnem izboru, ob prehodu zunanjih mej Skupnosti itd. Seveda je zelo pomembno, da politika javnega zdravja prevlada nad politično korektnostjo.

Christa Klaß (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, prizadevamo si za sodelovanje, da bi tako vzpostavili najboljše pogoje za zagotavljanje zdravstvenega varstva v Evropi. Predvsem na podeželju Evropske unije, v bližini državnih mej – kot je moj dom v obmejni regiji med Nemčijo, Belgijo, Luksemburgom in Francijo – predstavlja spodbujanje mobilnosti pacientov, o čemer smo pravkar razpravljali, še posebej pomemben gradnik za izboljšanje zagotavljanja zdravstvenega varstva in povečevanje njegove učinkovitosti. Pri vsem, kar počnemo, pa moramo upoštevati in ohranjati etične standarde držav članic. To velja za analize DNK ravno tako kot za umetno oplojevanje, velja pa tudi za redke bolezni, obravnavane v poročilu gospoda Trakatellisa. Za redke bolezni je potreben strožji politični okvir, da bi bilo mogoče izboljšati raziskave in zdravljenje, saj podjetja raje vlagajo v velike trge.

V boju za življenja ljudi si ne smemo prizadevati za izkoreninjenje redkih bolezni za primer z izbiro zarodkov. Nenazadnje obravnavamo zdravljenje ljudi. Ta element predstavlja popolnoma napačen preobrat v poročilu, ki sicer sledi zdravemu pristopu, prav tako pa gre za preobrat, ki je moralno tvegan. V spremembi 15 ni poudarek na zdravljenju ampak na selekciji. Kdo lahko odloča o tem, kdo je vreden življenja in kdo ne? Ali verjamemo, da preprečevanje pomeni preprečevanje življenja? Sama ne mislim tako. V moji državi in številnih drugih državah je diagnoza predhodne vsaditve prepovedana iz dobrih razlogov. Da se lahko v evropskih dokumentih uporabljajo izrazi, kot je izkoreninjenje in izbira zdravih zarodkov, je nezaslišano in v nasprotju z našimi navedenimi cilji glede priznavanja in vključevanja invalidnih in bolnih ljudi v našo družbo.

Pozivam vas, da glasujete proti spremembi 15, kar je zelo pomembno, da bo mogoče za poročilo gospoda Trakatellisa, ki je sicer dobro poročilo, pridobiti veliko večino.

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Menim, da je usklajeno ukrepanje na ravni Evropske unije in držav članic na področju redkih bolezni ključnega pomena. Podpiram stališče poročevalca, da sta priporočilo Sveta in akcijski načrt v trenutni obliki nezadostna in da na tej podlagi ni mogoče pripraviti delujočega programa v Evropski uniji. Glede izvajanja ni nobenih posebnih priporočil in dokončnih časovnih rokov.

Preboja na tem področju vsekakor ne bo mogoče doseči brez prizadevanj in financiranja s strani Evropske unije in držav članic. Verjamem, da je treba redkim boleznim nameniti posebno pozornost, prav tako pa moramo razmisliti o posebnih potrebah nekaj milijonov državljanov, da bi jim zagotovili dostojno življenje v prihodnosti. Ne strinjam se s trditvijo predhodnega govornika gospoda Claeysa, da tuberkuloza v države članice prihaja iz tretjih držav. S tem se ne strinjam. Tuberkuloza je posledica revščine in brezdomstva in v državah članicah z nižjimi življenjskimi standardi je ta bolezen danes običajna.

Daniela Filipiová, *predsednica Sveta* — (*CS*) Gospe in gospodje, rada bi se zahvalila vsem poslancem EP za njihove pripombe, predloge in opažanja. Veseli me, da mnenja Evropskega parlamenta in Sveta glede tega vprašanja načeloma sovpadajo. Seveda se lahko le strinjam s trditvijo poročevalca gospoda Trakatellisa, da osnutek velja za bolezni, ki so redke, a kljub temu prizadenejo več tisoč ljudi. Pomembno je povedati, da lahko boljše usklajevanje in sodelovanje držav članic na tem področju prinese koristi za bolnike zaradi specialističnih centrov, kjer je finančne ugodnosti mogoče pridobiti s pomočjo ekonomije obsega, o čemer je že govorila komisarka Vassiliou. Svet bo seveda pazljivo preučil vse predloge sprememb Evropskega parlamenta in bo na podlagi tega ocenil ali jih vključiti v končno različico osnutka predloga ali ne.

Androulla Vassiliou, *članica Komisije*. – (*EL*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, današnja razprava je pokazala visoko stopnjo zanimanja za ta pomemben sektor javnega zdravja.

Evropsko ukrepanje na področju redkih bolezni predstavlja vprašanje, za katerega je bilo pridobljeno splošno soglasje v vseh institucijah in hvaležna sem, da je Parlament podprl to pobudo.

Redke bolezni so nesporno prepoznane kot sektor javnega zdravja, na katerem 27 različnih nacionalnih pristopov ne bi zadostovalo. Na podlagi tega priporočila bomo lahko obravnavali posamezne probleme, povezane z redkimi boleznimi in skušali izboljšati življenja ljudi, ki so jih te bolezni prizadele. Poleg tega ti ukrepi ne bodo vplivali le na bolnike, ampak tudi na njihove sorodnike in prijatelje.

To moramo v veliki meri doseči s priporočilom državam članicam, da pripravijo načrte in strategije o redkih boleznih ter z vzpostavitvijo evropskih referenčnih mrež.

V zvezi s predlogom rektorja Trakatellisa, da pripravimo in predstavimo poročilo o rezultatih priporočila do konca leta 2012, temu ne nasprotujemo in bomo to upoštevali.

Dovolite mi, da se dotaknem dveh ali treh pripomb, ki jo jih podali spoštovani poslanci. Naj se najprej dotaknem spremembe 15 in poudarim, da etična vprašanja ne spadajo v pristojnost EU. To še posebej velja v tem primeru, zaradi pravnih razlik v državah članicah glede presejanja in etičnih odločitev, ki morajo biti sprejete na podlagi teh informacij.

Podana je bila pripomba glede potrebe po financiranju. O financiranju zdravljenja redkih bolezni naj se odločijo države članice. Komisija upa, da bodo ti predlogi poudarili pomembnost takšnih naložb ter omogočili najboljšo uporabo sredstev, ki so na voljo prek evropskega sodelovanja.

V zvezi z dodatnim financiranjem Skupnosti, so omejitve glede trenutnega zdravstvenega programa posledica celotne finančne perspektive, ki sta jo določila Parlament in Svet. Če Parlament meni, da je za financiranje redkih bolezni potrebno večje financiranje Skupnosti, mora to rešiti s pomočjo proračunskih postopkov.

Gospa Corbey je govorila tudi o pomoči, ki jo moramo zagotoviti skupinam bolnikov. Komisija se strinja, da so skupine bolnikov pomembne. Z njimi tesno sodelujemo, predvsem z Eurordis. Nedavno sem bila v vlogi gostiteljice pri izidu knjige, ki vsebuje 12 000 izjav bolnikov. To prizadevno sodelovanje državljanov je ključno za delo na tem področju.

(EL) Gospod predsednik, na koncu želim poudariti, da upamo, da bodo bolniki z izboljšanim dostopom do specialističnega zdravstvenega varstva, podporo raziskavam in razvoju učinkovitega zdravljenja in čezmejnim sodelovanjem, lažje našli specialiste, ki jih potrebujejo.

Antonios Trakatellis, poročevalec. – (EL) Gospod predsednik, hvaležen sem svojim kolegom poslancem in Svetu za njihove pripombe, pa tudi komisarki Vassiliou za njen govor. Dokazala je, da je odprta za predloge in pripravljena na sprejetje spremembe, v kateri pozivamo Komisijo, da pripravi predlogo do konca leta 2012, kar bo omogočilo hiter napredek na področju redkih bolezni v Evropi.

Predsednik. –Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo čez nekaj minut.

Pisne izjave (člen 142)

Carlo Casini (PPE-DE), v pisni obliki. – (IT) Preprečevanje in zdravljenje katere koli bolezni, vključno z redkimi boleznimi, zahteva skrajno predanost javnih institucij, vendar pa zdravljenje in preprečevanje ne smeta imeti za posledico žrtvovanje življenja številnih ljudi, četudi to koristi drugim. To bi bilo v osnovi v nasprotju z duhom Evropske unije, ki je bila ustanovljena na priznavanju enakega dostojanstva članov človeške družine. Genska diagnoza zarodkov, s pomočjo katere je mogoče izbrati najboljše in najbolj zdrave, hkrati pa ubiti ostale, je nesprejemljiva diskriminacija ljudi. Nekatere države članice to dopuščajo, vendar pa Evropska unija ne sme spodbujati zakonov ali praks, ki bi to dopuščale.

Zaradi tega, ne glede na mojo neomajno željo po premagovanju vsake bolezni, nasprotujem besedilu, katerega dobri deli so v močnem nasprotju s skrajno negativno vsebino člena 4, kot bi bil spremenjen s spremembo 15.

PREDSEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

podpredsednik

6. Čas glasovanja

Predsednik. – Sedaj bomo prešli na glasovanje.

(Za rezultate in druge podrobnosti: glej zapisnik)

- Pred glasovanjem:

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (*FR*) Gospod predsednik, pred glasovanjem, pred njihovim glasovanjem o poročilu gospoda Casaca, v skladu s členom 1, Priloge I Poslovnika Parlamenta, pozivam k naslednjemu in navajam del člena 1, Priloge I: "vsak poslanec, ki ima neposreden finančni interes v obravnavani temi, mora ta interes na zasedanju ustno razkriti."

V poročilu gospoda Casaca o razrešnici, bomo glasovali o pokojninskih skladih. V tem Parlamentu je več kot 400 poslancev, ki so v pokojninskem skladu. Pozivam predsednika, da zahteva od poslancev, ki so v pokojninskem skladu, da to ustno povedo na plenarnem zasedanju, nemudoma, saj imajo neposreden interes glede teme, o kateri bomo razpravljali.

(Aplavz)

Gary Titley (PSE). - Gospod predsednik, opozoril bi rad na člen 28(2) Poslovnika, ki pravi, da lahko poslanec zastavi predsedniku Parlamenta vprašanje in prejme odgovor v roku 30 dni. Na predsednika Parlamenta sem naslovil vprašanje 19. marca. Danes je 23. april. Ne samo, da nisem dobil nobenega odgovora, ampak njegova pisarna ne odgovarja niti na mojo elektronsko pošto.

Predsednika Parlamenta želim vprašati, zakaj kaže takšno zaničevanje pravil tega Parlamenta in pravil poslancev, hkrati pa bi vas prosil, da od njega zahtevate, naj mi odgovor posreduje v naslednjih 24 urah; sicer bom jutri ponovno zastavil isto vprašanje.

(Aplavz)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, očitno je, da bi morali poslanci, ki so pokojninskem skladu to povedati, istočasno pa to pomeni, da bi se morali vzdržati glasovanja o poročilu gospoda Casaca, glede na to, da to poročilo vsebuje točke, ki kažejo na konflikt interesov z njihovimi osebnimi interesi.

Zato vas pozivam, da upoštevate Poslovnik Evropskega parlamenta.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (*DE*) Gospod predsednik, obravnavamo pisno izjavo 0001/2009, ki je dobila potrebno večino. Rada bi se zahvalila vsem kolegom v imenu vseh avtorjev pisne izjave. To se v ničemer ne nanaša na glasovanje.

Luigi Cocilovo (ALDE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi povedal, da je interpretacija našega Pravilnika, kot jo predlaga gospod Cohn-Bendit, ki se sklicuje na zasebne in osebne interese, kar očitno nima nič opraviti z uporabo pravil tega Parlamenta, popolnoma neutemeljena.

V skladu s to interpretacijo noben poslanec ne bi mogel sodelovati pri glasovanju o novem statutu poslancev Evropskega parlamenta, ki je vseboval tudi sklice na nadomestila vsakega posameznega poslanca in zato pozivam, da se ta zahteva zavrne, saj je popolnoma neutemeljena.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, gospod Cocilovo ima popolnoma prav, ko pravi, da imamo pri obravnavi pokojninskega sklada opraviti z zasebnimi interesi. Gre za zasebno shemo. Rad bi podprl, kar je povedal gospod Cohn-Bendit. Ker je očitno, da je 478 poslancev v EU preveč strahopetnih, da bi se zavzeli za svoje interese, bom izpostavil, da lahko vsa imena najdete na http://www.openeurope.org"

Seznam vsebuje vse od gospoda Mölzerja, skrajno desnega radikalca, prek gospoda Rübiga, konzervatica, pa vse do gospoda Böscha, predsednika Odbora za proračunski nadzor.

Martin Schulz (PSE). – (*DE*) Gospod predsednik, seveda lahko nadaljujemo z razpravo. Predlog gospoda Cohn-Bendita je bil obravnavan in podane so bile številne pripombe.

Prosil bi vas, da se osredotočimo na to, o čemer bomo glasovali, se pravi na poročilo gospoda Casace. Ne glede na to, ali gre za zasebni ali javni sklad, se to poročilo nanaša na zelo posebno zadevo, in sicer prvič, da Parlament ugotavlja, da nima nobenih pravnih zahtevkov, da bi bili primanjkljaji tega sklada subvencionirani in drugič, da ne bo prišlo do subvencioniranja takšnih primanjkljajev. Denarja za sklad ni. To je ključna točka in pozivam vas, da glasujemo o njej.

Gerard Batten (IND/DEM). - Gospod predsednik, ali lahko odgovorim na pripombo gospoda Cohn-Bendita in gospoda Hansa-Petra Martina. Menim, da obstaja enostavna rešitev. Z veseljem lahko povem, da sodelujem v prostovoljni pokojninski shemi, skupaj s 399 drugimi poslanci in nameravam glasovati proti svojim interesom in v interesu davkoplačevalcev. Preprosta rešitev je v tem, da tudi preostalih 399 poslancev glasuje tako.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, kot oseba, ki sodeluje v pokojninski shemi, želim povedati, poleg dejstva, da to izjavljam, da si ne predstavljam, da bo sedaj vstalo več kot 400 poslancev in nas obvestilo o tem dejstvu, saj če se bo to zgodilo, danes glasovanja ne bo mogoče izvesti. Predlagala bi rada razumno rešitev te okoliščine. Obstaja seznam sodelujočih v shemi – ta seznam bi lahko vključili in mislim, da bi to zadostovalo.

Predsednik. – Hvala vam. Gospe in gospodje, dovolj je. Nadaljevali bomo z zasedanjem.

Gospod Titley, vaša pritožba bo nemudoma posredovana v Kabinet predsednika, skupaj z vašim zahtevkom, naj se nanjo nemudoma odzovejo.

V zvezi z vprašanjem, ki ga je zastavil gospod Cohn-Bendit, v skladu z našim Poslovnikom je kateri koli poslanec Parlamenta seveda upravičen kadar koli objaviti osebni interes v zvezi s katero koli zadevo, ki jo tu obravnavamo. Zato v zvezi s tem ni več kaj dodati, tisti, ki želi kaj dodati, lahko to stori in tisti, ki tega ne želi, mu ni treba.

To zadevo štejem za zaključeno.

- 6.1. Razrešnica 2007: Evropski parlament (A6-0184/2009, Paulo Casaca)
- 6.2. Razrešnica 2007: Sodišče Evropskih skupnosti (A6-0151/2009, Søren Bo Søndergaard)
- 6.3. Razrešnica 2007: Računsko sodišče (A6-0152/2009, Søren Bo Søndergaard)

- 6.4. Razrešnica 2007: Evropski varuh človekovih pravic (A6-0156/2009, Søren Bo Søndergaard)
- 6.5. Razrešnica 2007: Evropski nadzornik za varstvo podatkov (A6-0154/2009, Søren Bo Søndergaard)
- 6.6. Razrešnica 2007: Eurojust (A6-0161/2009, Christofer Fjellner)
- 6.7. Razrešnica 2007: Evropska agencija za zdravila (A6-0162/2009, Christofer Fjellner)
- 6.8. Razrešnica 2007: Evropska agencija za varnost v letalstvu (A6-0163/2009, Christofer Fjellner)
- 6.9. Razrešnica 2007: Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (FRONTEX) (A6-0166/2009, Christofer Fjellner)
- 6.10. Razrešnica 2007: Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) (A6-0170/2009, Christofer Fjellner)
- 6.11. Razrešnica 2007: Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (A6-0175/2009, Christofer Fjellner)
- 6.12. Razrešnica 2007: Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja CEDEFOP (A6-0177/2009, Christofer Fjellner)
- 6.13. Razrešnica 2007: Prevajalski center za organe Evropske unije (A6-0178/2009, Christofer Fjellner)
- 6.14. Razrešnica 2007: Svet (A6-0150/2009, Søren Bo Søndergaard)
- 6.15. Finančno poslovodenje in nadzor agencij EU (A6-0148/2009, Christofer Fjellner)

7. Dobrodošlica

Predsednik. – Sedaj želim izreči dobrodošlico delegaciji iz Iraka o njihovem obisku v našem Parlamentu. Rad bi izrekel toplo dobrodošlico v sklopu našega medparlamentarnega zasedanja.

(Aplavz)

To delegacijo vodi Gospod Khalid Al Atiyah, prvi podpredsednik predstavniškega doma Republike Irak.

Z velikim veseljem poudarjam spodbuden napredek, ki ga je naredil Irak na področju varnosti in pravne države, kar dokazujejo tudi provincialne volitve prejšnjega januarja in upamo, da bodo številni problemi in težavna leta, s katerimi se je ta država soočala, kmalu le zgodovina.

Evropska unija in ta Parlament jih bodo zagotovo vedno podpirali pri ponovni vzpostavitvi miru, demokracije in stabilnosti, do česar je Irak, kot vse druga države na svetu, upravičen.

Upam, da bodo zasedanja v našem Parlamentu obrodila sadove in da bo vaš obisk omogočil okrepitev vezi, ki povezujejo naša Parlamenta.

(Aplavz)

8. Čas glasovanja (nadaljevanje)

8.1. Dostop do trga avtobusnih prevozov (prenovitev) (A6-0215/2009, Mathieu Grosch)

8.2. Skupna pravila glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika (A6-0210/2009, Silvia-Adriana Țicău)

8.3. Dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (prenovitev) (A6-0211/2009, Mathieu Grosch)

Michael Gahler (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, glede na veliko število glasovanj, bi mogoče lahko sporočili le "sprejeto" ali "zavrnjeno", namesto, da navajate posamezne številke.

Predsednik. – Da, gospod Gahler, zelo rad bi to storil in v preteklosti sem to dejansko tudi počel. Vendar pa danes tega ne počnem, ker je Združenje evropskih novinarjev zaprosilo, da podrobno navedemo glasove. Če tega ne počnemo, rezultata ni mogoče ustrezno zabeležiti in upravičeno trdijo, da če ne poznajo rezultata glasovanja, ne morejo izvesti politične ocene v zvezi s stališčem tega Parlamenta.

8.4. Energetska učinkovitost stavb (prenovitev) (A6-0254/2009, Silvia-Adriana Ticău)

- Pred glasovanjem:

Silvia-Adriana Țicău, *poročevalka.* – Gospod predsednik, povedati želim, da bosta na seznamu glasovanja za člen 7, sprememba 57, spremembi 106 in 117 zavrnjeni le, če bo sprejet prvi del.

V zvezi s členom 9, sprememba 102, če bodo vsi sprejeti, bo zavrnjena sprememba 60. Drugače bomo morali glasovati o ustreznem delu spremembe 60.

Predsednik. - Hvala, gospa Ţicău, zabeležili smo vaše pripombe.

- Pred glasovanjem o Spremembah 109 in 124:

Silvia-Adriana Țicău, poročevalka. – Gospod predsednik, glasovati moramo tudi o spremembah 109 in 124 – ustrezen del.

8.5. Bonitetne agencije (A6-0191/2009, Jean-Paul Gauzès)

- Pred glasovanjem:

Jean-Paul Gauzès, *poročevalec*. – (FR) Gospod predsednik, na kratko bi rad povedal, da gre za pomembno poročilo, saj uvaja evropsko uredbo o bonitetnih agencijah in kot takšno predstavlja del odziva na krizo.

Želim povedati, da je danes zjutraj svet stalnih predstavnikov sprejel sporazumno besedilo, o katerem boste danes glasovali. Da bi bilo glasovanje Parlamenta skladno, je bolje, če zavrnete spremembe, razen v primeru glasovanja o spremembi 172, ustrezni deli. Rad bi se zahvalil poročevalcema v senci, gospodu Pittelli in gospodu Klinzu, ter vsem tistim, ki so sodelovali pri tem pomembnem vprašanju.

8.6. Pravice potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh (A6-0209/2009, Michel Teychenné)

8.7. Pravice potnikov v avtobusnem prometu (A6-0250/2009, Gabriele Albertini)

- Glede sprememb 81 in 12:

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, menim da smo imeli veliko večino za spremembo 81, s tem da sprememba 12 postane brezpredmetna. Ali lahko prostim to še enkrat potrdite?

Predsednik. – Da, prav imate gospod Jarzembowski: sprememba 12 je zavrnjena.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (*DE*) Gospod predsednik, drugo spremembo lahko vsekakor štejemo kot dopolnilno. Tu ni nobenega nasprotja. Ti dve spremembi se medsebojno ne izključujeta.

(Hrup v parlamentu)

Predsednik. – Ali lahko poročevalec gospod Albertini poda svoje mnenje?

Gabriele Albertini, *poročevalec.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, strinjam se s tem, kar je povedal naš koordinator gospod Jarzembowski: sprememba 12 je zavrnjena.

8.8. Trajanje varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (A6-0070/2009, Brian Crowley)

- Pred glasovanjem:

Sharon Bowles (ALDE). - Gospod predsednik, žal mi je, da moram obremenjevati kolege pri tem dolgotrajnem glasovanju, vendar je bilo nedavno označeno na glasovalnem seznamu, da če bo sprememba 37 sprejeta, potem bo sprememba 80 k uvodni izjavi zavrnjena. Prva polovica spremembe je popolnoma enaka, vendar pa je novi del – drugi del – dosleden. Sprememba 81, ki je ustrezna sprememba k členu, ni označena kot da bo zavrnjena, če bo sprejeta ustrezna sprememba 55 k členu. Zato pozivam, da glasujemo o spremembi 80, kot dodatek k 37, če to želijo poslanci – kar je druga zadeva – saj se zdi, da se bo podobno zgodilo tudi s spremembo 81.

Predsednik. – Hvala, gospa Bowles. Pomembno je, da slišimo mnenje poročevalca gospoda Crowleya.

Brian Crowley, *poročevalec.* – Gospod predsednik, menim, da tega ni mogoče dodati kot dodatek. Moralo bi biti obravnavano ločeno.

8.9. Inteligentni prometni sistemi v cestnem prometu in vmesniki do drugih vrst prevoza (A6-0226/2009, Anne E. Jensen)

- Pred glasovanjem:

Alexander Alvaro (ALDE). – Gospod predsednik, z največjim spoštovanjem, verjamem, da bi zelo veliko pridobili na priljubljenosti in mi bi to sprejeli z velikim odobravanjem, če bi lahko pospešili postopek glasovanja.

(Aplavz)

Predsednik. – Hvala za vaš nasvet gospod Alvaro. Seveda je več kot očitno, da nimate nobenih izkušenj v zvezi s tem.

8.10. Drugi program "Marco Polo" za dodelitev finančne pomoči Skupnosti za večjo okoljsko učinkovitost sistema tovornega prometa ("Marco Polo II") (A6-0217/2009, Ulrich Stockmann)

8.11. Evropsko železniško omrežje za konkurenčen tovorni promet (A6-0220/2009, Petr Duchoň)

8.12. Pravice pacientov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva (A6-0233/2009, John Bowis)

- Pred glasovanjem:

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (*NL*) Rada bi opozorila na pravilnost postopka na podlagi člena 168(2). Naša skupina je predložila spremembo o spremembi pravne podlage, kar so storile tudi številne druge skupine. Ta sprememba pomeni, da je sedaj vključen samo člen 95 o notranjem trgu, s tem pa tudi samo gospodarski interesi, vključen v pravno podlago, ne pa člen 152 o javnem zdravju, kjer izhodišče predstavljajo bolniki.

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane je zaprosil za mnenje Odbora za pravne zadeve, vendar pa je bilo mnenje zahtevano izključno na podlagi prvotnega predloga s strani Komisije. V poročilu gospoda Bowisa je sedaj jasno, da je prišlo do spremembe, pri čemer so v tem poročilu omenjene tudi pravice bolnikov, s tem pa se je spremenila tudi pravna podlaga. Vendar pa so bile te spremembe označene kot nesprejemljive, s tem pa je ogrožena tudi osnovna sprememba, ki jo želi izvesti Parlament – povedano z drugimi besedami, prehod od izključne tržne usmeritve do vključevanja pravic bolnikov. Pozivam, da se poročilo vrne Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane.

Predsednik. – Gospa Liotard, sedaj bomo glasovali o spremembi 158, ki je predlog za zavrnitev, na vašo pripombo pa se bom odzval, ko bomo imeli ta izid.

Rad bi podal predlog v zvezi s spremembami, ki se nanašajo na pravno podlago: o sprejemljivosti teh sprememb se mora odločiti predsedstvo, predvsem o spremembah 159, 119, 116 in 125, odločitev pa mora seveda temeljiti na končni sestavi direktive, ki bo med glasovanjem spremenjena.

Zaradi tega predlagam, da se glasovanje o sprejemljivosti teh sprememb izvede na koncu, saj bo takrat predsedstvo imelo dejstva, ki jih potrebuje za sprejetje odločitve glede tega ali so sprejemljive ali ne. Sicer bi se morali odločiti zdaj, ne da bi imeli dovolj informacij.

Če se spoštovani govornik strinja, bo glasovanje o teh spremembah izvedeno na koncu.

Philip Bushill-Matthews, *poročevalec.* – Gospod predsednik, strinjam se s predlogom, vendar me zanima, če lahko zaradi jasnosti navedete spremembe, na katere se nanaša pravna podlaga – 159, 119 itd.? "Itd" vključuje tudi uvodno izjavo, kar je sprememba 126.

Predsednik. – Zaradi tega bomo glasovali o 80 spremembah ustreznega odbora, zavedamo pa se, da želi gospod Bushill-Matthews predložiti ustni predlog spremembe k spremembi 100.

- Pred glasovanjem o spremembi 100:

Philip Bushill-Matthews, *poročevalec.* – Gospod predsednik, opravičujem se kolegom, ker jo predstavljam tako pozno, vendar pa počnem to zaradi razjasnitve.

Sprememba 100 se nanaša na odgovornost držav članic, da izmenjavajo informacije o ugotovitvah disciplinskih in kazenskih postopkov proti izvajalcem storitev zdravstvenega varstva. To je popolnoma primerno, vendar sem bil v zadnjem trenutku seznanjen, da bi to bilo mogoče tolmačiti tudi tako, da so države članice dolžne deliti tudi informacije če so bili takšni izvajalci storitev zdravstvenega varstva na primer vpleteni v kakršne koli prometne prekrške. To vsekakor ni namen spremembe in bi se zaradi razjasnitve predlagano besedilo sedaj glasilo: "Države članice nemudoma in proaktivno izmenjujejo informacije o ugotovitvah disciplinskih in kazenskih postopkov proti izvajalcem storitev zdravstvenega varstva, če vplivajo na njihovo registracijo ali pravico opravljanja storitev". Gre izključno za razjasnitev.

Predsednik. – Do zdaj smo pri glasovanju o tem poročilu glasovali že o številnih spremembah, ki vplivajo na člene 15, 16 in 17. Sprejete spremembe, ki vplivajo na te člene so: 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110 in 135.

Med razpravo je komisarka Vassiliou omenila, da bi bila pripravljena ponovno preučiti pravno podlago, če bi menila, da za to obstajajo razlogi, kar pa bi bilo odvisno od spremembe direktive. Odločiti se moramo o sprejemljivosti sprememb 159, 119, 116, 125 in 126.1, da bi lahko tako zagotovili, da se končno besedilo, sprejeto s strani Parlamenta, ujema s pravno podlago.

Ob upoštevanju tega, kar je povedala komisarka, in dejstva, da je ustrezni odbor glasoval o teh spremembah, to pomeni, da ustrezen odbor, s tem pa tudi predsednik ustreznega odbora, menita da so sprejemljive; ker je dovolil glasovanje o njih in ob upoštevanju vsega tega, o čemer smo danes glasovali v zvezi s členi 15, 16 in 17, navajam, da je direktiva spremenila smer.

Ob upoštevanju vsega tega predsedstvo meni, da so spremembe sprejemljive in bomo sedaj nadaljevali z glasovanjem.

Philip Bushill-Matthews, poročevalec. – Gospod predsednik, sprejemam vašo odločitev – vaša pravica je, da tako odločite – vendar pa, ker je pred tem gospa Liotard omenila, da bomo potrebovali dvojno podlago, saj če bi štel samo notranji trg, bi glasovali samo o gospodarskih vprašanjih, ne da bi pri tem ponovno skušali odpreti razpravo. Rad bi jo le popravil in povedal, da enojna pravna podlaga, ki jo trenutno imamo, ni le gospodarska: gre za svobodo izbire za pravice bolnikov. Zaradi tega bo naša skupina glasovala proti dvojni pravni podlagi, tako pri teh prvotnih spremembah, kot tudi pri uvodni izjavi. Pozivam druge kolege, da dajo prednost bolnikom.

Edward McMillan-Scott (PPE-DE). - Gospod predsednik, zelo na kratko, želim pomagati, vendar postajam vse bolj lačen. Gre za pomembna glasovanja, za zelo natrpano agendo in sočustvujem z vami.

Pravkar sem bil v sobi za novinarje in opazil, da glasovanje dejansko spremlja le osem novinarjev – drugi verjetno glasovanje spremljajo na zaslonih, kjer je izpisan vsak posamezen glas. Zaradi tega menim, da branje izida vsakega posameznega glasovanja ni potrebno.

(Aplavz)

Predsednik. – Gospod McMillan-Scott, do sedaj smo šli na roko govornikom. Sedaj bomo poskrbeli za hitrejši potek stvari in s tem zadostili zahtevam vseh.

- Po glasovanju:

Philip Bushill-Matthews, *poročevalec.* – Gospod predsednik, zaradi zadnjega posega – ki je bil zelo dobronameren – ste opustili običajno prakso, da se zahvalite poročevalcu. Prepričan sem, da želite to storiti, še posebej zaradi njegove odsotnosti.

Predsednik. – Res je pravi trenutek, da se zahvalimo poročevalcu gospodu Bowisu za njegovo delo in mu zaželimo hitro in uspešno okrevanje.

- 8.13. Varnost pacientov (A6-0239/2009, Amalia Sartori)
- 8.14. Evropsko ukrepanje na področju redkih bolezni (A6-0231/2009, Antonios Trakatellis)
- 8.15. Razrešnica 2007: Komisija (A6-0168/2009, Jean-Pierre Audy)
- 8.16. Razrešnica 2007: Sedmi, osmi in deveti evropski razvojni sklad (ERS) (A6-0159/2009, Bogusław Liberadzki)
- 8.17. Razrešnica 2007: Ekonomsko-socialni odbor (A6-0155/2009, Søren Bo Søndergaard)
- 8.18. Razrešnica 2007: Odbor regij (A6-0153/2009, Søren Bo Søndergaard)
- 8.19. Razrešnica 2007: Evropska fundacija za usposabljanje (A6-0157/2009, Christofer Fjellner)
- 8.20. Razrešnica 2007: Evropska agencija za varnost omrežij in informacij (ENISA) (A6-0158/2009, Christofer Fjellner)
- 8.21. Razrešnica 2007: Evropska policijska akademija (A6-0160/2009, Christofer Fjellner)

Christofer Fjellner, *poročevalec.* – (*SV*) Gospod predsednik, ker se je Parlament odločil, da podeli razrešnico Evropski policijski akademiji na moje priporočilo in priporočilo odbora, bi rad pozval kolege iz skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, naj sprejmejo spremembe, ki jih je predložila Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu. Ni upravičenega razloga, zakaj ne bi

podelili razrešnice ali jo preložili, ko smo jo že podelili. Predlagam, da naša skupina zaradi doslednosti podpre predlog Skupine socialdemokratov in glasuje za naslednje štiri spremembe.

- 8.22. Razrešnica 2007: Evropski nadzorni organ za GNSS (A6-0164/2009, Christofer Fjellner)
- 8.23. Razrešnica 2007: Evropska železniška agencija (A6-0165/2009, Christofer Fjellner)
- 8.24. Razrešnica 2007: Evropska agencija za pomorsko varnost (A6-0167/2009, Christofer Fjellner)
- 8.25. Razrešnica 2007: Evropska agencija za obnovo (A6-0169/2009, Christofer Fjellner)
- 8.26. Razrešnica 2007: Evropska agencija za okolje (A6-0171/2009, Christofer Fjellner)
- 8.27. Razrešnica 2007: Evropska agencija za varnost hrane (A6-0172/2009, Christofer Fjellner)
- 8.28. Razrešnica 2007: Evropska fundacija za zboljšanje življenjskih in delovnih razmer (A6-0173/2009, Christofer Fjellner)
- 8.29. Razrešnica 2007: Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (A6-0174/2009, Christofer Fjellner)
- 8.30. Razrešnica 2007: Agencija Evropske unije za temeljne pravice (prej Evropski center za spremljanje rasizma in ksenofobije) (A6-0176/2009, Christofer Fjellner)
- 8.31. Razrešnica 2007: Agencija Skupnosti za nadzor ribištva (A6-0179/2009, Christofer Fjellner)
- 8.32. Spopadanje z izzivi krčenja in propadanja gozdov z namenom preprečevanja podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti (B6-0191/2009)
- 8.33. Akcijski načrt za mobilnost v mestih (A6-0199/2009, Gilles Savary)
- 8.34. Akcijski načrt za inteligentne prevozne sisteme (A6-0227/2009, Anne E. Jensen)
- 9. Obrazložitve glasovanja

Predsednik. – Gospe in gospodje, nekaj bi predlagal: ker ste številni med vami zahtevali več obrazložitev glasovanja, vas prosim, da nanizate vse svoje obrazložitve v enem govoru, ko dobite besedo.

Ustne obrazložitve glasovanja

- Poročilo: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, vsak dan je vedno več mojih volivcev praktično na robu preživetja. Nato pa vzamem v roke poročilo, kot je to, in ugotovim, da je bilo 1,6 milijarde EUR denarja evropskih

davkoplačevalcev porabljenega za Evropski parlament kot ustanovo, da je bilo 9,3 milijona EUR potratno zapravljenih za politične stranke v Evropskem parlamentu, in nato preverim in najdem potrditev, da smo se zavezali k 30-odstotnemu zmanjšanju emisij ogljika do leta 2020, nikjer pa nobene omembe najbolj nezaslišane od vseh emisij – tiste, ki nastane zaradi nepotrebnega potovanja na ta kraj vsako leto dvanajstkrat. To poročilo je grozno v delu, kjer razkriva ravnanje tega Parlamenta.

Richard Corbett (PSE). - Gospod predsednik, dovolite mi, da vnesem komentarje gospoda Allisterja v sobesedilo: Evropski parlament vsakega državljana stane 1,74 GBP – zaradi gospoda Allisterja govorim v "funtih" – letno. Za primerjavo, spodnji dom vsakega državljana stane 5,75 GBP letno, zgornji dom pa državljana Združenega kraljestva stane 1,77 GBP letno. Povedano drugače, ta Parlament je za državljane bistveno cenejši.

To pa ne pomeni, da moramo počivati na lovorikah. Seveda moramo biti pozorni in seveda moramo zmanjševati stroške. Seveda se strinjam z ugotovitvijo gospoda Allisterja glede dvanajstih izjemno dragih delnih zasedanj v Strasbourgu. Vendar pa ta odločitev ni v rokah Evropskega parlamenta: je v rokah držav članic, ki pa so, na žalost – v Edinburghu, pod vodstvom Johna Majorja – iz nje naredile pravno obveznost Evropskega parlamenta, da prihaja sem dvanajstkrat na leto. Države članice pozivam, naj ponovno preučijo to odločitev.

- Poročilo: Søren Bo Søndergaard (A6-01503/2009)

Richard Corbett (PSE). - Gospod predsednik, moj komentar se nanaša na vprašanje razrešnice Svetu. Zadeva prijateljski sporazum, sklenjen pred neposrednimi volitvami, da Parlament in Svet kot dve veji zakonodajne oblasti vsak zase nosita celotno odgovornost za svoje lastne proračune in se ne vmešavata v proračun drug drugega ter takšnega proračuna ne kritizirata.

Menim, da je prišel čas, da ponovno preučimo ta prijateljski sporazum, ne le zato ker proračun Sveta sedaj vključuje ne samo administrativni proračun ustanove oziroma našega so-zakonodajalca, ampak tudi proračun, ki se bo v prihodnosti morebiti povečal zaradi izvršilnih funkcij na področju skupne zunanje in varnostne politike.

Prijateljski sporazum pa nikoli ni bil namenjen za uporabo za izvršilne funkcije. Nikoli ni bil mišljen kot zaščita pred parlamentarnim nadzorom in menim, da je skrajni čas, da se začnemo pogovarjati s Svetom o prenovi tega sporazuma.

- Poročilo: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, vzdržala sem se glasovanja o razrešnici proračuna Evropskega parlamenta za leto 2007, saj so nekateri odstavki v tem poročilu oblikovani na podlagi napačnih informacij in neresnic, objavljenih v medijih, predvsem tukaj, glede prostovoljnih pokojninskih skladov poslancev.

Gospod Cohn-Bendit lahko mirno spi, saj od njega kot davkoplačevalca nihče ne bo zahteval zagotavljanja pravic za tiste člane sklada, ki so se že upokojili, niti za njihove vdove ali vzdrževane člane, niti za poslance, ki bodo 14. julija končali z delom tukaj.

Če misli, da poslanci, ki so vključeni v prostovoljni pokojninski sklad, ne bi smeli glasovati o razrešnici, bi bilo dobro, da bi najprej pometel pred svojim pragom. Poleg tega z veseljem sodeluje pri glasovanju o kreditih iz našega proračuna, ki se uporabljajo za financiranje njegovih nadomestil, čeprav je zaradi potrebe po preglednosti pravkar postalo jasno, da se je na primer le enkrat v petih letih udeležil sestanka odbora, katerega član je. Njegova legendarna skrbnost za zakonodajno delo Parlamenta – ni dovolj le glasno trobiti naokrog in organizirati tiskovne konference – bi ga lahko spodbudila, da bi bil diskretnejši, toda pri njegovih oseminšestdesetih bi od njega težko pričakovali kaj boljšega.

Nadalje pa naj povem še to, gospod predsednik, da nobene izjave, niti če jih da sam vodja skupine, ne bodo spremenile nobenega dela zakonske odgovornosti tega Parlamenta, ki so tako rekoč vklesane v kamen.

- Poročilo: Christofer Fjellner (A6-0148/2009)

Daniel Hannan (NI). - Gospod predsednik, pravkar smo glasovali o financiranju številnih evro-agencij in kvazi nevladnih organizacij – Agencije za zdravila, Agencije za zunanje meje, Agencije za varnost v letalstvu in tako dalje – in po mojem mnenju obstajajo trije razlogi, zakaj je to sporno. Proti njim govorijo evroskeptični argument, zakonski argument in demokratični argument.

Pričakujem, da evroskeptični argument ne bo najbolj privlačen v tem Parlamentu. Popolnoma jasno je, da teh stvari ni treba početi na ravni Bruslja. Pričakujem, da tudi zakonski argument ne bo preveč privlačen: dejstvo je namreč, da trenutno večina od teh agencij nima prave pravne podlage, čeprav bi z Lizbonsko pogodbo ali Evropsko ustavo dobile pravno moč. Menim pa, da bi lahko demokratični argument kazal sledi avtentičnosti celo med kolegi federalisti in to je to. Ko parlament kot je ta za vsakodnevno vodenje svojih politik najema takšne zunanje izvajalce, kot so organizacije, ki jih praktično nikoli ne obiščemo in skoraj nikoli ne vidimo – mogoče nas kakšen odbor obišče enkrat na leto – in nato od njih pričakuje, da bodo izvajale politike, mi pa bomo pridno podpisovali čeke vsako leto, je s tem razvrednotil demokracijo.

Kot je rekel Hayek, je prenos pooblastil na zunanje agencije, ki je sicer reden pojav, prvi korak demokracije proti predaji svoje moči. Kolegi tukaj, bodisi federalisti bodisi evroskeptiki, bi se morali zavedati nevarnosti.

- Poročilo: Mathieu Grosch (A6-0215/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Imam ogromno komentarjev. Tega nisem naredil še nikoli prej, danes pa sem menil, da je potrebno. Najprej bi rad spregovoril o poročilu gospoda Groscha, za katerega sem glasoval in tudi podprl priporočila odbora za promet, saj menim, da bi bilo treba namesto dveh trenutnih uredb o avtobusnih storitvah sprejeti eno spremenjeno in prenovljeno uredbo. S tem bomo zagotovili jasnost in zmanjšali birokracijo.

- Poročilo: Silvia-Adriana Țicău (A6-0210/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Drugo je poročilo Silvie-Adriane Țicău, ki sem ga prav tako podprl, saj omogoča še bolj poenoteno izvajanje nove uredbe o cestnem prometu. Prepričan sem, da bi morali ob upoštevanju mednarodne narave tega področja načrtovati omogočanje vseevropskih poizvedovanj v registrih, da bi tako stranke lažje zaščitili pred nepošteno konkurenco.

- Poročilo: Mathieu Grosch (A6-0211/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Tudi sam sem podprl poročilo gospoda Groscha, saj je posvečeno prometu in pomaga izboljšati učinkovitost in pravno varnost notranjega trga cestnega prometa, zmanjšati administrativne stroške in omogočiti bolj pošteno konkurenco. Prepričan sem, da bi morali v prihodnjih letih v okviru integracije skupnega evropskega trga tudi ukiniti omejitve glede dostopa do notranjih trgov držav članic.

- Poročilo: Silvia-Adriana Țicău (A6-0254/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Drugo poročilo gospe Ţicău o energetski učinkovitosti stavb sem podprl zato, ker bo pomagalo soočiti se z izzivi, s katerimi se sooča Evropa na področju oskrbe z energijo in povpraševanja po energiji. To pomeni, da bo izboljšanje energetske učinkovitosti pomagalo prihraniti 20 % porabe energije. Naložbe v energetsko učinkovitost bodo pomagale oživiti današnje evropsko gospodarstvo, saj bodo ustvarile skoraj toliko delovnih mest, morda pa celo več, kot naložbe v tradicionalne infrastrukture. Povečanje energetske učinkovitosti je najučinkovitejši način, s katerim lahko Evropska unija doseže cilj zmanjšanja emisij CO₂, ustvari delovna mesta in zmanjša vedno večjo odvisnost Evropske unijo od zunanjih dobaviteljev energije.

- Poročilo: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Poročilo gospoda Gauzèsa – ne vem, če sem pravilno izgovoril njegovo ime – govori o bonitetnih agencijah, podprl pa sem ga zato, ker so pomanjkljivosti in napake v bonitetnih ocenah in nadzoru nad njimi pomembno prispevale k trenutni finančni krizi. Zaradi dejstva, da obstaja le nekaj bonitetnih agencij, da delujejo globalno in da so njihovi sedeži ponavadi zunaj EU, se sprašujem, kako učinkovita je lahko evropska zakonodaja na tem področju. Strinjam se, da je treba pri iskanju rešitve za ta problem okrepiti sodelovanje med EU in tretjimi državami in da je to samo sredstvo za doseganje usklajene regulativne osnove.

- Poročilo: Michel Teychenné (A6-0209/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Glede poročila o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh – uredba na tem področju je zelo dobrodošla, saj bi lahko ta korak pomagal okrepiti pravice Evropejcev med potovanjem z omenjenimi prevoznimi sredstvi, potrošnikom pa zagotavlja enake pravice pri uporabi različnih načinov prevoza.

- Poročilo: Gabriele Albertini (A6-0250/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Poročilo gospoda Albertinija o pravicah potnikov z avtobusi sem podprl zato, ker bodo ukrepi, ki ščitijo potnike z avtobusi, pomagali dokončno odpraviti neenakost, ki prevladuje v Evropski uniji, in zagotoviti enako obravnavo vseh potnikov, kar že velja za uporabnike zračnega in železniškega prometa. Ker ta zakonodajni dokument zadeva tako prevoznike kot tudi potnike in predpisuje številne nove obveznosti za prevoznike, je smiselno, da se ponudnikom storitev zagotovi nekoliko daljše obdobje izvajanja in s tem doseže boljši rezultat.

- Poročilo: Anne E. Jensen (A6-0226/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Poročilo gospe Jensen o inteligentnih prometnih sistemih – njihovo izvajanje je dokazalo njihovo uspešnost pri doseganju večje učinkovitosti in varnosti prometa in pomagalo doseči politični cilj čistejšega prometa. Iz teh razlogov sem glasoval za poročilo.

- Poročilo: Ulrich Stockmann (A6-0217/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Poročilo gospoda Ulricha Stockmanna o programu Marco Polo II je vredno podpore, saj omogoča zmanjšanje avtocestnih zastojev, izboljšanje načinov okoljske zaščite prometnih sistemov in spodbujanje kombiniranih načinov prevoza. Vendar pa me skrbi, ker je vsako leto manj vlog za finančno pomoč in s tem načrtovanih projektov, ki bi lahko bili financirani v okviru tega programa.

- Poročilo: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Poročilo gospoda Duchoňa sem podprl zato, ker železniški promet igra zelo pomembno vlogo v okviru evropskega prometa, tudi danes, navkljub stalnemu zmanjševanju obsega tovornega prometa. Prav tako sem poročilo podprl zato, ker se strinjam s poročevalcem, da je treba ta del zakonodaje pripraviti na tak način, da bo železniški promet v prihodnosti postal učinkovit za vse uporabnike.

- Poročilo: John Bowis (A6-0233/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Danes dopoldne smo razpravljali in pravkar tudi glasovali o nekaterih poročilih iz svežnja o zdravstvenem varstvu. Podprl sem zaščito bolnikovih pravic v čezmejnih zdravstvenih storitvah, saj menim, da so bili izvoljeni predstavniki v Evropskem parlamentu predolgo zadovoljni s tem, da so zakonodajo na tem področju oblikovali odvetniki – zakone morajo sestavljati politiki, torej poslanci, ki jih izvolijo evropski volivci. To je zadnja priložnost da obravnavamo in sprejmemo to direktivo.

- Poročilo: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Poročilo gospoda Trakatellisa o redkih boleznih je kot nekakšen dodatek k poročilu o bolnikovih pravicah, ki sem ga podprl, čeprav ne podpiram priporočila 15 v tem poročilu, saj to priporočilo spada v prejšnje stoletje in politiki ne bi smeli vplivati na genske raziskave.

- Poročilo: Gilles Savary (A6-0199/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Poročilo o mestnem prometu in akcijski načrt na tem področju sta si prislužila moj glas zato, ker mestni promet igra zelo pomembno vlogo v tovornem in potniškem prometu v EU. Zaradi tega je priprava ločene mestne prometne strategije popolnoma upravičena.

- Poročilo: Anne Jensen (A6-0227/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Nazadnje bi rad omenil poročilo gospe Anne Jensen o akcijskem načrtu za inteligentne prometne sisteme, saj se ta načrt osredotoča na geografsko skladnost.

- Poročilo: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Daniel Hannan (NI). - Danes praznujemo obletnico najslavnejšega Angleža in verjetno največjega dramatika in pisatelja v zgodovini človeštva. Za Shakespearova dela je značilno, da ne glede na to, kakšne izkušnje mi vnesemo vanje, vedno one osvetljujejo naše izkušnje bolj kot pa naše izkušnje osvetljujejo njih. Najbolje, kar lahko danes storim, je da citiram zadnji govor pred smrtjo Johna Gaunta iz *Riharda II*, ki ne le da krasno opisuje naše proračunske probleme v Britaniji, temveč tudi situacijo tukaj v Evropi.

Najprej glede proračuna:

"To drago, predrago domovino src predragih [...]

- to ti povem umirajoč - so dali zdaj v zakup kot kakšen grunt, ki se duši v dolgéh."

Sedaj pa poslušajte še njegov opis Lizbonske pogodbe oziroma Evropske ustave:

"Angleško, obdano z morjem in čermi,

ki zmagovito odbijajo navale

viharnega Neptuna, obdaja zdaj

sramota, tinta in gnili pergament:

Angleška, vajena zmag nad sosedi,

slavi zdaj zmago sama nad seboj."

Če obstaja še kakšen boljši opis, prosim, povejte mi ga.

Predsednik. - Nisem vedel, da ste tako nadarjen deklamator. Zelo dobro ste recitirali.

- Poročilo: Silvia-Adriana Țicău (A6-0254/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). - Gospod predsednik, ko v Evropskem parlamentu glasujemo o zadevah, moramo vedno biti prepričani, da predstavljamo moralni zgled.

Čisto primerno je, da govorimo o energetski učinkovitosti. Odkrito povedano, ne vidim glede tega nobenega problema na evropski, nacionalni ali lokalni ravni. Menim, da je več mogoče storiti na ravni lokalne vlade, dobro pa je tudi izmenjati najboljše prakse in ideje na evropski in nacionalni ravni.

Vendar pa moramo s tem, ko prevzamemo vodstvo, pokazati moralno pobudo. Kako lahko govorimo o energetski učinkovitosti, ko pa še naprej delujemo v dveh parlamentarnih stavbah, ena tukaj v Strasbourgu in ena v Bruslju? Kaj pa emisije CO₂ Parlamenta v Strasbourgu, pri čemer govorimo o več deset tisoč tonah emisij CO₂ vsako leto? Ne bodimo hipokritski, postanimo pravi vodje in zaprimo Parlament v Strasbourgu.

- Poročilo: John Bowis (A6-0233/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). - Gospod predsednik, naj začnem s pohvalo kolegu Johnu Bowisu, ki mu nedvomno vsi želimo čimprejšnje okrevanje. Na srečo je imel možnost, da je izkoristil storitve sistema zdravstvenega varstva v drugi državi. Kot britanski državljan je imel možnost, da je izkoristil odlične storitve belgijskega zdravstvenega varstva.

To je le nekaj korakov v pravi smeri za državljane po celotni EU, ki se bodo tako lahko odločili, kje bodo poiskali zdravstvene storitve. Če bodo bolniki prejeli informacije o stopnjah okrevanja za različne bolezni v različnih državah in bodo imeli možnost izbire, bodo lahko izbrali, v kateri državi bodo lahko najbolje okrevali. Izkoriščanje teh zdravstvenih storitev je pozitiven korak v pravi smeri.

Večkrat sem kritiziral posamezne pobude, o katerih razpravljamo tukaj, vendar menim, da je to pozitiven premik. Veselimo se, da bomo lahko ponudili možnost izbire in boljše storitve vsem bolnikom v Evropski uniji.

- Poročilo: Brian Crowley (A6-0070/2009)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (*CS*) Tudi jaz bi rada obrazložila svoje glasovanje o Crowleyevem poročilu – Trajanje varstva avtorske pravice. Glasovala sem proti poročilu, ki ni bilo ustrezno obravnavano, ki pa bi lahko vplivalo na ceno, ki jo bodo potrošniki plačevali za glasbo v naslednjih 45 letih. Želim pomagati običajnim umetnikom, da pa lahko to storimo, potrebujemo zakonodajo na področju urejanja pogodbenih pogojev in kolektivnega upravljanja ter vzpostavitve sistema socialnega varstva, pokojninskih načrtov ali sprememb licenčnih tarif. Študije vpliva kažejo, da si običajni umetniki razdelijo le okrog 2 % prihodkov, ostalo pa poberejo založbe in največji umetniki. Naknadna prerazporeditev bo škodljiva za obetajoče male umetnike, potrošniki in davkoplačevalci pa bodo plačevali dodatne stotine milijonov evrov. Predlog zelo zakomplicira zadevo za knjižnice, arhive, akademije umetnosti in neodvisne filmske ustvarjalce. Ni pa jasnega vpliva na avdiovizualne umetnike. Vsi zakonski organi svarijo pred tem predlogom in zato sem glasoval proti njemu.

- Poročilo: Anne E. Jensen (A6-0226/2009)

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, glasovala sem za poročilo gospe Jensen, torej poročilo o predlogu za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov. Cilj te direktive je zagotoviti interoperabilnost informacijskih in komunikacijskih tehnologij, ki se uporabljajo v prometnih sistemih.

Spodbujati je treba inovativnost na področju prometa, predvsem tam, kjer lahko izboljša varnost vozil. Dejstvo je, da bo inovativnost izgubila uporabno vrednost, če ne bomo zagotovili njene uporabe na celotnem ozemlju Evrope.

Ta direktiva bi nam morala omogočiti, da bi prispevali k zmanjšanju števila smrti na evropskih cestah z zmanjševanjem tveganja trčenja in resnosti morebitnih nesreč. Rad bi vas spomnil, da si je Evropska unija sama zastavila cilj razpolovitve števila smrti na cestah do letal 2010 v primerjavi z ravnmi iz leta 2000.

S tega vidika obžalujem, da prometni ministri Evropske unije še vedno niso sprejeli direktive o čezmejnem sodelovanju na področju cestne varnosti, ki smo jo sprejeli pred nekaj meseci in ki bi prav tako pomagala rešiti življenja, s tem ko bi spodbudila izvajanje kazni za motoriste, ki kršijo zakon v drugi državi članici, ki ni tista, kjer je registrirano vozilo.

- Poročilo: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Brigitte Fouré (PPE-DE). – (FR) Glede poročila gospoda Duchoňa o železniških tovornih koridorjih bi rad povedal, da je Evropski parlament pravkar sprejel to poročilo o evropski železniški mreži za konkurenčen tovorni prevoz. Glasovala sem za to poročilo, ki bi moralo povečati in izboljšati prevoz blaga po železnici.

Na tem področju je bil potreben evropski ukrep. Železniški tovorni promet je trenutno popolnoma nezanesljiv, saj nudi premalo zagotovil glede zanesljivih urnikov podjetjem, ki želijo uporabiti železnico za prevoz svojega blaga.

Železniški tovorni promet mora postati privlačnejši za podjetja, saj prenos določenega blaga iz cestnega v železniški tovorni promet pomeni manj toplogrednih plinov ter manj tovornjakov v cestnih in avtocestnih zastojih.

Sedaj upam, da bodo prometni ministri držav članic šli po poti, ki jo je začrtal Evropski parlament proti učinkovitejšemu evropskemu železniškemu tovornemu prometu.

- Poročilo: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, glasoval sem proti poročilu gospoda Trakatellisa, in sicer zaradi škandalozne spremembe 15, ki zamenjuje zdravljenje bolezni z umorom nerojenih človeških bitij in zaudarja po evgeniki. To mora biti jasno: človeška bitja imajo pravico do življenja od trenutka, ko se združita jajčece in semenčica pa vse do naravne smrti, ta sprememba pa postavlja pod vprašanje to osnovno pravico do življenja. Nerojeno človeško bitje ne bi imelo več pravice do življenja samo zato, ker ima neko bolezen. To je ravno nasprotno od medicine – to je umor.

Iz tega razloga je poročilo gospoda Trakatellisa nesprejemljivo, ta sprememba pa škandal, ki diskreditira ta Parlament, ki je sicer večkrat služil bioetiki in dobro zaščitil še nerojeno človeško življenje.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, prvič, odkar sem postal poslanec tega Parlamenta, sem glasoval o razrešnici proti razrešnici Komisije in rad bi pojasnil svoje razloge: moja glavna skrb je način, na katerega je Evropska komisija obravnavala pristop dveh novih držav, in sicer Bolgarije in Romunije.

V Romuniji in Bolgariji imamo veliko problemov, s katerimi se je treba ukvarjati, kot je na primer močno razširjena korupcija, zaradi katere neznano kam izgine veliko evropskega denarja. Evropska komisija ni zamrznila tega denarja vse do leta 2008. V letu 2007 smo izgubili ogromno denarja, sedaj pa se moramo zadovoljiti s kontrolnimi sistemi, ki komaj da obstajajo ali takšnimi, ki delujejo le občasno. Romunija se srečuje z močno razširjeno korupcijo in problemi sodstva. Za vse to je kriv predpristopni proces.

Hočem dati znak, reči Evropski uniji, da se mora v prihodnosti na drugačen način ukvarjati s pristopi in reči, da so v drugih državah v preteklosti že ugotovili, da je možen veliko uspešnejši napredek, če si le dovolj prizadevajo za to.

Želel bi pozvati Komisijo, naj obema državama pomaga vzpostaviti finančne kontrolne sisteme, ki bodo vredni svojega imena, ter tako pomagati odpraviti sistemske slabosti v teh dveh državah. Sicer bo tukaj ostal stalen problem, stalna bolečina v vratu za celotno Evropo.

Pisne obrazložitve glasovanja

- Poročilo: Paulo Casaca (A6-0184/2009)

Alexander Alvaro (ALDE), *v pisni obliki.* – (*DE*) Evropski parlament je danes glasoval o poročilu gospoda Casace o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega parlamenta za proračunsko leto 2007. Poročilo obravnava tudi vprašanje pokojninskega sklada Evropskega parlamenta.

Pokojninski sklad Evropskega parlamenta je prostovoljni pokojninski sklad. Zdaj je pokojninski sklad zašel v denarne težave in si nakopal primanjkljaj.

Svobodna demokratska stranka v Evropskem parlamentu nasprotuje uporabi davčnih prihodkov za pokritje tega primanjkljaja. Pričakovati od evropskih davkoplačevalcev, da bodo krili te izgube, je neodgovorno. Takšnim načrtom se je treba izogibati. Svobodna demokratska stranka v Evropskem parlamentu je glasovala proti razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega parlamenta. Možnost uporabe davčnih prihodkov za pokritje primanjkljaja pa ni bila v celoti izključena.

Richard James Ashworth (PPE-DE), v pisni obliki. – Britanski konzervativci niso mogli odobriti razrešnice za evropski proračun za leto 2007, oddelek I, Evropski parlament. Vztrajamo pri tem, da mora parlamentarni proračun evropskim davkoplačevalcem zagotoviti vrednost za denar, zato podpiramo večji del poročila poročevalca. Predvsem pa z odobravanjem ugotavljamo napredek pri izvrševanju parlamentarnega proračuna, kot je bil zabeležen v poročilu Računskega sodišča za leto 2007. Prav tako podpiramo pripombe poročevalca glede prostovoljnega pokojninskega sklada za poslance. V skladu z našim tradicionalnim pristopom pa bomo še naprej glasovali proti podelitvi razrešnice, dokler ne bo opazen dejanski napredek v smeri izjave Evropskega računskega sodišča o zanesljivosti brez pridržka.

Monica Frassoni (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Skupina Zelenih je danes glasovala za poročilo gospoda Casace o razrešnici EP za leto 2007.

Poudariti želimo, da bi moral Parlament s sprejetjem tega poročila na plenarnem zasedanju prevzeti odgovornost in takoj ukrepati glede sprejetega besedila, ki zadeva prostovoljni pokojninski sklad, ter da je treba sprejeti jasne odločitve, ki bodo zagotavljale, da prostovoljnega pokojninskega sklada v nobenem primeru ne bodo reševala dodatna denarna sredstva iz parlamentarnega proračuna, bodisi neposredno ali posredno, ter da bo seznam udeležencev v skladu nemudoma javno objavljen.

Biti mora jasno, da v kolikor mora Parlament jamčiti pokojninske pravice poslancev, potem bi moral imeti tudi popoln nadzor nad skladom in njegovo naložbeno politiko. Pričakujemo, da bodo te odločitve sprejete do konca aprila 2009.

Marian Harkin (ALDE), v pisni obliki. – Ker sem članica pokojninskega sklada, sem se vzdržala.

Jens Holm in Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), v pisni obliki. – Iz treh razlogov smo glasovali proti poročilu gospoda Casace o razrešnici Evropskega parlamenta za leto 2007. Najprej nasprotujemo situaciji, v kateri se prostovoljni pokojninski sklad evropskih poslancev financira iz davkoplačevalskega denarja. Potem nasprotujemo situaciji, v kateri je možno davkoplačevalski denar nameniti zasebnemu pokojninskemu skladu, pri čemer pa je seznam članov in upravičencev tajen in ni javno objavljen.

Kot tretje pa naj povem, da v celoti nasprotujemo uporabi še več davkoplačevalskega denarja za kritje trenutnega primanjkljaja pokojninskega sklada, ki je posledica špekulativnih naložb. Podpiramo odstavka 105 in 109 poročila gospoda Casace, ki predstavljata rešitev za nekatere naše pripombe glede prostovoljnega pokojninskega sklada evropskih poslancev, ampak ker poročilo gospoda Casace ne spremeni trenutne situacije, smo glasovali proti razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega parlamenta za proračunsko leto 2007.

Kartika Tamara Liotard in Erik Meijer (GUE/NGL), v pisni obliki. – Iz treh razlogov smo glasovali proti poročilu gospoda Casace o razrešnici Evropskega parlamenta za leto 2007. Najprej nasprotujemo situaciji, v kateri se prostovoljni pokojninski sklad evropskih poslancev financira iz davkoplačevalskega denarja. Potem nasprotujemo situaciji, v kateri je možno davkoplačevalski denar nameniti zasebnemu pokojninskemu skladu, pri čemer pa je seznam članov in upravičencev tajen in ni javno objavljen.

Kot tretje pa naj povem, da v celoti nasprotujemo uporabi še več davkoplačevalskega denarja za kritje trenutnega primanjkljaja pokojninskega sklada, ki je posledica špekulativnih naložb. Podpiramo odstavka 105 in 109 poročila gospoda Casace, ki predstavljata rešitev za nekatere naše pripombe glede prostovoljnega pokojninskega sklada evropskih poslancev, ampak ker poročilo gospoda Casace ne spremeni trenutne situacije, smo glasovali proti razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega parlamenta za proračunsko leto 2007.

Toine Manders (ALDE), *v* pisni obliki. – (*NL*) Na žalost sem moral zamuditi začetek glasovanja, kljub temu pa se v celoti strinjam s poročili o razrešnici in predvsem s poročilom gospoda Casace. V teh časih bi bilo še posebej neodgovorno, če bi primanjkljaj pokojninskega sklada pokrili z davkoplačevalskim denarjem. Morebitni primanjkljaj v skladu je stvar sklada in njegovih članov, ne pa evropskih davkoplačevalcev.

Poslanci morajo biti zgled in zato previdni pri svoji uporabi sredstev Skupnosti. To velja za njihove prihodke, pokojnine in stroške. Zato sem zadovoljna, da je Parlament odobril to poročilo.

Carl Schlyter (Verts/ALE), v pisni obliki. – Ne bom podelil razrešnice ustanovi, ki več kot 1 milijardo EUR na leto nepremišljeno porabi za dodatno pokojninsko zavarovanje, od katerega se dve tretjini financirata iz javnega denarja. Poslanci Evropskega parlamenta, ki so vključeni v to dodatni pokojninski sklad, se bodo morali sprijazniti z znižanjem razkošnih pokojnin, prav tako kot so se tisti z nizkimi dohodki morali sprijazniti z nižjimi pokojninami. Razrešnica se nanaša na leto 2007, vendar pa ne moremo čakati eno leto, da izrazimo svojo kritiko odločitve, sprejete v letu 2008 glede dodatnih vplačil v pokojninski sklad.

Olle Schmidt (ALDE), *v pisni obliki.* – (SV) Vzdržal sem se glasovanja, saj sem prostovoljni pokojninski sklad zapustil 21. aprila 2009, zaradi česar nisem hotel vplivati na izid glasovanja.

Kathy Sinnott (IND/DEM), *v pisni obliki.* – Kot poslanci Evropskega parlamenta moramo zastopati in služiti Evropejcem. Vsi naši volivci trpijo zaradi posledic gospodarske krize, predvsem zaradi izgube in znižanja njihovih pokojnin. V mojem volilnem okrožju Munster, Irska se številni delavci soočajo s problemom negotove starosti, saj so pokojnine, ki so jih vplačali, izgubile velik del svoje vrednosti, v nekaterih primerih pa so jih izgubili v celoti, ker so propadla njihova podjetja.

V skladu s Poslovnikom veseljem povem, da imam tudi sam interes pri tem glasovanju. Kot poslanec plačujem v pokojninski sklad. Vendar pa na to ne gledam kot na navzkrižje interesov.

Po mojem mnenju je nesmiselno, da evropski poslanci pričakujejo imuniteto, saj bi morali tudi mi nositi breme gospodarske krize. Kot evropski poslanec dajem prednost interesom državljanov pred svojimi interesi.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – Iz treh razlogov sem glasoval proti poročilu gospoda Casace o razrešnici Evropskega parlamenta za leto 2007. Najprej nasprotujem situaciji, v kateri se prostovoljni pokojninski sklad evropskih poslancev financira iz davkoplačevalskega denarja. Potem nasprotujem situaciji, v kateri je možno davkoplačevalski denar nameniti zasebnemu pokojninskemu skladu, pri čemer pa je seznam članov in upravičencev tajen in ni javno objavljen.

Kot tretje pa naj povem, da v celoti nasprotujem uporabi še več davkoplačevalskega denarja za kritje trenutnega primanjkljaja pokojninskega sklada, ki je posledica špekulativnih naložb. Podpiram odstavka 105 in 109 poročila gospoda Casace, ki predstavljata rešitev za nekatere naše pripombe glede prostovoljnega pokojninskega sklada evropskih poslancev, ampak ker poročilo gospoda Casace ne spremeni trenutne situacije, sem glasoval proti razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega parlamenta za proračunsko leto 2007.

- Priporočilo za drugo obravnavo: Silvia-Adriana Ticău (A6-0210/2009)

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Ta predlog pojasnjuje pravila o tem, kako postati cestni prevoznik.

Nova pravila so predlagana z namenom povečanja varnosti in odličnosti te dejavnosti ter zagotavljanja skupnih meril finančnega upravljanja za ta podjetja.

Obveznost zaposlitve usposobljenega direktorja, ki je odgovoren za upravljanje prevozne dejavnosti podjetja in zagotavljanja dokazov, da je finančno stanje podjetja znak tega novega pristopa k tej dejavnosti.

Drugi pomembni elementi tega besedila so točke o varstvu osebnih podatkov, vzpostavitvi registra z javnimi in zaupnimi oddelki in koncu tako imenovanih "slamnatih podjetij".

Zahteve za dostop do poklica, namreč sloves, finančno stanje in strokovne kompetence, ustrezajo pojasnilu te dejavnosti, za katero upamo, da ji bomo omogočili uspešen razcvet na bolj pregleden način, hkrati pa strankam zagotovili boljšo zaščito in varnost. -{}-

- Priporočilo za drugo obravnavo: Mathieu Grosch (A6-0211/2009)

Dirk Sterckx (ALDE), *v* pisni obliki. – Nasprotujem kompromisu, ki so ga sklenili poročevalec in Svet glede pravil dostopa do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga. Verjamemo, da ustvarjanje novih mej in novih omejitev glede kabotaže v prometnem sektorju ni rešitev za probleme, s katerimi se srečuje sektor cestnega prometa kot rezultat gospodarske krize. Nadalje, z okoljskega vidika ne moremo sprejeti omejitev, kot je zahteva, da mora biti blago, ki se prevaža v vhodnem mednarodnem prevozu, v celoti dostavljeno, preden se lahko opravi kabotaža. To je v čistem nasprotju z dejanskim stanjem v cestnem prometu in preprečuje učinkovito organizacijo tovornega prometa. Zaradi tega bo še več praznih tovornjakov.

Ne glede na to pa podpiram zelo strog pristop glede dostopa do poklica cestnega prevoznika. Če bomo določili stroga pravila glede dostopa do poklica, se nam ne bo treba bati za odprt evropski prometni trg.

- Poročilo: Silvia-Adriana Țicău (A6-0254/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Zavedam se potrebe po izboljšanju energetske učinkovitosti stavb in prepričana sem, da lahko EU igra pozitivno vlogo pri tem. Dejansko mislim, da to poročilo ne posveča dovolj pozornosti energetski učinkovitosti stavb v širšem kontekstu obvladovanja okoljskih vprašanj, kot so podnebne spremembe.

Relativno enostavno, poceni in koristno je graditi stavbe, ki bodo energetsko učinkovitejše. Če bodo stavbe energetsko bolj učinkovite, bo to tudi močno pozitivno vplivalo na emisije ogljika v EU. Vendar pa Evropska komisija energetsko učinkovitost kot paradno politiko vztrajno potiska ob stran v korist spodbujanja avtomobilske industrije. Prepričan sem, da je politika, v skladu s katero so proizvajalci avtomobilov grešni kozli za podnebne spremembe izjemno zgrešena in kontraproduktivna.

Na žalost je v mojem volilnem okrožju v severovzhodni Angliji Nissan pred nedavnim objavil, da bo ukinil delovna mesta in zmanjšal obseg proizvodnje. Naivno bi bilo, če bi zanemarili vlogo uredbe EU v trenutni krizi, ki je prizadela avtomobilsko industrijo. Tej krizi bi se lahko v veliki meri izognili, če bi obstajala bolj uravnotežena okoljska politika EU, ki bi pripisovala ustrezen pomen energetski učinkovitosti stavb.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Glasoval sem za poročilo gospe Țicău, saj menim, da je izboljšanje energetske učinkovitosti stavb bistvenega pomena za varovanje okolja ter za zmanjšanje izgub energije, ki jih utrpijo potrošniki.

Hkrati pa evropski državljani niso dolžni sami nositi vseh stroškov izboljšanja energetske učinkovitosti stavb. EU in države članice morajo zagotoviti potrebne finančne vire za ta namen. do leta 2014 morajo ustanoviti Sklad za energetsko učinkovitost, ki se bo financiral iz proračuna Skupnosti, Evropske investicijske banke (EIB) in držav članic, z namenom spodbujanja javnih in zasebnih naložb v projekte, katerih cilj je izboljšanje energetske učinkovitosti stavb, uvedba znižanih stopenj davka na dodano vrednost (DDV) za blago in storitve, povezane z energetsko učinkovitostjo in obnovljivimi viri energije ter razširitev meril upravičenosti do financiranja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) tudi na izboljšanje energetske učinkovitosti stavb, ne le stanovanjskih. Drugi inštrumenti vključujejo projekte, ki se financirajo neposredno iz javnih sredstev, garancije za posojila in subvencije ter socialno podporo.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki. – (PT)* Cena in zanesljivost oskrbe z energijo sta ključna dejavnika v konkurenčnosti EU. Povečevanje energetske učinkovitosti je eden od najučinkovitejših načinov, s pomočjo katerih bo Evropska unija izpolnila svoje cilje glede emisij CO₂, ustvarjanja delovnih mest, zmanjševanja stroškov poslovanja, reševanja socialnih vplivov na cene energije in zmanjševanja naraščajoče odvisnosti EU od zunanjih dobaviteljev energije.

Energetska učinkovitost stavb trenutno predstavlja okrog 40 % porabe energije, s prenovo te direktive pa bo možno trenutno situacijo še izboljšati. Vsi pomembni akterji se morajo zavedati koristi izboljšanja energetske učinkovitosti stavb in imeti dostop do ustreznih informacij o tem, kako ravnati. Zato je ključnega pomena, da so finančni inštrumenti, ki podpirajo energetsko učinkovitost stavb, dostopni lokalnim in regionalnim oblastem.

Peter Skinner (PSE), *v pisni obliki*. – Pozdravljam pobudo o zagotovitvi zadostne energetske učinkovitosti stavb. Jasno je, da je treba vzpostaviti ravnotežje med potrebo po ukrepanju in prepovedi emisij CO₂, kjer je to možno, ter gospodarskimi stroški. Ideja o energetski certifikaciji takšnih stavb je eno od ključnih vprašanj, ki lahko pomagajo zagotoviti obveščeno potrošnjo.

- Poročilo: Jean-Paul Gauzès (A6-0191/2009)

Jens Holm, Kartika Tamara Liotard, Erik Meijer in Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), v pisni obliki. – Povsem podpiramo strožja pravila o finančnih dejavnostih in bonitetnih agencijah. Toda danes smo se odločili, da glasujemo proti poročilu gospoda Gauzèsa. Tako smo se odločili, ker je poročilo pomanjkljivo in ne poudarja dovolj pravih vprašanj. Zelo potrebne so javne bonitetne agencije, ki ne delujejo za dobiček, saj se lahko le tako izognemo navzkrižju interesov v postopku ocenjevanja. Poročilo tega vprašanja ne obravnava zadovoljivo.

Astrid Lulling (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Brez oklevanja podpiram poročilo gospoda Gauzèsa. Ponovno se je izkazal kot pogajalec. K sreči je bilo mogoče hitro doseči kompromis o tem besedilu.

Evropa se je z regulativnim okvirom za bonitetne agencije postavila na čelo in kaže pot, medtem ko Združene države na tem področju praktično še niso reagirale. Verodostojnost in zaupanje v kapitalske trge sta deloma odvisna od ocen, ki jih izdelajo in objavijo te agencije.

Regulativni okvir, ki ga vzpostavljamo danes, bi moral omogočiti izboljšanje pogojev, v katerih se te ocene izdelujejo, pod pogojem, da se uporabljajo v nadzornem okviru za regulirane dejavnosti.

Toda pomembno je bilo, da se kompromis ne sprejme v obliki rešitev, katerih cilj je zgolj prepovedati vse sklicevanje na ocene v kakršnem koli kontekstu, ki ni bil opredeljen v okviru te uredbe. Poleg tega, da to nekoliko škodi temeljnim svoboščinam, kot sta svoboda izražanja in trgovanja, bi bil takšen pristop verjetno v večjo korist neevropskim trgom v škodo tistih s sedežem v Evropi in bi verjetno dal prednost zasebnim in zaupnim finančnim transakcijam v škodo javnih transakcij, za katere veljajo pravila preglednosti. Zato v celoti soglašam z izbrano rešitvijo.

Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Stanje v svetovnem gospodarstvu je še vedno nemirno in še včeraj je Mednarodni denarni sklad najavil, da se finančna kriza prav lahko še poslabša. Nihče ni presenečen, da je to čas veselja za tiste, ki so navdušeni nad ureditvijo in nadzorom.

Vendar pa je začetek načrtovanja obsežnih nadzornih sistemov za delovanje finančnega trga še pred izvedbo preiskav in zaključkom analiz grozna napaka. Več pomembnih akterjev, vključno z Banko Švedske, verjame, da Komisija ni uspela verodostojno dokazati pomanjkljivega delovanja trga, ki opravičuje dodatno ureditev bonitetnih agencij.

To EU očitno ne skrbi. Namesto da bi bili pripravljeni na nemirno stanje na svetovnih trgih, so zakonodajalci v Bruslju pripravljeni EU dati povod, da izboljšajo lasten položaj. Če danes na svetu obstaja globalen sistem v pravem pomenu besede, potem so to finančni trgi. Zato bi bilo treba dodaten nadzor bonitetnih agencij, če in ko se presodi, da je potreben, uvesti in načrtovati na globalni ravni. Ker Parlament išče rešitve v okviru sodelovanja EU, sem se odločil, da glasujem proti poročilu.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – Povsem podpiram strožja pravila o finančnih dejavnostih in bonitetnih agencijah.

Toda danes sem se odločila, da glasujem proti poročilu gospoda Gauzèsa. Tako sem se odločila, ker je poročilo pomanjkljivo in ne poudarja dovolj pravih vprašanj. Zelo potrebne so javne bonitetne agencije, ki ne delujejo za dobiček, saj se lahko le tako izognemo navzkrižju interesov v postopku ocenjevanja. Poročilo tega vprašanja ne obravnava zadovoljivo. To je le en primer pomanjkljivosti tega poročila.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) Zdaj ukinjamo sive cone na finančnih trgih in uvajamo strožje zahteve, in to nič prekmalu. Toda s tem zdravimo le simptome in ne vzrokov. V zadnjih letih je deregulacija omogočila, da so vzniknili novi – in zaradi svoje zapletenosti nepregledni – produkti denarnega trga. Glede na to sem glasoval za strožji finančni nadzor, čeprav ta sam po sebi še zdaleč ne bo zadostoval.

Če želimo preprečiti, da bi se v prihodnje gradile takšne hiše iz kart, nam preostane le, da prepovemo tvegane finančne produkte. Toda naš lasten nadzorni organ bi gotovo povzročil več birokracije, ne bi pa privedel do večje gospodarske smiselnosti in odpravil filozofije loterije.

John Purvis (PPE-DE), *v pisni obliki*. – Bonitetne agencije morajo sprejeti del krivde za neuspelo listinjenje drugorazrednih hipotekarnih posojil, ki je privedlo do finančne krize, toda delegacija konzervativcev iz Združenega kraljestva je z obžalovanjem glasovala za načrte ureditve bonitetnih agencij, ki so zasnovani v poročilu gospoda Gauzèsa. Bonitetnih agencij ne smemo imeti za grešnega kozla, saj je enako kriva bančna in regulativna kultura, ki je strategije tveganja potisnila v ozadje.

Upamo, da bodo lahko EU, Združene države in bonitetne agencije skupaj ustvarile sistem, ki bo deloval ustrezno. Za to pa mora okoren regulativni pristop dati prostor pristopu, ki sprejema element tveganja v vseh naložbah in omogoča, da se v določeni meri izdelane ocene sprejmejo izven okvira, o katerem smo danes glasovali. Predvsem mora biti dovolj prožen, da se prilagodi novim okoliščinam in omogoči trgu, da diha.

Olle Schmidt (ALDE), *v pisni obliki.* – (*SV*) V tem glasovanju nisem sodeloval zaradi mojih posebnih povezav z bonitetnim sektorjem.

Peter Skinner (**PSE**), *v pisni obliki*. – Priporočila G20 delovni skupini za finančne storitve očitno pozivajo k večji preglednosti in ureditvi bonitetnih agencij. To poročilo, s katerim je Evropski parlament odgovoril G20, nudi pravo ravnotežje. Vendar pa obstaja vprašanje, kakšno raven pristojnosti bo moral dokazati Odbor evropskih zakonodajalcev za vrednostne papirje, če bo želel imeti osrednjo vlogo pri takšni ureditvi.

- Poročilo: Gabriele Albertini (A6-0250/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Hvala, gospod predsednik. Glasoval sem za.

Uredbi Sveta (ES) št. 11/98 in 12/98 sta povzročili nastanek enotnega trga za mednarodni avtobusni potniški prevoz. Ta liberalizacija je prispevala k enakomernemu porastu obsega prometa, povezanega s sektorjem, ki od sredine devetdesetih let prejšnjega stoletja do danes beleži neprekinjeno rast.

Vendar pa te rasti ne spremljata zaščita in spoštovanje pravic potnikov: slednji so izpostavili številne težave, zlasti odpovedi, preveliko število rezervacij, izgubo prtljage in zamude.

V nasprotju s potniki, ki se odločijo za druga sredstva prevoza, so avtobusni potniki še vedno nezaščiteni zaradi vrzeli v zakonodaji Skupnosti.

Zato pozdravljam predlog Odbora za promet in turizem, da se vzpostavijo pravice teh potnikov na podlagi dokumenta, o katerem bomo zdaj glasovali. Predlog je zanimiv predvsem zato, ker uvaja odgovornost prevoznikov v primeru smrti ali poškodb, odškodnino in pomoč v primeru odpovedi in zamud, priznava pravice oseb z zmanjšano mobilnostjo in invalidov ter vzpostavlja organe, odgovorne za nadzor te ureditve in reševanje pritožb.

To predstavlja pomemben korak k enakim pravicam za vse potnike.

Brian Crowley (UEN), *v pisni obliki.* – Evropska unija je ustvarila uspešen notranji trg z edinstvenim pretokom kapitala, storitev in oseb. Toda ni dovolj le ustvariti prosti pretok. Državljane držav EU moramo zaščititi med potovanji v Uniji in zagotoviti moramo enak dostop do naših prevoznih storitev.

Priča smo bili uspehu politik EU za dostop potnikov in pravice do odškodnine v sektorju letalskega prevoza in toplo pozdravljam dejstvo, da je EU podala podobne predloge za druge prometne sektorje. Vendar je pomembno, da vedno upoštevamo poseben značaj vsakega posameznega prometnega sektorja. Enaka načela pravic in prostega dostopa ter enakovredne pravice bi morali veljati za vse oblike prevoza, pri tem pa moramo upoštevati lastnosti posameznih oblik prevoza. Sicer bomo pustili na cedilu tako potnika kot prevoznika.

Vesel sem, da je s tem svežnjem pravic potnikov, ki pokriva pomorski promet, promet po celinskih plovnih poteh in avtobusni promet, Evropski parlament izdelal zakonodajo, ki je pravična in uravnotežena ter se bo izkazala za izjemno učinkovito pri zaščiti in spodbujanju pravic potnikov v EU.

Timothy Kirkhope (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Konzervativci pozdravljajo splošen cilj izboljšanja pravic potnikov, dostopa za invalide in oblikovanja enakovrednih pogojev za mednarodne avtobusne potnike, zato sem glasoval za poročilo. Toda želel bi, da se regionalne storitve izvzamejo, saj so trgi v Združenem kraljestvu liberalizirani in delujejo na podlagi svobodne konkurence in ne javnih naročil storitev. Poleg tega ne kaže, da bi predlog priznaval lokalni značaj avtobusnih storitev, ki se izvajajo v obmejnih območjih. Konzervativci imajo pomisleke tudi glede sorazmernosti določenih vidikov predlagane uredbe, zlasti določb

o odgovornosti. V nasprotju z železniškim in letalskim sektorjem sestavljajo avtobusni sektor mnoga mala in srednje velika podjetja z omejenimi viri.

Fernand Le Rachinel (NI), *v pisni obliki.* – (*FR*) Avtobusni potniki uživajo podobne pravice kot železniški in letalski potniki. To je filozofija tega poročila.

Dejansko morajo biti načeloma vsi potniki enaki pred zakonom.

Vendar pa je treba izraziti številne zadržke.

Izhajajo iz same narave tega sektorja, v katerem prevladujejo mikropodjetja in MSP. Ne moremo biti zadovoljni z ukrepi, ki se predlagajo v tem Parlamentu in ki pod pretvezo večje zaščite pravic potnikov le uvajajo neizvedljive omejitve za avtobusne voznike in neizogibno povišanje cen vozovnic za same potnike.

Zakaj bi od voznika, čigar delo je varna vožnja, pričakovali, da bo vozil po določeni poti, ki mu bo omogočala, da pomaga osebam z zmanjšano mobilnostjo ali invalidom?

Zakaj ne bi jasno izvzeli iz te nove evropske uredbe storitev linijskega mestnega, primestnega in regionalnega prevoza, ki jih zajemajo javna naročila?

Zakaj si prizadevamo ustvariti pravice do odškodnine v višini 200 % cene vozovnice v primeru, da se vkrcanje zavrne zaradi prevelikega števila rezervacij?

V Franciji je Fédération nationale des transporteurs de voyageurs predlagala pragmatične rešitve za vse te težave. Nekaterim so prisluhnili. Vsem ne. Škoda.

Luís Queiró (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (*PT*) Namen poročila gospoda Albertinija je pomagati ustvariti pogoje za jasnejši okvir o uporabi in delovanju avtobusnega prevoza. Poročilo rešuje vprašanja, povezana s pravicami oseb z zmanjšano mobilnostjo, določa jasnejša pravila za primer smrti ali poškodbe potnikov in tudi za primer izgube ali poškodovanja prtljage ter s tem pomaga povečati varnost tako potnikov kot družb. Nakazuje tudi rešitve za primere odškodnine in pomoči v primeru odpovedi, zamude ali prekinitve potovanja.

S tem so ustvarjeni boljši pogoji za boljše obveščanje potnikov pred, med in po potovanju. Prav tako pojasnjuje njihove pravice kot tudi odgovornosti prevoznikov, da bi bili slednji konkurenčnejši in varnejši.

- Poročilo: Brian Crowley (A6-0070/2009)

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Glasovala sem za poročilo Briana Crowleyja o trajanju varstva avtorske pravice in sorodnih pravic, ker spodbuja evropske izvajalce in evropsko glasbo.

Predlog Evropskega parlamenta uvaja večje koristi za izvajalce, ki bodo uživali varstvo celotno življenjsko obdobje, enako kot v Združenih državah in v skladu z evropskimi načeli spoštovanja ustvarjalnosti in kulture.

Menim, da bo podaljšano trajanje varstva s 50 na 70 let spodbudilo naložbe v glasbene inovacije in privedlo do večje izbire med potrošniki, kar bo Evropi omogočilo, da ostane konkurenčna največjim svetovnim glasbenim tržiščem.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), *v pisni obliki. – (PT)* Portugalski managerji v tem sektorju menijo, da je to zelo pomembno vprašanje za evropsko in portugalsko glasbeno industrijo. Potrjujejo, da bo predlog Komisije o podaljšanju trajanja varstva izvajalcev in proizvajalcev nosilcev zvoka nad posnetki izpolnil potrebo, kar bo Evropi omogočilo, da ostane konkurenčna največjim glasbenim tržiščem na svetu.

Izvajalci in producenti predlog močno podpirajo, saj je skoraj 40 000 izvajalcev in glasbenikov podpisalo peticijo, ki Evropsko unijo poziva, da zmanjša neskladje z drugimi državami, ki že imajo daljše trajanje varstva.

Upamo, da bo daljše trajanje varstva spodbudilo reinvesticije v raznoliko novo glasbo, zaradi česar bodo imeli potrošniki večjo izbiro. Omeniti velja tudi, da je prispevek glasbene industrije v zaposlovanju in davčnih prihodkih izjemno velik ter da je ta industrija največji izvoznik intelektualne lastnine.

Iz teh razlogov, ki so jih navedli zgoraj omenjeni managerji, sem glasoval za kompromisno besedilo, o katerem smo danes glasovali. Če bo odobreno, bo mogoče doseči soglasje med Svetom in Parlamentom, kar bo pospešilo sprejetje direktive s strani Sveta.

Tunne Kelam (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Glasoval sem za spremembo 79, da se predlog o podaljšanju trajanja varstva avtorske pravice za zvok nad 50 let posreduje nazaj odboru.

Menim, da bi moral biti osnutek Komisije bolje pripravljen, zato si mora Parlament vzeti več časa za odločitev. Zdi se, da obstoječi osnutek Komisije nudi objektiven razlog za oblikovanje umetnih monopolov nad kulturnimi deli.

Povsem se strinjam, da imajo številni umetniki premajhno korist od svojega dela. Toda rešitev ni dodatno popuščanje produkcijskim družbam, temveč dejanski prenos koristi z njim na umetnike in izvajalce.

Arlene McCarthy (PSE), *v* pisni obliki. – Ni pošteno, da so pravice skladateljev ali oblikovalcev ovitka za CD zavarovane njihovo celo življenje in še dodatnih 70 let, medtem ko traja varstvo izvajalca samo 50 let od izdaje. Trajanje ne sledi pričakovani življenjski dobi, kar pomeni, da glasbeniki izgubijo nadomestilo za svoje delo ravno, ko se upokojijo in dohodek najbolj potrebujejo. Nadarjene glasbenike obstoječi sistem goljufa. Za našo podporo pri odpravi te diskriminacije je zaprosilo 38 000 izvajalcev. Gre za izenačenje pravic z glasbeniki z običajno zaposlitvijo.

Žal mi je, da so se o tem predpisu pojavile številne napačne trditve. V času gospodarskega upada moramo podpreti naše ustvarjalne industrije in umetnike, ki prispevajo k našemu BDP, delovnim mestom, rasti in globalnemu izvozu. Ta predpis bo zelo pomagal revnim glasbenikom, ki si zaslužijo enako obravnavo. Upam, da lahko Svet in Komisija sprejmeta glasovanje Parlamenta, da se ta predpis uvede še pred koncem tega parlamentarnega mandata.

Ieke van den Burg (PSE), *v pisni obliki.* – (*NL*) Nizozemska laburistična stranka (Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu) podpira spremenjeni predlog, ker vsebuje mnoge pozitivne elemente za umetnike, kot so varstvo integritete umetnika in sklad za študijske glasbenike. Glasovali smo za spremembe, na podlagi katerih naj bi umetniki prejeli 100 % prihodka, ki izhaja iz podaljšanja trajanja. Doseženi kompromis je korak v pravo smer, vendar še ni optimalen.

Nizozemska laburistična stranka ima resne pomisleke glede položaja več manjših glasbenikov, ki se morajo v zameno za izdelavo nosilca zvoka odpovedati presežku prihodka, ki ga tak nosilec zvoka prinese, nad njihovim predplačilom. Zato upamo, da bo Komisija kmalu predložila predloge za izboljšanje položaja umetnikov v odnosu z glasbenimi založbami, tudi kar zadeva pogodbe za prvih 50 let sorodnih pravic.

Thomas Wise (NI), *v pisni obliki.* – Čeprav močno podpiram zamisel podaljšanja avtorskih pravic, ta predlog ne ustreza namenu. EU je pokazala, da se ne zna lotiti težave na logičen in učinkovit način, zato sem glasoval proti.

- Poročilo: Ulrich Stockmann (A6-0217/2009)

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Vzpostavitev drugega programa Marco Polo je pomemben korak, saj zagotavlja potrebno finančno pomoč za tiste ukrepe, katerih namen je povečati in izboljšati okoljsko učinkovitost sistema tovornega prometa.

Ta predlog izhaja iz ocene učinkovitosti prvega programa Marco Polo, s katero je bilo ugotovljeno, da je bilo do danes doseženo samo 64 % ciljnega prenosa načina, kar je še daleč od ocenjenih ciljev.

Upamo, da bo imel novi program Marco Polo korist od izboljšanih finančnih pogojev pri izvajanju zastavljenih ciljev, ki bodo zdaj vključevali tudi projekte za pomorske avtoceste in projekte z ukrepi za zmanjšanje prometnih zastojev.

Prepričan sem, da mora biti ta program, katerega namen je spodbujati in podpirati projekte prenosa cestnega prometa na pomorski in železniški promet ter promet po celinskih plovnih poteh, povsem zmožen pripomoči k zmanjšanju zastojev in onesnaževanja ter zagotavljanju učinkovitega in okoljsko trajnostnejšega prevoza.

- Poročilo: Petr Duchoň (A6-0220/2009)

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (*DE*) Poročilo Odbora za promet in turizem ne upošteva v zadostni meri pravega interesa železniškega prometa kot celote za boljši izkoristek razpoložljivih zmogljivosti.

Upravljavci infrastrukture so obvezani ohraniti rezervne zmogljivosti v letnem voznem redu za občasen promet. Ta predhodna zahteva upravljavcem infrastrukture ne dopušča nobene prilagodljivosti pri odločanju o takšnih ukrepih v realnem času. Prvotni predlog Komisije je zdaj še strožji, saj morajo rezervne zmogljivosti jamčiti dodatno kakovost za hitre mednarodne poti tovornega prometa.

Za namen načrtovanja ni mogoče približno oceniti, v kolikšnem obsegu železniška podjetja dejansko uporabljajo prošnje za poti. Te zmogljivosti se vnaprej izločijo iz postopka določanja voznega reda, zaradi česar ni mogoče izpolniti drugih, kasnejših prošenj za poti. Če prevozne družbe zmogljivosti obrobnega omrežja že tako ne uporabljajo, bodo te zmogljivosti sčasoma opuščene na škodo vseh uporabnikov. Ta uredba bi dosegla ravno nasprotno od dejanskega cilja, ki je boljša izraba razpoložljivih zmogljivosti.

Da bi omejili negativen vpliv na kratkoročno zahtevani potniški in tovorni promet, je potrebna uredba, ki upravljavcem infrastrukture omogoča, da se odločijo, ali je tak ukrep primeren ob upoštevanju zahtev potnikov v železniškem prometu ali glede na to, kako bi bilo mogoče bolje upoštevati potrebe tovornega železniškega prometa.

Erik Meijer (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – (*NL*) Čezmejni, daljinski tovorni promet se vse bolj prenaša z železnice na ceste. Pomembni razlogi za to so dejstva, da se gradijo številnejše avtoceste, neposredne železniške povezave do podjetij se opuščajo in cestni promet je postopoma postal relativno cenejši. Ti razlogi se večinoma prezrejo. Vsa naša pozornost je usmerjena v dva druga razloga. Prvi je ta, da je usklajevanje med železniškimi podjetji in različnimi državami članicami pomanjkljivo, zaradi česar morajo tovorni vagoni po nepotrebnem dolgo čakati, preden se priključijo na lokomotivo, ki jih bo peljala naprej. Zdaj obstaja rešitev za ta problem v obliki direktnih vlakov z rednim voznim redom.

Druga kritična točka je počasnost te vrste prevoza, saj imajo potniški vlaki prednost. Poročilo gospoda Duchoňa naj bi ukinilo to prednost. Na odsekih z gostim prometom lahko to pomeni, da bo EU zahtevala razveljavitev rednih voznih redov z zmanjšanjem števila vlakov. Volivci bodo kmalu spoznali, da se za poslabšanje storitev lahko zahvalijo Evropi. Namesto da bi omejili potniški promet, je treba najti rešitev za ozka grla in premajhno železniško zmogljivost. Dobro je, da je bilo besedilo v tem pogledu omiljeno.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) Trenutno večina tovornega prometa poteka po cestah, delež tovornega prometa prek železnice, voda ali zraka pa upada. V časih vse manjših marž in izjemne konkurence so prehitevalni manevri tovornjakov v kombinaciji z utrujenimi vozniki in preobremenitvijo tovornjakov usodna mešanica tveganj. Poleg tveganja nesreče je tovorni promet, kjer so okvare pogoste, nevzdržen s stališča zastojev, hrupa in onesnaževanja okolja.

Skrajni čas je, da se tovorni promet prenese na železnice, toda za to bomo potrebovali boljše tehnične rešitve in logistične modele za usklajevanje in organizacijska omrežja. To poročilo je korak v pravo smer, zato sem glasoval zanj.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Ustanovitev pravega notranjega železniškega trga je izjemno pomembna za cilje evropske politike o trajnostnem prevozu ali z drugimi besedami za prihodnost Evrope in njenega prometa. Pomembna je tudi zato, da se temu sektorju omogoči, da postane sestavni del ukrepov, ki bodo pomagali zagotoviti uspeh lizbonske strategije.

Železniški promet je tudi zelo pomemben dejavnik na različnih področjih delovanja prometa.

Vzpostavitev evropskega železniškega omrežja za tovorni promet, v okviru katerega bi vlaki potovali nemoteno in tekoče prehajali iz enega nacionalnega omrežja v drugega, bo, upamo, omogočila izboljšano uporabo infrastruktur in pospešila konkurenčnejši prevoz.

Verjamem, da je ključno, da podpremo ukrepe, namenjene za izboljšanje stanja v sektorju železniškega prometa, v pričakovanju, da ta sektor postane povsem povezan in celovit za vse prihodnje evropsko železniško omrežje.

Brian Simpson (PSE), *v pisni obliki.* – Čestitam poročevalcu in Evropski komisiji za njun pogum pri prizadevanjih, da se železniški promet v celotni EU postavi v ospredje.

Osebno bi si želel bolj radikalen predlog, ki bi uvajal strategijo, ki vključuje prednostne poti na določenih progah, in priznanje preostale železniške industrije, da je železniški promet pomemben, da ga je treba razvijati in podpirati.

V Evropi železniški promet dušita dva elementa. Prvi je pomanjkanje medobratovalnosti, zlasti pri signaliziranju, drugi pa je sama železniška industrija – predvsem prevozniki potnikov in ponudniki infrastrukture, ki se na skrivaj dogovarjajo, s čimer zagotovijo, da pristane železniški promet na dnu kupa, ko se določajo poti in vozni redi.

Vendar pa to poročilo vsaj predstavlja začetek konca obstoječega udobnega zakona iz preračunljivosti in daje železniškim prevoznikom tovora vsaj možnost, da razvijejo svoj posel.

Če pustimo, da se ohrani status quo, čez dvajset let železniški promet ne bo več obstajal. Zdaj moramo ukrepati, da omogočimo preživetje, privlačnost in konkurenčnost železniškega prometa, sicer ne bomo nikoli uspeli spraviti tovornega prometa s cest.

- Poročilo: John Bowis (A6-0233/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Pozdravljam delo mojega kolege Johna Bowisa na tem dokumentu, ki predstavlja mejnik na področju pravic bolnikov. Konzervativci podpirajo mobilnost bolnikov v EU in jo dojemajo kot način za krepitev javnega zdravstvenega varstva.

Zna biti poučno, da je to vprašanje najprej prišlo v ospredje zaradi primera v nacionalnem zdravstvenem sistemu v Združenem kraljestvu. Ženski, ki se je odločila, da bo v odpotovala Francijo zaradi zamenjave kolka, ker bi pri lokalnem zdravstvenem organu predolgo čakala, so ob vrnitvi domov odklonili povračilo stroškov. Primer je naslovila na Sodišče Evropskih skupnosti, ki je oblikovalo pomembno načelo – bolniki imajo pravico odpotovati v drugo državo članico na zdravljenje in nato prejeti povračilo od svojega nacionalnega javnega ponudnika zdravstvenega varstva.

Nisem privrženec Sodišča, ki je pomemben dejavnik, zaradi katerega si EU nenehno kopiči nove in nove pristojnosti, toda ta sodba je bila nadvse pomembna. Upam, da bodo imeli od zamisli v tem poročilu korist številni moji volivci, ki jih je slabo upravljanje nacionalnega zdravstvenega sistema s strani laburistične vlade hudo razočaralo.

Anne Ferreira (PSE), *v pisni obliki.* – (FR) Glasovala sem proti poročilu o čezmejnem zdravstvenem varstvu, saj ne izpolnjuje ne cilja EU o visoki ravni zdravstva v skladu s členom 152 Pogodbe, ne zahteve evropskih državljanov po varnem, kakovostnem zdravstvenem varstvu blizu doma.

Poročilo ne postavlja predhodne odobritve kot pravila za možnost zdravljenja v drugi državi članici EU. Predhodna odobritev omogoča upravljanje finančnega ravnovesja socialnih sistemov, obenem pa bolnikom jamči pogoje za povrnitev stroškov in informacije, ki jih potrebujejo, preden so deležni kakršnega koli zdravljenja v tujini.

Nesprejemljivo je, da se izboljšanje kakovosti zdravstvenega varstva doseže s konkurenco med izvajalci zdravljenja ali da se zagovarja načelo prostega pretoka bolnikov: slednje je odvisno predvsem od njihovega zdravstvenega stanja.

Sprejete spremembe so preohlapne in vodijo v to, da se težave rešuje na Sodišču Evropskih skupnosti.

Ta direktiva le stopnjuje neenakost zdravstvenega varstva evropskih državljanov, saj se bodo za kakovostne storitve lahko odločili le tisti, ki jih lahko plačajo vnaprej.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Bistveno sporno vprašanje je, da je bilo to poročilo sprejeto, ne da bi se spremenila podlaga iz člena 95 oziroma, z drugimi besedami, zdravje na notranjem trgu se šteje kot dobrina, kar je nesprejemljivo. Torej bi bilo bolje zavrniti predlog Komisije, kot smo trdili. Na žalost se večina ni strinjala z našim stališčem.

Posledično pravic bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva ne varuje izključna pristojnost držav članic, da odločajo o organizaciji in financiranju svojih sistemov zdravstvenega varstva. To zajema tudi njihovo pristojnost, kar zadeva vzpostavitev sistemov predhodne odobritve za namen bolnišničnega zdravljenja v tujini.

Pravica državljanov do zdravja in tudi pravice tistih, ki delajo v tem sektorju, niso zajamčene. Morali bi okrepiti solidarnost in usklajevanje med sistemi socialnega varstva v različnih državah članicah EU, zlasti z uporabo, krepitvijo in ustreznejšim odzivom na pravice in potrebe uporabnikov zdravstvenih storitev.

Zaradi tega smo glasovali proti poročilu.

Christa Klaß (PPE-DE), v pisni obliki. – (DE) Glasovala sem za direktivo o pravicah bolnikov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva, ker bolnikom zagotavlja večjo pravno varnost. Zlasti na področjih Evropske unije v bližini meja, kjer se nahaja tudi moje domače mesto v veliki nemški regiji, pa tudi v Belgiji, Luksemburgu in Franciji ali v podeželskih regijah, kjer je pomanjkanje zdravstvenih storitev, je spodbujanje mobilnosti bolnikov pomemben element za izboljšanje in povečanje učinkovitosti zdravstvenih storitev.

Nemški zdravstveni sektor bo imel korist od čezmejne mobilnosti bolnikov, če bodo bolniki iz drugih držav članic EU bolje izkoristili naš visok standard zdravstvenih storitev, na primer v rehabilitaciji. Vendar pa je treba ohraniti suverenost držav članic. Slednje so same odgovorne za zagotavljanje zdravstvenega varstva in organizacijo svojih zdravstvenih sistemov. Če naj bo direktiva skladna z načelom subsidiarnosti, mora urejati samo področja, ki zadevajo čezmejno mobilnost bolnikov. Naši visokokakovostni in varnostni standardi v Nemčiji ne smejo biti ogroženi. Etični standardi, ki jih države članice upoštevajo iz utemeljenega razloga, na primer pri umetni oploditvi, analizi DNK ali pomoči pri samomoru, ne smejo biti postavljeni pod vprašaj.

Astrid Lulling (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Pozdravljam cilje tega poročila, katerega namen je olajšati zdravstveno varstvo bolnikov v tuji državi članici in razjasniti postopke povračila stroškov po zdravljenju, ki jih evropska zakonodaja trenutno ne zajema. Zdravo, učinkovito in kakovostno zdravljenje bi torej moralo postati dostopno vsem evropskim državljanom prek mehanizmov sodelovanja z državami članicami.

Vendar pa bi vztrajala, da ohranijo države članice izključno pristojnost za organizacijo in financiranje zdravstvenih sistemov. Predhodna odobritev bolnišničnega zdravljenja je instrument, ki je ključen za izvajanje te pristojnosti. Samo po sebi je umevno, da je treba pri uveljavljanju te pravice spoštovati načela sorazmernosti, potrebe in nediskriminacije.

Kar zadeva pravno podlago, bi zagovarjala dvojno pravno podlago, s čimer bi zagotovili spoštovanje nacionalnih pristojnosti. Dejansko je predlog Komisije vseboval mnoge poskuse poseganja v to področje skozi zadnja vrata.

Končno besedilo mora zagotoviti ustrezno ravnovesje med pravicami bolnikov in nacionalnimi pristojnostmi držav članic v zdravstvenem sektorju.

Linda McAvan (PSE), *v pisni obliki.* – V imenu delegacije britanske laburistične stranke v Evropskem parlamentu pozdravljam številne pozitivne vidike poročila Parlamenta o predlogu direktive o čezmejnem zdravstvenem varstvu. Zlasti podpiramo spremembe, ki jasno določajo, da so nacionalne vlade še naprej odgovorne za organizacijo svojih nacionalnih sistemov zdravstvenega varstva in določanje pravil zdravljenja.

Vendar pa nas še vedno skrbi, da pripravljena pravila niso dovolj jasna. Bolniki, ki potujejo v drugo državo EU zaradi zdravljenja, morajo vedeti, ali jim bodo povrnjeni stroški in morajo imeti vse potrebne informacije o vrsti in kakovosti zdravstvenega varstva v državi gostiteljici. Zato delegacija laburistične stranke poziva, da se v direktivi jasno navede, da lahko države članice vzpostavijo sistem predhodne odobritve. Podpiramo tudi dvojno pravno podlago iz členov 152 in 95, ki zagotavlja, da imajo prednost zdravstvena vprašanja in ne interesi notranjega trga. Laburistična delegacija se je vzdržala končnega glasovanja, s čimer je želela pokazati, da je treba ti dve vprašanji rešiti na drugi obravnavi.

Arlene McCarthy (PSE), *v pisni obliki.* – Vzdržala sem se glasovanja o tem poročilu, ker ne daje zadostnega jamstva za varstvo integritete in financiranja britanskega nacionalnega zdravstvenega sistema niti ne zagotavlja gotovosti ali jasnosti za manjšino bolnikov, ki si lahko privoščijo potovanje na zdravljenje v drugo državo članico EU.

Torijski poslanci v Evropskem parlamentu imajo pri predlogu o ponovni uvedbi diskreditiranega sistema zdravstvenih bonov skozi zadnja vrata v mislih en cilj; po njihovih predlogih bi tistih nekaj bogatih prejelo bone, na podlagi katerih bi sredstva nacionalnega zdravstvenega sistema namenili za zasebno zdravljenje v Evropi zunaj Združenega kraljestva. Davkoplačevalci pričakujejo, da se bo njihov denar vložil v nacionalni zdravstveni sistem za plačilo zdravstvenega varstva doma, ne pa da se bo preusmeril k drugim zdravstvenim sistemom v EU. Ne preseneča, da je nedavno torijski poslanec Parlamenta, Dan Hannan, zagovarjal privatiziran pristop k zdravstvenemu varstvu.

V nedavni razpravi o čezmejnih zdravstvenih plačilih med Britanijo in Irsko je torijski minister za zdravstvo v senci, Andrew Lansley, dejal, da so sredstva nacionalnega zdravstvenega sistema vedno dragocena in kritiziral izplačilo 180 milijonov GBP teh sredstev Irski. Toda torijci niso podprli našega predloga o jasnem sistemu predhodne odobritve, ki je nujen za zaščito dragocenih sredstev in storitev nacionalnega zdravstvenega sistema.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*EL*) Glasoval sem proti poročilu gospoda Bowisa in predlogu Komisije, ker sama pravna osnova le-teh dokazuje, da imata finančni interes in nenadzorovan trg prednost pred pravicami bolnikov do boljšega in popolnejšega zdravstvenega varstva. Ta predlog izničuje

napovedi o socialni Evropi in solidarnosti ter bo povzročil situacije, v katerih bodo imeli samo najpremožnejši dostop do čezmejnega zdravstva, o katerem je toliko govora.

S tem se bodo podrli nacionalni zdravstveni sistemi, bolniki pa bodo prisiljeni iskati zdravstveno varstvo v tujini. Zdravstveno varstvo je odgovornost držav članic in mora tako tudi ostati. Trgovanje z zdravstvenim varstvom, kot da je tržna dobrina in ne javna služba, je nesprejemljivo. Poleg tega osnutek direktive predlaga sistem povračila stroškov čezmejnega zdravstvenega varstva, ki je odvečen, če upoštevamo, da je bilo povračilo stroškov zdravstvenega varstva uvedeno leta 1971 z uredbo o sodelovanju med sistemi socialne varnosti.

Kathy Sinnott (IND/DEM), *v pisni oblik*i. – Vzdržala sem se glasovanja o tem poročilu, ker si nadvse želim, da bi ljudje prejeli zdravljenje, ki ga nujno potrebujejo. Toda vprašanje predhodne odobritve me skrbi. V tej direktivi predhodna odobritev izničuje pravice bolnikov. Prav zaradi tega so se bolniki sploh obrnili na sodišča in sodbe teh sodišč so razlog, da danes glasujemo o čezmejnem zdravstvenem varstvu. Če v to direktivo vključimo predhodno odobritev, smo spet na začetku. Smrt glede na geografski položaj bo ostala pravilo in bolniki se bodo soočali z enakimi ovirami kot zdaj, ko prosijo za odobritev, da lahko odpotujejo na zdravljenje.

Prav tako globoko obžalujem, da poročilo ni ohranilo pravne podlage, ki postavlja zdravje bolnikov na prvo mesto. Gre za zamujeno priložnost, saj se zdravje bolnikov uporablja kot dobrina za pridobivanje dobička.

Catherine Stihler (PSE), *v pisni obliki*. – Ključne spremembe predhodne odobritve niso uspele. Te spremembe so bile nujne za ohranitev nacionalnega zdravstvenega sistema na Škotskem in v Združenem kraljestvu nasploh. Preglasovani smo bili pri dvojni pravni podlagi, ki bi omogočala vključitev javnega zdravstva, v nasprotju s pravno podlago, ki jo predstavlja samo enotni trg. Ker sta bila izgubljena oba ključna vidika in ker gre za prvo obravnavo, nimam druge možnosti, kot da se glasovanja vzdržim.

Marianne Thyssen (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*NL*) Mobilnost bolnikov je dejstvo, toda potrebna pravna gotovost za bolnike in zdravstvene delavce še ne obstaja. Zato je predlog Komisije za direktivo dobra stvar. Cenim tudi trud gospoda Bowisa, da bi dosegli kompromis o tem izjemno težkem vprašanju. Zaradi njegovih prizadevanj je bil predlog Komisije bistveno izboljšan. Kljub temu nisem mogla podpreti končnega poročila, ker ne zajema dveh točk o pristojnosti držav članic za organizacijo in financiranje svojih sistemov zdravstvenega varstva.

Pozivali smo k vključitvi pravne podlage, ki državam članicam omogoča, da bolnikom tujcem zaračunajo realne stroške in od njih zahtevajo, da krijejo del stroškov nege, ki jo prejmejo v naši državi. Poleg tega samo vedno podpirali pravico držav članic, da zavrnejo bolnike v določenih okoliščinah, na primer, če obstajajo dolge čakalne vrste. To je še zlasti pomembno v Belgiji, majhni državi z razmeroma številnimi prihodi bolnikov tujcev.

Besedilo, kot je bilo sprejeto na tem zasedanju, ne nudi zadostnih zagotovil za ta namen. Zato sem se vzdržala končnega glasovanja.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*EL*) Politika EU in buržujskih vlad, ki je naravnana proti navadnim ljudem, povzroča nižji standard storitev javnega zdravstva, to pa vodi do stresa za bolnike, čakalnih vrst, pomanjkanja različnih storitev, visokih davkov, nezadovoljivega kritja nezavarovanih oseb in priseljencev itd.

Zaradi drastičnega zmanjšanja socialnih nadomestil, komercializacije in nadaljnje privatizacije zdravstvenih sistemov ter napada na zavarovalne pravice veliki poslovni konglomerati lažje požanjejo velik dobiček v donosnem zdravstvenem sektorju.

Direktiva o "mobilnosti bolnikov" spodbuja enoten zdravstveni trg, uveljavljanje svoboščin iz Maastrichtske pogodbe in mobilnost bolnikov ter zdravstvenih delavcev z namenom varovanja pred komercializacijo zdravja.

Delno povračilo stroškov zdravstvene nege v tujini je past, s katero naj bi pridobili soglasje širše javnosti h komercializaciji zdravstvenega varstva, večtirnemu zdravstvenemu varstvu in razredni diskriminaciji pri pravici do življenja.

Pravice bolnikov je mogoče varovati samo v povsem brezplačnem javnem zdravstvenem sistemu, ki pokriva vse zdravstvene potrebe (specialistične in druge) celotne populacije, ne glede na njihov finančni ali zavarovalni položaj. Samo tak sistem, ki se lahko razvije v okviru gospodarstva navadnih ljudi in iz vpliva navadnih ljudi,

lahko jamči kvantitativno ustreznost in kvalitativno izboljšanje storitev ter učinkovito zaščito zdravja in življenj delavcev.

- Poročilo: Amalia Sartori (A6-0239/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Glasoval sem za to poročilo.

Sektorske študije izčrpno kažejo, da vsako leto 10–12 % hospitaliziranih bolnikov v Evropi, ki so v bolnico odšli na zdravljenje, zboli zaradi bolnišnične okužbe. Če to pretvorimo v številke, so ti odstotki še bolj strah vzbujajoči: po izračunih število bolnikov, ki so v Evropski uniji zboleli za bolnišnično okužbo, znaša okoli 5 milijonov.

Če se vrnem h govoru svoje kolegice, gospe Sartori, menim, da je mogoče varnost in učinkovitost zdravstvenega varstva izboljšati z izoblikovanjem programa, ki bi upošteval predvsem naslednje temeljne točke: 1) večje število medicinskih sester in tehnikov, specializiranih za nadzor okužb; 2) uvedba usposabljanja delavcev v zdravstvu ter paramedicinskega osebja, pri čemer se posebna pozornost nameni nosokomialnim okužbam in odpornosti virusov, ki jih povzročajo, na protimikrobna sredstva; 3) spodbujanje novih odkritij na podlagi raziskav teh bolezni.

Edite Estrela (PSE), *v* pisni obliki. – (*PT*) Glasovala sem za predlog o varnosti bolnikov. Čeprav se je kakovost zdravstvenega varstva v Evropi bistveno izboljšala zaradi napredka na področju medicinske znanosti, lahko zdravstveni postopki včasih škodujejo zdravju bolnikov. Nekateri neželeni učinki so posledica zdravniških napak ali okužb, do katerih pride med zdravljenjem, ki bi se jim bilo mogoče izogniti.

To poročilo vsebuje naslednje pomembne predloge: izboljšanje zbiranja informacij na lokalni in regionalni ravni; izboljšanje informacij, ki jih pridobijo pacienti; povečanje števila medicinskih sester, specializiranih za nadzor okužb; pospeševanje izobraževanja in usposabljanja delavcev v zdravstvu; in večja osredotočenost na bolnišnične okužbe. Te ukrepe v celoti podpiram.

- Poročilo: Antonios Trakatellis (A6-0231/2009)

Liam Aylward (UEN), *v* pisni obliki. – Pozdravljam predlagano pobudo za izboljšanje zdravstvenega varstva oseb, ki trpijo zaradi redkih bolezni. Zaradi posebne narave bolezni, kot so redke oblike raka, avtoimunske bolezni, toksične in infekcijske bolezni, zanje ni na voljo dovolj strokovnega znanja in sredstev, kljub temu, da za njimi trpi 36 milijonov državljanov EU.

Krepitev sodelovanja med strokovnjaki in raziskovalnimi centri v Evropi ter izmenjava informacij in storitev je za Evropsko unijo naraven način za pomoč državljanom. To je neposreden način, da se vam zagotovijo koristi. Ta predlog države članice poziva, da ustanovijo nove centre in uvedejo usposabljanje, s čimer bi dosegli največji potencial znanstvenih virov za redke bolezni ter združili obstoječe raziskovalne centre in informacijske mreže o boleznih. Podpiram te ukrepe in spodbujam večje sodelovanje med državami članicami, ki bo omogočilo večjo mobilnost bolnikov in strokovnjakov, ki bodo služili vam, državljanom.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki. – (PT)* Glasovala sem za poročilo o redkih boleznih, ker menim, da je usklajeno delovanje na področju redkih bolezni na ravni Evropske unije in na nacionalni ravni nujno potrebno. Razlog za to je, da je kljub zelo nizki incidenci posamezne redke bolezni v Evropski uniji prizadetih na milijone ljudi, saj je teh bolezni veliko.

Po mojem mnenju je ključna podpora neodvisnim organizacijam, zagotavljanje dostopa do informacij o redkih boleznih, oblikovanje specialističnih centrov v različnih državah članicah, uvedba usposabljanja v obstoječih centrih ter pritegnitev strokovnjakov in strokovnih delavcev. Zagotoviti je treba dovolj sredstev za takojšnje ukrepanje na področju redkih bolezni.

Glyn Ford (PSE), *v pisni obliki.* – Glasoval bom za poročilo gospoda Trakatellisa. Strinjam se, da obstajajo številne redke bolezni, ki niso predmet raziskav, saj se zdravstveni instituti ukvarjajo z neko vrsto triaže in ne upoštevajo žalostnega stanja tistih, ki trpijo zaradi nenavadnih bolezni, ki ne prinašajo posebnega dobička v primerjavi s pogostimi boleznimi.

To zlasti velja za redke genske bolezni, ki so dedne. Mislim, da bi morali spodbujati raziskave na teh področjih, tako da bi podprli element stroškov raziskav. Ob tem priznavam svoj interes, saj je ena takšnih bolezni prisotna v moji družini.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (*DE*) Izrecni poziv v spremembi 15 k preprečevanju redkih bolezni z genetskim svetovanjem staršem, ki so prenašalci bolezni, in z izborom zdravih zarodkov z diagnostiko pred vsaditvijo ni le v nasprotju z obstoječimi zakoni Nemčije. Zlasti glede na nemško zgodovino bi se zdelo načelno nesprejemljivo in nevzdržno zahtevati ali priporočati izkoreninjenje in selekcijo invalidov, tudi če še niso rojeni.

Zaskrbljujoče je, ker ti predlogi in besedila izražajo popolno nespoštovanje vrednosti vsakega človeškega življenja, ne glede na to, ali gre za bolne ali zdrave ljudi. Vloženi dodatek nadomešča poziv k terapevtskemu zdravljenju redkih bolezni s ciljem preprečevanja rojstva bolnih ljudi.

To je nezdružljivo z duhom in črko evropskih in mednarodnih deklaracij o človekovih pravicah. Dejanski cilj prepričljive evropske politike bi moral biti pomagati ljudem, ki trpijo zaradi bolezni ali pri katerih obstaja tveganje za bolezen, in ne zgodnja selekcija na podlagi kakovostnih meril.

Poročilo in posamezne spremembe, predvsem sprememba 15, so v nasprotju z mojimi krščanskimi vrednotami. Zato sem glasovala proti poročilu.

Mairead McGuinness (PPE-DE), v pisni obliki. – V tej resoluciji so številna vprašanja, ki jih podpiram. Ne morem pa podpreti poročila kot celote, ker vsebuje vprašanja, ki po mojem mnenju in tudi dejansko zadevajo subsidiarnost – namreč, sodijo v pristojnost posamezne države članice –, in kot taka niso vprašanja, o katerih bi moral Evropski parlament oblikovati stališče. Evgenična praksa je že tak primer, ki je bil s sprejetjem spremembe 15 vključen v resolucijo. Spremembe 15 nisem podprla. Ta zadeva je stvar subsidiarnosti in ne Evropske unije, ki evgeničnih ukrepov ne uzakonja niti jih ne sme. Zato poročila nisem mogla v celoti podpreti.

- Poročilo: Jean-Pierre Audy (A6-0168/2009)

Richard James Ashworth (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Britanski konzervativci niso mogli odobriti razrešnice za evropski proračun za leto 2007, oddelek III, Evropska komisija. Vztrajamo pri tem, da mora parlamentarni proračun evropskim davkoplačevalcem zagotoviti vrednost za denar, zato podpiramo poročilo poročevalca. Zlasti podpiramo kritiko poročevalca na račun Komisije, ki ni uspela doseči, da bi v Bolgariji in Romuniji imeli ustrezne standarde finančnega nadzora. Moramo pa izpostaviti, da Evropsko računsko sodišče štirinajst let zaporedoma ni moglo dati izjave brez pridržka o zanesljivosti splošnih evropskih poslovnih knjig. Evropska komisija je na koncu odgovorna za poslovne knjige, zato bomo v skladu z našim tradicionalnim pristopom še naprej glasovali proti podelitvi razrešnice, dokler ne bo opazen dejanski napredek v smeri izjave Evropskega računskega sodišča o zanesljivosti brez pridržka.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Skupaj s preostalimi romunskimi predstavniki v skupini PPE-DE sem glasoval proti poročilu gospoda Jean-Pierra Audyja o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2007, ker ni bila sprejeta sprememba 13. Poročilo evropskega računskega sodišča za proračunsko leto 2007 se še vedno nanaša izključno na projekte v obdobju 2000–2006, saj je bilo leto 2007 večinoma pripravljalna faza za izvajanje programov v obdobju 2007–2013. Zato še ni mogoče oceniti vpliva novih predpisov, predvidenih za programsko obdobje 2007–2013, ki so enostavnejši in strožji kot predpisi, ki so veljali do leta 2006.

Želim poudariti potrebo po poenostavitvi postopkov za izvajanje strukturnih skladov, zlasti sistemov upravljanja in kontrole. Zapletenost sistema je eden izmed razlogov za nepravilnosti v državah članicah. Rad bi tudi poudaril potrebo po ukrepih za poenostavitev, ki jih je predlagala Komisija v reviziji uredb o strukturnih skladih za obdobje 2007–2013 kot odgovor na trenutno finančno krizo. Ti postopki poenostavitve so ključni pri zmanjševanju upravnega bremena na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Zagotoviti je treba, da ti postopki poenostavitve v prihodnosti pomagajo zmanjšati stopnjo napak.

Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders in Jan Mulder (ALDE), v pisni obliki. – (NL) Nizozemska Ljudska stranka za svobodo in demokracijo (VVD) je glasovala proti podelitvi razrešnice Evropski komisiji. VVD meni, da je Komisija dosegla premajhen napredek pri spodbujanju uvedbe nacionalne izjave v državah članicah. Do danes so jo uvedle le štiri države, med njimi Nizozemska. Poleg tega VVD meni, da države članice EU še vedno delajo preveč napak pri dodeljevanju evropskih sredstev, kar jasno kažejo revizije, ki jih je opravilo Evropsko računsko sodišče. Slednje je izdalo odklonilno revizijsko mnenje, med drugim tudi glede podeželske politike ter kohezijske in strukturne politike. Po mnenju VVD je treba revizijske sisteme na teh področjih izboljšati. Napredek v zadnjih petih letih je bil premajhen.

Rumjana Želeva (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*BG*) Gospod predsednik, glasovala sem za razrešnico Komisije v zvezi z izvajanjem proračuna EU za leto 2007.

Obenem moram omeniti, da sem glasovala proti besedilu v tem poročilu, ki je namenjeno uvedbi četrtletnih poročil o upravljanju sredstev strukturnih skladov in kohezijskega sklada, zlasti v primeru Bolgarije in Romunije. Glasovala sem proti, ker sem trdno prepričana, da je treba tam, kjer potrebujemo večji nadzor, le-tega pametno uvesti istočasno in v enaki meri za vse države članice, ne le za eno ali dve. Strinjam se tudi z zaskrbljenostjo Parlamenta in poročevalca, ki navaja, da sredstva, namenjena Bolgariji, ki jih je Evropska komisija zamrznila ali ukinila, znašajo skoraj 1 milijardo EUR.

Kot piše v poročilu, so bile te izgube in zamrznjena sredstva dejansko tudi posledica nepravilnosti pri javnih naročilih in upravičenosti stroškov, primerov odtujitev imetja in pomanjkanja upravnih sposobnosti. Za zaključek bi rada z vami delila svojo zaskrbljenost, ker bodo bolgarski državljani prikrajšani za instrumente, ki spodbujajo evropsko solidarnost, in bodo po krivici plačali za napake svoje vlade.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Glasovala sem za razrešnico Evropski komisiji za leto 2007, vendar z nekaj zadržki.

Pred petimi leti je predsednik Barroso obljubil odpravo vseh težav na področju nadzora proračuna in uradnih izjav o zanesljivosti še pred koncem svojega mandata. Čeprav je bil dosežen določen napredek, v tem postopku še vedno obstajajo vrzeli.

Do zdaj je 22 držav predložilo letne povzetke, ki izpolnjujejo najmanjše osnovne zahteve iz finančne uredbe, vendar vsi niso zadovoljivi. Samo osem držav je zadostilo zahtevam in zagotovilo formalnejšo analizo ali izjavo o zanesljivosti, žal pa Irska ni bila med njimi. Zagotoviti moramo, da bo pri razrešnici za proračun za leto 2008 dosežen bistveno večji napredek.

Alexandru Nazare (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Člani PD-L (romunske Liberalno demokratske stranke) v skupini PPE-DE so glasovali proti poročilu o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2007, ki omenja upravljanje evropskih sredstev s strani Romunije in Bolgarije.

Poročilo o razrešnici, ki navaja nepravilnosti pri dostopu do sredstev PHARE pred letom 2007, ohranja določbo o pripravi posebnega poročila o upravljanju sredstev Skupnosti v Romuniji in o ukrepih, zabeleženih na področju boja proti korupciji. Zato je skupina PD-L v Evropskem parlamentu glasovala proti poročilu.

To posebno poročilo ni upravičeno, saj je že na voljo mehanizem za sodelovanje in preverjanje, ki ga je Evropski svet odobril decembra 2006. S pripravo dodatnega poročila bi zmanjšali verodostojnost mehanizma za sodelovanje in preverjanje, ki že deluje. Dejansko tudi reakcija Evropske komisije, izražena prek njenega predstavnika Marka Grayja, potrjuje jalovost takega ukrepa, dokler obstajajo že preizkušeni mehanizmi za odkrivanje morebitnih nepravilnosti v upravljanju sredstev Skupnosti.

- Poročilo: Søren Bo Søndergaard (A6-0153/2009)

Philip Claeys (NI), *v pisni obliki.* – (*NL*) Glasoval sem proti podelitvi razrešnice, saj Odbora regij v zdajšnji obliki nihče ne more jemati resno. Odbor regij je izjemno heterogen subjekt, med drugim tudi zaradi nejasne definicije izraza regija, v katerem so poleg evropskih narodov zastopane tudi mestne združbe, na primer. Zelo nenavadno je tudi, da so se regije nedavno oblikovale v politične skupine, ne da bi jim volivci za to podelili kakršno koli demokratično pooblastilo.

- Poročilo: Christofer Fjellner (A6-0176/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Britanski konzervativci nasprotujejo Listini Evropske unije o temeljnih pravicah. Oporekam stališču, da lahko EU podeluje in predpisuje temeljne pravice. Poleg tega nasprotujem zlasti Listini o temeljnih pravicah, ker jo je EU sprejela kljub dejstvu, da ni bilo ratificirano nobeno sredstvo – ustava EU in Lizbonska pogodba–, ki je namenjeno izvajanju Listine.

Oblikovanje agencije za nadzor Listine o temeljnih pravicah je bila velikanska potrata denarja davkoplačevalcev in dokaz nečimrnosti. Enako bi lahko rekli za številne agencije EU, ki podvajajo delo, ki se opravlja na nacionalni ravni, in brez sramu podpirajo federalistična nagnjenja EU. Številni izmed mojih volivcev so izjemno razočarani, ker se velike vsote trošijo za to in druge agencije, zlasti v času gospodarske krize, ko plačujejo vse večje davke za financiranje razsipnosti EU.

Philip Claeys (NI), *v pisni obliki.* – (*NL*) Glasoval sem proti podelitvi razrešnice, ker je Agencija Evropske unije za temeljne pravice odvečna ustanova, poleg tega pa še sovražno nastrojena do pravice do svobode izražanja.

- Predlog resolucije (B6-0191/2009)

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Glasovala sem za predlog resolucije o spopadanju z izzivi krčenja in propadanja gozdov, ker menim, da krčenje gozdov vodi v zelo resno okoljsko škodo, ki jo je težko odpraviti, na primer motnje v vodnih razmerah, nastajanje puščav ter vpliv na podnebje in izgubo biotske raznovrstnosti.

Potrebna je večja skladnost med varstvom gozdov ter politikami za trajnostno upravljanje in drugimi notranjimi in zunanjimi politikami EU. Zato potrebujemo presojo vpliva politik EU na gozdove, namreč energetske politike (zlasti za biogoriva), kmetijske politike in politike o trgovanju.

Menim tudi, da je nujno treba zagotoviti finančno pomoč državam v razvoju, da zaustavijo krčenje tropskega gozda. Zmanjšanje krčenja gozdov bo imelo zelo pomembno vlogo pri ublažitvi podnebnih sprememb, pa tudi pri prilagajanju nanje.

- Poročilo: Gilles Savary (A6-0199/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *v* pisni obliki. – (IT) Glasoval sem za to poročilo.

Upravljanje prometa na podlagi potreb in ciljev državljanov je ena izmed osnovnih točk za razpravo o politiki Evropske unije. S programom CIVITAS (razglašen leta 2002), katerega namen je spodbujati široko razširjanje mestnega prometa, in belo knjigo: "Evropska prometna politika za leto 2010: čas za odločitev" (razglašena leta 2001), ki predlaga vzpostavitev optimalnejšega sistema mestnega prometa, je Komisija že predlagala pravi akcijski načrt za optimizacijo kakovosti evropskega prometa. Zasnovala je sistem, s katerim bi postopoma ločili povečanje zahtev po mobilnosti od gospodarske rasti ter s tem bolj ali manj učinkovito nadzorovali onesnaževanje okolja, upoštevajoč zaščito evropskega proizvodnega sistema. Zavedajoč se stanja, se je Komisija torej zavezala, da bo vsem državljanom Skupnosti zajamčila prometno omrežje, ki je obenem učinkovito in izredno varno.

Pozornost moramo posvetiti petim točkam: 1) zaščiti pravic in dolžnosti udeležencev v prometu; 2) izboljšanju varnosti cest; 3) spodbujanju varnosti; 4) omejevanju cestnega prometa, da bi odpravili zastoje v kopenskem prometu.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Trenutna hitra rast mest je skupaj s koncentracijo evropskega prebivalstva v mestnih centrih dejstvo, ki ga poročilo Evropskega parlamenta poskuša analizirati, da bi prispevalo k izjemno obsežnemu delu, ki ga je treba opraviti na tem področju.

Ob upoštevanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti to poročilo predstavlja predloge, ki so po mojem mnenju pomembni.

Najpomembnejša točka v sklopu tega stališča, ki ga je sprejel Parlament, je pozornost, ki jo posveča razkropljenosti ukrepov, ki so zato morebiti neskladni, ne le kot zakonodaja, temveč zlasti z vidika njihovega izvajanja.

Strinjam se, da je potreben usklajen pristop, ki zajema spodbujanje optimizacije različnih načinov prevoza z boljšim načrtovanjem v mestih. Poleg tega podpiram stalne raziskave in inovacije na tem posebnem področju ter sodelovanje Komisije z državami članicami, ki naj, kjer je to potrebno, prispeva k izmenjavi informacij o dobrih praksah za uporabo v različnih državah. Na koncu bi rad poudaril pomen evropske industrije pri razvoju tehnologij, ki bi lahko izboljšale upravljanje, varnost in energetsko učinkovitost mestnega prometa v evropskih mestih.

- Poročilo: Anne E. Jensen (A6-0227/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *v pisni obliki.* – (*IT*) Hvala, gospod predsednik. Glasoval sem za poročilo gospe Jensen, ki zagotavlja celovit okvir politike in opredeljuje ukrepe za usklajeno uvajanje inteligentnih prometnih sistemov (ITS) na ravni EU.

Zastoji v cestnem prometu, povečanje izpustov CO₂ in smrtne žrtve na cestah se prepoznavajo kot poglavitni izzivi, ki jih mora premagati promet v Evropi. Menim, da je ITS bistven instrument za doseganje večje

učinkovitosti, varnosti in okoljske čistosti prometa, torej prispeva k razvoju trajnostne mobilnosti za državljane in gospodarstvo.

Strinjam se, da lahko inteligentni prometni sistemi izboljšajo življenjske pogoje evropskih državljanov in doprinesejo k večji varnosti na cestah ter zmanjšajo izpuste škodljivih snovi in onesnaževanje okolja. Trdno sem prepričan, da bodo inteligentni prometni sistemi povečali učinkovitost prevoza in s tem zmanjšali prometne zastoje.

Čeprav se je za različne načine prevoza (železniški, pomorski in letalski) razvilo ali uvedlo več aplikacij, ne obstaja podoben usklajen evropski okvir za cestni promet.

10. Popravki in namere glasovanja: glej zapisnik

(Seja je bila prekinjena ob 14.55 in se je nadaljevala ob 15.00)

PREDSEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

11. Podnebno-energetski sveženj in sveženj o pomorskem prometu (podpis aktov)

Predsednik. – Gospod namestnik predsednika vlade in predstavnik predsedstva Evropske unije, gospod Nečas, komisar Rehn, spoštovani poročevalci in predsedniki odborov, gospe in gospodje.

Danes nam je v zadovoljstvo, da bomo skupaj podpisali dva pomembna svežnja, podnebno-energetski sveženj in sveženj za celovito pomorsko politiko v Evropski uniji. To je vrhunec skladnega dela, ki smo ga izvedli s Svetom in Komisijo. S sprejetjem teh dveh zakonodajnih projektov Evropska unija dokazuje, da je sposobna ravnati odločno, da bi premagala izzive v osnovnih sektorjih trajnostnega razvoja, okoljske zaščite in varnosti na morju. To javno podpisovanje nam bo pomagalo poudariti pomen evropske zakonodaje pred evropskimi državljani.

V podnebno-energetskem svežnju sta Parlament in Svet zagotovila Evropski uniji podlago za doseganje podnebnih ciljev do leta 2020 in nadaljnjo vodilno vlogo v boju proti podnebnim spremembam. Podnebni sveženj zajema pomembne pravne okvire, ki bodo pomagali, na primer izboljšati sistem trgovanja z emisijami ali prizadevanja držav članic, da bi zmanjšale emisije toplogrednih plinov in spodbujale obnovljive vire energije ali tehnike skladiščenja ogljika. Poročevalki gospa Doyle in gospa Hassi sta tukaj z nami, tako so mi vsaj zatrdili; gospo Hassi vidim.

Ta sveženj bo Evropski uniji dal potrebno verodostojnost v pripravah na mednarodno konferenco, ki bo potekala decembra v Köbenhavnu, in med pogajanji o celovitem in zavezujočem sporazumu.

Kar zadeva pomorski promet, sta se Parlament in Svet med usklajevanjem dogovorila o osmih dokumentih. To je rezultat obsežnega dela v zadnjih treh letih.

Ta rezultat je tudi dokaz močnega pritiska Evropskega parlamenta, da se zagotovi, da se v prihodnosti s povečanjem varnosti na morju preprečijo nesreče na morju, kot sta bili nesreči *Erike* leta 1999 in *Prestige* leta 2002.

Danes vidimo, da so bili uzakonjeni številni predlogi Začasnega odbora za izboljšanje varnosti na morju, ki ga je ustanovil Evropski parlament. Zaradi teh specifikacij so se izboljšali nadzor in pregledi ladij, nadzor pomorskega prometa in zavarovanje lastnikov ladij, uvedeno je bilo obvezno zavarovanje ter poostrena zahteva po preiskavi in odgovornosti v primeru nesreče.

Vesel sem, da se nam je poročevalka gospa Doyle zdaj pridružila.

Ob koncu mi dovolite, da izrazim svojo hvaležnost češkemu predsedstvu, Komisiji, članom Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbora za promet in turizem, zlasti pa njihovim predsednikom in poročevalcem, ki so vsi na vso moč delali na teh pomembnih zakonodajnih aktih. Zahvaljujem se predvsem vam, spoštovani člani, ker ste se danes udeležili podpisovanja teh pomembnih zakonodajnih projektov. Vesel sem predvsem, da sta nas s svojo prisotnostjo danes opoldne počastila dva predsednika skupin. Hvala za to.

Zdaj besedo predajam predsedniku Sveta.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospod predsednik, Komisar, gospe in gospodje, rad bi se vam zahvalil, ker ste me povabili na to zasedanje Evropskega parlamenta ob slavnostnem podpisovanju podnebno-energetskega svežnja in svežnja o pomorskem prometu, dveh ključnih ukrepov, o katerih so se dogovorile države članice EU s pomočjo Komisije, tega Parlamenta in drugih partnerjev. Na začetku bi v imenu Evropskega sveta rad povedal nekaj besed o podnebno-energetskem svežnju.

Sveženj potrjuje vodilno vlogo EU v globalnem boju proti podnebnim spremembam, obenem pa spoštuje dejanske možnosti in gospodarske pogoje vsake države članice. Podnebno-energetski sveženj ima pomembno simbolno vrednost, saj ponazarja dejstvo, da so se navkljub težkim gospodarskih okoliščinam predstavniki polovice milijarde ljudi, tj. 500 milijonov ljudi, uspeli dogovoriti o nekaterih zelo jasnih ukrepih, strategijah in ciljih v tem pomembnem in občutljivem načrtu. Obenem je njegova vrednost tudi v tem, da je pozitiven primer za naše partnerje v svetu. To priložnost bi rad izkoristil, da se zahvalim našim štirim poročevalcem, zlasti za pripravo, pogajanje in zasnovo te zbirke jasnih ukrepov, kot tudi celotnemu Parlamentu za njegov aktiven in pozitiven prispevek, Komisiji za njeno podporo in pripravljenost skozi celoten postopek odobritve in francoskemu predsedstvu za njegovo izjemno stopnjo sodelovanja. Sveženj nam Evropejcem utira pot v pogajanja o globalnih sporazumih o strategiji za podnebne spremembe, ki bi morala biti zaključena letos decembra na köbenhavnski konferenci. EU je vodilna na področju podnebne zaščite in te dolgotrajne premoči ne gre zapraviti, temveč jo je treba pretvoriti v drugo kakovost.

Gospe in gospodje, zdaj bi rad povedal nekaj besed o pomenu tretjega svežnja o pomorski varnosti, ki predstavlja nadaljnji in enako pomemben rezultat sodelovanja med Svetom in Evropskim parlamentom. Evropska javnost je bila zelo vznemirjena, ko se je tanker Erika, ki je prevažal 20 000 ton nafte, prepolovil ob britanski obali leta 1999 in povzročil izjemno okoljsko škodo ter ko je tri leta kasneje iz tankerja Prestige izteklo 120 ton nafte na obalo Galicije v Španiji. Vsi se spominjamo tragičnih slik iz medijev, ki so prikazovale na tisoče prostovoljcev, ki so jih pripeljali na obalna območja, da bi počistili umazanijo, kako nemočno gledajo ptice ter druga bitja in rastline, ki se dušijo v črni plimi. Morali smo narediti vse, kar je v naši moči, da preprečimo podobne naravne katastrofe takšnega obsega. Jasno je, da smo morali delovati skupaj. EU je seveda morala dati jasno vedeti, da ladje v zelo slabem stanju, nezavarovane in takšne, ki ne izpolnjujejo osnovnih varnostnih predpisov, niso dobrodošle na evropskih obalah. Novembra 2005 se je Evropska komisija odzvala tako, da je vložila osem ambicioznih zakonodajnih predlogov, tako imenovani tretji sveženj o pomorski varnosti. Ta sveženj bo Evropi prinesel otipljive rezultate v obliki boljšega preprečevanja pomorskih nesreč, pogostejših pregledov in jasne razmejitve odgovornosti, osredotočene na ladijske upravljavce. Poleg precejšnjega vpliva na okolje – ki pripada vsem nam – bodo rezultate evropske zakonodaje cenili ne le državljani in podjetja v obmorskih državah, kot bi morda pričakovali, temveč tudi izvozno usmerjene celinske države, kot je moja, ki velik del proizvodnje prevažajo iz Evrope po morju. Celinskim državam je skupen ključen interes, da tankerji, kot sta Erika in Prestige, ne plovejo več ob obalah Evrope in da pomorski promet poteka učinkovito, varno in okoljsko odgovorno.

Gospod predsednik, gospe in gospodje, ob koncu bi se rad zahvalil poročevalcem Evropskega parlamenta, francoskemu predsedstvu in Komisiji za njihovo trdo delo na pomorskem svežnju. Brez njihovega truda in sodelovanja ne bi bil mogoč uspešen izid, ki prinaša jasne koristi evropski javnosti, podjetjem in okolju.

Predsednik. – Hvala, gospod minister. Zdaj naprošam komisarja Rehna in poročevalce, da stopijo k mizi, kjer bova z ministrom Nečasem podpisala akte v vaši prisotnosti.

(Podpis aktov)

12. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

13. Zaključki vrha G20 (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije glede zaključkov vrha G20.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, 2. aprila 2009 je v Londonu potekalo srečanje voditeljev držav in vlad, na katerem so razpravljali o nadaljnjih ukrepih za oživitev svetovnega gospodarstva in preprečevanje krize takšnega obsega v prihodnosti. Na srečanju so voditelji držav in vlad obljubili, da bodo storili vse, kar je potrebno, da povrnejo zaupanje, gospodarsko rast in zaposlovanje, spremenijo finančni sistem, da bi ponovno vzpostavili kreditne tokove, okrepili finančno ureditev, povrnili zaupanje v trg ter financirali in preoblikovali naše mednarodne finančne ustanove, da bi jim omogočili zagotavljanje učinkovite pomoči pri spopadanju s krizo in preprečevanje prihodnjih kriz.

Obenem so se voditelji držav in vlad zavezali, da bodo z namenom krepitve blaginje spodbujali svetovno trgovino in naložbe ter zavrnili protekcionizem kot tudi, da bodo pripravili gospodarstvo za vključujočo, okolju prijazno ter trajnostno rast in obnovo.

S svojimi predlogi in odnosom je imela EU zelo pomembno vlogo. Na številnih področjih, če ne kar na večini, so bili EU in evropski člani G20 gonilna sila ali pa ena izmed le-teh pri delu pripravljalnih skupin ter so v veliki meri vplivali na širino doseženega soglasja in končno obliko sprejetih predlogov. To se je nanašalo na področja ureditve in nadzora finančnega trga, popolno preglednost finančnega sistema, zavračanje protekcionizma, pritisk, da se zaključi razvojna agenda iz Dohe, in pristop k oživitvi gospodarstva, vključno s poudarkom na potrebi, da se finančni sektor prečisti, tako da se iz njega odstrani ničvredna sredstva in ustvari podlaga za trajnostno svetovno gospodarstvo v prihodnosti. Nenazadnje, države EU so se zavezale, da bodo zagotovile finančno injekcijo MDS, kar ni vplivalo samo na pripravljenost drugih držav, da prevzamejo podobne zaveze, ampak so predvsem vse igrale pomembno, če ne kar ključno, vlogo pri odločitvi o stabilizaciji gospodarstev, ki si sama niso mogla pomagati. To ne bo doseženo z *ad hoc* odločitvami in dvostransko pomočjo, temveč s sistematično uporabo mednarodnih ustanov, ki obstajajo za ta namen. S tem bomo finančno okrepili te ustanove in obenem povrnili njihov ugled in vpliv.

Zato bi rad od daleč pogledal, kaj lahko vrh G20 v Londonu pomeni za svetovno gospodarstvo in predvsem za EU.

Začel bom s pogledom v leto 1933. Junija 1933 so se v Londonu sestali predstavniki 66 držav, da bi poskusili oblikovati skupen načrt za oživitev svetovnega gospodarstva sredi velike gospodarske krize. Denarno in gospodarsko konferenco v Londonu, katere cilj je bil oživitev svetovne trgovine, stabilizacija cen in ponovna vzpostavitev zlatega standarda kot osnove denarnega sistema, je organizirala Liga narodov, ki se je soočala s podobnim stanjem svetovnega gospodarstva kot mi danes. Toda v mesecu dni se je konferenca neuspešno končala, zaupanje se je zmanjšalo, sledil je gospodarski zlom in niz devalvacij valut, s katerimi so države poskušale okrepiti svoja gospodarstva na račun drugih. Evropske države so se obrnile druga proti drugi in gospodarstvo ZDA se je umaknilo v izolacijo, ki je trajala mnoga leta. Ko se je recesija prevesila v globoko depresijo, sta nezaposlenost in socialna napetost narasli, politične posledice te napetosti pa so privedle do druge svetovne vojne. V tednih pred londonskim vrhom 2009 je bilo težko spregledati podobnosti z londonskim vrhom leta 1933. Na srečo kaže, da se je svet naučil iz lastne izkušnje, vsaj zaenkrat.

Po številnih mesecih neizpolnjenih upov in pričakovanj, majhnem zaupanju v trge in vse globlji recesiji je bilo tako rekoč politično nujno, da se vrh G20 konča uspešno. Ta naloga je bila prava nočna mora glede na izjemno raznolika pričakovanja različnih skupin in držav ter upoštevajoč dejstvo, da nekatera izmed teh pričakovanj niso bila povsem realna. Gospe in gospodje, prezgodaj je še govoriti o tem, ali je bilo srečanje G20 uspešno. Kljub temu pa tedni, ki so od tedaj minili, predstavljajo razlog za previdno optimistično mnenje, da je vrh dejansko bil preobrat v tej globalni recesiji in da lahko postane ključen zgodovinski dogodek sodelovanja v svetovnem gospodarstvu. Morda bo prestal celo preizkus časa in mu bo pripisan podoben zgodovinski pomen kot konferenci v Bretton Woodsu leta 1944, ki je za četrt stoletja določila obliko sodelovanja v svetovnem gospodarstvu in tudi po 60 letih še vedno vpliva nanj.

Toda zgodovinski pomen zamisli, ki so bile predstavljene na vrhu G20, bo postal jasen šele, ko bodo izpolnjene vse zaveze z vrha, če sploh kdaj bodo. Kljub nujni previdnosti obstajajo štirje razlogi, da lahko na londonski vrh G20 gledamo kot na uspešen začetek oživitve gospodarstva ter nove in trajnostnejše oblike svetovnega gospodarstva in odločanja o le-tem.

Prvi razlog je ta, da je G20 dejansko povečal zaupanje v gospodarstvo in trge. Zaenkrat se zaupanje še ni povečalo dramatično, vendar popolna povrnitev zaupanja seveda terja svoj čas. Najpomembnejši z vidika večjega zaupanja je način, kako so se vedli udeleženci G20. Čeprav soočeni z globokim svetovnim zlomom, so ostali enotni in dosegli široko soglasje.

V obstoječem negotovem obdobju je bilo bistveno tudi, da so udeleženci G20 potrdili nekatere osnovne gospodarske paradigme: osnova oziroma jedro našega načrta za oživitev svetovnega gospodarstva morajo biti delovna mesta, potrebe in interesi ljudi, ki jih ni strah delati, kar velja za ves svet, ne samo za bogate države, temveč tudi za revne. V središču našega načrta za oživitev svetovnega gospodarstva morajo biti potrebe in interesi ljudi, ki živijo danes, pa tudi prihodnjih generacij. Oživitev ne sme biti izvedena na račun naših otrok in vnukov. Edina zanesljiva osnova za trajnostno globalizacijo in rastočo blaginjo je odprto svetovno gospodarstvo, temelječe na tržnih načelih, učinkoviti pravni ureditvi in močnih svetovnih ustanovah.

Drugič, vrh G20 je dal zelo močan signal – očitno najmočnejšega v 60 letih –, da se svet vrača k večstranskosti pri gospodarskem odločanju o zadevah z globalnimi posledicami. V zaključkih z vrha so voditelji držav in

vlad ponovno potrdili, da so prepričani, da je blaginja nedeljiva in da, če želimo trajno gospodarsko rast, si morajo države to rast deliti. Če lahko iz obstoječe svetovne krize potegnemo kakšen nauk, je ta nauk to, da imamo vsi enako usodo v gospodarskem smislu. Vsi smo na istem, majhna in velika podjetja, odprte in zaprte države. Medsebojna povezanost naših gospodarstev je prinesla izjemne koristi, zlasti v zadnjih 10–15 letih, v obliki dolgotrajnega obdobja brez sporov, edinstvene gospodarske blaginje in najhitrejše svetovnogospodarske rasti v zgodovini človeštva, kot tudi priložnosti za stotine milijonov ljudi, da pobegnejo izjemni revščini. Prinesla je širitev trgov za naše pridelovalce, nizko inflacijo in stopnjo nezaposlenosti. Tem ugodnostim se ne smemo odreči za nobeno ceno. Zato je nadvse nujno, da uskladimo svoje politike, tako v dobrih kot slabih časih, kar je vrh G20 potrdil.

Tretjič, voditelji držav in vlad so dosegli soglasje o zadevah, kjer se je to še pred letom dni ali celo devetimi meseci zdelo skoraj nepredstavljivo. Zaveze, sprejete v Londonu, so zaključile intenzivne trimesečne razprave na delovni ravni in obeležile pravi preboj. Če se izpolnijo in izvedejo, bodo nedvomno predstavljale dobro osnovo za preprečevanje, da se bomo lahko izognili ponovnim podobnim uničujočim krizam v prihajajočih desetletjih.

Četrtič, vrh je spremenil obliko prostora svetovnogospodarskega sodelovanja in privedel do nove delitve pooblastil. Vloga največjih novo nastajajočih gospodarstev v svetovnem gospodarstvu je bila v celoti priznana. Razvite države in hitro razvijajoča se gospodarstva so tudi skupaj priznala, da sta stabilnost in blaginja revnih držav in najranljivejših socialnih skupin povsod pod svetu v interesu vseh. To predstavlja strateško pomembno spremembo. Pomeni namreč, da se bo morala Evropa boriti z novo vizijo in dovršenimi politikami, da bi ohranila svoj položaj v svetovnogospodarskem odločanju. Zgolj velikost gospodarstva EU in dediščina preteklosti ne bosta zadostovali, da Evropa ohrani pomembno strateško vlogo v svetovnogospodarskem odločanju v prihodnosti.

Kljub temu so s stališča EU rezultati londonskega vrha nedvomno uspeh. Vrh je podprl vse prednostne naloge, o katerih so se dogovorili voditelji držav članic EU v zaključkih Evropskega sveta z dne 19.–20. marca 2009. Londonski vrh G20 je zavrnil protekcionizem, se zavezal k odgovorni in trajnostni gospodarski politiki ter podprl večstranskost in vse prednostne naloge, ki zadevajo pravno ureditev finančnega sektorja in ki so jih države članice EU skupaj opredelile kot temeljne. Kot je bilo že povedano, so člani EU gonilna sila oziroma ena izmed le-teh v pogajanjih G20 o številnih vprašanjih. Vendar ostaja tudi po vrhu G20 odprtih še veliko vprašanj.

Prvič, na področju finančne ureditve in nadzora ostajajo kljub izjemnemu napredku v zadnjih mesecih številna vprašanja nerešena in se jih še obravnava. Seveda obstajata na ravni EU jasen načrt in urnik za naslednja dva meseca, pa tudi vloge so razdeljene med Evropsko komisijo, Evropsko centralno banko, Evropsko finančno komisijo, ECOFIN-om in junijskim Evropskim svetom. Program med drugim zajema takojšnjo nalogo za izvajanje trdnih ukrepov na področju računovodskih standardov, ki bi evropskim bankam omogočili delovanje v konkurenčnih pogojih, primerljivih s pogoji ameriških bank.

Drugič, na področju svetovne trgovine so voditelji G20 v Londonu potrdili svojo predhodno zavezo, ki so jo dali na zasedanju v Washingtonu, da ne bodo postavljali novih trgovinskih ovir. Vrh G20 je potrdil tudi zavezo, da se zaključi razvojna agenda iz Dohe "z ambicioznim in uravnoteženim izidom". Toda ta zaveza je bila sprejeta že na vrhu G20 lani novembra, ko so voditelji držav in vlad obljubili celo dogovor o razvojni agendi iz Dohe do konca leta 2008. Torej se bo šele pokazalo, kako resna je zaveza tokrat. Kljub temu so voditelji G20 v Londonu dali novo izjavo, da se bodo od zdaj naprej osebno posvečali razvojni agendi iz Dohe, in zajamčili, da bo politična pozornost usmerjena v Doho na vseh prihodnjih mednarodnih zasedanjih, ki so pomembna s tega stališča. Izvajanje pritiska, da se ti sporazumi zaključijo, mora biti ena izmed ključnih prednostnih nalog EU.

Tretjič, udeleženci vrha G20 so se zavezali, da bodo zagotovili 1100 milijard USD prek MDS in večstranskih razvojnih bank za pomoč obnavljanju krednih tokov, gospodarske rasti in zaposlovanja v svetovnem gospodarstvu. Vse, kar preostane, je, da pojasnimo in se dogovorimo o podrobnostih te zaveze. Zaveza zajema kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno stopnjo. Kratkoročna stopnja vključuje 75 milijard EUR, so jih MDS obljubile države EU za povrnitev stabilnosti plačilne bilance za države, ki nujno potrebujejo takšno pomoč. Podrobnosti te zaveze je treba še razdelati, naši finančni ministri pa morajo delati na obliki in mehanizmih te zaveze.

Kar zadeva srednje- in dolgoročne zaveze za krepitev večstranskih ustanov, so se države zavezale MDS zagotoviti tako veliko večstransko posojilo, kot ga še ni bilo, in sicer v višini 500 milijard USD. Poleg tega je londonski vrh sklenil zavezo, da bodo države G20 podprle novo izdajo posebnih pravic črpanja, z drugimi besedami, izdajo v valuti, lastni MDS, ki jo lahko države članice MDS uporabljajo za medsebojna plačila.

Zaveza omenja posebne pravice črpanja v višini 250 milijard. Kot večstransko posojilo zajema izdaja posebnih pravic črpanja zapletene tehnične dogovore, vključno s soglasjem uradnih organov MDS, pogajanji s sodelujočimi državami in ratifikacijo sporazumov s strani nacionalnim parlamentov držav članic. Vse to lahko traja nekaj let, zato moramo ohraniti trdna, a realna pričakovanja.

Zgoraj omenjene zaveza so zajemale tudi dogovor, da bodo države G20 storile vse, kar je v njihovi moči, da zagotovijo hitro izvajanje reform struktur odločanja MDS iz aprila 2008, ki so trenutno v zamudi zaradi počasne ratifikacije v nacionalnih parlamentih. Države G20 so MDS prosile tudi, da pospeši naslednji krog reform v državah članicah in glasovalne pravice, tako da bo pripravljen do januarja 2011. Države EU morajo dovolj pozornosti posvetiti bližajoči se reformi, saj lahko povzroči, da nacionalni predstavniki številnih držav članic EU, velikih in majhnih, ne bodo mogli neposredno in posredno sodelovati v odločanju MDS, s čimer bodo te države izgubile neposreden dostop do informacij. Med reformami bo tudi taka, ki bo namenjena krepitvi vloge MDS v svetovnogospodarskem odločanju. Številnih držav članic EU to vprašanje do zdaj ni posebej zanimalo, morajo pa ga postaviti v središče pozornosti v prihodnjih mesecih.

Četrtič, ostaja še eno področje, kjer sta potrebni resna in previdna razprava in rešitev. To področje je neenakost na svetovni ravni in vprašanje celotnega svetovnega valutnega sistema v prihodnosti. Ta vprašanja so bila namerno izključena iz dnevnega reda londonskega vrha ter kot taka ostajajo na seznamu točk, ki jih je treba obravnavati v prihodnosti. V tem kontekstu je treba omeniti, da je bil ravno zaradi nezmožnosti dogovora o svetovnem valutnem redu londonski vrh leta 1933 neuspešen. To vprašanje ni danes nič enostavnejše, kot je bilo takrat. EU mu mora nameniti ustrezno pozornost, ker je rešitev tega vprašanja še vedno pomembna sestavina trajnostne oživitve gospodarstva in preprečevanja uničujočih svetovnih kriz.

Gospe in gospodje, za konec bi se rad zahvalil Veliki Britaniji, državi, ki je gostila predsedstvo G20, za organizacijo vrha in predvsem za organizacijo celotnega procesa razprav in pogajanj na delovni ravni v tednih in mesecih pred vrhom. Organizatorji so delo odlično opravili in si zaslužijo našo pohvalo, saj so bistveno prispevali k doseženemu napredku in obsegu končnega soglasja.

Upamo, da bo londonski vrh G20 vodil v novo in uspešno obdobje svetovnega gospodarskega sodelovanja. Trdno verjamem, da obstaja precejšnja možnost za to. Zaključki vrha G20 so odlična izhodiščna točka za čim prejšnji zaključek svetovne gospodarske krize. Odprla se je tudi priložnost, da se spremeni oblika prihodnjega medsebojno povezanega svetovnega gospodarstva, da bomo bolje pripravljeni na dolgotrajno trajnostno proizvodnjo in usklajeno gospodarsko odločanje. Ostaja še veliko nedokončanega dela in številne zaveze, ki jih je treba izpolniti. Prihodnji meseci in leta bodo pokazali, v kolikšni meri si londonski vrh zasluži mesto v zgodovinskih knjigah. V vsakem primeru je vrh G20 označil preobrat strateških položajev v svetovnem gospodarstvu. Pomembno je, da EU stopi v to novo obdobje z jasno in realno vizijo ter politikami, ki bodo Evropi zagotovile, da v prihodnosti ohrani enako strateško vlogo, kot jo je imela v preteklosti in ki si jo zasluži 500 milijonov njenih državljanov.

PREDSEDSTVO: GOSPOD ONESTA

podpredsednik

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Gospod predsednik, dobro se zavedam, da ni mogoče storiti nič proti Svetu, a prišlo je do velikega zaostanka pri našem delu.

Na dnevnem redu imamo mnogo pomembnih razprav. Svetu je namenjenih pet minut, njegov govor pa traja 20 minut. Mislim, da to odraža nespoštovanje do poslancev.

Predsednik. – Naš Poslovnik poznate tako dobro kot jaz, gospa Berès. Kladivce lahko uporabim pri katerem koli poslancu, Komisijo in Svet pa lahko le pozovem, da sta jedrnata, kot ste bili tudi sami.

Komisar, prosim vas. Nimate časovne omejitve, toda prosim, zavedajte se, da imam pred seboj list papirja, kjer piše, da bi bilo sprejemljivih pet minut.

Olli Rehn, član Komisije. – Gospod predsednik, rezultati londonskega vrha G20 so obsežni. Posredujejo jasno sporočilo svetovne enotnosti, namreč delajmo skupaj, da bomo svetovno gospodarstvo izvlekli iz obstoječe krize in ga postavili nazaj na pot gospodarske rasti in ustvarjanja delovnih mest.

G20 se je osredotočil na tri splošno zasnovana področja ukrepov in danes nadomeščam mojega kolego gospoda Joaquína Almunio, ki pelje ta področja ukrepov naprej na pomembnem sestanku z MDS danes v Washingtonu in zato ne more sodelovati na tem delnem zasedanju.

Dovolite mi, da vam posredujem strnjeno oceno rezultata, ki jo je naredila Komisija, in posledičnih ukrepov, ki zadevajo ta splošna področja ukrepov.

Prvič, jasno je, da so se voditelji dogovorili, da bodo storili vse, kar je potrebno, da oživijo rast, prva in najpomembnejša prednostna naloga zaenkrat pa je obnoviti poti za kreditne tokove. V tem oziru se je treba lotiti oslabljene, slabe aktive, s čimer bomo podprli načela, ki so jih finančni ministri G2 sprejeli marca in kar je povsem v skladu s pristopom, ki ga je zavzela Evropska unija.

Dogovorjeno je bilo tudi, da se brez odlašanja izvedejo napovedani ukrepi za spodbujanje gospodarstva. Usklajena fiskalna spodbuda EU, ki znaša preko 3 % – morda skoraj 4 % – BDP je bistvenega pomena za samo Evropo in predstavlja ključen prispevek h kratkoročnemu makroekonomskemu odzivu G20 na krizo.

Izid G20 bi moral zagotoviti ustrezno ravnotežje med kratkoročno fiskalno ekspanzijo, ki je seveda nujna, in dolgoročno fiskalno vzdržnostjo, ki poziva k pravilnemu umiku spodbude, ko je za to čas. Tudi v tem primeru je evropsko soglasje o potrebi, da se zaščiti srednjeročna fiskalna vzdržnost, prispevalo k uravnoteženemu ukrepanju, ki je bilo sprejeto v Londonu.

Trgovinski protekcionizem je potencialna grožnja v vsaki svetovni recesiji. Zato je bilo pomembno, da G20 potrdi zavezo o ohranjanju odprte trgovine in naložb ter izogibanju vseh vrst protekcionizma.

Drugo področje ukrepov predstavlja ambiciozen načrt preoblikovanja svetovne finančne ureditve. Dogovorjeno je bilo, da bodo morali v prihodnosti predpisi veljati za vse banke, povsod in vedno. G20 je naredil velik korak v smeri zbliževanja zakonodaj na svetovni ravni, h kateremu je Evropa že dolgo pozivala.

Uspeli smo oblikovati naslednje cilje: izboljšane zahteve za kapital bank in likvidnostne blažilce kot tudi ukrepe za omejevanje krepitve finančnih vzvodov; pravna ureditev skladov hedge in skladov zasebnega kapitala; dogovor o boljši pravni ureditvi in nadzoru trgov s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti; ambicioznejša pravna ureditev bonitetnih agencij; ustanovitev globalnih kolegijev nadzornikov za vse velike čezmejne banke; in potrditev novih načel Odbora za finančno stabilnost o plačah in nagradah vodilnih delavcev v finančnih ustanovah. Sklenjen je bil tudi dogovor o odločnem ukrepanju na področju nesodelujočih "offshore" davčnih oaz. Tako naj ne bi v prihodnosti obstajalo nobeno skrivališče nikjer na svetu za davčne "parazite". Zlasti pozdravljamo omembo konca bančne tajnosti.

Pozdravljamo tudi nedavno najavo več držav o približevanju standardom Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj o izmenjavi podatkov za davčne namene. Kar zadeva finančno ureditev je bil na splošno zdaj dosežen večji napredek kot v celem prejšnjem desetletju.

Tretjič, dogovorjena je bila reforma mednarodnih finančnih ustanov, s katero bi svetovnemu gospodarstvu zagotovili močne ustanove in ustrezno zastopanje držav v gospodarskem vzponu in v razvoju. Dosežen je bil dogovor o bistvenem povečanju sredstev MDS, pri čemer EU in države članice usmerjajo postopek in kažejo pot. Nekatere države sledijo EU in Japonski, ki sta vodilni v jamčenju sredstev MDS, toda potrebnih je več jamstev, zlasti iz ZDA in Kitajske.

Zatem je nujno, da se odločitve G20 hitro izvedejo. Ne smemo pozabiti, da moramo zgraditi bolj uravnoteženo svetovno gospodarstvo in se izogniti preteklim napakam. Če želimo, da se svetovno gospodarstvo vrne na pot trajnostne rasti, bo morda treba temeljito prilagoditi model svetovne rasti – s tem mislim velik proračunski primanjkljaj v ZDA in velik trgovinski presežek Kitajske.

Voditelji so se dogovorili, da se pred koncem leta sestanejo ponovno, verjetno septembra. Potrebno bo učinkovito usklajevanje, da bo Evropa lahko še naprej usmerjala postopek G20, kar bi moral biti naš stalen cilj.

Za konec naj povem, da spopadanje z obstoječo krizo zahteva učinkovito in usklajeno fiskalno spodbudo in reformo tako finančne ureditve kot mednarodnih ustanov.

Spomnimo se, da ta kriza izvira iz presežka in pohlepa na finančnih trgih, zlasti na Wall Streetu. Evropa se mora vrniti k osnovnim vrednotam evropskega modela, ki predpisuje združevanje podjetniških pobud, spoštovanje produktivnega dela in težnjo po solidarnosti. Z drugimi besedami, naš skupen izziv zdaj je rešiti evropsko socialno tržno gospodarstvo pred sistemskimi napakami finančnega kapitalizma.

Joseph Daul, *v imenu skupine PPE-DE.* – (FR) Gospod predsednik, gospod Nečas, gospod Rehn, gospe in gospodje, prestajamo prvo svetovno recesijo. Ta recesija zahteva usklajen odziv na mednarodni ravni. Samo tako jo bomo vsi preživeli.

Dogovor, sklenjen na vrhu G20, nam bo pomagal poiskati pravo pot do rasti in delovnih mest. V Londonu so svetovni voditelji potrojili sredstva, namenjena MDS, odobrili dodatna posojila razvojnim bankam in ponovno potrdili svojo podporo prosti mednarodni trgovini. Ta program, ki je namenjen obnovi kreditiranja, rasti in zaposlovanja, bi nam moral dati potreben čas za stabilizacijo trgov in predvsem za povrnitev zaupanja v svetovno gospodarstvo.

Vendar moramo biti pazljivi in nas ne smejo zavesti enostavne rešitve. Absolutno moramo odpraviti duhove protekcionizma. Če zapremo meje za trgovanje in menjavo, bomo le ponovili napake naših prednikov iz krize leta 1929.

Bolj kot kdaj koli danes potrebujemo več trgovanja in ne manj. Če bi nam nato uspelo ustvariti pravo čezatlantsko gospodarstvo brez ovir z našo največjo poslovno partnerico, Združenimi državami, bi ustvarili dodatno 3,5 % rast. Na tem moramo delati.

Rast moramo spodbujati, ne samo zato, da bi zaščitili obstoječa delovna mesta, temveč zlasti zato, da bi ustvarili nova. Moji kolegi poslanci na levi pozivajo k večjim socialnim izdatkom in večji socialni varnosti. Bojda želijo zaščititi delovna mesta, tako da bi zaprli naša gospodarstva. Pregledno gospodarstvo, ki vsakemu omogoča, da izrazi svoj dar, je inovativno in trajnostno gospodarstvo. To je socialno tržno gospodarstvo, ki ga potrebujemo.

Naučiti se moramo iz napak, storjenih v zadnjih nekaj mesecih, eden glavnih problemov v finančnem sektorju pa sta bila pomanjkljiva finančna ureditev in nadzor. Dejstvo je, da ne bomo mogli povrniti zaupanja naših sodržavljanov v gospodarstvo, dokler ne povrnemo zaupanja v naš finančni sistem.

Da bi to dosegli, moramo razširiti ureditev in nadzor na vse finančne ustanove in vse instrumente, vključno s hedge skladi. Boriti se moramo proti davčnim oazam, odpraviti bančno tajnost in povečati nadzor nad bonitetnimi agencijami.

V globaliziranem gospodarstvu, kjer trgi nikoli ne spijo, je naša edina obramba preglednost. Investitorji morajo vedeti, da enaki standardi veljajo po vsem svetu.

In končno, odgovorni smo do držav v razvoju. Kriza ne sme uničiti vsega dela, ki smo ga v letih opravili v ta namen. Zato moramo še naprej vršiti pritisk, da se STO hitro prilagodi 21. stoletju in novim pravilom.

Najrevnejši narodi na svetu potrebujejo pomoč, da postanejo pravi akterji v globalnem gospodarstvu. Tako bo lahko svetovno gospodarstvo beležilo letno rast v višini 150 milijonov USD. Večino tega denarja bodo prejele države v razvoju.

Zato podpiramo zavezo G20, da nameni 850 milijard dodatnih sredstev za podporo rasti na trgih v vzponu in v državah v razvoju.

Gospe in gospodje, gospodarsko in finančno krizo bomo prebrodili le s spremembo, in sicer spremembo mednarodnega upravljanja in s spremembo našega strpnega odnosa do tistih, ki ne upoštevajo pravil.

Poul Nyrup Rasmussen, *v imenu skupine PSE.* – Gospod predsednik, bistveno vprašanje je seveda, kaj naj storimo zdaj. Kaj mora storiti Evropa do nadaljnjega srečanja G20 septembra letos?

Pri sebi imam najnovejšo napoved MDS. Žal moram komisarja Rehna obvestiti, da bo kljub vsemu, kar smo naredili, rast gospodarskega razvoja v evrskem območju letos za −4,2 % nižja, samo v Nemčiji bo −5,6 %. To smo prenesli v naše makroekonomske izračune in lahko vam povem, kolegi, da to pomeni, da bomo imeli spomladi leta 2010 v Evropski uniji 27 milijonov nezaposlenih. To v bistvu pomeni, da se bo nezaposlenost v dveh letih povečala zaradi 10 milijonov delovnih mest manj v Evropski uniji.

Zdaj moramo ukrepati hitro, usklajeno in učinkovito, točno tako, kot je dejal Olli Rehn. Zaključek G20 v Londonu pravi, da če je treba narediti več, pristanemo, da bomo naredili več. Nimam več kaj reči, razen da ponovim številko 27 milijonov nezaposlenih. Ali kdo potrebuje še dodaten argument, da bi storil več?

Predlagam, da v pripravah na septembrski G20 storimo štiri stvari: prvič, pripravimo nova, usklajena prizadevanja za zmanjšanje grožnje masovne nezaposlenosti; drugič, gremo po sledi dveh predlogov de Larosièreve skupine – ustanovitev nadzornega odbora in dodelitev večjih pristojnosti tako imenovanim organizacijam CSR; tretjič, uvedemo učinkovito finančno ureditev, ki zajema hedge sklade in zasebni kapital; in četrtič, pripravimo Evropo, da prevzame vlogo v spodbujanju novega globalnega sporazuma, tudi za tiste države v razvoju, ki jih je ta gospodarska kriza najbolj prizadela.

Komisar, prosim, ne recite mi še enkrat, da ste dosegli finančno spodbudo v višini 4 %, vključno z avtomatičnimi stabilizatorji. Naslednjič bo to 5 %, ko se bo nezaposlenost povečala na 27 milijonov ljudi. Bodimo pošteni in ustvarimo delovna mesta. Skupaj to zmoremo.

Margarita Starkevičiūtė, *v imenu skupine ALDE*. – (*LT*) Tudi jaz bi rada pozdravila dogovor, sklenjen v Londonu, obenem pa poudarila, da svetovno gospodarstvo potrebuje globalno upravljanje. Evropska unija lahko prevzame vodilno vlogo iz dveh razlogov, saj je tako po vojni kot po padcu sovjetskega bloka uspela preoblikovati svoja gospodarstva v kratkem času. Z upravljanjem takšnih zapletenih postopkov imamo veliko izkušenj.

Temeljiti morajo na strukturnih reformah. Zagotoviti moramo prostor za nove pobude. Če pozornost zdaj usmerimo na tehnične podrobnosti, izboljšanje zakonodaje, ki je očitno potrebno, potem bomo izgubili pobudo in prostor za gibanje. Gibanje in nova delovna mesta nastanejo samo, ko pride do strukturnih sprememb. Kakšne strukturne spremembe lahko Evropska unija ponudi svetu?

Predvsem moramo posodobiti upravljanje, finančne trge Evropske unije, se zanesti na moč našega skupnega evropskega trga in se ne umakniti v izolacijo v svoj majhen nacionalni kot. Če lahko delamo skupaj na skupnem evropskem trgu, bo to odličen primer za svet, da nam ni treba izvajati protekcionizma, da so ravno odprtost, sodelovanje ter gibanje kapitala in makroekonomska ravnotežja na podlagi skupnih sporazumov tisto, kar nam bo pomagalo ohraniti stabilnost in oživiti gospodarstvo. Izkušnje Evrope na tem področju so neprecenljive.

Vedno težko razumem, zakaj tega ne delamo. Morda posvečamo preveč pozornosti hedge skladom in premalo življenju ljudi.

Roberts Zīle, *v imenu skupine UEN.* – (*LV*) Hvala, gospod predsednik. Naš osnutek resolucije o vrhu G20 pravi, prvič, da so različne države Evropske unije prejele podporo Mednarodnega denarnega sklada za reševanje težav v plačilni bilanci in, drugič, da so se različne države v evrskem območju neposredno zaradi evra uspele izogniti pritiskom tečaja v tej situaciji. Na žalost pa nove države članice Evropske unije tega pritiska tečajnega tveganja ne morejo zmanjšati, ker se ne morejo pridružiti evrskemu območju. Hkrati je postalo gospodarstvo pregreto v več novih državah EU, kar je neposreden rezultat zelo velike finančne injekcije mnogih evropskih bank, ki se borijo, da bi ustvarile trg v teh državah. Tečajno tveganje je zdaj v celoti na ramenih posojilojemalcev. Zato nas pozivam k razmisleku, ali to morda ne pomeni, zlasti v novih državah članicah EU, ki so se pridružile orodju mehanizma deviznega tečaja in kjer velja fiksni tečaj, ki omogoča poplačilo velikega deleža teh posojil evropskim bankam, da bi morali tudi tem državam pomagati pri hitrejši uvedbi evra? To je ključno zlasti zato, ker je solidarnost izjemno pomembna v težkih časih. Dejansko smo vsi v isti kaši – predvsem zdaj, ko resnici na ljubo tudi tiste države, ki so se že pridružile evrskemu območju, ne morejo izpolniti maastrichtskih meril z več kot 10 % proračunskim primanjkljajem. Če smo že v isti kaši, vsaj razmišljajmo enako! Hvala.

Caroline Lucas, *v imenu skupine Verts/ALE*. – Gospod predsednik, G20 je bil povsem zgrešena priložnost za obravnavo tako okoljske krize kot gospodarske krize obenem – z drugimi besedami, uvedbe tako imenovanega "zelenega New Deala". Na tem srečanju bi se morali dogovoriti o velikanskih naložbah v obnovljivo energijo in na primer, energetsko učinkovitost, ne le zato, ker se moramo nujno spopasti z izzivom podnebnih sprememb, temveč zato, ker so naložbe v zelene tehnologije eden izmed najboljših načinov, da ljudem povrnemo zaposlitev.

Zelena energija, na primer, nudi veliko več delovnih mest kot običajne poslovne naložbe, toda sveženj, o katerem se je dogovoril G20, bo dejansko zaprl svet v visokoogljično gospodarstvo ravno v času, ko bi morali preiti na zelo drugačno nizkoogljično trajnostno gospodarstvo. Pri Svetovni banki so se za MDS našle milijarde evrov, za ta bistven prehod v zeleno gospodarstvo pa ni bilo na voljo večjih zneskov, samo neobvezujoče želje – samo pogovori o pogovorih.

Besedilo o podnebnih spremembah in nizkoogljičnem gospodarstvu je bilo vsebovano v vsega dveh odstavkih na koncu sporočila, brez posebnih zavez. Zelo žalostno je, da je bila prav v trenutku, ko gospodarski sistem in globalno okolje drvita proti prepadu, zapravljena ključna priložnost, da bi jima spremenili smer ter zagotovili obravnavo obeh kriz in povrnitev delovnih mest.

Francis Wurtz, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*FR*) Gospod predsednik, ocenjevanje rezultatov G20, ki smo ga pravkar slišali – zgodba o uspehu, preobrat v krizi, izjemen uspeh za Evropsko unijo itd. –, po mojem mnenju odpira dve vprašanji.

Prvo se nanaša na analizo obstoječe situacije svetovnega finančnega sistema, s katerim je Evropa tesno povezana, kot smo videli. Bodimo si na jasnem, v želji, da bi trgu in seveda javnosti za vsako ceno poslali pomirjujoče sporočilo, so v le-tem voditelji G20 zelo omilili obstoječi položaj.

V resnici napovedi ocenjenih, a še vedno v veliki meri skritih, bančnih izgub skokovito naraščajo iz meseca v mesec. Najhujše ni za nami, temveč pred nami. Pred tremi meseci je bilo govora o 2 000 milijardah USD, kar je že astronomsko. Zdaj MDS ocenjuje, da gre za 4 000 milijard USD.

Komisija je ravno ocenila, da so države članice pod različnimi pretvezami namenile 3 000 milijard EUR za reševanje bank, z drugimi besedami četrtino svojega BDP. To je cena norega pehanja za denarjem, da bi imeli dobiček, in za dobičkom, da bi imeli denar.

Mrka realnost poudarja pomen mojega drugega vprašanja. Kaj je realna vsebina napredka, ki ga je v Londonu G20 dosegel pri ureditvi?

Ko so Josepha Stiglitza, ki so ga, kot veste, Združeni narodi postavili za predsednika neodvisnega odbora strokovnjakov za finančno krizo, vprašali: "Ali se strinjate z ekonomistom Simonom Johnsonom, da je regulativni vidik G20 skorajda ničen?", je gospod Stiglitz odgovoril: "Da."

Črnilo na londonski izjavi se še ni posušilo, glavna država članica G20, Združene države, pa je špekulativne sklade, ki so udobno plasirani v davčnih oazah, pozvala, da po zbiti ceni kupijo slabo aktivo, ki blokira bilance stanja ameriških bank. Zares dvigujemo moralne standarde kapitalizma.

V resnici niso G20 storile nič, da bi zaustavile liberalno globalizacijo. Prezrle so ključno vprašanje reorganizacije mednarodnega denarnega sistema. Spodbujale so MDS, ne da bi pomislile na njegovo preoblikovanje. Ogromen socialni izziv, ki ga je prinesla ta kriza, so zakrile s tančico. Predpisale so homeopatsko zdravilo, ko pa je očitno potreben velik kirurški poseg.

Mislim, da mora iti Evropa mnogo dlje kot G20. Požar divja. Ali slišite krike jeze naše družbe? Ne zahteva tolažečih besed, temveč odločno in praktično ukrepanje, in to zdaj!

Jana Bobošíková (NI). – (*CS*) Gospe in gospodje, odločitev vrha G20, da MDS nameni milijarde dolarjev za boj proti krizi, je po mojem mnenju kontraproduktivna in škodljiva. Za to obstajajo trije neposredni razlogi. Prvič, ta zaveza države upnice zavezuje, da bodisi posežejo v svoje devizne rezerve bodisi se zadolžijo.

Drugič, zaveza obvezuje celo tiste države, ki so utrpele dolgotrajno škodo zaradi nesposobnih analiz MDS, da prispevajo v sklad. Češka republika, katere državljane zastopam tu, je tak primer. Čeprav so napovedi MDS za mojo državo povsem skregane z realnostjo, prispevajo češki državljani 1,4 milijarde USD v ta sklad.

Tretjič, MDS bo posodil denar državam po precej manj strogih pravilih kot doslej in ne bo vztrajal, da so posojila pogojena s pripravo realnih ukrepov za reševanje gospodarskih težav posojilojemalca.

Gospe in gospodje, trdno verjamem, da bo to privedlo do deformacije mednarodnega kreditnega trga na račun davkoplačevalcev.

Othmar Karas (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, vršilec dolžnosti predsednika, gospe in gospodje, vrh je bil političen uspeh in je poslal pomembno sporočilo, namreč da je svet strnil čete in da obstaja politična volja, da se skupaj poišče in uporabi globalne odgovore na krize in izzive. Kljub temu bi rad zelo jasno povedal, da ne smemo preveč poudarjati pomena scenarijev vrha. Na vrhih se sklepajo le izjave o nameri, ne odločitve, vrhi niso zakonodajalci in nimajo pravne podlage.

Evropska unija je prejela več pozivov. Moramo si želeti prevzeti vodilno vlogo pri vzpostavitvi svetovnega finančnega in gospodarskega reda. Toda vodilno vlogo lahko prevzamemo le, če imamo evropske predpise in lahko ponudimo modele. S svojim modelom socialno tržnega gospodarstva, jamstvi za vloge in pravno ureditvijo bonitetnih agencij, sprejeto danes, smo na pravi poti. Toda po mojem mnenju med rezultati vrha manjka jasen dogovor o odpravljanju procikličnih učinkov obstoječih predpisov na evropski ravni in globalno, pri čemer je ključna beseda Basel II.

Še veliko moramo narediti: hedge skladi, plače vodilnih delavcev, bančna direktiva in evropski nadzor, če omenim le nekatere zadeve. Mi smo prek Komisije govorniki za to celino. Vendar so zastopane tudi posamezne države. Interesi Skupnosti stojijo ob strani nacionalnih interesov na svetovnem odru. To je lahko priložnost ali pa slabost. Zato je izjemno pomembno usklajevanje. Če naši predstavniki ne bodo delovali v eni smeri, nas bo to ošibilo na globalni ravni.

Moja zadnja točka: pravno izvajanje političnih izjav o nameri, njihovo časovno in vsebinsko izvajanje ter usklajevanje izvajanja na svetovni ravni bodo odločali o našem uspehu. Vrh le kaže pot. Rezultat moramo še doseči.

Elisa Ferreira (PSE). – (*PT*) Gospod predsednik, vrh G20 je bil pomemben, zlasti ker je ustvaril prostor za večstranski dialog in ljudi pripravil do spoznanja, da brez te večstranskosti krize ne bo mogoče rešiti. Toda bil je začetna, ne končna točka. Vlogo Evropske unije pri tem je treba okrepiti in razjasniti, EU pa mora delovati kot gonilna sila. Zaenkrat nič ne kaže, da se bo to zgodilo.

Imamo izjemno pomembno vodilo, namreč poročilo gospoda de Larosièra, vendar ga Komisija počasi izvaja in počasi reagira. Poglejte na primer odziv na hedge sklade. Medtem realno gospodarstvo v Evropi še vedno ne kaže nobenih znakov oživitve, politika po načelu "počakajmo in bomo videli", ki se je izvajala, pa pomeni čakanje na slabše rezultate in vse resnejšo situacijo. Poglejte najnovejše ocene Mednarodnega denarnega sklada in OECD (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj), po katerih je 27 milijonov ljudi nezaposlenih, kar je ogromen problem.

Komisija temu Parlamentu še vedno dolguje pojasnila, kaj namerava storiti, kaj njena pobuda dejansko zajema in kaj je na stvari pri politiki za usklajevanje pobud držav članic. Ne bi nam smelo biti treba več čakati. Politična volja za ukrepanje bi že morala obstajati.

Rebecca Harms (Verts/ALE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, G20 je res prava pot naprej; sčasoma bo G20 moral razpustiti G8. Tako bomo imeli en vrh manj. Evropejcem je spodletelo. Evropska unija s 27 državami članicami je zares prava arena za organizacijo novega reda finančnega trga.

Do danes smo veliko govorili o tem, a brez jasnih resolucij. Veliko smo slišali o odpravi davčnih oaz, nadzoru hedge skladov in koncu goljufivih produktov finančnega trga. Če bi šli Evropejci v London s političnim stališčem, kdo bi se jim dejansko lahko postavil po robu? Kot je dejala moja cenjena kolegica gospa Lucas, tudi mene spravlja v bes, da je londonski vrh preprosto odložil podnebno krizo in krizo glede varne oskrbe z energijo. To ni le povzročilo veliko škode za podnebje in varnost oskrbe z energijo, temveč smo s tem tudi zapravili priložnost za tisoče novih delovnih mest.

Hans-Peter Martin (NI). - (*DE*) Gospod predsednik, zlahka lahko povzamem od tod. Tragedija je, da ta celina ne more doseči večinskega soglasja o tem, kar je omenila moja kolegica gospa Lucas. Če bi ga, bi bili v mnogo boljšem položaju in bi lahko prihodnjim generacijam pogledali v oči. Kakor zdaj stojijo stvari, jim ne moremo.

Kritika, ki jo moram izraziti, je, da me razprava o finančni katastrofi in tem, kako se nastajajoča ali že realna podnebna katastrofa potiska na stran, zelo spominja na nemški *Bundestag* po drugi svetovni vojni. Številne poslance in politike v *Bundestagu* ni nič več zanimalo, kaj se je zgodilo pred letom 1945. S tem jih je bilo treba počasi soočiti. To je začetna točka: če ne osvojiš preteklosti, preučiš lastnih napak in gledaš v prihodnost, ni poti naprej. EU in, še pomembneje, politični akterji so v finančni krizi dramatično odpovedali. Iz tega morajo izluščiti zaključke in se najprej naučiti, kaj so naredili narobe.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (*FR*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, resolucija, ki jo bo Parlament sprejel jutri, pozdravlja stališča o bonitetnih agencijah, katerih namen je povečati preglednost in okrepiti sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi.

V tem smislu je Evropa danes pokazala pot naprej. Danes zjutraj je COREPER sprejel kompromis med državami članicami, Komisijo in Parlamentom. Danes opoldne pa je Parlament z izjemno večino 569 glasov proti 47 sprejel kompromis. Tako bo uredba, ki jo je predlagala Komisija in spremenil Parlament, hitro stopila v veljavo.

Rad bi poudaril, da ta uredba postavlja temelje za evropski nadzor v duhu predlogov poročila gospoda de Larosièra. CESR bo edina vstopna točka za registracijo agencij in bo v začetku imel vlogo usklajevalca.

Komisija se je zavezala, da bo v naslednjih nekaj mesecih predlagala zakonodajno pobudo, ki bo omogočila zaključne izboljšave resnično evropskega nadzornega sistema.

Preden končam, bi rad poudaril, da je povrnitev zaupanja, ki je dejanski cilj vseh izvedenih ukrepov, očitno odvisna od boljše ureditve, zlasti finančnega sistema.

Toda upoštevati moramo tudi strahove naših sodržavljanov in se nanje pozitivno odzvati. Moramo jim posredovati realistična sporočila upanja. Če ne dvignemo morale naših sodržavljanov, ne bomo povrnili

zaupanja potrošnikov, brez česar oživitev gospodarstva ne bo mogoča. Informacije, ki jih posredujemo sodržavljanom, morajo biti uravnotežene in poštene ter ne smejo spodbujati malodušnosti zaradi prikrivanja napredka, uspehov in praktičnih posledic načrtov oživitve, ob upoštevanju časovnih okvirov, ki so potrebni, da se pokažejo njihovi učinki.

Pervenche Berès (PSE). – (*FR*) Gospod predsednik, gospodu Daulu sem hotela reči, a je odšel, da je danes presenetljivo videti, kako konzervativci obtožujejo socialiste, da slednji želijo povečati socialne izdatke, ko pa je njihov glavni argument proti načrtom oživitve, da ima Evropa tiste znane avtomatične stabilizatorje. Kaj so ti, če ne nadomestila za brezposelnost, ki smo jih glasno zagovarjali?

Glede G20 imam eno glavno kritiko: sprejeli so Barrosovo metodo, kar pomeni, da so združili obstoječe načrte, misleč, da so s tem sestavili načrt oživitve. To ni načrt oživitve. Poleg tega, če pogledamo podatke, ki jih je včeraj posredovala OECD, danes MDS, jutri Komisija, kako si lahko kdo predstavlja, da bo Evropa lahko s tem zadovoljna?

Potrebujemo pravo evropsko oživitev in edini način, ki vam je na voljo, komisar, je financiranje prek evropskega posojila. Čas je, da zavihate rokave, čeprav ta Evropski parlament ne bo več tam, da bi vas pri tej nalogi podprl.

Na koncu naj omenim, da je imel G20 zadolžitev na podlagi sporočila, ki mu ga je poslala Dominique Strauss-Kahn večer pred vrhom: "Sistem se ne bo obnovil, dokler se ne reši vprašanje slabe aktive." Očitno je bil G20 v tem smislu nesposoben. Še vedno moramo narediti vse.

Dve točki: zaključki G20 ocenjujejo, da bo krog pogajanj v Dohi prinesel 150 milijard USD. Od kod ta znesek? Kako ga je mogoče utemeljiti? Komisar, vas pozivamo, da pojasnite.

Za konec še o nadzoru. Če želi Evropa po pravi poti, mora nujno izvesti predloge skupine de Larosièra.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). - (ES) Gospod predsednik, G20 je poslal dragoceno sporočilo: blaginja je nedeljiva in edina trajnostna obnova je skupna in vključujoča.

Zdaj moramo to udejanjiti. Nadaljevati moramo v tej smeri. G20 je ponovno potrdil skupne prednostne naloge, sklenil dogovore o zagotavljanju virov Mednarodnemu denarnemu skladu, razvojnim bankam in za spodbujanje trgovine. Izvedel je reforme na področju globalnega finančnega upravljanja, ambiciozne načrte za ureditev in nadzor ter dosegel napredek v boju proti davčnim oazam.

Brez G20 bi bil položaj brezupen, bolezen svetovnega gospodarstva pa bi postala kronična.

Toda najpomembnejše je spoznanje, da pobuda G20 ni dogodek, temveč proces. Evropska unija je najpomembnejše, celovito in uravnoteženo gospodarsko območje na svetu, zato mora kazati pot, saj ima velik potencial in lahko obogati svetovno politiko s spoznanjem, da nismo le sredi ciklične krize, temveč da se dejansko soočamo s krizo, ki ima globlje korenine in zahteva politično pobudo Evropske unije.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Eden izmed ukrepov iz izjave Mednarodnega denarnega sklada o priložnostih držav EU srednje in vzhodne Evrope za lažji izhod iz krize, je uvedba evra. To se predlaga za države, ki imajo valutne odbore. V Litvi so litasi vezani na evro že štiri leta po nespremenjeni stopnji, ki je dvakrat tako dolga kot zahteva mehanizem valutnega odbora. Prav tako bi morali skrajšati obdobje mehanizma deviznega tečaja na eno leto za ostale države neevrskega območja. Gospodarska kriza v EU in po vsem svetu kliče po novih, hitrih in ustvarjalnih odločitvah in kompromisih, še bolj zato ker v desetih letih obstoja evra ni niti ena država evrskega območja izpolnila vseh meril in zahtev evrskega območja, maastrichtskih meril.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Rad bi izkoristil priložnost, da vrh G20 obtožim hinavščine. Vrh je bil najavljen kot zgodovinski dogovor, kot nekaj neverjetnega, kot korak naprej, na primer v boju proti davčnim prevaram in davčnim oazam. Sestavljeni so bili tudi črni, sivi in beli seznami.

Toda hinavščina Evropske unije leži v dejstvu – naj omenim le eno – da smo le slab teden in pol pred vrhom G20 sklenili sporazum o gospodarskem partnerstvu s karibskimi državami. Osem od štirinajst držav je davčnih oaz in vendar smo z njimi podpisali sporazum o prosti trgovini, česar rezultat bo začetek proste trgovine in liberalizacije finančnih storitev, posledica tega pa bo, da bodo lahko posojila in protizakonit denar prosto pritekali v Evropsko unijo.

Zato bi rad izkoristil to priložnost, da se pritožim glede hinavščine dobrega medijskega razkazovanja, vrha G20, ki zatrjuje, da se bo lotil davčnih oaz, v praksi pa vodi politiko, ki je popolnoma nasprotna temu, kar je bilo rečeno. To je tisto, kar sem hotel povedati.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospe in gospodje, najlepša hvala za razpravo. Jasno bi rad povedal, da se strinjam z gospodom Daulom, ki je opredelil izogibanje protekcionizmu kot ključni dejavnik. Protekcionizem deluje kot rak in lahko bi popolnoma uničil naše gospodarstvo, se obrnil proti državljanom EU in vodil v še večjo gospodarsko krizo in nadaljnji upad življenjskega standarda. Prav tako se popolnoma strinjam s pozivom gospoda Daula k preglednemu gospodarstvu z učinkovitimi in občutljivimi stopnjami regulacije in seveda močnejšimi globalnimi finančnimi institucijami.

Gospod Rasmussen in gospa Starkevičiūtė sta govorila o stekanju denarja v gospodarstvo. Tukaj moram poudariti, da ne vlagamo denarja v gospodarstvo, da bi pomagali finančnim institucijam. Pri tem, kar počnemo, je cilj povečati zaposlenost in pomagati ljudem obdržati delovna mesta, saj se vsi strinjamo, da je najbolj dostojanstven način, da državljani EU zavarujejo svoj vsakdanji kruh s svojim lastnim delom. Toda istočasno pa moramo pri izvajanju teh finančnih spodbujevalnih ukrepov za gospodarstvo misliti ne le nase, ampak tudi na naše otroke in vnuke. Z drugimi besedami, ti ukrepi ne smejo voditi k dramatični dolgoročni grožnji stabilnosti javnih financ. Naša prizadevanja se morajo osredotočiti na varovanje delovnih mest in zato bo Evropska komisija v sodelovanju s predsedstvom organizirala srečanje o zaposlovanju, kjer bodo prva naloga ukrepi na področju zaposlovanja.

Rad bi izrazil svoje nestrinjanje z gospo Lucas. V celoti se ne strinjam s tem, da bi bil vrh G20 izgubljena priložnost, toda vse nas moram izzvati, da pokažemo nekaj političnega realizma. Trenutno gospodarstvo je bolno. Potrebuje zdravilo, potrebuje prvo pomoč, potrebuje dolgoročno oskrbo in potrebuje obdobje okrevanja. Ne smemo pričakovati, da se bodo pozitivni rezultati pojavili takoj v naslednjih treh do štirih mesecih. Težave, ki prizadevajo svetovno gospodarstvo – in torej tudi evropsko gospodarstvo – so globoko zakoreninjene in po naravi dolgoročne. Zato mora biti zdravljenje dolgo, potrebna bo tudi potrpežljivost. Trdno sem prepričan, da s tega stališča predstavlja vrh G20 pozitiven korak.

Gospod Wurtz je kritiziral površnost sporazumov o finančnem trgu. Strinjam se, da mora EU v mnogih pogledih iti dlje in trdno verjamem, da se to dogaja. Ne smemo gledati le na korake, ki jih delajo šefi držav in vlad, ampak tudi tiste finančnih ministrov, ki so pogosto zapisani v aneksih k različnim dokumentom. Rad bi poudaril, da je Evropska komisija ta teden že razpravljala o posebnih ukrepih. Toda še enkrat bi rad pozval k realizmu. Ne moremo pričakovati čudežnih zdravil, ki bodo najdena v naslednjih treh do štirih mesecih. Svetovno gospodarstvo je v težavah in zdravljenje bo dolgotrajno. Bistveno je poudariti, da moramo v okviru EU nadaljevati na usklajen način. Nihče od nas ne obstaja v osami. Samo z usklajenim delovanjem lahko uspešno premagamo učinke svetovne gospodarske krize.

Olli Rehn, *član Komisije.* – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil za zelo resno in konstruktivno razpravo. Seveda bom poročal o tem Komisiji, predsedniku Barrosu in kolegu Joaquínu Almunii.

Imam enega ali dva komentarja, najprej o evropskem načrtu za oživitev gospodarstva. Tako kot Poul Nyrup Rasmussen sem tudi jaz seveda pazljivo preučil zadnje gospodarske napovedi Mednarodnega denarnega sklada, ki so res zelo temačno branje. Istočasno je pomembno upoštevati, da smo sprejeli že zelo bistvene in pomembne politične odločitve za spodbujanje evropskega in svetovnega gospodarstva. To je že večinoma pomagalo ustaviti finančni zlom. Toda seveda je pošteno povedati, da še bodo nekaj časa vedno prihajale slabe novice glede realnega gospodarstva, zlasti kar zadeva povečevanje nezaposlenosti. Zato moramo biti zelo pozorni in skrbni. Neprestano moramo ocenjevati, kako delujejo paket za oživitev gospodarstva, finančne spodbude in finančne reforme ter kakšne rezultate dajejo. Če bo potrebno, bomo morali v prihajajočih mesecih storiti več – in bolje.

Domačo nalogo o reformi finančnega trga opravljamo kot odgovor na vprašanja mnogih kolegov. Na dnevnem redu Komisije naslednji teden imamo na primer glavni sveženj zakonodaje glede finančnih trgov, zlasti nagrajevanje direktorjev in priporočilo o politiki nagrajevanja v sektorju finančnih storitev. To je zelo pomemben del reform finančnih trgov.

In nenazadnje, medtem ko je reforma finančne regulacije v Evropi in po vsem svetu zares potrebna, da se popravijo sistemske napake finančnega kapitalizma, je pa istočasno pomembno, da ne zavržemo tistega, kar nam koristi, kar zadeva tržno gospodarstvo kot tako. Z drugimi besedami, ohraniti moramo enotni trg – ki je bil gonilo blaginje v Evropi – in moramo si prizadevati za nov trgovinski dogovor v okviru Svetovne trgovinske organizacije. Kot je dejal gospod Daul, potrebujemo več trgovine in ne manj. To je še zlasti pomembno za države v razvoju, ki so zelo prizadete zaradi sedanje recesije in upadanja svetovne trgovine.

Sam sem prav tako vključen v to, ker zaradi svojih odgovornosti iz portfelja nadomeščam gospoda Louisa Michela naslednji mesec. Države v razvoju so med tistimi, ki najbolj trpijo zaradi te gospodarske recesije. Zato ne bi smeli izgubiti zagona glede hitrega doseganja ambicioznih sklepov iz kroga razvojnih pogajanj

v Dohi. V sedanjih gospodarskih razmerah je še toliko bolj pomembno, da dosežemo sklepe iz Dohe. Doha bi povečala svetovno gospodarstvo in preprečila razvoj protekcionizma. Zato bi morale vse države G20 gledati širše in videti ne le svoj domači politični vrt, ampak se resnično zavzeti, da se takoj pomaknemo naprej, kar zadeva krog razvojnih pogajanj iz Dohe. Prav tako je iz razvojnega stališča pomembno upoštevati, da so se voditelji G20 prav tako dogovorili o svežnju trgovinskih financ, vrednem 250 milijard dolarjev, ki bi trajal dve leti in podpiral globalne trgovinske tokove, katerim Evropa bistveno prispeva.

Predsednik. – V skladu s členom 103(2) Poslovnika bi rad ob koncu razprave poudaril, da sem prejel šest predlogov resolucij⁽¹⁾, ki jih je oblikovalo šest glavnih skupin tega parlamenta.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v petek, 24. aprila 2009.

14. Podpora paraolimpijskim igram v Evropski uniji (pisna izjava): glej zapisnik.

15. Razmere v Moldaviji (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Sveta in Komisije o razmerah v Republiki Moldaviji, toda najprej želi gospod Watson opozoriti parlament na prisotnost uglednih moldavskih javnih osebnosti med nami.

Graham Watson (ALDE). – Gospod predsednik, kolege bi rad opozoril na prisotnost vodij treh opozicijskih strank, ki sedijo danes v galeriji in so prišli na razpravo iz moldavskega parlamenta: Dorin Chirtoacă, župan mesta Chişinău in podpredsednik liberalne stranke Moldavije; Vladimir Filat, predsednik stranke liberalnih demokratov, in Serafim Urechean, predsednik združenja "Naša Moldavija".

(Aplavz)

Petr Nečas, *predsednik Sveta*. – (*CS*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, tako Svet kot Parlament z velikim nezadovoljstvom spremljata dogodke v Moldaviji, povezane s parlamentarnimi volitvami 5. aprila. V naši neposredni soseščini se je razvila velika politična kriza, ki predstavlja resni izziv za politiko EU glede Moldavije in glede celotne regije na sploh. Ta dejavnik je še zlasti zaskrbljujoč, ker EU pripravlja začetek vzhodnega partnerstva. V interesu nas vseh je, da zagotovimo, da razmere v Moldaviji ne bodo omajale izvedbe vzhodnega partnerstva. Jasno moramo ločiti med izjavami predsednika Voronina in dejanji političnih predstavnikov na eni strani ter interesi državljanov Moldavije na drugi strani.

Kmalu po izbruhu nasilnih protestov v Kišinevu 7. aprila je EU poslala posebnega predstavnika Kalmana Mizseija v Moldavijo. Od takrat poskuša gospod Mizsei vzpostaviti politične pogovore med raznimi moldavskimi strankami. Stranke, ki so si pridobile sedeže v novem parlamentu, se morajo dogovoriti o realni rešitvi, ki upošteva demokratična načela. Skozi vse obdobje krize je posebni predstavnik v tesnem stiku s predsedstvom in z visokim predstavnikom Javierjem Solano.

Morda veste, da je češki premier Mirek Topolánek včeraj prav tako obiskal Kišinev. Odločno je pozval moldavske oblasti in opozicijo, da začnejo politični dialog. Srečal se je s predsednikom Voroninom, premierom Greceanum in predstavniki opozicije. Glavno sporočilo predsedstva se popolnoma ujema z dolgoročnimi ukrepi Kalmana Mizseija. Potrebno je okrepiti civilne pravice moldavske družbe, vlada mora omogočiti civilni družbi, da pravilno deluje in mora ji zagotoviti svobodo izražanja in druge temeljne človekove pravice. Poleg tega je pomembno, da moldavska opozicija pridobi dostop do glavnih medijev, da lahko sporoči svoja stališča in se pod enakovrednimi pogoji udeležuje politične tekme. Po drugi strani je pomembno, da predstavniki opozicije konstruktivno sodelujejo z vladajočo stranko in spoštujejo volilne rezultate. Premier Topolánek je kot predsednik Evropskega sveta za vse predstavnike poudaril temeljni pomen tega, da se zmeraj upošteva evropska perspektiva. Moldavija ne sme odstopati od demokratične poti. Povezava s projektom vzhodnega partnerstva bi morala Moldavijo na tej poti okrepiti.

Rad bi vas spomnil, da je uradni rezultat volitev, razglašen 8. aprila, pomenil zmago moldavske komunistične stranke, ki je dobila skoraj 50 % glasov. Preostali glasovi so bili razdeljeni med tri opozicijske stranke. Glede na to bi komunisti dobili 60 od 101 sedeža v novem parlamentu. Predhodna ocena mednarodne misije za

⁽¹⁾ glej zapisnik

opazovanje volitev je bila, da so bile volitve veljavne, čeprav je bilo nakazanih več težav, ki so se pojavile med kampanjo.

Toda opozicija in številne nevladne organizacije so izjavile, da so bile volitve nekorektne. Prejšnji teden je osrednja volilna komisija ponovno preštela glasove in ugotovila, da je vladajoča komunistična stranka resnično dobila 60 od 101 sedeža v parlamentu in s tem potrdila rezultate prvega štetja. Glede na opozicijo glavni problem ni štetje glasov pač pa volilni register, ki je domnevno vključeval več sto tisoč "mrtvih duš" ali ljudi, ki ne obstajajo. Opozicija preverja volilni register, da bi za te domneve predložila dokaze. Kot je dejal predstavnik komisije, med ponovnim štetjem glasov ni bilo zaznati nobenih znakov goljufije. Opozicija je prav tako izpostavila množično izkoriščanje upravnih virov s strani vladajoče stranke med volilno kampanjo. Mednarodni opazovalci volitev so v zvezi s tem kritizirali moldavske oblasti. EU je pred volitvami večkrat opozorila moldavske oblasti na te težave. Zlasti se je sklicevala na pomanjkanje svobode tiska in preganjanje opozicije z represivnimi organi.

Po protestih se je pritisk na neodvisne medije naglo poostril. Novinarje so zapirali in jih preganjali. Nekatere tuje novinarje so izgnali ali jim preprečili vstop v državo. Poleg tega obstaja še en razlog za skrb. Med krizo so moldavske oblasti zagrešile resne kršitve človekovih pravic. Glede na poročilo je bilo po nasilnih protestih 7. aprila skoraj 250 ljudi aretiranih. Mnogo od njih, predvsem mlade, je policija pretepla, jih nehumano obravnavala in mučila, jim ni dovolila pravne pomoči in ni obvestila njihovih sorodnikov. Trije mladi protestniki so umrli.

Moldavskim oblastem smo zelo jasno povedali, da so takšne kršitve človekovih pravic in svobode medijev nesprejemljive za EU. Nasilje, ki se je zgodilo v Kišinevu, ni opravičilo za krute ukrepe, ki so jih uvedle državne oblasti. Moldavija je sprejela evropske norme in vrednote z ukrepi, kot so akcijski načrt EU-Moldavija. EU je resno pozvala moldavske oblasti, da vzdržujejo načela človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

15. aprila je predsednik Moldavije Vladimir Veronin sprejel korak v pravi smeri, ko je pomilostil vse osebe, zaprte med protesti, razen tistih, ki so že od prej imele kazensko evidenco. Pozval je tudi k pregledni in pravilni preiskavi dogodkov. Preiskavo je treba opraviti v sodelovanju z bistvenimi evropskimi in mednarodnimi institucijami. Stanje človekovih pravic je pod drobnogledom na licu mesta s strani EU, Sveta Evrope, OVSE in ZN. Pomembno je, da so te operacije usklajene. Preiskava v Moldaviji mora vključevati mednarodno sodelovanje, da se šteje za zanesljivo in pošteno. Ostra nasprotja in nezaupanje, ki sta zadnje tedne prevevala moldavsko družbo, je mogoče premagati le s preglednim postopkom.

Bistveno je, da se za to krizo najde politična rešitev. Moldavija se sooča z resnimi gospodarskimi težavami, ki izhajajo iz globalne finančne krize. Nadaljevanje političnih pretresov bi onemogočilo, da se bi država spoprijela s temi gospodarskimi težavami. Obstaja nujna potreba po delujoči vladi. Potrebna bo tudi zunanja pomoč, vključno z vključitvijo Mednarodnega denarnega sklada. Na tej stopnji je potrebno pogledati v prihodnost brez neposrednih posledic sedanje krize in premisliti, kakšna bi naj bila naša politika proti Moldaviji. Ta kriza je pokazala jasno potrebo po skladnih in ambicioznih ukrepih, ki bodo okrepili demokratične standarde in institucije v Moldaviji. Od EU bo potrebna večja pomoč, ki se bo osredotočila na vzpostavljanje institucije skozi reformo policije in sodstva ter na zagotavljanje svobode in pluralnosti medijev. Dogovor med moldavskimi političnimi strankami glede premagovanja trenutne krize bi moral vključevati zavezo za izčrpno reformo na zadevnih področjih.

Gospe in gospodje, zaključil bi rad s poudarkom na tem, da je Moldavija bila mnogo let ena izmed najnaprednejših držav vzhodne Evrope v smislu, da je bila odločena ohranjati demokratične standarde in biti pripravljena, da se približa EU. V našem interesu je, da pomagamo Moldaviji premagati trenutno krizo in nadaljevati po tej poti. Vzhodno partnerstvo bo zagotovilo nov in ambiciozen okvir za povečanje pomoči EU, namenjene političnim in gospodarskim reformam v Moldaviji in drugih državah te regije. V interesu vseh je, da zagotovimo krepitev demokracije v Moldaviji in da Moldavija nadaljuje s približevanjem Evropski uniji.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROTHE

Podpredsednica

Olli Rehn, član Komisije. – Gospa predsednica, sklicujem se na najavo gospoda Watsona in toplo pozdravljam goste iz Moldavije.

Položaj v Republiki Moldaviji je resnično zaskrbljujoč. Pozorno spremljamo razvoj in iščemo poti za spodbujanje dialoga in pomiritev med političnimi silami v državi.

Kar zadeva postopek nedavnih volitev, je moja kolegica Benita Ferrero-Waldner pozdravila predhodno oceno mednarodne misije za opazovanje volitev, ki jo vodi OVSE. Misija je ugotovila, da so se volitve odvijale v večstrankarskem okolju, da je bila volivcem ponujena politična izbira in da so bili doseženi številni mednarodni standardi za demokratične volitve.

Toda ugotovljene so bile tudi pomembne slabosti, ki so zaskrbljujoče in jih je Komisija izrazila že pred volitvami. To so nedovoljena administrativna vmešavanja, nezadostno spoštovanje svobode izražanja in dostopa vseh strank do medijev in vsesplošno pomanjkanje zaupanja javnosti v demokratični in volilni proces. Te pomanjkljivosti je potrebno rešiti čim prej, še toliko bolj od dogodkov 7. aprila.

Veliko bolj zaskrbljujoča so poročila množičnih kršitev človekovih pravic v valu demonstracij po dnevu volitev. Po nemirih, ki so sledili demonstracijam 7. aprila, je Komisija ostro obsodila pretirano uporabo sile in pozvala vse vpletene, da ustavijo uporabo sovražnega govora in nasilja.

Tej zadevi še vedno namenjamo posebno pozornost. Spoštovanje človekovih pravic ostaja ključni pogoj za nadaljnji razvoj našega odnosa z Moldavijo. Bistveno je, da se domnevne kršitve človekovih pravic s strani varnostnih sil preiskujejo celovito in tekoče. Kjer so domneve utemeljene, morajo organi delovati tako, da zagotovijo, da se tiste, ki so odgovorni za take zlorabe, privede pred sodišče.

Privolitev predsednika Voronina, da obišče komisarja Sveta Evrope za človekove pravice, Thomasa Hammarberga, in sodelovanje o teh zadevah s posebnim predstavnikom EU sta dobrodošla. Prav tako je moldavski interes za možnost pošiljanja misije EU za ugotovitev dejstev pozitiven.

Medtem ko te misije ne morejo nadomestiti odgovornosti države, da preišče in obsodi kršitve človekovih pravic, pa bi morale pomagati vreči luč na zadnje volitve in njihove posledice. Prav tako bi morale opraviti del poti nasproti lajšanju političnega dialoga, da se vzpostavi zaupanje javnosti.

Danes je stanje v Moldaviji zelo krhko. Država je vedno izražala svojo željo, da poglobi odnose z Evropsko unijo. Sedanja kriza je v tem pogledu preizkus za moldavsko odločnost.

Pozdravljamo dejstvo, da Romunija ni sprejela vzajemnih ukrepov po ponovni uvedbi zahteve za vizo za romunske državljane in za izjavo, da je njihov ambasador nezaželena oseba. Spodbujati bi morali vse partnerje, da ravnajo zelo previdno in zmeraj upoštevajo, da je glavni cilj stabilizacija države.

Sedanje stanje je zelo zaskrbljujoče, toda ne smemo izgubiti smisla za širšo sliko. Ključ do prihodnje stabilnosti in razcveta Moldavije je v poglobljenih odnosih z Evropsko unijo. Na predvečer začetka vzhodnega partnerstva moramo pokazati, da smo zares pripravljeni pomagati Moldaviji, da premaga trenutne težave, zlasti z manjšanjem napetosti, spodbujanjem dialoga in krepitvijo vezi med nami.

Republika Moldavija je naša soseda. V odnosu, ki izraža zaupanje pri državljanih Moldavije, tesno sodelujemo že zadnjih 15 let. Popolnoma se zavedamo moldavskih teženj glede Evrope. Bistveno je, da še naprej sodelujemo z moldavskim prebivalstvom in da skupaj delamo na tem, ne le da premagamo težave, ki so se pojavile v volilnem obdobju, ampak tudi tiste, ki so rezultat globalne finančne in gospodarske krize. Z drugimi besedami, ni nam vseeno za Moldavijo in njene državljane.

Marian-Jean Marinescu, *v imenu skupine PPE-DE.* – (RO) Republika Moldavija ima mednarodne obveznosti in zaveze, kar pomeni, da je prevzela odgovornost za spoštovanje demokracije, pravne države in človekovih pravic. Toda zadnji dogodki so pokazali precejšnji odklon od teh zavez. Naključne aretacije, ugrabitve, izginotja ljudi, zloglasne kršitve pravic aretiranih, nehumano in ponižujoče obravnavanje, ustrahovanje državljanov, grožnje z orožjem so obžalovanja vredna dejanja, ki ogrožajo prihodnost države v EU.

Kampanje, naperjene proti predstavnikom množičnih medijev in opozicijskim strankam, skupaj z aretacijami in izgoni novinarjev so resna in žalostna dejanja. Obsojam to kampanjo trpinčenja, resnih kršitev človekovih pravic in nezakonitih ukrepov, ki jih izvaja vlada Republike Moldavije.

Pomoč EU, ki je načrtovana za 2007–2010 in namenjena podpori razvoju demokracije in dobremu vladanju v Moldaviji, znaša več kot 50 milijonov evrov. Upam, da denar bi bil porabljen za usposabljanje policije in kako uporabiti nasilje proti prebivalstvu. Rad bi prosil Komisijo, da predstavi Evropskemu parlamentu poročilo o uporabi vseh EU sredstev v Republiki Moldaviji.

Romunija vodi in bo nadaljevala proaktivno politiko, ki je namenjena podpori integracije Republike Moldavije v evropske strukture. Razlog za to ni le v zgodovinskih vezeh, ki jih imamo z državljani te države, ampak bolj zaradi trdnega prepričanja, da usoda Republike Moldavije leži v Evropi kot moderne, demokratične države, ki temelji na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Obtoževanja, uperjena proti

Romuniji s strani moldavskih oblasti, so nesmisel. Uvedba vize za romunske državljane je prav tako neupravičeno in nesprejemljivo dejanje. Šef države se menja, toda državljani ostajajo.

Menim, da je v interesu Evropske unije, da Republika Moldavija sledi evropski poti in upošteva želje svojih državljanov po stabilni, varni in demokratični državi. V tem pogledu je vzhodno partnerstvo učinkovit instrument in izhod za evropske težnje državljanov Republike Moldavije.

Marianne Mikko, *v imenu skupine PSE.* – *(ET)* Gospe in gospodje, vedno sem bila odkrita zagovornica Moldavije, toda sedanja kriza me zelo skrbi. Čeprav je Moldavija majhna država, ki je odvisna od tuje pomoči, ne moremo zatisniti očesa, kadar so kršena načela pravne države.

Odnosi med Evropsko unijo in Moldavijo ostajajo za nas zelo pomembni, toda ni mogoče upati, da je Evropska unija sestavljena iz priljubljenih naivnih ljudi, ki verjamejo vse, kar jim moldavske oblasti predstavijo kot resnico. Prihajajoča *ad hoc* misija Evropskega parlamenta v Moldavijo je zelo pomembna. Nobena tema ne bo nedotakljiva. Radi bi vedeli, kako se je policija obnašala do protestnikov v povolilnem obdobju. Spoštovanje človekovih pravic ne le z besedami, pač pa tudi z dejanji, je bistvenega pomena za Evropsko unijo in tudi za predstavnike, ki so jih ljudje neposredno izvolili. Na žalost je Republika Moldavija naznanila včeraj na srečanju Odbora za zunanje zadeve in moldavske delegacije, da mora biti Evropa pripravljena v Chişinău na monologe. Tega ne moremo sprejeti, saj evropska integracija pomeni odprti dialog. Partnerji razpravljajo o vsem. Verjamem v vzhodno partnerstvo in prav tako v možnost demokracije za Moldavijo. Torej pomagajmo Moldaviji.

Graham Watson, *v imenu skupine ALDE.* – Gospa predsednica, moldavska država nam prinaša prezira vredne spomine evropske nesrečne preteklosti: komunistična vlada razglasi zmago pod lastnimi pogoji, protestniki pretepeni in ubiti, obtožbe, da sosedje organizirajo vznemirjenje. Če obstajajo resni dokazi, da je romunska varnostna služba podžigala nasilje, potem mora to preveriti mednarodna skupnost.

Naslednji teden mora misija parlamenta poiskati dokaze glede prijave 200 000 dodatnih natiskanih glasovalnih lističev, domnev, da je bilo 400 000 volivcev registriranih na dan volitev z neustrezno identifikacijsko številko in trditev, da so bile volivcem v Transnistriji množično odvzete volilne pravice. Dokler ne bo to raziskano in dokler ne bo OVSE predal poročil, mnogi ne bodo verjeli rezultatom, ne glede na to, kar odločijo moldavska sodišča. Lahko se zgodi, da se optimizem komisarke Ferrero-Waldner izkaže kot neosnovan.

Predsednik Voronin bi prav tako moral javno obsoditi prijetje, pretep in nezakonito ubijanje mladih ljudi, ki so bili naključno zajeti po protestih. Nič več ovir za odvetnike ali NVO, nič več zadržanja imen in števil tistih, ki so bili zadržani. Rad bi, da Komisija potrdi, ali izgon romunskega ambasadorja iz Moldavije in zahteva za vize za turiste kršita dogovore, ki jih ima Unija s to državo. Če jih, kakšne ukrepe bo sprejela Komisija?

Napoved predsednika Băsescua glede potnih listov je prav tako pomagala k napetostim. Pokazati moramo rahločutnost za dvostranske odnose, toda vztrajati moramo pri tem, da se dogovori spoštujejo.

Naši moldavski obiskovalci danes opisujejo državo, kjer sta veliko let bila svoboda in demokracija zanikani, kjer internet začuda ne deluje, kjer televizijski kanali izginjajo, kjer državna TV raje predvaja trebušni ples kot pa da poroča o nasilju na ulicah.

Naša Unija, ki je v mislih polna geopolitike, mora razumeti politike Moldavije, ljudi, ki želijo demokracijo in svobodo izbire, državo, ki na veliko trguje z državami zahodno od nje, ozemlje, ki je povezano z državami članicami Unije geografsko, zgodovinsko in kulturno. Naslednji mesec, ko se bodo naši voditelji zbrali na vrhu vzhodnega partnerstva, bi se morali prepričati, da gradijo partnerstvo na temeljih demokracije in človekovih pravic. Predsednik Voronin in njegovi kolegi se morajo k temu zavezati. Naša Unija mora to zahtevati.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (*NL*) Mednarodno poročanje o nemirih v Moldaviji na začetku aprila in njihove posledice postavljajo kar nekaj vprašanj, vprašanj, ki jih morajo evropske institucije zastaviti moldavskim in romunskim oblastem.

Če začnem s Chişinău. Ali moldavska vlada od sedaj naprej resnično namerava streljati na protestnike v primeru izrednih razmer? Člane parlamenta bi rad opozoril na izjavo premiera na državni televiziji. Kako moldavska vlada razlaga radikalen preobrat v pristopu, ki so ga sprejeli organi nacionalne varnosti nasproti protestnikom in drugim nasprotnikom? To je bil preobrat od nerazumljive pasivnosti proti vandalizmu, požigom in plenjenju vladnih stavb do brutalnega fizičnega nasilja proti neoboroženim državljanom, katerega posledica so bile tri sumljive smrti.

In predvsem, kako se bo Republika Moldavija otresla odgovornosti za te kršitve najbolj temeljnih pravic? Za odgovor na to zadnje in bistveno vprašanje, gospa predsednica, je treba upoštevati odprto pismo, ki vsebuje devet priporočil, ki jih je včeraj češkemu predsedstvu predložilo štirinajst moldavskih zagovornikov civilne družbe. Upam, da bodo evropske institucije, komisar Rehn in češko predsedstvo to pismo upoštevali. Vidnejše osebe moldavske družbe prosijo za razlago. Soočiti se moramo z moldavskimi oblastmi.

Poleg tega mora Bruselj vsaj prositi Bukarešto za razlago predloga, da se moldavskim državljanom z romunskimi starimi starši množično podeli romunsko državljanstvo. Evropsko posvetovanje glede take radikalne odločitve z daljnosežnimi posledicami je vsekakor razumno.

Adrian Severin (PSE). – Gospa predsednica, nasilje v Republiki Moldaviji ni bilo revolucija pač pa upor, ki se je dogodil v revolucionarnem vzdušju v razdeljeni družbi. To nasilje bi se lahko štelo tudi, kot da je bilo izzvano in uporabljeno kot del strategije s ciljem ponovno narisati meje med Evropsko unijo in Evrazijo.

Zato je problem, s katerim se moramo soočiti, evropski problem. Ni zgolj interni problem ali problem ene države članice. Toda rešitev ne sme biti maščevanje pač pa podvojitev prizadevanj, da se Moldavijo pritegne na evropsko pot. Prav tako ni rešitev v tem, da se spodbudi moldavske izbrance, da zapustijo državo kot imetniki tujih potnih listov.

S tem namenom moramo okrepiti misijo poslanikov Evropske unije v Moldaviji, tako po obsegu kot virih, pospešiti pogajanja z Moldavijo glede lažje pridobitve vize in poglobiti sodelovanje na področju krepitve javnega reda in spoštovanja človekovih pravic. Sodelovati moramo z oblastmi, opozicijo in civilno družbo, toda tudi z Rusijo, ki ima pomembno navzočnost v regiji. Izogibati se moramo temu, da bi se taki dogodki jemali kot opravičilo za enostranske rešitve glede Transnistrije.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). - (*SV*) Gospa predsednica, so tisti, ki verjamejo, da bi morali imeti resolucijo o Moldaviji, in so tisti, ki menijo, da ne. Tisti, ki te resolucije ne želijo, pogosto navajajo, da je OVSE dejansko sam odobril volitve. Naj povem, da poročilo OVSE ni bilo docela nekritično. Nasprotno, vsebovalo je veliko mero kritike. Toda resolucija ni le o volitvah, ampak tudi o tem, kaj se je zgodilo po volitvah in kaj se dogaja v Moldaviji že nekaj časa.

Človekove pravice je treba spoštovati. Medijem je treba dati svobodo. Slabo ravnanje z miroljubnimi protestniki ne more nikoli biti sprejemljivo. Odobritev te resolucije bi pomenila, da bi ljudem v Moldaviji poslali močan signal in jim pokazali, da niso sami, da vidimo, kaj se dogaja, in da tega ne odobravamo. Zato vas vse pozivam, da to resolucijo podprete.

Victor Boştinaru (PSE). – (RO) Dogodki, ki so se zgodili v Republiki Moldaviji, so bili napovedani že dolgo časa. Ko to govorim, se sklicujem na dejstvo, da so leta 2008 razgovori med EU in Republiko Moldavijo zajemali najmanj tri glavna vprašanja: a) prosti dostop opozicije do javnih množičnih občil, ki ga je Voroninov režim sistematično zavračal in ga institucionaliziral; b) neupoštevanje zahteve Beneške komisije, da se ne spremeni zakon o parlamentarnih volitvah, kar je odločno zavrnil režim v Chişinău in njegovi podporniki; c) vključevanje opozicije v bistvene odločitve državne politike, zlasti glede evropske integracijske politike, še en ukrep, ki je bil odločno zavrnjen.

Dejstvo, da so bile te tri glavne točke spregledane ali sistematično zavrnjene s strani partnerjev v Chişinău, nam dejansko nakazuje na to, da je bila Evropska unija odločno zavrnjena s strani Moldavije, kadar se je šlo za stvari bistvenega pomena za prihodnost te države. Dogodki, ki so se zgodili na dan volitev, so bili predvidljivi konec zgodbe, za katero si nekaj krivde delita Evropska unija in Evropski parlament.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Gospa predsednica, gospe in gospodje, imamo tri vrste težav z Republiko Moldavijo, vse so resne, na podlagi tega lahko oblikujemo tri vrste ukrepov. Prva vrsta zadeva človekove pravice. Imamo na stotine mladih, ki so bili priprti, včasih celo mučeni. Naslednja vrsta zadeva svobodo tiska. Imamo novinarje, ki so bili ustrahovani in nasilno odpeljani z ulic pri belem dnevu. Zadnja vrsta zadeva metodo za izvedbo volitev. Imamo veliko specifičnih podatkov, ki kažejo na prirejanje rezultatov volitev. Glede tega zadnjega bomo morali biti pri odločanju pravični in jasni. Opozicijske stranke trdijo, da je prirejanje spremenilo rezultat od 10 do 15 %. Državljani Republike Moldavije še vedno z velikim upanjem čakajo na naše odločitve in naše odzive. Je njihova edina pot iz tega tragičnega stanja, ki je brez primere v Evropi in so ga morali dati skozi.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Dandanes imate v Chişinău, gospa predsednica, pravico molčati, pravico narediti, kar vam je ukazano, in pravico plačevati davke eliti, ki ni nikomur odgovorna, prav tako se izseliti, prilagoditi in, če je potrebno, sovražiti na ukaz. Nimate pravice do svobodnega izražanja,

združevanja, javne razprave in niti pravice, da sami odločate o svoji identiteti. Komisar, to so pogoji za stabilizacijo Republike Moldavije, toda ne ponujajo razlogov za optimizem.

Na tej poti je v najboljšem primeru edina usoda, ki čaka Moldavijo, takšna, kot jo ima Belorusija. Dolgo pred volitvami je komunistična stranka uspela dobiti in utrditi svoj absolutni nadzor nad kanali množičnih medijev. Ti ukrepi so demokratični proces oropali vsebine in prisilili četrtino prebivalstva v državi, da se je izselila. S takšnim ozadjem se volitve niso mogle odvijati brez sence dvoma. Represija, ki jo je izvajal Chişinău, je sedaj postala sredstvo oblasti za komunikacijo s prebivalstvom.

Zato si od zdaj naprej EU ne more privoščiti, da bi zavzela popustljiv, ambivalentni odnos do režima v Chişinău. Od sedaj naprej bodo naša molčečnost ali te ambivalentne izjave označevale naše soglasje in sokrivdo pri kazanju prezira glede temeljnih svoboščin in demokratičnega pravnega sistema kot tudi pri dejanjih nasilja in represije. Nazadnje je kriza v Chişinău pokazala, da moramo izboljšati metode, ki jih uporabljamo za opazovanje in spremljanje volitev in premisliti o vlogi naših stalnih predstavnikov tam.

Charles Tannock (PPE-DE). – Gospa predsednica, Moldavija ostaja ena izmed najrevnejših držav v Evropi s krhko demokracijo, ki jo vodi predsednik Voronin, ki je tradicionalen "homo sovieticus", ki se še vedno ponosno razglaša za komunista in ima na žalost ambivalentni odnos do EU, tudi v smislu vzhodnega partnerstva.

Toda ostaja popularen, zlasti v ruralnih območjih in med starejšimi generacijami, ki so v teh negotovih gospodarskih časih nostalgične po varnosti ZSSR.

OVSE trojka, ki je vključevala našo delegacijo EP, je praktično potrdila njegovo zmago, zato moramo le sprejeti to dejstvo, čeprav moramo strogo ugovarjati represivnemu zlomu protestnikov opozicije, ki so obtožili vlado monopoliziranja medijev med kampanjo z uporabo zastarelega in nezanesljivega volilnega registra – vključno z mnogimi ljudmi, ki bi naj bili že mrtvi – in odvzemom volilne pravice veliki večini ljudi v tujini, ki niso mogli voliti.

Sedaj se moramo osredotočiti na kršitve človekovih pravic, ki jih je potrebno docela preiskati z misijo Evropske unije, če Moldavija želi nadaljevati s prejemanjem pomoči v okviru svojih EU-atlantskih želja.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, zelo sem hvaležen za to razpravo danes, ker kaže, da zaušnica Evrope s 27 državami članicami in 500 milijoni prebivalcev prav gotovo sega izven meja Evrope. Mnogi državljani v Moldaviji so spoznali, kako pomembna je deljena moč vladanja za razvoj osnovnega demokratičnega razumevanja in boj zanj.

Ne zgodi se običajno, da se ljudje postavijo za demokracijo in da lahko razglasijo svoja prepričanja javno in zato niso zaprti ali podvrženi represiji. Zato verjamem – in tukaj bi rad v celoti podprl komisarja – da bi morali mi v Evropi uporabiti vse, kar nam je trenutno na razpolago v boju za svobodo posameznih državljanov, za svobodo tiska in za dobro stoječo demokracijo.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, položaj v Moldaviji je še vedno krhek in EU mora nadaljevati v svojih okrepljenih prizadevanjih, da se stranke usedejo za pogajalsko mizo. Prav tako mora sodelovati z njimi, da najdejo skupno rešitev, ki bo vsestranska, uravnotežena in realna in ki bo prispevala h krepitvi demokratičnega procesa in demokratičnih institucij v Moldaviji. Povsem se strinjam z Grahamom Watsonom, da se mora gospod Voronin zavezati demokratičnim načelom in da mora obsoditi trpinčenje in nasilje, ki je bilo zakrivljeno nasproti protestnikom. Menim, da bi morali vsi tudi obsoditi aretacije novinarjev in množične kršitve svobode izražanja. V tem pogledu je za nas prav tako pomembno, da popolnoma podpremo delo posebnega predstavnika EU v Moldaviji.

Nobenega dvoma ne bi smelo biti, da sta EU in Svet zelo vznemirjena zaradi kršitve človekovih pravic, ki so se zgodile med krizo v Moldaviji. Nujno pozivamo moldavske oblasti, da se vključijo v transparentni postopek s polnim sodelovanjem zadevnih evropskih in mednarodnih ustanov in raziščejo ter obsodijo kršitve človekovih pravic. Kriza je pokazala potrebo po krepitvi pomoči EU, ki je namenjena nadaljnjim političnim in gospodarskim reformam v Moldaviji, da bi okrepili zavezo Moldavije k demokratičnim standardom in vrednotam in v skladu s podporo EU moldavski suverenosti in ozemeljski celovitosti. EU je pripravljena sodelovati in približati Moldavijo Evropski uniji. Toda osnova za to je demokratična Moldavija, to je Moldavija, kjer se spoštujejo človekove pravice, kjer je svoboda izražanja in kjer temeljne demokratične ustanove delujejo.

Olli Rehn, *član Komisije.* – Gospa predsednica, svoj čas bi rad namenil odgovoru na nekatera vaša vprašanja in pripombe v tej, po mojem mnenju, zelo odgovorni izmenjavi mnenj.

Začel bom s pripombami gospoda Watsona glede viz in človekovih pravic, toda najprej moram komentirati pripombe glede moje kolegice Benite Ferrero-Waldner, ki je odgovorna za naše odnose z Moldavijo. Rekli ste, da je Benita instinktivni optimist. Zagovarjam lahko njo in stališče Komisije najprej s tem, da rečem, da je dejansko stališče Komisije zelo realno in uravnoteženo. Drugič, če želite biti evropski komisar, morate biti profesionalni optimist, zlasti če ste odgovorni za širitev EU in odnose v JV Evropi.

Glede vprašanja vize smo resnično osupli zaradi odločitve Moldavije, da uvede vizo za romunske državljane. To ni sprejemljivo. Preučujemo zakonitost te poteze. To vprašanje bomo obravnavali 30. aprila na predvečer praznika dela, 1. maj, z moldavskimi oblastmi v sklopu skupnega upravljalnega odbora Komisija–Moldavija, ki je bil ustanovljen v okviru sporazuma za lažjo pridobitev vize.

Na splošno pa je glede volitev, posledic in kršitev človekovih pravic Komisija strogo obsodila nasilje, ki je vzplamtelo na ulicah Chişinău 7. aprila, in množično ter pretirano uporabo sile s strani služb kazenskega pregona in s strani zasebne milice in v nadaljevanju. Poročila o množičnih kršitvah človekovih pravic pripornikov kot tudi ugrabitev so zelo resna.

Vidimo, da je dejansko za Moldavijo zelo pomembno, da se izkaže vredno svojih evropskih želja, da se zatrjevanja o kršitvah človekovih pravic popolnoma in nepristransko raziščejo s sodelovanjem vseh političnih sil in, po potrebi, pod mednarodnim nadzorom. Tiste, za katere se sumi, da so storili kazniva dejanja, vključno z zlorabo človekovih pravic, je treba zaslišati in če bodo za ta dejanja obtoženi, jim omogočiti pravico do poštenega sojenja.

Nenazadnje, glede verjetnega vpliva volitev na odnose EU-Moldavija, so te prinesle v ospredje nedokončano naravo notranjih reform Moldavije, zlasti kar zadeva pravno državo in spoštovanje temeljnih svoboščin. Pričakujemo, da se bodo vse zadevne strani v Moldaviji, uradni organi in politična opozicija ter civilna družba, sporazumele in nadaljevale v smeri rešitve sedanje krize, ki bo prinesla več in ne manj demokracije in svobode za moldavsko prebivalstvo.

Zgodovina, kako je nastala Evropska unija, je konkretni dokaz, da lahko dialog, sodelovanje in pravna država obrodijo skladno in trajno mešanico spoštovanja temeljnih svoboščin, politične stabilnosti in gospodarske blaginje.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje o predlogih resolucije bo potekalo med naslednjo sejo.

Pisne izjave (člen 142)

Corina Crețu (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) V času, ko se komunistična oblast v Chişinău še drži na oblasti s prevaro in mučenjem, opisuje premier države, ki je na čelu predsedstva EU, krizo na mejah EU kot "zaskrbljujočo". Niti dokaz o terorju in agresivna drža nasproti državi članici Evropske unije nista sprožila take reakcije kot prevračanje besed zakonite odločitve Romunije, da pohiti s postopkom za pridobitev romunskega državljanstva za tiste, ki so ga izgubili proti svoji volji v tragičnih zgodovinskih okoliščinah, za katere nosi Zahod del odgovornosti.

Ne morem si pomagati, da ne bi omenil hinavščine tistih politikov, ki sedaj širijo preplah o milijonu Moldavcev, ki bo okupiral Zahod, enako kot so do leta 2007 širili ideje o napadu Romunov.

Glede teptanja demokracije in temeljnih svoboščin bomo imeli možnost za izmenjavo mnenj z gospodoma Lukashenkom in Voroninom po začetku vzhodnega partnerstva. Če ta sodelovalni mehanizem ne bo podprl demokratičnih reform v nekdanjih sovjetskih državah, ki so bile povabljene, to pomeni, da se ne bo nikamor premaknil.

Ne morem si kaj, da ne bi prišla do neprijetnega zaključka, da je za nekatere Evropejce Tibet bliže od Moldavije. To se verjetno zgodi, ko cesta v Chişinău vodi skozi Moskvo.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Volitvam, ki so bile 6. aprila 2009 v Republiki Moldaviji, so sledile demonstracije. Na žalost je tisk naletel na težave pri sporočanju informacij glede tega, kako so se dogodki odvijali. Menim, da so svoboda tiska, svoboda izražanja in spoštovanje človekovih pravic ter pravna država načela, ki se jih vsi držimo, jih spodbujamo in zagovarjamo.

Mislim, da je položaj v Republiki Moldaviji izjemno resen. Zlasti verjamem, da mora Evropska unija obravnavati ta položaj resno in diplomatsko. Menim, da so obtožbe, naperjene proti Romuniji, naperjene

tudi proti Evropski uniji. Toda proglasitev romunskega ambasadorja v Chişinau za nezaželeno osebo in nenadna, enostranska uvedba viz s strani Republike Moldavije, je za romunske državljane nesprejemljiva.

Republika Moldavija je evropska država skozi zgodovino in geografijo. Je ena izmed sosed EU in odnosi med EU in Republiko Moldavijo morajo še naprej temeljiti na dobrih sosedskih odnosih. Regija, iz katere prihajam, meji na Republiko Moldavijo in Ukrajino. Vključeni smo v mnogo skupnih razvojnih programov in menim, da morata Romunija in Evropska unija nadaljevati s podporo gospodarskega in družbenega razvoja v Republiki Moldaviji preko partnerstva, ki temelji ne le na dobrem sodelovanju ampak zlasti na vzajemnem spoštovanju.

16. Utrditev stabilnosti in blaginje na Zahodnem Balkanu - Razmere v Bosni in Hercegovini (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je skupna razprava o Zahodnem Balkanu in zlasti o poročilu (A6-0212/2009) gospe Ibrisagic v imenu Odbora za zunanje zadeve o utrditvi stabilnosti in blaginje na Zahodnem Balkanu in izjavi Sveta in Komisije o razmerah v Bosni in Hercegovini [2008/2200(INI)].

Anna Ibrisagic, poročevalka. – (SV) Gospa predsednica, skoraj 15 let je minilo od konca vojne v Bosni in natančno deset let, odkar so bobni napadi NATO sil prisilili srbske sile, da so zapustile Kosovo. Decembra bo tudi 17 let odkar sem sama prišla na Švedsko kot begunka zaradi vojne, ki je požgala mojo nekdanjo domovino in iz Bošnjakov, Hrvatov in Srbov, ki so prej živeli skupaj kot sosedje, naredila grenke sovražnike. Dejstvo, da se niti Bosna niti Kosovo niti nobena druga država Zahodnega Balkana ni vrnila od takrat v vojno, je zasluga EU in Nata. Toda čeprav je orožje utihnilo, pa zapuščina vojne živi naprej v politiki in družbi te regije. Edina možnost, da ljudje v teh državah premagajo preteklost, je v tem, da nadaljujejo po poti k članstvu v EU. Samo korenček in palica, ki tvorita ključno dinamiko pristopnega procesa, lahko prisilita vlade teh držav, da se osredotočijo na opravljanje dela in reform, ki lahko zaenkrat in za vedno utrdijo stabilnost in blaginjo na Zahodnem Balkanu.

V poročilu, ki sem ga napisala na to temo in o katerem bo Evropski parlament glasoval jutri, preučujem razne pobude in projekte, v katere so EU in države članice vključene tako ali drugače, da se poskuša razviti družbe, ki bodo pripravljene zadovoljiti stroge zahteve članstva v EU. Ne nameravam zaiti v podrobnosti poročila, sta pa zlasti dve stvari, ki bi jih rada poudarila.

Prva je, da obstaja temeljna razlika med državami, ki so trenutno vključene v proces širitve, in tistimi, ki so pristopile v letu 2004 in 2007. Države Zahodnega Balkana sta nekaj več kot pred desetletjem razdejala obsežna vojna in etnično čiščenje. Na srečo ni mogoče isto reči za Madžarsko, Estonijo in Romunijo. Toda to pomeni, da EU ne more preprosto kopirati priročnika od prejšnjih širitev in ga uporabiti za Balkan. Primer tega, ki ga omenjam v svojem poročilu, se navezuje na prepoved izročitve osumljenih zločincev, ki jih čaka obtožnica v drugih državah. Take prepovedi trenutno veljajo v vseh balkanskih državah, toda EU zaenkrat ne zahteva njihove odprave. Opravičilo za to je v tem, da za Slovaško in Poljsko na primer podobne zahteve niso veljale. Očitno bi moralo biti, zakaj ta analogija ne velja. Domnevam, da je na Slovaškem zelo malo osumljenih vojnih zločincev, ki se skrivajo pred pravico, toda lahko vam povem, da jih je v Srbiji in Bosni veliko več. Pravičnost je temelj, na katerem se lahko gradi sprava. Nekaznovanje vojnih zločincev je popolnoma nesprejemljivo in zato želim pozvati Komisijo in države članice, da še enkrat spregovorijo o možnosti, da prepričajo države v regiji, da sprejmejo ukrepe za usklajeno odpravo takih prepovedi.

Druga stvar, ki bi jo želela poudariti, je ta, da je pristopni proces, kot sem omenila, zelo strog in zahteven – in tudi mora biti. Če ne bomo postavili strogih zahtev in vztrajali, da se popolnoma izpolnijo, ne bomo dosegli nobenih rezultatov. Ko so zahteve tako stroge in jih je težko izpolniti, je zadnja stvar, ki bi jo morali narediti, da mečemo še več polen pod noge tistim državam, ki želijo postati članice, polen, ki nimajo ničesar skupnega z možnostjo držav, da dosežejo merila za članstvo EU.

Prav tako mislim na tiste, ki trdijo, da je EU že polna in da v bližnji prihodnosti ne more sprejeti več članic. Čeprav bi bilo, kot poudarjam v svojem poročilu, tehnično rečeno, povsem mogoče, da se nadaljuje s sprejemanjem novih držav članic, tudi če Lizbonska pogodba ne bi začela veljati, takšno dejanje zahteva politično voljo in to je moje delo in delo mojih kolegov tukaj v Parlamentu.

Petr Nečas, *predsednik Sveta*. – (*CS*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, hvaležen sem Evropskemu parlamentu za organizacijo tako pomembne razprave, kot je ta to popoldne. Z velikim zanimanjem sem prebral poročilo Anne Ibrisagic o prihodnji stabilizaciji in blaginji na Balkanu in osnutek resolucije o Bosni in Hercegovini, ki jo je sestavila Doris Pack. Svet se strinjam z večino tega, kar je bilo rečeno v poročilu, in delimo večino mnenj in skrbi, ki so bile izražene v povezavi z razmerami v Bosni in Hercegovini.

Svoje uvodne pripombe bi rad osredotočil neposredno na Bosno in Hercegovino, ker je tamkajšnja stabilnost bistvena za prihodnost Zahodnega Balkana kot celote in tudi ker sedanje razmere še dalje povzročajo zaskrbljenost. Svet je dejaven tako v oblikovanju kot izvajanju strategije za podporo varnosti in celovitosti Bosne in Hercegovine in v podpiranju reform, ki so potrebne za zagotavljanje mirne in uspešne prihodnosti. Zato ne morem sprejeti trditve, da Svet ne namenja dovolj pozornosti Bosni in Hercegovini.

Vsi vemo, da še vedno živimo s posledicami tragičnih dogodkov iz devetdesetih let, kot je tudi omenila gospa Ibrisagic. Bosna in Hercegovina, ki je bila desetletja simbol mirnega soobstoja narodov, kultur in religij, je postala območje pogubnega konflikta. Od takrat politika EU dela na stabilnosti in spravi, ki temeljita na obljubi evropske prihodnosti za celotno balkansko regijo. Kljub temu se še vedno pogosto soočamo z nasilno nacionalistično retoriko, ki je namenjena krepitvi nacionalnih razlik v Bosni in Hercegovini in preprečevanju nacionalne sprave. Čas, ki je pretekel, še ni razrešil teh konfliktov, niti ni zacelil ran med tremi narodi, ki sestavljajo Bosno in Hercegovino.

Kljub temu je presenetljivo, da se nacionalistična retorika in mnenja skladajo s skupnim interesom vseh balkanskih skupnosti in njihovimi političnimi predstavniki za evropsko prihodnost Bosne in Hercegovine. Prebivalci Bosne in Hercegovine se preprosto borijo za varnejše življenje in blaginjo. Želijo se premakniti naprej in zanašajo se na svojo državo, da se bo vključila v evropske in druge strukture kot zagotovilo za prihodnjo stabilnost. Čeprav lokalni politični voditelji veliko govorijo o prihodnosti Bosne in Hercegovine v EU, pa je iz njihovih dejanj težko razbrati kakršno koli resno zavezo temu programu. Konflikt med interesom za bolj evropsko usmeritev in nacionalizmom ustvarja realno tveganje, da – medtem ko preostala regija Zahodnega Balkana napreduje – bo Bosna in Hercegovina zaostala, zapletena v lastne notranje konflikte.

Zaskrbljenost glede takega prihodnjega razvoja pomeni, da država ostaja na vrhu našega akcijskega programa in središče neprestane pozornosti. Bosna in Hercegovina je bila in bo predmet intenzivnih pogajanj na vseh ravneh Sveta. Komisija in sekretariat Sveta razvijajo stike s partnerji v državi s prizadevanji, da se napreduje s političnim procesom in pomaga Bosni in Hercegovini, da ostane v koraku z ostalo regijo. Države članice z lastnimi prizadevanji na dvostranski ravni dopolnjujejo evropski program. Prav tako zelo cenimo pozornost, ki jo namenja Bosni in Hercegovini Parlament. Rad bi se zahvalil vsem članom tega parlamenta, ki so podprli vse ukrepe za stabilizacijo in politično zrelost v Bosni in Hercegovini.

EU še naprej spodbuja evropsko prihodnost za celotno regijo, vključno z Bosno in Hercegovino. Toda izpolnjevanje meril za pristop k EU zahteva precejšnja prizadevanja. Pomeni razvoj sporazumnega pristopa in pripravljenost na daljnosežne spremembe. To ni nekaj, kar se bi lahko doseglo čez noč. Zahteva nič manj kot popolno politično, gospodarsko in družbeno preobrazbo.

Bosna in Hercegovina mora izvesti korenite spremembe svojih notranjih struktur in procesa odločanja. Razočarani smo nad pomanjkanjem napredka v okviru bosanskega sveta ministrov in državnega zbora. Precej zaostajajo za vsem, kar je potrebno. Nacionalna telesa je treba nujno okrepiti in izboljšati na operativni ravni tako, da se bodo videli pravi rezultati, vključno z bistvenim napredovanjem v programih, povezanih z EU. To je bistveno, saj se lahko EU ukvarja z Bosno in Hercegovino le kot celoto in ne z njenimi posameznimi deli. Prioritete evropskega partnerstva so prav tako jasne. Unija je zmeraj pripravljena pomagati, toda ne more in tudi ne bo sprejela nalog, ki jih morajo opraviti politiki Bosne in Hercegovine.

Kljub neprestanim nacionalističnim političnim programom spoznavamo, da sta kompromis in dogovor v Bosni in Hercegovini možna. Temu smo že bili priča pri sprejemanju dveh policijskih zakonov, ki sta na primer pripravila temelje za podpis Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma ali rešitev vprašanja Brčkega, ki je zaznamovala dokončanje enega izmed bistvenih ciljev, ki jih je zastavil Svet za uresničevanje miru. Toda celo v teh primerih je bil napredek vedno dosežen in sporazumi so bili podpisani zadnji trenutek in pod znatnim pritiskom mednarodne skupnosti.

Zahteva se veliko zrelejši pristop. Zelo je pomembno, da se lokalni politični voditelji obnašajo odgovorno, pokažejo nekaj iniciative in se zavedajo, komu Bosna in Hercegovina zares pripada in kdo je odgovoren za njeno prihodnost. Prebivalci Bosne in Hercegovine si zaslužijo boljši rezultat iz glasov, ki jih vržejo v glasovalno skrinjico. To je vidik, ki ga lahko vi kot politiki pomagate podpreti bolj, kot kdor koli drug. Tak razvoj bi vodil do bistvenega napredka, kar zadeva prisotnost mednarodne skupnosti v Bosni in Hercegovini. Spremembe so bistvenega pomena. Veliko let je preteklo od podpisa mirovnega sporazuma in Bosna in Hercegovina se mora sedaj postaviti na lastne noge, odpraviti protektoristični način mišljenja in postati verodostojna in polnopravna država. Za dosego tega cilja je Svet za upravljanje miru v imenu mednarodne skupnosti sestavil seznam s petimi cilji in dvema pogojema, ki jih mora Bosna in Hercegovina izpolniti, preden se lahko dosežejo kakršne koli spremembe. To pomeni resnični preizkus zrelosti in ga EU popolnoma podpira.

Seznam 5+2 ni le še en katalog dopolnilnih pogojev. Je pazljivo sestavljen seznam zahtev, ki so temeljne, če se želi Bosna in Hercegovina preobraziti v moderno in polnopravno državo, ki bo omogočila ukinitev prisotnosti urada visokega predstavnika. Vsaka moderna država potrebuje pravilno delujoč pravni sistem, učinkovite davčne organe, razrešitev vseh vprašanj, povezanih s premoženjem vlade, in enak dostop do ustavnega sodišča za vse državljane.

Že velikokrat smo pozdravili lansko novembrsko Prudsko izjavo treh političnih vodij, v kateri so se obvezali, da bodo sodelovali v podpiranju razvoja Bosne in Hercegovine. Podpiramo sporazume, ki so bili doseženi, in pozivamo politične predstavnike, da nadaljujejo s prizadevanji za naslednje srečanje upravljalnega odbora Sveta za uresničevanje miru, ki bo konec junija. Trdno verjamem, da je mogoče nerešena vprašanja glede vladnega premoženja rešiti in ne bi smela postati ovira za rešitev. Toda pobude na politični ravni zahtevajo širšo podporo. Iz tega razloga bi rad pozval družbo v Bosni in Hercegovini kot celoto, da postane del reformnih prizadevanj. Zlasti vloga medijev mora biti bolj konstruktivna.

Poslanstvo EU je jasno. Za politično vodstvo Bosne in Hercegovine je nadvse pomembno, da tesneje sodeluje, da premaga zgodovinske razlike in popelje svojo državo nasproti tesnejšemu vključevanju v Evropo. EU bo v teh prizadevanjih vedno pripravljena pomagati, kar je bistveno ne le za Bosno in Hercegovino samo, pač pa tudi za širšo stabilnost in varnost regije. Vem, da lahko v tem procesu računamo na podporo članov tega parlamenta. Gospe in gospodje, ostajam vam hvaležen za to podporo.

Olli Rehn, *član Komisije.* – Gospa predsednica, vesel sem, da je ta teden Zahodni Balkan spet na programu Evropskega parlamenta. Zadnjih nekaj let se v regiji vrši zmerna stabilizacija, za katero ima zasluge tudi evropska perspektiva s končnim ciljem postati članica EU, ko bo vsaka država izpolnila vse pogoje. Pogajanja s Hrvaško so precej napredovala. Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija je kandidatka, ki z veseljem pričakuje odprtje pogajanj, in vzpostavljeno imamo mrežo stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov. Stabilnost na Kosovu se je ohranjala skozi razvoj, ki se je odvijal lansko leto.

Teh dosežkov ne smemo izpostavljati tveganju z nobeno vrsto samozadovoljnosti ali motenj zaradi drugih – včasih morda nujnejših zadev. Mnogi bodo imeli sredi gospodarske krize vprašanja o širitvi EU in razprave se bodo okrepile, ko se bomo približevali naslednjim volitvam v ta parlament.

To je razumljivo in tudi sam občutim bolečino naših državljanov glede njihove prihodnosti, služb in dobrega počutja. Istočasno pa naj ne bo širitev EU grešni kozel za nekaj, za kar ni odgovorna. Ne smemo je narediti za grešnega kozla za naše domače gospodarske in družbene probleme. Zato je dobro informirana javna razprava bistvena, da smo vsi vpleteni in da napredujemo v tej pomembni regiji.

Slišali so se pozivi k utrditvi Evropske unije. To je ravno to, kar delamo zadnja leta od prenovljenega konsenza o širitvi, ki ga je sprejel Evropski svet in potrdil Evropski parlament decembra 2006. Ključ tega prenovljenega konsenza je v tem, da ne prevzamemo novih obveznosti, ampak se držimo obstoječih in jih spoštujemo. Z drugimi besedami, če bodo države Zahodnega Balkana izpolnile določene pogoje, se lahko premaknejo v smeri EU članstva.

V tem kontekstu pozdravljam poročilo gospe Ibrisagic. Pravilno poudarja temeljni pomen tega, da se Zahodnemu Balkanu ponudi evropska prihodnost. Je glavna gonilna sila zelo potrebnih reform in večje stabilnosti na Zahodnem Balkanu. Deset let po grozovitih dogodkih na Kosovem bi se morali spomniti moči evropske perspektive. Še danes pomaga utrjevati stabilnost in mir v regiji, ki je uspešno naše prednje dvorišče – ne zadnje dvorišče, ampak prednje dvorišče.

Ne moremo si vzeti časa za počitek, ko delamo na miru in stabilnosti na celini. Medtem ko Evropska unija zasleduje svoje lastne institucionalne reforme, moramo vzporedno delovati na pravilno vodenem in postopnem pristopnem procesu na Zahodnem Balkanu, ki krepi tako institucije kot tamkajšnjo civilno družbo.

Pristopna pogajanja s Hrvaško so do nedavnega potekala v redu. Zato je Komisija novembra 2008 predlagala okvirni načrt za končno fazo pristopnih pogajanj do konca leta 2009, pod pogojem, da Hrvaška izpolni pogoje. Dela je še veliko in večino reform mora pospešiti Hrvaška. Na žalost pa so pogajanja trenutno ustavljena zaradi mejnega spora med Hrvaško in Slovenijo. To je dvostransko vprašanje, ki je *de facto* postalo evropski problem.

Od januarja sem s tesnim sodelovanjem s češkim predsedstvom in triom češke, francoske in švedske vlade prevzel pobudo za lažjo rešitev. Cilj je najti rešitev za mejno vprašanje in omogočiti nadaljevanje pristopnih pogajanj EU s Hrvaško. To delo še vedno poteka in potrebovali smo veliko potrpljenja in volje, da smo ohranili zagon in napredek. Včeraj smo se ves dan pogovarjali z zunanjima ministroma Slovenije in Hrvaške

in s tremi državami. Želim verjeti, da smo blizu temu, da najdemo pot naprej in premagamo te ovire, tako da lahko v kratkem nadaljujemo s pristopnimi pogajanji s Hrvaško.

Glede Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije pozdravljam splošno zadovoljivo izvedbo predsedniških in občinskih volitev. Zadnjih nekaj mesecev smo vztrajali na pomenu teh volitev za evropsko prihodnost te države. Država se je odzvala na naše sporočilo pozitivno in tako potrdila svojo pripravljenost, da se premakne naprej v pristopnem procesu. Toda ključnih prioritet za reformo ne smemo pozabiti. Sedaj je čas za pospešitev prizadevanj, da se doseže pragove, ki so bili določeni za odprtje pristopnih pogajanj.

Zahvalil bi se rad Doris Pack za njen predlog in pozdravljam priložnost, da danes z vami razpravljam o Bosni in Hercegovini ob zelo pomembnem trenutku. Lani je Bosna in Hercegovina napredovala na poti k evropski integraciji, zlasti s podpisom SPS in začetkom veljavnosti začasnega sporazuma. V zadnjih mesecih je bil razvoj pozitiven, vključno s Prudskim sporazumom, napredovanjem vprašanja Brčkega in korakom za popis leta 2011. Prav tako izvedba začasnega sporazuma SPS precej napreduje.

Medtem ko moramo vztrajati pri izpolnitvi pogojev "5+2" za zaprtje urada visokega predstavnika, pa sedaj obstaja možnost, da se bi jih lahko izpolnilo v naslednjih mesecih. Najnovejši koraki k vzpostavitvi popisa državnega premoženja so v tem pogledu tudi pozitivni.

Toda kot za tukaj in tudi za ostalo regijo ni prostora za samovšečnost. Splošna reforma je počasna, vključno s ključnimi prioritetami EU, in izzivi ostajajo. Nacionalistična retorika je še vedno močno prisotna in ustvarja nepotrebne politične napetosti. To je potrebno spremeniti, če želi Bosna in Hercegovina nadaljevati z napredkom proti Evropski uniji in se izogniti temu, da ostane za svojimi sosedi.

Srbska vlada ostaja zavezana, da napreduje v skladu z evropskim programom, in pred kratkim je bilo precej pozitivnih razvojev dogodkov v tej smeri. Toda ker država vse bolj čuti negativne posledice svetovne finančne krize, bo bistveno, da se ne spregledajo ključni ukrepi reform. Proces strukturnega prilagajanja se mora nadaljevati in država mora slediti svojim zavezam, zlasti na področju sodstva in pravne države.

Trenutno preučujemo načine, kako omiliti vpliv finančne krize, in tesno sodelujemo z mojim kolegom Joaquínom Almunio. Trenutno na primer preučujemo naš program instrumenta za predpristopno pomoč, za katerega razmišljamo, da bi del nacionalnega paketa za leto 2009 preoblikovali v neposredno proračunsko podporo, tudi s podporo mednarodnih finančnih institucij.

Cenimo trajnostno podporo Parlamenta glede prizadevanj EU na Kosovem, ki ostaja evropska prioriteta in središče regionalne stabilnosti. Evropski svet je večkrat potrdil, da si Kosovo deli evropsko perspektivo z ostalimi državami Zahodnega Balkana. Svet je prosil Komisijo, da uporabi instrumente Skupnosti za spodbujanje gospodarskega in političnega razvoja in da predlaga ukrepe za napredovanje v tej smeri.

To jesen bo Komisija v zvezi s tem predstavila študijo. Preučili bomo, kako lahko Kosovo napreduje kot del širše regije pri vključevanju v Evropsko unijo v okviru stabilizacijskega in pristopnega procesa.

Nazadnje če pogledamo na splošno leto 2009 in regijo Zahodnega Balkana kot celoto, vidimo, da se je zgodil precejšen napredek na področju liberalizacije vizumske ureditve, kar po mojem mnenju dokazuje, da se države ob pravih pobudah odzovejo z učinkovitimi reformami. Področje enotne politike EU je verjetno tisto, ki je navadnim ljudem – navadnim državljanom – Zahodnega Balkana najbolj pomembno. Upamo, da bomo predlog za potovanje brez vizumov predložili do konca češkega predsedovanja za tiste države, ki so na tem področju najbolj napredne in so izpolnile določene pogoje. To bi lahko omogočilo odločitve s strani Sveta, da se do konca leta 2009 omogoči potovanje brez vizumov za najbolj napredne države.

Dragi prijatelji, računam na vašo podporo glede tega bistvenega vprašanja vizumov in širše glede evropske perspektive Zahodnega Balkana.

Bastiaan Belder, pripravljavec mnenja Odbora za mednarodno trgovino. – (NL) Iz mnenja hvalevrednega poročila gospe Ibrisagic izhaja, da Odbor za mednarodno trgovino poudarja pomen otipljivih obetov članstva EU za politični in gospodarski razvoj držav Zahodnega Balkana.

Glede na to, da je možno opaziti monopolistično tržno moč v bistvenih gospodarskih sektorjih v regiji, tako stanje postavlja dvojno oviro, zlasti če gre ta z roko v roki z vezmi političnih strank. Interni razvoj stagnira in evropskih podjetij ni. Prvi primer tega je neoviran vzpon Delta Holdinga v Srbiji s svojim vplivnim direktorjem Miroslavom Miškovićem kot "hobotnico" na čelu. Komisar ga je srečal lani oktobra.

Sprašujem Komisijo, katere protiukrepe ste do sedaj sprejeli proti Beogradu? Maja 2007 je prestreženo poročilo tamkajšnje ameriške ambasade pozvalo k nujni ustavitvi monopola Delta Holdinga v dobro lastnih

srbskih interesov kot tudi v dobro evropskega vključevanja države. Komisar je govoril o motorju razvoja. Moram reči, da je v tem srbskem motorju veliko peska.

Doris Pack, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*DE*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, lansko jesen smo se – po tako imenovanem Prudskem sporazumu med predstavniki treh glavnih strank v Bosni in Hercegovini o skupnih političnih korakih na številnih političnih področjih – odpovedali vsakemu upanju, da bi nekaj res spremenilo politično življenje. Kje smo danes? Večinoma so to bile prazne obljube, ki so pod drobnogledom izpuhtele v zrak. Etnična delitev v Bosni in Hercegovini se je poglobila. Pomanjkanje zaupanja je naraslo. Z ljudmi se manipulira z neodgovornimi politikami, ki temeljijo zgolj na etničnih merilih, namesto da bi se reševale realne težave. Vsi v Bosni in Hercegovini potrebujejo možnost dobrega izobraževanja, vsi potrebujejo dober pravosodni sistem, delovna mesta; na kratko, potrebujejo upanje na boljšo prihodnost.

EU pomaga tej državi že leta z visokimi denarnimi zneski in kadri, toda očitno država potrebuje tudi strukture državne uprave, ki lahko ta denar sprejmejo in ga porabijo. Želel bi omeniti tri pomembne točke.. Vprašanje državne lasti je potrebno rešiti. Ustavne reforme se je treba lotiti na podlagi širokega političnega in družbenega konsenza. Le celotna država Bosna in Hercegovina lahko pristopi k Evropski uniji.

Načrt liberalizacije vizumske ureditve je treba dokončati. Tudi državljani želijo tako kot njihovi politiki prosto potovati. Zato bi politiki morali zagotoviti zeleno luč do konca tega leta. Vsak državljan potrebuje delujoč pravosodni sistem in ne takega, ki odloča v enem primeru tako in v drugem drugače. Razočaranje se širi povsod. Civilna družba mora nujno imeti večjo moč besede na vseh področjih, tako da lahko opomni politike na to, kar je njihovo delo.

Toda težko je priti na dan, ker se politična strankarska mreža razteza po celi državi. Tistih nekaj delovnih mest, ki je na voljo, je odvisnih od dobre volje strank. Visokemu predstavniku želimo vso srečo pri odvezovanju gordijskega vozla pasivnosti politikov, laissez-faire in laissez-aller, tako da se bosta mir in stabilnost končno vrnila in da bo prihodnost ljudi bolj rožnata, kot je sedaj.

PREDSEDSTVO: GOSPOD DOS SANTOS

Podpredsednik

Hannes Swoboda, *v imenu skupine PSE*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi se rad v imenu skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu zahvalil obema poročevalcema. Spet so bila predstavljena dobra poročila, ki bodo imela široko podporo.

Rad bi se navezal na tisto, kar je rekel komisar Rehn, saj se mi zdi, da je bilo to najpomembnejše sporočilo v tej razpravi; namreč da proces integracije, približevanje držav jugovzhodne Evrope, ne bi smel biti prekinjen, ne samo v interesu teh držav, pač pa tudi v našem lastnem interesu. Komisar je dejal, da morate biti v Komisiji realni. Morda bi v tem parlamentu lahko bili malo bolj idealistični, toda na koncu koncev moramo biti tudi mi stvarni. Pot je dolga in težavna in cilj ne bo dosežen čez noč. Zato so pripombe, ki jih slišim od nekaterih, vključno s "pustimo Hrvaški, da se pridruži, in tako bo s tem za nekaj časa konec," napačen znak. Nič od tega, k čemur je pozvala in upravičeno zahtevala gospa Pack, se ne bo zgodilo, če bodo ljudje tam imeli občutek, da ne glede na vse v Evropski uniji niso dobrodošli in se bo njihov pristop tako ali tako zavlekel.

Drugo je, da moramo jasno in glasno povedati, da dvostranske težave, ki nas trenutno težijo, vsaj postopek, proces, bi morale biti rešene na enak način kot dvostranska vprašanja; v prihodnosti jih je treba obravnavati pred pogajanji, tako da ne bodo obremenjevale celotnega pogajalskega postopka.

Tretjič, kar je rekel minister, je tudi zelo pomembno. Ne moremo opraviti dela namesto politikov in ljudi v državi. Ljudje v državi morajo opraviti svoje lastno delo. Kot je dejala Doris Pack, morajo politične sile rešiti svoje lastne težave. To bo nato odprlo pot do Evropske unije in ta pot mora biti odvisna od učinkovitosti teh držav in ne od njihove pripravljenosti. Mi moramo biti pripravljeni.

Johannes Lebech, v imenu skupine ALDE. – (DA) Gospod predsednik, glavni namen resolucije gospe Ibrisagic o Zahodnem Balkanu je povsem jasen. Poudarila je korelacijo med reformami v regiji in verjetnostjo držav, da bodo pristopile k EU. To je dinamika, ki smo jo tako čudovito uporabili med zadnjo veliko širitvijo EU. Resolucija opredeljuje številna praktična področja, kjer bi te države lahko izboljšale svojo učinkovitost, in tudi veliko zloglasnih težav, ki pestijo regijo. Toda zame je danes enako pomembno, da pozovemo tiste države, politike in ljudi, da se morajo držati svojega dela dogovora. Tudi oni morajo zavzeti aktivno vlogo v procesu, saj ni le Evropska unija tista, od katere se pričakuje, da bo izpolnila svoj del obljub. Poleg tega je treba proces vključevanja spodbujati tudi znotraj teh držav. To pomeni, da se morajo bojevati s korupcijo

in kriminalom ter ustvariti trdno civilno družbo ter na znanju temelječa gospodarstva in družbe. To je proces, ki bi ga radi videli, tako da se lahko veselimo dejstva, da bodo vse države Zahodnega Balkana nekega dne postale polnopravne članice Evropske unije, ki bo temelj za zagotavljanje miru, varnosti in sodelovanja – tudi v tistem delu Evrope.

Paul Marie Coûteaux, *v imenu skupine IND/DEM*. – (FR) Gospod predsednik, tega poročila nikakor ne bomo podprli. Kot prvo, stalna sklicevanja na Lizbonsko pogodbo so nesprejemljiva, ker še ta pogodba ni bila ratificirana in brez dvoma nikoli ne bo. Soočiti se morate z naslednjim: pobuda, s katero naj bi uvedli čisto in brezhibno nadnacionalnost in je bila začeta pred osmimi leti s strani velike Giscardove Konvencije, se je izjalovila.

Predvsem ne moremo sprejeti ironičnega tona poročila, katerega že naslov "Utrditev stabilnosti in blaginje na Zahodnem Balkanu" je osupljivo hipokritski. V osupljivem poročilu, ki dejansko z očitnim namenom pripravlja vstop novih držav, namreč Bosne, tako imenovane Makedonije, Albanije in – zakaj ne – tudi Kosova, je napisano, kot da je sedanje stanje na Balkanu stabilno in popolnoma ignorira veliko tekmo, ki jo igrata dve veliki sili, ZDA in Nemčija, ki sta vestno sodelovali v političnem razdoru cele regije.

Da bi dosegle ta razdor, naj vas spomnim, so sile NATA šle tako daleč, da so bombardirale Beograd, glavno mesto evropske države. Prihajajoča deseta obletnica tega zloveščega dogodka bo seveda minila v tišini, toda jaz sem odločen, da se je bom tukaj spomnil.

Kosovo je simbol te pobude političnega razdora. Zlahka je videti korist, ki jo lahko te sile imajo od takega področja brez zakonov, ki je odprto za vse vrste prekupčevanja in ker je v srcu naše celine, je seveda pripravni kraj za postavitev vojaških baz.

Toda Kosovo razkriva pravi obraz politike, ki je namenjena balkanizaciji Evrope. To je Evropa po nemškem vzoru, Evropa regij ali etničnih skupin, ta Evropa z na stotine zastav, ki bo z odstranitvijo držav postopoma odstranila narodno voljo, da bo razorožila ljudi in jih predala oligarhom vseh vrst.

Poročilo o vsem tem molči. V tišini, pod ogrinjalom mrtvaškega prta dobrih namenov, se bo Evropa balkanizirala in nevtralizirala do točke, ko bo izginila iz zgodovine. Toda o tem bo sodila zgodovina. Do tedaj pa vas gospe in gospodje prepuščam vašim opravkom.

Charles Tannock (PPE-DE). - Gospod predsednik, poročilo Ibrisagiceve seveda poudarja, da je stabilnost Zahodnega Balkana naša prva naloga. Po mojem mnenju je pravzaprav EU članstvo lepilo, ki drži skupaj regije v miru in stabilnosti. Še vedno pričakujemo, da bo Hrvaška naslednja država, ki se bo pridružila EU, če Slovenija reši mejno vprašanje, seveda če je ne bo drobna Islandija prehitela.

Toda dejansko so stvari malo bolj zapletene, z Bosno in Hercegovino po Daytonu, ki je še vedno daleč od tega, da bi postala prava nacija, in z Grčijo, ki blokira makedonski napredek zaradi vprašanja imena. Poleg tega še imamo kreditni krč ter nemška in francoska nasprotovanja za nadaljnjo širitev, če ne bo ratificirana Lizbonska pogodba, čeprav je po mojem mnenju to le izgovor za ustavitev širitve.

Odločitev mnogih držav EU in ZDA, da priznajo Kosovo kot neodvisno državo, je prav tako ustvarila nove delitve v regiji, ki je že tako utrpela škodo zaradi delitve v preteklosti. Sedaj že vemo, da se Kosovo ne more pridružiti EU, saj ga nekatere države ne bodo priznale, in zgodba je podobna pri pridruževanju ZN. Za razliko od tega pa sosednje Srbija, Črna gora in Makedonija počasi napredujejo proti članstvu EU. Tako bi lahko Kosovo končalo kot osamljena enklava, prikrajšana za članstvo EU, vendar bi še desetletja prejemalo sredstva davkoplačevalcev EU.

Poskus reševanja tega vprašanja z enostransko mednarodno odredbo je povzročilo več težav kot jih je rešilo, zlasti v sami regiji. Bolj uravnotežen in premišljen pristop bi lahko bil nazadnje omogočil prebivalstvu Kosova, da uživa koristi EU članstva. Potrpljenje je v vseh zadevah vrlina, tudi v zunanji politiki.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Gospe in gospodje, celo v obdobju gospodarske krize EU ne sme pozabiti obljube, ki jo je dala državam Zahodnega Balkana v smislu prihodnje širitve EU. Zato pozdravljam to razpravo in jasno potrditev zaveze za prihodnjo širitev. Evropsko vključevanje je v bistvenem interesu vseh prebivalcev Bosne in Hercegovine, države, ki ji v današnji razpravi posvečamo posebno pozornost. V tem okviru je potrebno povedati, da je bila obljuba glede EU članstva ponujena Bosni in Hercegovini kot eni državi in ne njenim posameznim delom. Iz tega razloga – in to smo tukaj že večkrat ponovili – morajo biti učinkovite reforme, ki so potrebne za vstop v EU, izvedene. Ustavna reforma Bosne in Hercegovine bi morala imeti za rezultat delujočo centralizirano državo z ustreznimi zakonodajnimi, proračunskimi, izvršilnimi in sodnimi oblastmi, ki bi ji omogočale ohranjati delujoč enotni trg, zasledovati politično in družbeno kohezijo ter

braniti državne interese v tujini, vključno, nekega dne, v EU. Rad bi zaključil s tem, da pozovem države Zahodnega Balkana, Svet in Komisijo, da okrepijo prizadevanja za ukinitev vizumske ureditve. Stiki brez vizumov in prosto gibanje oseb bi bili v veliko pomoč državam Zahodnega Balkana pri njihovi poti k članstvu v EU.

Jules Maaten (ALDE). – (*NL*) Obravnaval bom le Bosno in resolucijo gospe Pack, ki bomo jo jutri z veseljem podprli.

Razprava o Bosni vedno vzbuja občutke razočaranja in vesel sem, da je tudi komisar omenil nekaj pozitivnih točk glede razvoja v Bosni. Kljub temu se včasih sprašuješ, ali je kozarec na pol poln ali prazen. Sam se celo včasih sprašujem, ali kozarec sploh obstaja, kadar gre za Bosno.

Gospod Swoboda je pravkar dejal, da je težava z razvojem tam, da prevladuje občutek, da ne glede na spremembe država še vedno ne bo vstopila v Unijo. Toda ko se pogovarjam s tamkajšnjimi ljudmi, pa dobim ravno nasprotni vtis, namreč govorijo "Tudi če nič ne storimo, bomo še vedno vstopili v EU, ker nas tako zelo želijo imeti." O kateri koli napačni predstavi že govorimo, znebiti se moramo obeh.

Če bodo reforme izvedene in če bodo ljudje začeli delati na solidnem pravnem sistemu in boju proti birokraciji, potem bo evropska prihodnost realna, če pa se to ne bo zgodilo, pa ne bo. To sporočilo je treba jasno povedati in zdi se mi, da je gospe Peck z resolucijo to zelo dobro uspelo.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Gospod predsednik, stabilnost in blaginja na Balkanu, to je en cilj – to je glavni cilj – ker za vsem tem se skriva vprašanje miru na našem področju.

Da, pristopni proces je orodje, toda ne bi se smel počasi spremeniti v Penelopin mrtvaški prt, ko ponoči razpletemo, kar smo spletli čez dan.

Naravni poziv Balkana je, da se pridruži Evropski uniji. To je jasna politična volja; to je luč, ki, zlasti za ljudi, pomeni znamenje.

Ne govorim o širitvi, kar je potrebno, je predvsem to, da se spodbudi vključevanje držav in regij Balkana. Da, pokazati moramo, da smo zahtevni, da zahtevamo demokracijo in pravico, toda da uporabljamo te zahteve neprestano za zavračanje vključevanja, je po mojem mnenju osnovna politična napaka. Kot dokaz navajam ta vprašanja med drugim kot dvostranske konflikte. Strinjati se moramo – in to izhaja iz poročila – o procesu za reševanje dvostranskih vprašanj, toda brez blokiranja pristopnega procesa. To je en način za izgradnjo in spremembo naše Evropske unije, razširjene, ki bo vključevala vse balkanske države.

Angelika Beer (Verts/ALE). - (*DE*) Gospod predsednik, rada bi se zahvalila komisarju Rehnu, da nam je podal pregled nad Zahodnim Balkanom danes.

Pravkar sem se vrnila iz Makedonije in Kosova in rada bi izpostavila tri točke. Prva je razdvojenost Evropske unije. Če vztraja pri skupni zunanji in varnostni politiki, ne bomo imeli nobene stabilnosti in ne bomo premagali etničnih cepitev na Balkanu.

Drugič, strategija nemških konzervativcev v CDU je zadela Balkan kot bomba, saj jemlje evropski perspektivi verodostojnost in če se bo kampanja za evropske volitve tako nadaljevala s takim tonom, bodo na Balkanu spet konflikti.

Tretjič, in zaradi tega moramo ukrepati sedaj, ne le da ohranimo perspektivo, ampak da jo tudi naredimo uresničljivo: Grčija mora dvigniti blokado Makedonije glede članstva v NATU in združiti se moramo v priznanju neodvisnosti Kosova, sicer bo naša misija EULEX trpela.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (*NL*) Bosna in Hercegovina je dejansko Jugoslavija v malem, zveza, v kateri morajo razna ljudstva izbirati med tem, da živijo v sožitju ali se bojujejo zaradi notranjih konfliktov za ozemlje.

Odkar je Jugoslavija razpadla leta 1992, so bili poskusi, da se Bosno in Hercegovino združi v enotno državo, toda brez smisla. Menim, da to v bližnji ali daljni prihodnosti ne bo mogoče. Sporazum med tremi narodi in njihovimi političnimi vodji glede učinkovite vlade je mogoč le, če se nihče več ne počuti ogrožen s strani drugih ali zunanjega sveta. Šele ko se bodo visoki predstavnik EU in tuji vojaki umaknili iz te države, bo kompromis mogoč. Do takrat bo stagnacija trajala.

Zato ne bom glasoval za predlagano resolucijo o tej državi, ki lahko vodi le do nadaljevanja protektorata in s tem stagnacije. Upoštevati moramo, da so v Bosni in Hercegovini naseljeni trije narodi, od katerih nobeden

ne tvori večine, nekateri od njih se počutijo povezane s Srbijo, drugi s Hrvaško in tretji, ki poudarjajo le bosansko identiteto. To moramo upoštevati.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (*BG*) Gospod predsednik, veseli me, da lahko sodelujem v razpravi o tem dokumentu, ki poudarja, da je najboljša osnova za prihodnost vseh držav v regiji njihova polna integracija kot države članice Evropske unije.

Balkan je bil in vedno bo evropska regija. Spodbujanje sodelovanja na regionalni ravni bi moralo prav tako biti ena izmed temeljnih politik Evropske unije. Tukaj se želim osredotočiti na potrebo po podpori medparlamentarnega dialoga na regionalni ravni kot pomembnega elementa v procesu evropskega vključevanja.

Države članice EU v regiji lahko v tem procesu igrajo pomembno vlogo. Podpora dejavnostim Regionalnega centra za sodelovanje je zlasti pomembna, saj center uspešno nadaljuje in vzdržuje politike in načela Pakta za stabilnost, ki spreminja regijo Zahodnega Balkana v področje varnosti in stabilnosti.

Podpiram ukinitev vizumske ureditve kot pomemben korak za integracijo Zahodnega Balkana.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi se vam zahvalil za zelo koristno razpravo. Prav tako sem vesel, da so države članice EU na splošno podprle zamisel o liberalizaciji vizumske ureditve za države Zahodnega Balkana. Rad bi izrazil moje popolno strinjanje z izjavo gospoda Roučeka, ki je v tem pogledu izrazil glasen poziv, saj je krepitev osebnih stikov med državljani Zahodnega Balkana in državljani EU prav gotovo pozitivni korak, ki bo pomagal preseči občutek osame, ki ga občutijo nekatere teh držav in ki bo pomagal ustvariti Evropo brez preprek. Prav tako trdno verjamem, da gospodarska kriza, v kateri smo se danes znašli, ne sme postati izgovor, za upočasnitev širitvenega procesa, kot so dejali govorci kot na primer gospod Rouček. Ravno nasprotno, zlasti je pomembno za stabilnost regije, da proces ne izgubi zagona.

Prav tako sem vesel, da je bil dosežen napredek v pogajanjih s prošnjo Črne gore, da pristopi k EU, ki jo je Svet pravkar predal Komisiji v sestavo. Predsedstvo meni, da je ta korak zelo pomemben znak za celotno regijo. Prav tako menimo, da je pomembna odprava blokade glede pristopnih pogovorov s Hrvaško. Menimo, da za širitveni program ne pomaga, če je obremenjen z dvostranskimi vprašanji. Napredek glede evropskega vključevanja s srbijo še je naprej izziv in je pogojeno s polnim sodelovanjem z zadevnim mednarodnim sodiščem, vključno s prijetjem in predajo preostalih obtožencev. Predsedstvo se trudi, da bi se začel s strani EU uporabljati začasni sporazum o trgovini in trgovinskih zadevah, prav tako si prizadeva za začetek ratifikacijskega procesa Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, ki je bil podpisan lani. Pomen stabilizacijskega in pristopnega procesa za reforme v Srbiji in za podporo večinoma proevropske vlade je nedvomen. Predsedniške in lokalne volitve v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji so izpolnile večino mednarodnih standardov in splošno priznanih pogojev za svobodno in demokratično izvajanje volitev. Toda jasno je, da bo brez rešitve dvostranskega spora glede imena države napredek po poti do statusa kandidatke minimalen.

Kar zadeva Bosno in Hercegovino, se država mora premakniti naprej. Odvisnost od mednarodne skupnosti ni v pomoč, ampak bolj razjeda načelo odgovornosti in jemlje odgovornost lokalnim politikom, kot je gospod Swoboda pravilno ugotovil. Izkoristil bi priložnost in pozval politične voditelje Bosne in Hercegovine, da aktivno združijo sile s ciljem voditi državo k boljši prihodnosti. Protiproduktivno je vračati se k politiki, ki temelji na etničnih načelih, kot je lepo povedala Doris Pack. Načrtovan prehod od urada visokega predstavnika do okrepljenega urada posebnega predstavnika EU pomeni, da se ne bosta ne mednarodna skupnost ne EU umaknili iz Bosne in Hercegovine. Nasprotno, EU je tam, da pomaga, in se popolnoma zaveda dejstva, da Bosna in Hercegovina ni le še ena kandidatka, ampak zelo poseben primer z zelo občutljivimi težavami in vprašanji. EU kot del svoje strategije načrtuje urad in policijo za mir in bo v Bosni in Hercegovini pripravljena prevzeti vse usklajevalne dejavnosti od mednarodne skupnosti. Toda to bomo storili šele, ko bo Bosna in Hercegovina sama pokazala, da je pripravljena na tako pomembno kvalitativno spremembo. Prvi velik korak k Evropi je bil narejen s podpisom Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, toda to je bil šele začetek. Pripravljeni smo nadaljevati z zagotavljanjem pomoči v tem neizogibno dolgem procesu.

2009 je pomembno leto in lahko bi bilo odločilno za Bosno in Hercegovino. Najprej, prehod iz urada visokega predstavnika na urad posebnega predstavnika EU se bo zgodil kmalu. Predstavlja pomemben korak stran od odvisnosti Bosne in Hercegovine. Drugič, obdobje po naslednjih splošnih volitvah leta 2010 bi bilo treba polno izkoristiti za spodbujanje bistvenega programa reform, vključno z ustavno reformo, kot je pravilno izpostavila gospa Peck. Tretjič, celotna regija napreduje. Bosni in Hercegovini se preprosto ne sme dovoliti, da zaostane. Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi zaključim z nečim, kar vsi želimo. Želimo, da

Bosna in Hercegovina doseže napredek. Cenimo podporo, ki jo prejemamo od spoštovanih članov Evropskega parlamenta za doseganje tega cilja.

Olli Rehn, *Komisija.* – (FI) Gospod predsednik, gospe in gospodje, vsem bi se rad zahvalil za to odgovorno razpravo in njihovo podporo evropske perspektive Zahodnega Balkana. Delim si zaskrbljenost, ki so jo v tej razpravi izrazili člani kot gospa Peck, gospod Swoboda in gospod Maaten glede političnega razvoja Bosne in Hercegovine.

Včasih se zdi, da ima Bosna in Hercegovina neusahljivo sposobnost ustvarjati in dejansko obnavljati politične napetosti, čeprav zdrava pamet narekuje, da bi morali pričakovati izboljšan razvoj, da se premaknemo v drugo smer, in politično spravo, da najdemo prostor v politični prihodnosti Bosne in Hercegovine.

Strinjam se z gospodom Maatenom, da si vse države Zahodnega Balkana delijo stališče, da se bodo nekega dne lahko pridružile Evropski uniji, če izpolnijo pogoje EU članstva, kot temeljijo na köbenhavnskih merilih. To je tudi res za Bosno in Hercegovino; v primeru pogojev, ki veljajo za njih, ne bo nobenih bližnjic ali oprostitev, in če kdo predvideva, da bodo, se moti. Zelo je pomembno, da ta pravilen način razmišljanja zavzame trdno oporo v lastnih političnih razpravah Bosne in Hercegovine, tako da lahko njeni državljani sami pridejo do zaključkov, kakšno vrsto politike lahko pričakujejo od demokratično izvoljenih politikov.

Prihodnost Bosne in Hercegovine vidim kot sledi, in moje stališče sloni na sodelovanju s Javierjem Solano, s katerim smo sestavili več sporočil o prihodnosti države in vlogi Evropske unije tam. Najprej je naš cilj nadaljevati od dejtonskega obdobja do bruseljskega obdobja, to je od obdobja visokega predstavnika mednarodne skupnosti do okrepljene prisotnosti Evropske unije v Bosni in Hercegovini. To verjetno pomeni tudi sistem več funkcij v primeru posebnega predstavnika EU in vodje predstavništva Evropske komisije, tako da lahko izkoristimo politične in gospodarske vire Evropske unije na najboljši možni način.

Očitno protektorat ne more zaprositi za članstvo v EU in iz tega razloga je ta prehod pomembna sestavina, bistveni element v tesnejših odnosih z Evropsko unijo in tudi zaradi tega je v interesu politikov v državi in njenih državljanov, da se pogoji tega procesa sprememb izpolnijo.

To vprašanje ima tudi politični pomen, ker je preveč lahko kriviti mednarodno skupnost za težave Bosne in Hercegovine, če se ljudje nočejo pogledati v ogledalo. Prelahko je kriviti visokega predstavnika, ko bi se morali pogajati in poskusiti doseči dogovor s svojimi kolegi v državi. Upam, da se bo v tem pogledu politična kultura Bosne in Hercegovine izboljšala in dozorela ter da bodo tudi državni mediji prevzeli odgovornost za to, da negativen in nacionalistični jezik ne dobi še več prostora, kot to velja sedaj.

Drugič, država mora reformirati svojo ustavo, da bi lahko zgradila vladni sistem, ki se bi lahko obdržal. Trenutno je sistem vladanja v Bosni in Hercegovini predrag, premalo učinkovit in preprosto neskladen s članstvom v Evropski uniji. V skladu s tem je potrebno ustavo reformirati – z evolucijo in ne revolucijo – in vesel sem, da so nekateri znaki, da vodstveni politiki razpravljajo o zadevah na ta način.

Tretjič in zadnjič, odprava vizumov je bistvena za prihodnost Bosne in Hercegovine v Evropi in prepričan sem, da bo tako opremljena država lahko vstopila v evropske tokove, kar bo zagotovo v interesu države same, njenih državljanov in tudi Evropske unije.

Anna Ibrisagic, *poročevalka.* – (*SV*) Gospod predsednik, rada bi se zahvalila gospodu Nečasu za njegovo prizadevnost v tej razpravi ta večer. Rada bi se tudi zahvalila gospodu Rehnu za posredovanje pri dvostranskih sporih, ki so postali *de facto* evropske težave, in ker je poudaril, kako pomembno je, da ne žrtvujemo širitve zaradi finančne krize.

Dvostranski spori trenutno zaustavljajo možnosti Hrvaške in Makedonije, da bi nadaljevali po poti do članstva v EU, ko bosta izvedli potrebne reforme. Z mojim poročilom bo Evropski parlament dodal svoj glas k zboru tistih, ki vztrajajo, da morajo dvostranski spori ostati ravno to – dvostranski – in da jih ne smemo mešati s pristopnim procesom.

Najprej bi rada dejala, da verjamem, da je širitev na Zahodnem Balkanu preveč pomembna za mir, svobodo in blaginjo na naši celini, da bi jo lahko ogrozili..

To je sporočilo, ki bi ga rada poslala 500 milijonom Evropejcev, ki bodo kmalu izbrali nov parlament, vladam držav članic, Komisiji ter ljudem in politikom Zahodnega Balkana. To je sporočilo, ki je še zlasti pomembno, da se pošlje v času, ko gospodarska kriza grozi, da bo vodila k temu, da bo vedno več ljudi in politikov v Evropi želelo zapreti vrata za seboj in ne bo dovolilo drugim, da bi na naši celini živeli, delali in trgovali, kjer želijo. Zato prav tako upam, da bo to sporočilo, katerega si bodo odnesli moji kolegi iz tega parlamenta s

seboj v bližajočo se volilno kampanjo. Če je Evropa postala neprijaznejša in zagledana vase, potem je prednostna naloga nas, ki smo v tej dvorani, da jo spet naredimo prijazno in odprto.

Predsednik. – Prejel sem en predlog za resolucijo⁽²⁾, ki je sestavljena v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v petek, 24. aprila 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Alexandru Nazare (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Regija Zahodnega Balkana je posebni primer med državami, s katerimi si je Evropska unija blizu. To je regija, ki se sooča s številnimi izzivi, kjer je potrebno izpeljati še veliko faz, preden bo integracijski proces zaključen. Toda to je regija, katere pričakovanja za pridružitev EU so jasna in nedvoumna.

Oba moja kolega in sam smo želeli zagotoviti, da ta resolucija potrdi to dejstvo v bistvu in v podrobnostih interakcije EU z državami na tem območju. v bistvu in v podrobnostih interakcije EU z državami na tem območju. Kot sem poudaril v spremembah smo zaskrbljeni zaradi številnih vprašanj: vizumska ureditev, proces obveščanja državljanov o EU, gospodarsko sodelovanje z državami Zahodnega Balkana, pravice manjšin, študijski programi v EU za mlade iz te regije, krepitev medparlamentarnega dialoga preden se te države pridružijo EU.

Verjamemo, da se lahko proces evropskega združevanja nadaljuje na državljanski ravni, če je bil upočasnjen na institucionalni ravni. Prav tako verjamem, če gledam iz tega stališča, da se lahko naša skrb za stabilnost regije nadaljuje na druge praktične načine in ne le z retoriko ali z zgodovinskega stališča.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), v pisni obliki. – (HU) Politika širitve evropske unije je najboljši instrument, ki je na razpolago za ohranjanje stabilnosti in miru v regiji Zahodnega Balkana. Upamo, da bomo lahko leta 2011 med madžarskim predsedovanjem pozdravili Hrvaško, toda to je odvisno od tega, ali se bo končno Hrvaška sporazumela s Slovenijo o pričetku dvostranskih pogajanj z mednarodno mediacijo glede meje v Piranskem zalivu. Namen pogovorov o Piranskem zalivu je razrešiti trenutni mejni spor med dvema državama, brez česar Hrvaška prav gotovo ne bo mogla postati članica Skupnosti. Drug pogoj je, da Hrvaška polno sodeluje z Mednarodnim kazenskim sodiščem v Haagu pri iskanju in izročanju vojnih zločincev.

17. Neširjenje jedrskega orožja in prihodnost Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT) (razprava)

Predsednik. - Naslednja točka je poročilo (A6-0502/2009) gospe Beer v imenu Odbora za zunanje zadeve, ki vsebuje:

predlog priporočila Evropskega parlamenta Svetu o neširjenju jedrskega orožja in prihodnost Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT) [2008/2324(INI)].

Angelika Beer, *poročevalka*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, obstoj na tisoče jedrskega orožja je najbolj nevarna zapuščina hladne vojne. To niso moje besede; vzete so iz nedavnega govora predsednika Obame v Pragi o največji grožnji, s katero se soočamo. Nobeno drugo vprašanje v 21. stoletju ni bolj bistveno od varnosti.

Podobne besede smo slišali v zadnjih letih, na primer od ameriških strategov Kissingera in Sama Nunna, ki sta določila posebno pot do sveta brez jedrskega orožja. Najvišji evropski politiki so se temu pridružili in celo generalni sekretar ZN je sestavil načrt za razorožitev v petih točkah. Nikoli ni bila boljša priložnost od te, da se končno začnemo pogovarjati o jedrski razorožitvi.

Ne pozabimo, da smo v zadnjih letih samo nazadovali. Pogajanja na konferenci za pregled pogodbe o neširjenju jedrskega orožja leta 2010 so bila polom. To se prihodnje leto ne sme ponoviti. Mi, Evropejci, moramo sedaj pokazati, da glede razorožitve resno mislimo. Če EU napreduje, lahko postavi standard, in ravno zato ne morem razumeti, zakaj večina v tem parlamentu ne želi podpreti teh ambicioznih ciljev za zmanjšanje orožja množičnega uničevanja.

⁽²⁾ glej zapisnik

Obilica sprememb, ki jih je predlagala konzervativna skupina Odbora za zunanje zadeve, je obrnila moje poročilo in njegove cilje o razorožitvi ter oblikovanje priporočila Svetu na glavo in ga spremenila v medlo besedilo. Kot parlament smo odgovorni, da zavzamemo stališče in ga ne preložimo na kasnejši datum ali na druge parlamente.

Lobiramo za podporo Konvencije o jedrskem orožju in Protokola Hiroshima-Nagasaki, ker je razorožitev možna. Ni neka neumna, oddaljena iluzija. To nam lahko uspe, če nekaj storimo za reševanje vprašanja. Dokumenti, ki jih želimo, niso v navzkrižju z NPT; z njimi zamašimo luknje v NPT in jo s tem okrepimo. Potrebujemo jasno politično izjavo in to je moj poziv vsem skupinam za jutrišnjo glasovanje: naj danes razmislijo, katera je prava pot naprej.

Vem, da NPT vključuje tudi civilne elemente, toda danes ne govorimo o obnovi civilne uporabe jedrske energije, ampak o jedrski razorožitvi. Kot predsednica delegacije za odnose z Iranom in predstavnica za zunanjo politiko bi rada tudi dejala, da vsakdo, ki se ni naučil iz krize zadnjih let v Iranu – ki nas je velikokrat spravila v nevarnost vojaškega stopnjevanja – da civilne uporabe jedrske energije ni mogoče ločiti od vojaške zlorabe in širjenja orožja, ni razumel celotne zunanje politike zadnjih let, nevarnosti in našega izziva jedrske razorožitve.

Vsi vemo, da našega cilja ni mogoče doseči čez noč, ampak moramo nekje začeti. Ne moremo porabiti desetletij za to, da zahtevamo jedrsko razorožitev od Američanov – popolnoma soglasni – in sedaj, ko je predsednik Obama dejal, da je pripravljen tako narediti, konzervativna večina tega parlamenta zavrača, da bi šli po tej poti. Zato bi vas rada še enkrat zelo iskreno pozvala, kot je dal navodila Odbor za zunanje zadeve, da ne zamešamo vprašanja civilne uporabe jedrske energije z oživitvijo potenciala za jedrsko razorožitev. Vsakdo, ki se bo obrnil proč od te priložnosti za jedrsko razorožitev, ne bo mogel reči, kdaj se bo pokazala naslednja. Prosila bi vse, ki bodo jutri glasovali proti predlaganim spremembam PSE in našim spremembam, da pove svojim volilcem v volilni kampanji, zakaj meni, da je jedrsko orožje dobra stvar.

Petr Nečas, *predsednik Sveta*. – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, vesel sem, da lahko danes sodelujem v tej razpravi. Zlasti bi se rad zahvalil Evropskemu parlamentu za interes, ki ga je pokazal glede tega vprašanja, in Angeliki Beer za njeno delo poročevalke pri sestavi tega zanimivega poročila. Svet bo prav gotovo pazljivo preučil priporočila v poročilu.

Kot poročilo jasno navaja, je glede neširjenja jedrskega orožja pomembno doseči nadaljnji napredek. Ena glavnih prednostih nalog je zavarovati pozitivni in konkretni rezultat konference za pregled pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, ki bo prihodnje leto. Bližajoče se majsko srečanje pripravljalnega odbora za pogodbo o neširjenju jedrskega orožja je pomemben pripravljalni korak za to konferenco. EU bo še naprej pozitivno prispevala k postopku pregleda v skladu z njeno strategijo neširjenja orožja množičnega uničevanja in v skladu z zadnjo deklaracijo o krepitvi mednarodne varnosti, ki jo je sprejel Svet decembra 2008.

Zanima nas uravnotežen pregled, ki bo ohranil splošno ravnovesje, ki je temelj ureditve neširjenja jedrskega orožja in ki daje enak pomen vsem trem stebrom Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, to je neširjenje, razorožitev in izkoriščanje v mirne namene. Verjamemo, da lahko konferenca o pregledu pogodbe uspe le z uravnoteženim pristopom.

EU se zaveda novih priložnosti za Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja, zlasti v povezavi z obnovitvijo dialoga med Rusijo in ZDA in obnovljeno zavezo za izvajanje Pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov, ter za pričetek mednarodnih razgovorov o verodostojni pogodbi, ki bo omejevala proizvodnjo cepljivih snovi za jedrsko orožje. EU z interesom spremlja javno razpravo o tem, kako doseči cilje, ki so zastavljeni v Pogodbi o neširjenju jedrskega orožja.

Eden izmed razlogov za pomen postopka o pregledu je dejstvo, da se ureditev NPT sooča z resnimi težavami. Te težave večinoma prihajajo iz Severne Koreje, Irana in Sirije. Z njimi moramo opraviti in jih rešiti s krepitvijo mehanizma za nadziranje spoštovanja predpisov. Kot vsi vemo, je EU na tem področju dejavna in skupaj s svojimi partnerji nadaljuje v igranju vodilne vloge, zlasti v prizadevanjih, da se najde diplomatska rešitev za jedrsko vprašanje Irana.

Kot navaja poročilo, se moramo poleg vprašanja neširjenja orožja osredotočiti tudi na vprašanje jedrske razorožitve. Odločeni smo, da bomo na tem pomembnem področju igrali pomembno vlogo. EU je popolnoma odločna glede spodbujanja jedrske razorožitve in s tem doseganja ciljev iz člena 6 NPT. Ta tematika je zlasti pomembna za EU, katere dve državi članici imata jedrsko orožje. Pozivamo mednarodno skupnost, da se nam pridruži pri spodbujanju konkretnih, realnih pobud za razorožitev, ki jih je EU predložila generalni skupščini ZN leta 2008.

Istočasno moramo obravnavati vprašanje jedrske energije. Pomembno je, da se razvoj jedrske energije za mirovne namene nadaljuje pod pogoji najvišje stopnje varnosti in neširjenja orožja. EU je pripravljena okrepiti mednarodno sodelovanje na tem področju tako v smislu naslednje konference o pregledu NPT in tudi na ostalih forumih. Večstranski pristopi do dobave jedrskega goriva lahko ponudijo zanesljivo alternativo razvoju posameznih nacionalnih programov na področju občutljive jedrske tehnologije. Vzpostaviti moramo bolj privlačne vsestranske mehanizme za dobavo jedrskega goriva, zlasti za države v razvoju, ker vse večje število teh držav razmišlja o uvedbi programov za jedrsko energijo.

Poročilo pravilno poudarja pomen ratifikacije Pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov. EU daje poseben pomen napredku ratifikacije in si bo prizadevala za napredek, da se doseže ta cilj. Predsedstvo je opravilo obiske na visoki ravni v devet držav, katerih ratifikacija ostaja bistvena za to, da pogodba začne veljati. Delamo na tem, da se septembra 2009 izvede uspešna konferenca v skladu s členom 14 pogodbe v New Yorku z namenom, da se podpre začetek veljave pogodbe. EU pomembno prispeva k razvoju sistema nadzora pogodbe in s tem krepi verodostojnost prihodnjega verifikacijskega sistema pogodbe. Prav tako verjamemo, da bi bilo zelo koristno, da bi začeli razgovore o verodostojni Pogodbi o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi.

Pozitivni pristop, ki so ga pred kratkim sprejele ZDA do Pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov in Pogodbe o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi in na področju jedrske razorožitve, je zelo spodbuden. Resnično verjamemo, da bo ta pristop v bližnji prihodnosti vodil do gotovih, zelo oprijemljivih ukrepov. Na splošno rečeno lahko ta nova priložnost igra pomembno vlogo pri usmerjanju postopka pregleda NPT v pravo smer.

Olli Rehn, *član Komisije*. – Gospod predsednik, širjenje orožja za množično uničevanje je v zadnjih letih nastopilo kot resen izziv in mednarodna skupnost mora biti pripravljena, da se sooči s temi izzivi z obsojanjem in da jih odločno reši.

Po našem mnenju je bil dosežen napredek ameriške administracije glede pogajanj o Pogodbi o neširjenju (NPT) in pozitiven razvoj o kontroli orožja med Rusijo in Združenimi državami bi moral narediti prostor novemu zagonu o jedrskih vprašanjih.

Za Evropsko unijo temelji NPT na treh stebrih, ki se med seboj vzajemno podpirajo: neširjenje, razorožitev in mirna uporaba za jedrsko energijo. Poročilo gospe Beer o neširjenju jedrskega orožja mi daje priložnost, da opišem odgovornosti in dejavnosti Skupnosti v okviru teh treh stebrov.

V skladu s Pogodbo Euratom je Komisija odgovorna za preverjanje, da se cepljive jedrske snovi, kot so plutonij, uran in torij, uporabljajo za svojo namenjeno uporabo, kot so jo prijavili uporabniki v Skupnosti, ali za jedrsko industrijo ali ostalo, kot so npr. raziskovalni centri ali zdravstvene ustanove.

Komisija trenutno pripravlja akcijski načrt, kako najbolje reševati kemične, biološke, radiološke in jedrske teroristične grožnje. Ta politika bo postavljena v ospredje v sredini tega leta, s priporočili o nadaljnji krepitvi kulture varnosti med 27 državami članicami. Poleg tega je sistem EU za kontrolo izvoza še ena ključna sestavina naše preventivne politike orožja za množično uničevanje.

Ukrep Komisije za neširjenje orožja in razorožitev se ne ustavi na mejah Unije. Z novim instrumentom za stabilnost in instrumentom za jedrsko varnost – ki skupaj zajemata skoraj 1 milijardo evrov finančne perspektive – ima Komisija v prihajajočih letih priložnost, da pospeši svoj svetovni prispevek k neširjenju orožja s spodbujanjem varnosti po vsem svetu.

Namen instrumentov Skupnosti je razviti popolne programe za zmanjšanje groženj, ki bodo ponujali tretjim državam polni obseg možnega sodelovanja pri kontroli izvoza, spremljanju meja, pomorskem nadzoru, preusmerjanju znanstvenikov, bioznanosti in jedrski varnosti. Smisel usklajenih programov je popolnoma v skladu s cilji globalnega partnerstva G8, ki so bili določeni leta 2002, kjer je Komisija namenila 1 milijardo evrov za desetletno obdobje 2002–2013.

Nazadnje bi bilo treba spodbujati iniciative za izgradnjo novega modela civilnega jedrskega sodelovanja, tako da lahko države dobijo dostop do jedrske energije brez povečanja tveganj širjenja orožja. Mednarodna banka jedrskega goriva IAEA, kateri namerava Komisija nameniti 20 milijonov evrov, je korak v pravo smer, pod pogojem, da lahko razložimo utemeljitev, ki podpira program.

Za zaključek, Komisija si trdno prizadeva za podporo vseh treh stebrov Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja in res sta tako čas kot mednarodna klima zreli za spremembe na način, kot obravnavamo jedrska

vprašanja. Komisija je pripravljena za delo z ostalimi in da izrabi velike priložnosti, ki so pred nami, ter da poskuša ustvariti varnejši svet tudi v tem pogledu.

Josef Zieleniec, v imenu skupine PPE-DE.—(CS) Ime ameriškega predsednika Obame bo danes vsem na jeziku, zlasti v povezavi z njegovim govorom v Pragi 5. aprila. Toda naš cilj ni oceniti pristop nove ameriške administracije, pač pa dati priporočila Svetu, ki sestavlja stališče EU o prihodnosti ureditve neširjenja jedrskega orožja. Naš parlament bodo v tej razpravi jemali resno le, če bo spodbujal rešitev, ki bo jasna, toda v vseh pogledih realna. Recept naše politične skupine je torej raje uporabiti vse razpoložljive mednarodne instrumente kot pa ustvarjati nove. To vključuje krepitev vseh treh tesno povezanih stebrov Pogodbe o neširjenju orožja, z drugimi besedami jedrsko razorožitev, neširjenje jedrskega orožja in mirno sodelovanje na področju jedrske tehnologije. Zato je pomembno podpreti realne pobude za razorožitev, ki vključujejo jasne postopke za spremljanje in preverjanje v smislu uničenja obstoječega orožja in njihovih proizvodnih obratov. Glede krepitve stebra za sodelovanje pri mirni uporabi jedrske tehnologije prav tako z vsem srcem podpiramo internacionalizacijo cikla bogatitve urana, zlasti z merili Mednarodne banke jedrskega goriva.

Veseli me, da rezultat glasovanja v odboru jasno odraža naše stališče. Prepričan sem, da po govoru predsednika Obame ne bo nič spremenjeno, kar zadeva rezultate odbora. Ameriški predsednik je potrdil, da bo pot pred nami dolga, zahtevala bo več realizma kot naivnosti in da nič ni bolj pomembno kot konkretni, izvedljivi koraki. Toda v pogovorih z novo ameriško administracijo se soočamo s pomembno in hkrati težko nalogo. Vztrajati moramo, da o teh vprašanjih ne odločajo le največje jedrske sile, mimo EU. To je velik izziv za evropsko diplomacijo.

Ana Maria Gomes, *v imenu skupine PSE.* – Gospod predsednik, rada bi čestitala gospe Beer za odlično poročilo ob pravem času. To je leto razprav o jedrskih vprašanjih. ZDA pripravljajo svoj pregled jedrskega stanja, NATO pregleduje svoje strateške koncepte in svet se pripravlja na konferenco o pregledu NPT.

Vse to se dogaja v posebnem kontekstu. ZDA spet vodi predsednik, Barack Obama, ki se zavzema za vizijo sveta brez jedrskega orožja. To ni čas za sramežljivost ali obotavljanje. Naši volilci ne bi razumeli, če bi ta parlament pripravil poročilo o NPT, ki bi bilo manj ambiciozno od tega od sedanje ameriške administracije.

Seveda je vodstvo ZDA glede tega vprašanja dobrodošlo. Na koncu koncev sta ZDA in Rusija nedvomno svetovni jedrski sili. Toda Evropa ne more mirno čakati, medtem ko se Moskva in Washingtom pogovarjata o strateški prihodnosti. Predstaviti moramo svoj oris NPT, ki temelji na strogem ravnovesju med neširjenjem orožja in programi za razorožitev. In o tem govori poročilo in to je duh plenarnih sprememb socialdemokratov.

Zakaj ne bi podprli Konvencije o jedrskem orožju in Protokola Hiroshima-Nagasaki, ki ga civilne organizacije in politični voditelji promovirajo po vsem svetu. Naša vloga parlamentarcev, ki jih ne obremenjujejo teža in omejitve izvršne oblasti, je, da pokažemo našim vladam in torej Svetu pot na tem področju. Upam, da bo Parlament podprl spremembe, ki jih je predlagala PSE.

Janusz Onyszkiewicz, *v imenu skupine ALDE.* – (*PL*) Gospod predsednik, nekako osupljivo je, da je jedrsko orožje bistveno prispevalo k dejstvu, da hladna vojna ni končala tretje svetovne vojne. To je bilo zato, ker sta obe strani bili prepričani, da bi uporaba jedrskega orožja povzročila popolno uničenje obeh strani.

Danes je položaj drugačen. Seveda se na jedrsko orožje ne bi smelo gledati na ta način, toda moramo se zavedati, da večina držav obravnava jedrsko orožje kot nekaj zelo pomembnega. Za mnoge države je jedrsko orožje mogočen simbol, za druge je skrajno svarilo, kot v primeru Izraela, in nekateri z jedrskim orožjem kompenzirajo za slabosti konvencionalnega orožja, kot v primeru Rusije.

Zaradi tega jedrska razorožitev, za katero se seveda zavzemamo, ne more biti hiter proces in predsednik Obama to zelo dobro razume. Najpomembnejša stvar ta trenutek je neširjenje jedrskega orožja in zavedati se moramo nevarnosti, ki jo sprožajo nekatere skupine. Bin Laden je to zelo jasno pokazal, ko je dejal, da je pridobitev orožja za množično uničevanje verska dolžnost. Neširjenje jedrskega orožja je nujno.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, program, ki je omogočil Iraku, Iranu in Severni Koreji, da pridobi jedrsko tehnologijo, se je imenoval *Atomi za mir.* V tem programu sta sodelovala Vzhod in Zahod. Videli smo, kam je program vodil v Iraku, kjer je grozovita vojna potekala po atomski oborožitvi, ki je temeljila na civilni tehnologiji. Kje bo končal v Iranu, danes ne moremo reči. Koreja je skupnost za neširjenje orožja zapustila.

Isti teden, ko je Severna Koreja agresivno objavila svoje nove načrte in prisilno izgnala IAEA iz države, je IAEA najavila, da bo začela nova pogajanja s približno od 30 do 50 državami v razvoju o civilni oborožitvi;

imenuje se oprema, toda jaz jo imenujem oborožitev. To je smrtonosni cikel. Če ne bomo zaustavili civilne oborožitve, se ne bomo nikoli lotili širjenja jedrske tehnologije, vključno z vojaško tehnologijo.

Tobias Pflüger, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, sedaj je čas, da končno zaključimo z jedrskim orožjem na tem planetu in izpolnimo obveznost razorožitve iz Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, zlasti člena 6. Novi ameriški predsednik, Barack Obama, je izjavil, da želi jedrsko razorožitev. Sedaj so vlade Evropske unije pozvane, da ukrepajo in izvedejo jedrsko razorožitev.

To dejansko pomeni razorožitev in ne posodobitev britanskega in francoskega jedrskega orožja. Prav tako pomeni zaustavitev nemškega sodelovanja, kar pomeni umik ameriškega jedrskega orožja iz Evrope, na primer iz Büchela in Porenja-Pfalške. Večina v Evropskem parlamentu in do sedaj dosežena v Odboru za zunanje zadeve ne bi smela zapravljati časa za glasovanje o neodločnih poročilih in bi morala zadržati pozive po razorožitvi, izvirno vključeni v poročila. Imam vtis, da skupina Evropske ljudske stranke (Krščanski demokrati) in Evropski demokrati še vedno živijo v preteklosti. V NPT potrebujemo močnejše razorožitvene komponente in za to bi morali jutri glasovati.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Poročilo gospe Beer uporablja zelo splošne izraze, kar je nekako razumljivo, saj je Pogodba o neširjenju jedrskega orožja brez pomena, če je ne spoštujejo in izvajajo vse države. Po drugi strani pa menim, da bi se lahko poročilo jasneje sklicevalo na dva specifična primera Severne Koreje in Irana, saj je zelo očitno, da največjo grožnjo predstavljata ti dve državi.

Evropska unija mora jasno naznaniti skupaj z drugimi mednarodnim institucijami, kot je NATO, in, če je mogoče, Varnostnim svetom Združenih narodov, totalitarnim režimom, kot sta režim Severne Koreje in Irana, da nadaljnji razvoj jedrskega orožja ni mogoče dopustiti. V tem pogledu je bistveno, da se države, kot so Rusija in Kitajska, aktivno spodbuja, če je potrebno z negativnimi ukrepi, da nedvomno zaključijo sodelovanje s tistimi državami, ki razvijajo jedrsko orožje. Če Severna Koreja in Iran ne moreta sama spremeniti svojih stališč, potem ju je v vsakem primeru treba osamiti od vseh mogočih kanalov, ki bi jim lahko omogočili razvoj jedrskega orožja.

Karl von Wogau (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ko se je Sovjetska zveza končala, so mnogi zavzeli stališče, da je tudi konec strahu pred jedrskim orožjem, toda ta strah se je potem pojavil na regionalni ravni; omenim lahko samo Iran, Severno Korejo, Indijo in Pakistan. Na žalost niti NPT ni mogla preprečiti tega. Resnična nevarnost je ta, da bi lahko teroristi ali zločinci ali neodgovorni režimi pridobili jedrsko orožje.

Pobuda Kissingera in Shultza ter Obamov govor v Pragi so sedaj prinesli glede tega vprašanja nov zagon. To je zelo pomembno. Jasno postaja, da so celo jedrske sile sedaj pripravljene, da zmanjšajo svoje tovarne orožja in to je bilo novo v izjavi predsednika Obame. Pomembno je, da Evropa govori v en glas in da Evropa, njene jedrske sile in ostali govorijo v en glas.

Prvi korak na tej poti je dejstvo, da gospod Solana vodi pogajanja z Iranom v imenu evropskih držav in tudi držav, ki niso v Evropi. Mislim, da bi to morali dojeti. Na tej poti ne smemo pričakovati hitrih čudežev, kot to dela gospa Beer, toda če danes obstaja priložnost, da lahko resnično to grožnjo zmanjšamo, korak za korakom, potem bi jo morali zagrabiti.

Petr Nečas, *predsednik Sveta*. – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi se vam zahvalil za odlično razpravo. Kot sem dejal v začetku razprave, smo prišli do preobrata v zgodovini Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja in procesa nadzora orožja. Rad bi se zahvalil vsem, ki so tukaj obrazložili svoja mnenja. Izrazil bi rad svoje globoko strinjanje z idejo za izražanje podpore verodostojnim, konkretnim in realnim korakom na tem področju, kot je navedel gospod Zieleniec, in prav tako bi rad potrdil izjavo gospoda Onyszkiewicza, ki je dejal, da je razorožitev počasen proces in je zato toliko pomembneje podpreti te realne korake. Istočasno se strinjam, da je bistveno posvetiti pozornost kakršni koli zlorabi programa za proizvodnjo cepljivih snovi za mirne namene, kot je izpostavila gospa Harms. Prav tako se strinjam z gospodom Claeysom, da je potrebno sprejeti zelo odločne ukrepe proti tistim državam, ki izrabljajo program za svojo samooborožitev. Prav tako bi rad poudaril, da bo EU nadaljevala s sodelovanjem v pregledu NPT in z aktivnim prispevkom k uspehu celotnega procesa.

Na pripravljalnem srečanju maja v New Yorku bo EU predstavila konkretne predloge za prihodnji akcijski načrt za konferenco za pregled leta 2010 v okviru vseh treh stebrov Pogodbe. Naše predloge bomo predložili v obliki skupnih izjav o posameznih stebrih in v obliki delovnih dokumentov. V okviru pripravljanja na konferenco o pregledu, ki bo leta 2010, Svet namerava sestaviti obnovljeno in posodobljeno skupno stališče.

EU si bo prizadevala za uspešni rezultat in pred srečanjem pripravljalnega odbora bo sodelovala s ključnimi partnerji, da bi zagotovila široko podporo našim ciljem.

Istočasno moramo izrabiti nove priložnosti na področju jedrske razorožitve in EU je odločena, da ne bo le pasivni opazovalec. EU vključuje države članice, ki imajo jedrsko orožje, države članice, ki nimajo orožja, države članice, ki uporabljajo jedrsko energijo, in države članice, ki nasprotujejo uporabi jedrske energije. EU kot celota lahko igra bistveno vlogo pri tem in je odločena, da bo delovala tako. Svet je odločil, da bo redno obveščal Evropski parlament o prihodnjem razvoju glede rezultatov razprav pripravljalnega odbora in bolj splošno v okviru priprav za konferenco prihodnje leto.

Olli Rehn, *član Komisije.* – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil vsem poslancem, ki so sodelovali v današnji konstruktivni razpravi. To je resnično zadeva velikega pomena. Kar zadeva nas, bo Komisija nadaljevala s podporo Pogodbe NPT z našim delom pri preverjanju pravilne uporabe cepljivih jedrskih snovi v skladu s Pogodbo Euratom.

Dela na tem, da prepreči poskuse teroristov, da bi dobili dostop do kemičnih, radioloških in jedrskih snovi, in sicer z okrepljenim režimom Skupnosti kontrole izvoza z dvojno rabo, podporo za prizadevanja IAEA, da se zavarujejo ranljive jedrske snovi in reši tihotapljenje z jedrskimi snovmi – kar je zelo pomembno – ter s spodbujanjem splošne jedrske kulture varnosti in zaščite z uporabo instrumentov za stabilnost in jedrsko varnost.

Veselim se nadaljnjega sodelovanja s Parlamentom pri napredovanju k tem ciljem in računam na vaše prihodnje sodelovanje.

Angelika Beer, *poročevalka.* – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, to ni ideološka razprava, ki jo imamo sedaj. Po vojaških izumih, ki so jih vodili Američani proti Iraku, Afganistanu in drugim regijam, smo se znašli v obdobju naraščajočih kriz in obeti že glede pogovorov o jedrski razorožitvi so bili samo sanje. Sedaj imamo edinstveno priložnost. Ne vem, kako dolgo bo to okno priložnosti odprto, toda naša dolžnost je, da prihodnjim generacijam omogočimo miren svet za življenje.

Predpogoj za uspeh na področjih, na katere se je komisar Rehn pravkar skliceval, vključujejo nesprejemanje dvojnih standardov v EU. To pomeni, da imamo kot Evropejci nalogo, da spet spodbudimo jedrsko razorožitev. Naj vas spomnim na našo razpravo decembra lani, ko je bil Javier Solana tukaj in smo razpravljali o pregledu varnostne strategije. Imenoval je eno veliko nevarnost – in s tem se je parlament strinjal – nevarnost širjenja orožja za množično uničevanje.

Zato vas spet pozivam. Še enkrat poglejte tri spremembe, ki so jih predlagali Socialdemokrati v Evropskem parlamentu in skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze, da bi sprožili razorožitev in postopek kontrole, da bi omogočili ustrezne instrumente, kot so Konvencija o jedrskem orožju za dodatek NPT. Ponovno premislite, ali ne morete zanje glasovati, ker če bo sprememba PPE sprejeta, moja skupina ne bo mogla glasovati za to poročilo.

Ob zaključku se bi rad zahvalil mednarodnim organizacijam, kot so Župani za mir, IPPNW in ICAN. ICAN je obstajal mnogo pred Obamo kot mednarodna kampanja za prepoved jedrskega orožja.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v petek, 24. aprila 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kljub temu da predlog za priporočilo Evropskega parlamenta vsebuje nekaj pozitivnih stališč, pa mu manjkajo temeljne zahteve glede jedrske razorožitve, zlasti ker se osredotoča samo na neširjenje orožja.

Kar se potrebuje in zahteva je treba vzpostaviti za celotni program, ki prepoveduje uporabo in proizvodnjo jedrskega orožja, spodbuja njegovo popolno in celovito odstranitev, uvaja področja brez tega orožja in ponovni pričetek pogajanj o jedrski razorožitvi in spodbuja strogo uporabo Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, vključno s sedanjimi jedrskimi silami.

Potrebujemo program jedrske razorožitve, ki ga morajo spremljati demilitarizacija mednarodnih odnosov, spoštovanje Listine Združenih narodov, konec kolonializma, načela nevmešavanja in mirna rešitev mednarodnih sporov.

Potrebujemo program, ki zahteva: demilitarizacijo vesolja; zmanjšanje konvencionalnega orožja in vojaških izdatkov (in ne njihovo povečanje, kot je zagovarjala ameriška administracija na zadnjem vrhu NATA); konec tujih vojaških baz; zavrnitev militarizacije EU in njene preobrazbe v politični in vojaški blok; podreditev NATA Združenim narodom glede varnostnih vprašanj; in razpustitev političnih in vojaških blokov.

18. Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov – Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov – Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov (izbirni protokol) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je skupna razprava o:

- o izjavi Sveta o Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov;
- o poročilu (A6-0229/2009) gospe Jeleve v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o predlogu sklepa Sveta o potrditvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti [KOM(2008)0530 C6-0116/2009 2008/0170(CNS)];
- o poročilu (A6-0229/2009) gospe Jeleve v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o predlogu sklepa Sveta o potrditvi izbirnega protokola h Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti [KOM(2008)0530 C6-0116/2009 2008/0170(CNS)];

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi začel z zahvalo poročevalki Rumiani Jelevi za dve odlični poročili, ki ju je pripravila. Moje pripombe k poročiloma in zaključki bodo relativno kratki.

11. junija 2007 je Svet na prvem neformalnem srečanju ministrov glede vprašanj invalidnosti sprejel jasno stališče, da podpre Konvencijo ZN o pravicah invalidov. Na tem srečanju je Svet odobril Konvencijo ZN kot osnovni korak za podporo, varovanje in ustrezno izvajanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse invalide. Istočasno so se ministri obvezali, da bodo nadalje podpirali razvoj ustreznih politik s ciljem varovanja celovitega izvajanja Konvencije. Pozvali so Komisijo, da zagotovi, da nove prednostne naloge evropskega akcijskega načrta na področju invalidov prispevajo k učinkoviti izvedbi Konvencije ZN.

V svoji resoluciji glede dejavnosti, povezanimi z evropskim letom enakih možnosti 2007, ki so bile sprejete decembra 2007, je Svet pozval Komisijo in države članice, da nadaljujejo s procesom podpisa, sklenitve in ratifikacije Konvencije ZN v skladu z njihovimi pooblastili. 1. marca 2008 je Svet sprejel resolucijo o stališču do invalidov v Evropski uniji. Svet je v resoluciji pozval države članice in Komisijo, da v skladu s svojimi pooblastili zagotovijo, da imajo invalidi dostop do vseh človekovih pravic. To pomeni ratifikacijo, sklenitev in izvedbo Konvencije ZN, vključno s skupnimi evropskimi rešitvami v okviru vodenega in usklajenega pristopa do izvajanja te konvencije. Svet je naknadno od Komisije prejel osnutek sklepa Sveta o potrditvi Konvencije ZN o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti. Pregled tega predloga se je začel konec lanskega leta in Svet še ga vedno obravnava.

Gospe in gospodje, kot poudarja vaše poročilo, iz poročila izhaja vrsta vprašanj v zvezi s pooblastili in ta vprašanja zahtevajo nadaljnjo razpravo v Svetu. Toda predsedstvo se je obvezalo, da bo poskusilo in zaključilo pogajanja čim prej, da Konvencijo čim prej potrdi Skupnost. Rad bi se zahvalil Parlamentu za interes, ki ga je izkazal glede tega vprašanja. Predsedstvo vas bo še naprej obveščalo o napredku pri razgovorih, ki potekajo v Svetu.

Olli Rehn, *član Komisije*. – Gospod predsednik, Konvencija o invalidih je prva konvencija človekovih pravic, ki jo je Evropska skupnost podpisala poleg držav članic. To je bil potreben korak, da se omogoči celovito izvajanje Konvencije v Evropski uniji, tudi na političnih področjih, ki so v pristojnosti Evropske skupnosti.

Ker sta Konvencija in njen izbirni protokol začela veljati pred enim letom, 3. maja 2008, je sedaj prednostna naloga hitra potrditev s strani držav članic in Skupnosti. Sedem držav članic je že tako storilo.

Zahvaliti se želim Parlamentu in zlasti poročevalki, gospe Jelevi, za njihovo podporo potrditvi Evropske skupnosti te konvencije ZN o pravicah invalidov in izbirnega protokola. Vesel sem, da lahko Parlament potrdi oba predloga.

Ker Konvencija spada pod deljeno pristojnost Skupnosti in držav članic in je tudi obvezujoča za institucije EU, sem vesel, da so pripravljene sodelovati v zagotavljanju, da se Konvencija pravilno izvaja.

Cilji konvencije so na splošno zelo pomembni, da se omogoči pozitivni vpliv na življenja naših sodržavljanov invalidov, da se izboljša usklajenost pravne razlage nekaterih določb, ki so v pristojnosti Skupnosti, in da se zagotovi enotna minimalna zaščita pravic invalidov po vsej Evropski uniji v zvezi z obveznostmi, ki izhajajo iz Konvencije.

Sodelovati morami pri varovanju človekovih pravic invalidov in učinkovita izvedba Konvencije ZN bo naredila prav to in dosegla cilj Računam na sodelovanje pri doseganju skupnega cilja.

Rumiana Jeleva, *poročevalka.* – (*BG*) Minister, komisar, gospe in gospodje, danes, ko razpravljamo o poročilih Evropskega parlamenta o Konvenciji ZN o invalidih, njenem izbirnem protokolu in izjavi o teh dveh dokumentih s strani Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, bi vas rada pomnila da invalidi štejejo več kot 10 % prebivalstva Evropske unije in v svetu. Glede na podatke Svetovne zdravstvene organizacije ta odstotek še raste zaradi povišanja celotnega prebivalstva na Zemlji, zaradi napredkov v medicini in svetovnega trenda v staranju prebivalstva.

Konvencija ZN, ki jo danes obravnavamo, je prva na področju človekov pravic, ki je odprta za pristop in formalno potrditev s strani Evropske skupnosti. To tudi zaznamuje edinstven prvi korak v dejavnostih Evropskega parlamenta. Cilj konvencije je spodbujati, zaščititi in zagotoviti celovito in enako uživanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse invalide in istočasno spoštovanje njihovega človekovega dostojanstva.

Zelo sem zadovoljna, da smo med razpravo v Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve delovali v duhu dobre volje in sodelovanja. Mislim, da je zelo pomembno, da smo se s kolegi v parlamentarnem odboru odločili, da izrečemo več kot le kratek "da" podpori poročiloma o Konvenciji in protokolu in smo predlagali predlog resolucije.

Kolegi parlamentarci, Evropski parlament je vedno vztrajno podpiral vsako prizadevanje Skupnosti pri oblikovanju, izvajanju in uveljavljanju zakonodaje glede enakih možnosti in nediskriminacije invalidov. Ko se postavi vprašanje invalidov, naše politične razlike izginejo, kadar se gre za končni cilj, to je, da zagotovimo večjo kakovost življenja in dela. Seveda obstajajo različni pogledi glede tega, kako lahko dosežemo naš cilj, toda s skoraj soglasno odločitvijo – le en glas ni bil za – je Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve dokazal, da je razlike treba preseči, da se dosežejo razumne, dolgoročne in trajnostne rešitve.

Kolegi, verjamem, da so naše odločitve, odločitve Evropskega parlamenta, zelo pomembne za invalide v Evropski uniji. Na tej točki bi rada vašo pozornost pritegnila na dejstvo, da se pristojnosti, ki izvirajo iz izvajanja Konvencije ZN in izbirnega protokola, delijo med Skupnost in njene države članice. Izvajanje izbirnega protokola je pomembno iz stališča, da se ponudi priložnost posameznikom ali skupini ljudi, da lahko obvestijo Odbor ZN za invalide glede kršitev pravic, ki izhajajo iz Konvencije. Pomembno je poudariti, da bo ta možnost na razpolago, ko bodo nacionalni instrumenti pravnega varstva izčrpani.

Kot je navedeno v poročilu o izbirnem protokolu, bomo zahtevali od Evropske komisije in držav članic, da nas vsake tri leta obveščajo o uporabi Konvencije v skladu z njihovimi pristojnostmi. Mislim, da ima Evropski parlament kot edina evropska institucija, katere člani so neposredno voljeni s strani državljanov EU, pravico in glavno odgovornost do spoštovanja pravic vseh državljanov.

Želim poudariti, da smo začeli delati na dokumentih konec leta 2008 in samo štiri države članice – Avstrija, Španija, Slovenija in Madžarska – so ratificirale Konvencijo in izbirni protokol, medtem ko so še tri naredile enako – Švedska, Nemčija in Italija – od takrat do danes.

Verjamem, da bomo z današnjo razpravo in upam z jutrišnjim glasovanjem ubili dve muhi na en mah: potrdili bomo predloge Komisije za sklepe Sveta in državam članicam bomo dali pozitiven, spodbuden znak, da nadaljujejo s procesom ratifikacije in/ali pristopa.

Na koncu bi se rada še enkrat zahvalila vsem svojim kolegom, ki so bili vključeni v pripravo poročil in predloga resolucije. Prav tako bi se rada zahvalila svojim kolegom iz Evropske komisije za njihovo pomoč in predstavnikom organizacij invalidov za predloge, ki so jih predložili.

Hiltrud Breyer, pripravljavka mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ženske in dekleta invalidke občutijo mnogovrstno diskriminacijo in invalidnost ima zelo specifične razsežnosti glede na spol. Zagotoviti moramo, da postanejo invalidne ženske in dekleta bolj vidne in predvsem si moramo prizadevati, da se jim posveti več pozornosti na ravni EU.

Evropski parlament je podal zelo pomembna stališča, ki so mi jasna, v resoluciji o položaju žensk invalidk, ki je bila sprejeta leta 2007. Posebnemu položaju žensk in deklet je prav tako potrebno nameniti vso pozornost pri izvajanju Konvencije ZN. Na žalost so le 4 države članice EU ratificirale Konvencijo in protokol. Potrebujemo načelo enakosti med spoloma v politikah EU o ljudeh—invalidih, zlasti glede dostopa do dela in vključevanja na delovnem mestu. Treba je zavarovati izobraževanje, nediskriminacijo in pravico do dela.

Glavni problem je nasilje in jasno mu moramo pokazati rdeči karton. Invalidne ženske in dekleta so pod velikim tveganjem nasilja, vključno s spolnim nasiljem doma in zunaj njega. Pogosto je njihova pravica do spolnosti in materinstva omejena, prihaja do prisiljenih splavov in sterilizacije. Države članice bi zato morale sprejeti zakonodajo, da se jih zavaruje pred nasiljem in se da žrtvam boljšo podporo.

(Predsednik je prekinil govornico)

Rovana Plumb, *v imenu skupine PSE.* –(RO) Gospod predsednik, komisar, minister, najprej bi se rada zahvalila svoji kolegici članici gospe Jelevi za učinkovito sodelovanje pri poročilu in tudi ostalim kolegom članom ter združenjem invalidov.

Rada bi poudarila, da moramo zagotoviti jasno zaščito za prikrajšane skupine, še toliko bolj ker se naša razprava odvija v času, ko se čuti vpliv gospodarske krize.

Rada bi poudarila, da Evropska unija spodbuja aktivno vključevanje invalidov in njihovo celovito sodelovanje v družbi. To je pristop, ki je v jedru Konvencije ZN o pravicah invalidov. Zato pozivamo, da se te mednarodne listine nujno ratificirajo s strani držav članic Evropske unije in prav tako pozivamo k aktivnemu vključevanju invalidov in organizacij, ki jih zastopajo, v proces spremljanja in izvajanja teh listin. Prav tako pozivamo vodilne v državah članicah in Skupnost, da zagotovijo prost dostop in distribucijo ...

(Predsednik je prekinil govornico)

Elizabeth Lynne, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, najprej bi se rada zahvalila poročevalki za njeno sodelovanje pri sestavi tega poročila v Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve. Kot veste sem bila poročevalka za Konvencijo ZN v imenu Evropskega parlamenta leta 2003, ko se je Konvencija ZN sestavljala.

Od takrat smo dosegli pravno zavezujočo konvencijo, kar je po mojem mnenju zgodovinsko. To je prelomnica, toda kar sem povedala leta 2003, bom povedala še enkrat. Če želi biti EU v tej razpravi kredibilna, mora slediti z vzgledom. Mednarodne pogodbe o človekovih pravicah ne služijo ničemur, če jih države ne podpišejo, ratificirajo in izvajajo. Da, vse države članice so podpisale, toda vse niso podpisale protokola. Večina jih ni ratificirala in prav gotovo niso konvencije izvedle – k čemur smo pozivali v številnih parlamentarnih poročilih.

Vlada Združenega kraljestva – moja lastna vlada – je na primer spet zamudila rok, ki si ga je sama postavila za ratifikacijo Konvencije, kar je popolna sramota. Po moje je to sramotno. Rada bi, da Komisija in Parlament še naprej izvajata pritisk na države članice, da Konvencijo ratificirajo in izvajajo. Ta konvencija lahko da moč na milijone invalidom v EU. Sedaj moramo narediti vse, da se to uresniči.

Elisabeth Schroedter, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, predsedujoči Sveta, gospe in gospodje, s Konvencijo je bila zagotovljena pravica do varstva in priznavanja njihovega človekovega dostojanstva in polnega sodelovanja invalidov v družbi. Zato je sedaj še bolj pomembno, da Svet predloži ratifikacijski instrument ZN še to leto do mednarodnega dneva invalidov.

Istočasno pozivamo države članice, da ratificirajo izbirni protokol, tako da bo Konvencija ZN dobila mednarodni odbor za pritožbe. Lahko vam povem, kako je to pomembno, če govorim za svojo državo. Do sedaj je bil invalidom zavrnjen enak dostop do izobraževanja. Samo 15 % otrok invalidov je vključenih v šolski sistem. Zahtevki za dostop, ki jih vložijo invalidi, se v moji državi obidejo s pomočjo ukan pri razlagah. Zato moramo spet protestirati proti dejstvu, da se to še vedno dogaja, in varovati polno družbeno sodelovanje invalidov v vsej EU v prihodnosti.

Richard Howitt (PSE). - Gospod predsednik, zelo sem ponosen, da sem bil prisoten v Sadler's Wells leta 2001, ob začetku kampanje za Konvencijo. Zelo sem ponosen, da so člani tega parlamenta igrali vodilno vlogo pri podpiranju sestavljanja Konvencije. Ponosen sem, da sem bil v Pododboru za človekove pravice v Ženevi, ki deluje v okviru Komisije za človekove pravice in Sveta, da sem lobiral za ta sporazum. Zelo sem ponosen, da sta Evropska komisija in Evropska skupnost prvič podpisala instrument za človekove pravice. Zelo sem ponosen, da je konvencija, kjer je prišlo najhitreje do dogovora v zgodovini Združenih narodov, toda od vsega sem najbolj ponosen, da so invalidi in njihove organizacije igrali polno vlogo pri njeni sestavi in dogovoru.

Naša podpora ratifikaciji ta teden bi morala pojasniti tri točke. Prvič, ko postajamo osma država, ki ratificira konvencijo, Evropska unija sporoča državam članicam, da jo tudi one morajo ratificirati in izvajati, vključno z izbirnim protokolom.

Drugič, komisar, mi in Evropska komisija, bi morali glede na vse pristojnosti prevetriti obstoječe politike in postopke, da se zagotovi, da smo skladni s Konvencijo in primerno ukrepamo.

(Predsednik je prekinil govornika.)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Tudi jaz pozdravljam dejstvo, da smo tukaj, da razpravljamo in spremljamo Konvencijo združenih narodov o pravicah invalidov in istočasno pozovemo, da države članice upoštevajo njen izbirni protokol.

To predstavlja bistven korak naprej pri zagovarjanju in spodbujanju pravic invalidov s ciljem, da se spoštujejo njihove pravice. Toda za države ni dovolj, da so podpisale to konvencijo ali da so celo pripravljene, da upoštevajo njen izbirni protokol. Te države jo tudi morajo ratificirati in biti pripravljene, da Konvencija in protokol začneta veljati čim prej.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, mislim, da se strinjamo, da čeprav je v zadnjih letih in desetletjih EU precej napredovala pri boju z diskriminacijo invalidov, je stanje daleč od zadovoljivega. Danes in vsak dan, ta mesec, teden, na današnji dan, na deset tisoče, sto tisoče EU državljanov invalidov trpi zaradi diskriminacije. Diskriminirani so na trgu dela, storitvenem sektorju in v prometu. Diskriminirani so zaradi slabšega dostopa do javnih storitev in pogosto zaradi dostopa do nekaterih javnih storitev, kot je na primer izobraževanje na vsaki ravni. Prepričan sem, da se strinjamo, da je glavni problem, s katerim se srečujemo na tem področju, socialna izključenost naših sodržavljanov invalidov. Za reševanje tega potrebujemo cel niz zakonskih aktov, ki bodo preprečili diskriminacijo, in istočasno prav tako potrebujemo delujoč sistem socialnih storitev, ki bodo ključni instrument ne le za omejevanje družbene izključenosti, ampak tudi za vnašanje socialne vključenosti. Največja težava, na katero naletijo invalidi, je seveda njihova višja reven nezaposlenosti.

V gospodarskih težavah, ki trenutno pestijo EU, vsi vemo, da so naši državljani invalidi tisti, ki plačujejo najvišjo ceno za slabše stanje na trgu dela. Razpoložljivost zaposlitvenih možnosti je zanje slabša, kot je bila v časih blaginje. Pogosto plačujejo za to, ker imajo slabše kvalifikacije in izobrazbene strukture kot ostalo prebivalstvo in to ima seveda negativne posledice na njihove možnosti vključevanja na trg dela. Pogosto naletijo na veliko slabši dostop do izobraževanja, običajnih šol in izobraževalnih ustanov, kot je pravilno izpostavila gospa Schroedter. Prav tako bi rad dejal, da se popolnoma zavedamo raznovrstne diskriminacije, s katero se soočajo mnogi invalidi, kot je poudarila gospa Breyer. In tukaj bi rad dejal, da konvencija, o kateri razpravljamo, vključuje določene člene, ki se uporabljajo za ženske, tako da raznovrstna diskriminacija tukaj ni bila pozabljena. Trenutno moramo seveda zaploskati 7 državam, ki so ratificirale Konvencijo. So vzgled za ostale države, ki še ta postopek morajo dokončati. Jasen poziv gospe Lynne, da se pospeši proces ratifikacije, je pomemben, toda po drugi strani moramo spoštovati dejstvo, da ima ratifikacija pravila, da je ta pravila treba spoštovati in da se ta pravila pogosto med državami članicami razlikujejo in treba jih je upoštevati.

Prav tako bi rad pozdravil izjave, ki smo jih danes slišali, na primer od gospe Plumb, ki je izpostavila bistveno vlogo partnerjev prostovoljnih sektorjev pri razvoju in izvedbi politik, ki se navezujejo na naše sodržavljane invalide, ki poskušajo omejiti diskriminacijo, socialno izključenost invalidov in jih družbeno vključiti. Rad bi le dejal, da je Svet posvetil veliko pozornost tej zadevi in da predsedstvo daje močan poudarek sodelovanju partnerjev iz prostovoljnih sektorjev. V duhu našega slogana "Evropa brez ovir" smo tudi povabili predstavnike invalidov na dogodke, ki so povezani s tem vprašanjem. Pod sponzorstvom predsedstva se je odvilo več dogodkov, ki so jih pripravile organizacije invalidov.

Rad bi omenil srečanje Sveta Evropskega invalidskega foruma, ki je potekal v Pragi med 28. februarjem in 1. marcem 2009. Tudi ta teden se je odvijala mednarodna konferenca z naslovom "Evropa brez ovir". Pripravil jo je češki nacionalni svet za invalide. Konferenca se je odvijala neposredno pod okriljem predsedstva in je sestavljala enega izmed dogodkov predsedstva. Kot udeleženec lahko potrdim, da je bila Konvencija ZN o pravicah invalidov ena od glavnih točk na dnevnem redu konference. Predsedstvo je odločeno, da bo razvijalo bistvene dejavnosti na tem področju, vključno z rednimi stiki s partnerji prostovoljnih sektorjev na vseevropski ravni.

Rad bi zaključil s tem, da poudarim zbliževanje evropskega akcijskega načrta o invalidnosti in Konvencije ZN kot tudi rezultatov, ki so bili doseženi pri izvajanju akcijskega načrta, ki daje poseben poudarek dostojanstvu, temeljnim pravicam, zaščiti pred diskriminacijo, pravičnosti in socialni koheziji. Sedaj je

splošno priznano, da je upoštevanje vprašanja invalidov ključ za njegovo reševanje. V ta namen je akcijski načrt o invalidnosti podprl dostop do socialnih storitev in povečal dostop do blaga in storitev. Trdno verjamem, da bo EU nadaljevala s pozitivnimi koraki, ki jih želi popeljati nasproti celoviti socialni vključenosti in celoviti integraciji sodržavljanov invalidov.

Olli Rehn, *član Komisije*. – Gospod predsednik, še enkrat bi se rad zahvalil vsem, ki so sodelovali v tej zanimivi razpravi, zlasti poročevalki gospe Jelevi – za pomembno resolucijo, ki bo sprejeta na jutrišnjem plenarnem zasedanju. Prav tako bi se rad zahvalil Svetu za zagotovilo, da si bo češko predsedstvo prizadevalo za hitro sklenitev ratifikacije in celotnega procesa.

Prav tako bi se rad zahvalil Parlamentu za vašo podporo predlogu Komisije za horizontalno direktivo o protidiskriminaciji. Če bo direktiva sprejeta s strani Sveta – kjer se zahteva soglasnost – bo nadalje utrdila pravice invalidov na evropski ravni, kar verjamem, da je naš skupni cilj, tako v Svetu kot Parlamentu – in prav gotovo v Komisiji.

Rumiana Jeleva, *poročevalka.* – (*BG*) Gospe in gospodje, rada bi se zahvalila vsem za sodelovanje in stališča, ki so bila izražena. Današnjo razpravo lahko postavimo v širši kontekst, zlasti s tem, da naredimo povezavo z dejstvom, da je Svet ZN za gospodarstvo in socialo lani sprejel sklep, kjer bo prednostna vsebina za pregled in politične cikle za leto 2009-2010 socialna integracija.

Posebno mesto v tem političnem ciklu za socialno vključevanje ima svetovni program za ukrepanje glede invalidov. Prav tako verjamem, da bo današnja razprava spodbodla država članice, ki še niso ratificirale Konvencije in/ali izbirnega protokola, da bodo to storile v bližnji prihodnosti. Prepričana sem, in na tej točki bo se rada strinjala s Svetom, da bo glasovanje o poročilih pomagalo sprejeti pozitivni korak v pravi smeri.

Evropski parlament mora nositi svoj del odgovornosti za izboljšanje pogojev za invalide. Kot je bilo poudarjeno med razpravo, moramo resnično delati neutrudno in izvajati ves možni nadzor, tako da se bo zakonodaja, ki jo sprejmemo, pravilno izvajala, in da ne bomo odgovorni za dobro zakonodajno osnovo in slabo izvajanje.

Še enkrat bi se rada zahvalila kolegom parlamentarcem iz raznih političnih skupin za njihovo podporo kot tudi svojim kolegom iz Evropske komisije in NVO, s katerimi smo sodelovali skozi celotni proces.

Predsednik. Prejel sem en predlog resolucije⁽³⁾, predložene v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v petek, 24. aprila 2009.

PREDSEDSTVO: Diana WALLIS

podpredsednica

Pisne izjave (člen 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (*PL*) Pravice invalidov se redno kršijo. Pred kratkim se je v mojem domačem kraju Poznań pripetil dogodek, ki je za to značilen. Član poljskega nacionalnega parlamenta je parkiral avto na kraju, rezerviranem za invalide. Presenetljivo je, da ima ta član parlamenta prijatelja, ki je invalid. Zakaj to omenjam? Ker nobeni zakoni, konvencije ali listine ne bodo izboljšali položaja invalidov, če bodo javni uradniki odprto in brez kazni kršili predpise, ki so bili uvedeni izključno za pomoč invalidom, da bi živeli in delali. Konvencije so seveda zelo pomembne, toda enako pomembna je pristna, zanesljiva in celovita izvedba. Invalidi niso zadovoljni s pravicami, ki jih imajo le na papirju. Invalidi računajo na resnične spremembe, ki jim bodo dale enake možnosti. Najlepša hvala.

19. Čas za vprašanja (vprašanja Svetu)

Predsednik. – Naslednja točka je čas za vprašanja (B6-0227/09).

Na Svet so naslovljena naslednja vprašanja.

⁽³⁾ glej zapisnik

Predsednik. – Vprašanje št. 2 predložil **Gay Mitchell** (H-0130/09)

Zadeva: Protilizbonska retorika

Globalna finančna kriza nam je pokazala, kako pomembno je imeti močno Evropsko unijo. Na Irskem smo se hitro naučili, da bodo miti in dezinformacije o Lizbonski pogodbi slaba tolažba v pojemajočem gospodarstvu z vse večjo nezaposlenostjo. Kako namerava Svet s predsedstvom EU, ki ga vodi Češka republika in njen lastni predsednik države zagovarja protilizbonsko retoriko, izgladiti ta sporočila z očitno potrebo po večjem in ne manjšem sodelovanju EU?

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* — (CS) Gospa predsednica, gospe in gospodje, Svet je vedno zagovarjal svojo odločitev, da okrepi sodelovanje v EU, zlasti v času krize. Češko predsedstvo se z nadaljevanjem dejavnosti od predhodnika zelo trudi, da bi rešilo težave, ki jih je povzročila trenutna finančna in gospodarska kriza, in v tem okviru je sprejelo ukrepe na različnih ravneh. Vzpostavilo je skupni okvir za države članice, kot je mogoče videti na primer iz načrtov za reševanje bank, evropskega načrta za oživitev gospodarstva, regulacije in nadzora finančnih trgov. Evropski parlament je prav tako prispeval k tem ukrepom s podpiranjem naložb v infrastrukturo in prav tako s prizadevanji na mednarodnem obzorju. Svet se je na svojem srečanju 19. in 20. marca osredotočil na prihajajočo finančno krizo in težave realnega gospodarstva in jasno povedal, da se Evropa lahko sooči s temi težavami in zaustavi trenutno krizo le z enotnim in usklajenim ukrepanjem v okviru enotnega trga ter gospodarske in monetarne unije. Svet je na svojem srečanju dne 19. marca odločil, da bi moral tesno usklajen odziv EU v okviru evropskega načrta za oživitev gospodarstva mobilizirati vse razpoložljive instrumente, vključno z viri Skupnosti, in da bi moral v celoti vključiti strategijo za rast, zaposlovanje, socialno integracijo in socialno varnost.

Kar zadeva Lizbonsko pogodbo, je Svet lani decembra dosegel dogovor o nadaljnjem napredku. Na zahtevo Irske so se države članice strinjale, da zagotovijo pravna zagotovila glede vprašanj, ki so bila vir zaskrbljenosti med lanskim referendumom na Irskem. Svet se je prav tako strinjal, da če Lizbonska pogodba začne veljati, potem bi bilo treba v skladu z bistvenimi pravnimi postopki sprejeti sklep o nadaljevanju nacionalnega zastopanja vsake države članice v Komisiji. Z izjemo dokončanja podrobnih dejavnosti, osredotočenih na to tematiko do srede leta 2009, in ob predpostavki zadovoljive izvedbe, se je irska vlada istočasno zavezala, da bo delala v smeri ratifikacije Lizbonske pogodbe do konca obdobja te komisije. Evropski svet je bil na svojem srečanju 19. in 20. marca obveščen o trenutnem stanju te zadeve in se odločil, da bo jo spet obravnaval na zasedanju v juniju 2009.

Gay Mitchell (PPE-DE). - Gospa predsednica, naj se zahvalim ministru za odgovor.

Mislim, da se v tem parlamentu – pa tudi v institucijah na splošno – preveč postavimo v bran, kadar gre za Lizbonsko pogodbo in Evropsko unijo na splošno. Čas je, da z argumenti stisnemo v kot nekaj ljudi, ki napadajo Evropo. Kje bi bili brez Evropske centralne banke? Kje bi bili – tisti, ki smo v evrskem območju – brez njega?

Edina stvar, ki je nimamo, je spoznaven vodja Evropskega sveta, ki bi govoril o zadevah gospodarske oživitve, in mislim, da je jasno, da je določba, ki v Lizbonski pogodbi tako osebo predvideva, zares bistvena. Če bi sedaj tako osebo imeli, ne bi imeli cikcakanja med šestmesečnimi predsedstvi.

Morda bi minister lahko povedal v svojem odgovoru, kakšne so napovedi za ratifikacijo Pogodbe v Češki republiki.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Na vsa vprašanja bom naenkrat odgovoril kasneje.

Predsednica. – Običajni postopek je tak, da najprej odgovorite na vprašanje in dodatna vprašanja in nato bom – tako sem se odločila – zbrala ostala dodatna vprašanja in jih naslovila na vas.

Torej najprej bi vas prosila, da odgovorite.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Hvala, gospa predsednica. Gospe in gospodje, odgovoril bom na vprašanje. Rad bi poudaril, da kar zadeva ratifikacijo Lizbonske pogodbe, v Češki republiki dvodomni parlament, sestavljen iz predstavniškega doma in senata, trdo dela na tej pogodbi in 18. februarja letos je pogodbo potrdil predstavniški dom. Tukaj moram poudariti, da je v skladu s češkimi ustavnimi pravili pomembno, da mora to pogodbo sprejeti ustavna večina. Senat češkega parlamenta bo verjetno glasoval o pogodbi 6. maja, toda senat je svojo potrditev pogojil s sestavo ustreznega zakona, v skladu s katerim bo prenos pooblastil pri glasovanju kvalificirane večine zahteval soglasje obeh domov parlamenta. To pomeni tako imenovani

pogojni mandat. Zadevni zakon je že napisan in potrjen in pričakujemo, da bo 6. maja senat glasoval o tem zakonu in ko bo ta sprejet, bo Lizbonska pogodba prejela ratifikacijo parlamenta.

Richard Corbett (PSE). – Ali se češko predsedstvo ne strinja, da težava v primeru Lizbonske pogodbe ni toliko pomanjkanje informacij o pogodbi, ker so informacije tukaj in dostopne, ampak velik del napačnih informacij, ki ji širijo nasprotniki Pogodbe?

Ob upoštevanju tega, da Pogodbe niso podpisale evropske institucije, pač pa so jo izpogajale države članice, ali se prav tako predsedstvo ne strinja, da morajo nacionalne vlade storiti veliko več, da preprečijo mite in napačne informacije, na katere opozarja gospod Mitchell, in da sodelujejo pri tej pomembni razpravi o prihodnosti Evrope?

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Minister, prepričan sem, da tudi v vaši državi, tako kot na Irskem, volilci čutijo in jih skrbi orwellovski občutek glede EU. Niso neumni in vejo, da je Komisija olepšala svoj zakonodajni program, tako da irskih medijev niso dosegle slabe novice.

Sramotno je, da so gospod Mitchell, gospod Corbett in ostali tako zaslepljeni od bleščečih nagrad za uspešne evrokrate, da so spregledali bistvo: ljudje na Irskem so svojo odločitev podali. Gospod, morda bi lahko prepričali Svet, da zapove Komisiji, da ustavi množično širjenje njenih sporočil in informacij – pod drugim imenom propagande – oddelkov in dovoli, da rezultati, ki jih je dalo čudovito irsko prebivalstvo, ostanejo in se z njimi dokaže, da demokracija v Evropski uniji živi.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Moram poudariti, da bi morali biti vsi dovolj pogumni in si priznati, da državljani EU vedo zelo malo o tem, kako deluje EU. EU pogosto učinkuje na državljane EU zelo abstraktno in njene institucije je težko razumeti. Nižja je raven zavedanja, lažje nastanejo pogoji, ki vodijo k na primer napačnim informacijam, ki se zasidrajo v mislih ljudeh tolik bolj, ker niso dovolj obveščeni o tem, kako deluje EU. Po mojem mnenju bi reševanje demokratičnega deficita in dejstva, da se državljani ne poistovetijo vedno z EU in njenimi institucijami, zagotovilo, da se napačne informacije in laži ne bi imele možnosti utrditi. Trdno verjamem, da ima vsaka vlada države članice EU temeljno dolžnost, da odkrito zanika napačne informacije in laži. Istočasno bi morale vlade držav članic redno obveščati svoje državljane o vseh zadevah glede evropske integracije. Trdno verjamem, da bomo šele takrat dosegli realni demokratični napredek.

Predsednica. – Vprašanje št. 3 predložil **Manuel Medina Ortega** (H-0132/09)

Zadeva: Dvojno obdavčevanje

Katere ukrepe namerava predlagati Svet glede na zadnjo sodno prakso Sodišča o dvojnem obdavčevanju, da se harmonizira evropska davčna zakonodaja tako, da evropski državljani ne bodo dvakrat plačevali za isto obdavčljivo transakcijo?

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, kar zadeva sedanje stanje zadev v Skupnosti, še niso bili sprejeti nobeni ukrepi na ravni Skupnosti, ki bi odpravili dvojno obdavčevanje na področju neposrednega obdavčevanja, razen Direktive Sveta 90/435/EGS z dne 23. julija 1990 o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic, Konvencije z dne 23. julija 1990 o odpravi dvojnega obdavčevanja s preračunom dobička povezanih podjetij in Direktive Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčenju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti. To izhaja iz dejstva, da zadevno področje spada v pristojnost držav članic, pod pogojem da spoštujejo pravo Skupnosti. Sporazumi o odpravi dvojnega obdavčenja, ki so sklenjeni dvostransko med državami članicami v skladu s prej navedenimi avtonomnimi pooblastili in skladni z vzorčnim sporazumom z OECD, očitno niso dovolj za odpravo zakonskega dvojnega obdavčevanja v EU.

Komisija, ki ima izključno pravico do pobude zakonodaje v Skupnosti v zvezi z neposredno obdavčitvijo, trenutno kaže preference za pragmatični pristop do te zadeve zaradi načela subsidiarnosti, ki velja za zakonodajo Skupnosti na področju neposrednega obdavčevanja, in zaradi zahteve po soglasnosti. Ta pragmatični pristop bi moral spodbuditi države članice, da sodelujejo pri zagotavljanju tega, da njihovi domači sistemi obdavčevanja, vključno z dvostranskimi sporazumi o obdavčenju, delujejo brez težav. To se med drugim omenja v sporočilu Komisije o usklajevanju sistemov neposrednih davkov držav članic na notranjem trgu, zlasti v končni različici dokumenta KOM 2006/823. Svet je potrdil ta pristop, temelječ na usklajevanju, Komisije v svojih sklepih z dne 27. marca 2007. Poudaril je, da je delovanje notranjega trga mogoče izboljšati s sodelovanjem na področju obdavčevanja držav članic in, kjer je ustrezno, na evropski ravni, medtem ko se istočasno spoštuje pooblastila držav članic. Svet je izjavil, da bi lahko v skladu z načelom subsidiarnosti sprejemljive rešitve zavzele različne oblike.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Gospod predsednik, informacije, ki nam jih dajete, so točne, toda kot člani tega parlamenta in prav gotovo kot državljani Evrope dobivamo vtis, da obstaja zelo nevarna vrzel v pravu Skupnosti.

Sedaj ko se zahteve po davkih še naprej krepijo v vsaki od držav članic, je mobilnost skoraj nemogoča.

Ko prosimo Komisijo, da naj ta pragmatični pristop razloži, se zdi, da Komisija nima nobene podpore v Svetu. Zdi se, da smo se znašli v začaranem krogu, kjer nas Komisija napotuje na Svet in Svet nas napotuje nazaj na Komisijo, toda realnost je ta, da državljani te Evrope, ki jo poskušamo zgraditi, nimamo možnosti, da bi prebivali v različnih državah ali vzpostavili odnose zaradi težkih davčnih bremen, ki jih povzroča pomanjkanje harmonizacije davčnega sistema.

Ali lahko Svet naredi nekaj, kar bi presekalo ta začaran krog?

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* — (*CS*) Najprej bi rad poudaril, da je dolgoročni cilj rešitev v obliki direktive ali večstranske pogodbe. Le tako lahko razvijemo ta sistem učinkovito s stališča pravnih načel. Komisija predlaga rešitev za najbolj pereče probleme, ki izhajajo iz notranjega trga, z izboljšano koordinacijo davčnih regulativ držav članic in izboljšanim procesom odločanja. Komisija je v svojem sporočilu 823 o usklajevanju predložila predlog, da se bi oblikoval mehanizem za učinkovito reševanje sporov glede mednarodnega dvojnega obdavčevanja v EU, toda zaradi nezadostne podpore držav članic, kot so omenili tukaj člani parlamenta, je Komisija zahtevo ovrgla v korist drugih pobud. Komisija se popolnoma zaveda učinka sporazumov o dvojnem obdavčevanju na notranji trg in bo začela pripravljati javna posvetovanja v letu 2009. Na podlagi teh posvetovanj bo Komisija pripravila osnutek sporočila o ugotovitvah skupaj s predlogom za sprejemljivo rešitev obstoječih težav.

Svet se je resno spoprijel s to težavo v okviru različnih pobud. Prva je bila razširitev okvira Direktive 90/435/ES o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic s pomočjo Direktive Sveta 2003/123/ES, ki odpravlja gospodarsko in pravno dvojno obdavčevanje čezmejnih tokov dividend v okviru Skupnosti. Leta 1990 je bila sprejeta arbitražna pogodba s ciljem odpraviti dvojno obdavčevanja, ki izhaja iz določanja prenosnih cen med povezanimi podjetji. Kljub temu se ta direktiva ni izkazala za zelo učinkovito, deloma zaradi tega, ker ima značaj mednarodne pogodbe, sklenjene med državami članicami, in ne značaj pravnega instrumenta Skupnosti. Leta 2003 je bila sprejeta Direktiva 2003/49/ES, ki odpravlja dvojno obdavčevanje za obresti in licenčnine med povezanimi družbami iz različnih držav članic in po kateri mora le država upravičenega lastnika plačati davek. Vprašanje širitve okvira te direktive bi moralo tvoriti tematiko za naslednja pogajanja v Svetu. V povezavi z dvema sporočiloma Komisije o usklajevanju sistemov držav članic glede neposrednega obdavčevanja na notranjem trgu in davku na pokojnine je ECOFIN sprejel resolucijo Sveta iz decembra 2008 o davku na pokojnine. Ta resolucija si prizadeva odpraviti dvojno obdavčevanje in usklajuje državne postopke na področju davka od pokojnin, tako da pri prenosu gospodarskih dejavnosti iz ene države v drugo, ko se sredstva fizičnih ali pravnih oseb prenesejo iz države, ki zaračunava izstopni davek, mora država prejemnica uporabiti tržno vrednost sredstev, ki so bila izmenjana ob času prenosa sredstev iz izhodne države, kot izdatek, ko so bila sredstva prodana.

Syed Kamall (PPE-DE). - Vsi razumemo, da so ta vprašanja o obdavčenju zelo tehnične narave, toda ali se bodo ministri na splošno strinjali, da bo vsakdo, ki ta vprašanja razume, prav gotovo sprevidel, da harmonizacija davčne zakonodaje ni bistvena za izogibanje dvojnemu obdavčenju? Vse, kar se zahteva – vem, da je precej tehnično – je volja za boljše sodelovanje med državami članicami. Ob upoštevanju količine denarja, ki ga vlade trenutno jemljejo obremenjenim davkoplačevalcem, je čas prav gotovo pravi za spodbujanje več konkurence, da se zmanjša breme za delavske družine po vsej Evropski uniji.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Predsednik, menim, da češko predsedstvo zavzema zelo pozitiven in proaktivni pristop do tega vprašanja. Za to bi vam rad čestital, ker je seveda pomembno zaščititi državljane ter mala in srednje velika podjetja z namenom, da ko zagotavljajo storitve, lahko tudi v skladu s tem obnavljajo prihodek. Dvojno obdavčevanje je nekaj, za kar ni družbenega upravičila. Od tod moje vprašanje: ali menite, da bi lahko sodišče tukaj postavilo standarde?

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, Evropsko sodišče je odločilo, da neposredna uporaba prava Skupnosti, svoboda prostega pretoka in načel0 nediskriminacije ne obvezujejo držav članic, da bi odpravile zakonsko dvojno obdavčevanje, ki izhaja iz vzajemne interakcije različnih davčnih sistemov pri čezmejnih dogodkih v Skupnosti. Stališče izhaja iz odločbe Sodišča v zadevi C-513/04 Kerckhaert Morres. Sodišče je o tej zadevi že razsodilo in trdno verjamem, da tukaj ni več nič za narediti. V skladu s sodno prakso Sodišča morajo pogodbe o odpravi dvojnega obdavčevanja izpolniti zahteve notranjega trga in zlasti ne smejo uvesti diskriminacije ali odstopanj od temeljnih svoboščin, ki so uzakonjene v Pogodbi

o Evropskih skupnostih. Po drugi strani pa trdno verjamem, da tveganje dvojnega obdavčevanja precej zakomplicira davčne sisteme in predvsem zakomplicira stvari za mala in srednje velika podjetja, ki včasih težko prodrejo v zapletene sisteme posameznih nacionalnih zakonov. Predvsem pa so MSP tisti, ki so najbolj izpostavljeni tveganju, saj imajo višje stroške, ker si ne morejo privoščiti dragih svetovanj ali pravnih firm na način kot velike korporacije – in zlasti multinacionalke. Zato so MSP bolj obremenjeni zaradi teh zapletenih davčnih sistemov. Osebno sem prepričan, da je najpravičnejša rešitev, da imajo vse države članice preprost, pregleden sistem neposrednega obdavčevanja in kar zadeve mene, najnižje možne davke.

Predsednica. – Vprašanje št. 5 predložila **Marian Harkin** (H-0136/09)

Zadeva: Perutninsko meso

Ali bi se češko predsedstvo strinjalo – da bi ob upoštevanju predloga Komisije KOM(2008)0336 za Uredbo Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1234/2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov glede standardov trženja za perutninsko meso, v interesu varnosti hrane in potrošnikov, sledljivosti in kakovosti proizvodov – da bi moralo vse piščančje meso, ki se prodaja kot "sveže", zagotavljati potrošnikom garancijo za svežino. Ali se predsedstvo strinja, da obstaja resen problem glede perutninskega mesa, kjer je perutnina zaklana in zamrznjena v tretji državi, prepeljana in odmrznjena – in v nekaterih primerih predelana – v državi EU in nato tržena in prodana kot "svež" proizvod EU. Se predsedstvo strinja, da ni sprejemljivo in je zavajajoče za potrošnika in nepravično do proizvajalcev EU, ki spoštujejo stroge smernice EU? Katere korake sprejema češko predsedstvo, da se zagotovi gladek sprejem te uredbe?

Petr Nečas, predsednik Sveta. – (CS) Gospa predsednica, gospe in gospodje, predsedstvo bi rado zagotovilo spoštovanemu članu, da daje velik pomen visoki ravni varne hrane in varstvu potrošnikov v okviru Skupnosti, ne glede na to, ali se hrana prideluje lokalno ali se uvaža iz tretjih držav. V tem kontekstu bi se predsedstvo rado obrnilo na sklepe s srečanja Sveta z dne 18. in 19. decembra 2008 o varnosti uvoženih kmetijskih proizvodov in prehrambnih proizvodov. V skladu s predpisi Skupnosti je Svet v svojih sklepih pozval Komisijo, da do konca leta 2010 predloži poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu glede učinkovitosti in uporabe higienskih in fitosanitarnih pregledov uvožene hrane. Svet je zaradi svoje obveznosti, da zagotovi visoke ravni varovanja človekovega zdravja pri izvajanju politik Skupnosti, decembra 2008 zavrnil predlog Komisije za Uredbo Sveta o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 853/2004 glede uporabe antibakterijskih snovi za odstranjevanje površinske kontaminacije s trupel perutnine. Svet je zavzel stališče, da bi lahko uporaba teh snovi lahko potencialno zakrila slabo higiensko prakso. Evropski parlament je izrazil nestrinjanje s predlogom v resoluciji z dne 19. junija 2008 in prosil Svet, da predlog zavrne. Glede predloga Komisije za tržne standarde za perutninsko meso bi predsedstvo rado potrdilo, da je predlog trenutno predmet pogajanj v Svetu s ciljem, da se zagotovi visoka raven varstva potrošnikov in da se prepreči, da se perutnina prodaja kot sveža, če je bila prej zamrznjena. Predsedstvo lahko zagotovi spoštovanemu članu, da bo sprejelo vse ukrepe, da se zagotovi hiter sprejem te uredbe, kakor hitro bo Evropski parlament izdal mnenje.

Marian Harkin (ALDE). - Predsedstvu se zahvaljujem za odgovor, ker sem razumela, da češko predsedstvo namerava glede te zadeve sprejeti ukrepe. Zadovoljna sem, da slišim, da se o tem razpravlja v Svetu, da boste sprejeli ukrepe, da se prepreči, da se perutninsko meso, ki je bilo zamrznjeno, nato proda kot sveže, ker seveda to pomeni, da veliko proizvajalcev v EU – pravzaprav vsi proizvajalci EU – ne delujejo pod enakimi pogoji.

Zato je moje vprašanje za predsedstvo naslednje: Kako hitro lahko glede tega pričakujemo odgovor od Sveta in nam lahko okvirno poveste, katere ukrepe boste sprejeli?

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, to težavo so sedaj rešila delovna telesa Sveta v okviru pogajanj o predlagani Uredbi Sveta, ki spreminja Uredbo (ES) št. 1234/2007 o vzpostavitvi skupne organizacije kmetijskih trgov glede standardov trženja za perutninsko meso. Češko predsedstvo je predlagalo kompromisno besedilo, za katerega je Odbor za kmetijstvo Sveta izrazil večinsko podporo. Besedilo bo predloženo v oceno STO v okviru posvetovanj s trgovinskimi partnerji. Če bo rezultat pozitiven in če bo Evropski parlament istočasno podprl poročilo na plenarnem zasedanju, kar bi se moralo zgoditi, potem bo češko predsedstvo predložilo kompromisno besedilo Svetu. Svet ima uradno dolžnost, da počaka na predložitev mnenja Evropskega parlamenta, čeprav se mu pri svojem odločanju nanj ni treba sklicevati. Kompromisno besedilo navaja, da lahko države članice za proizvode iz svežega perutninskega mesa v skladu s to uredbo predvidijo manjša odstopanja od zahtevane temperature, ki je potrebna za absolutni minimalni čas in le do obsega, ki se zahteva, da se omogoči predelava in rezanje v predelovalnih obratih med proizvodnjo svežih proizvodov iz perutninskega mesa. Pričakujemo, da se bo Svet opredelil do tega predloga v maju in glede na pogajanja vse do danes pričakujemo, da bodo rezultati pozitivni.

Avril Doyle (PPE-DE). - Po krizi BSE v sektorju za goveje meso nekaj let nazaj, smo uvedli popolno identifikacijo in sledljivost za proizvode iz govejega mesa v Evropi. Se Svet strinja, da moramo dati enake informacije in zagotoviti enako sledljivost, če gre kaj narobe, ne le za perutninsko in ovčje meso, pač pa tudi za svinjino?

Poročilo Sommerijeve o informacijah za potrošnike si trenutno utira pot proti Parlamentu in morda bi se Svet lahko z mano strinjal, da bi z dodatnim označevanjem to lahko dosegli.

Petr Nečas, predsednik Sveta. – (CS) Gospa predsednica, gospe in gospodje, označevanje izvora perutninskega mesa ni del Priloge 14 Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 in zato ni del predloga, o katerem razpravljamo. Označevanje izvora obravnava Uredba Komisije (ES) št. 543/2008 in zato spada pod pristojnost Komisije in se zato razpravlja v odboru. Prav tako bi rad dejal, da to vprašanje razumem zelo dobro, ker če upoštevate grožnje, ki so prišle iz tako imenovane bolezni norih krav v primeru okuženega goveda, in če upoštevamo resnični vpliv na zdravje prebivalcev držav članic Evropske unije, potem nekatere od teh bolezni, ki izvirajo iz perutninskega mesa, na primer salmonela, povzročajo večje število zdravstvenih težav in celo smrti, kot jih je svoje čase povzročila bolezen norih krav. Po drugi strani bi rad še enkrat poudaril, da označevanje izvora spada pod pristojnost Komisije in ne smemo pozabiti, da je spremljanje kraja izvora veliko težje v primeru perutnine kot v primeru goveda. Prav tako bi se morali izogibati situacij, kjer poskus zavarovati potrošnika do take mere, da sta vsak dvom in potencialno tveganje popolnoma odpravljena, vodi v sistem, ki je tako administrativno zapleten, da pripelje do bistveno višjih cen hrane. Še enkrat bi rad ponovil, da ključna odgovornost za obvezno označevanje izvora perutninskega mesa pripada Komisiji in ne Svetu.

Predsednica. – Vprašanje št. 9 predložila Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0144/09)

Zadeva: Obvladovanje krize ter mala in srednje velika podjetja

Evropski program za obvladovanje krize vključuje pomoč za mala podjetja v skladu z aktom za mala podjetja. Kateri ukrepi so bili do danes sprejeti v zvezi s tem in kateri nadaljnji ukrepi so še načrtovani?

Petr Nečas, predsednik Sveta. -(CS) Gospa predsednica, gospe in gospodje, lani decembra se je Evropski svet sporazumel o evropskem načrtu za oživitev gospodarstva. Ta načrt vključuje konkretne ukrepe za podporo malih in srednje velikih podjetij, najpomembnejši med njimi so ukrepi za izboljšanje dostopa do financ in zmanjšanje upravnega bremena za podjetja. Istočasno je Evropski svet izrazil podporo povečanemu posredovanju Evropske investicijske banke v letih od 2008 do 2011, zlasti s posojili malim in srednje velikim podjetjem, kar predstavlja povečanje za 10 milijard evrov v primerjavi s trenutno posojo v tem sektorju. Poleg tega je Evropski svet podprl začasne presežke mejnih vrednosti za najmanj dve leti v povezavi z zneski državne podore do 500 000 evrov in prilagoditvami okvira državne podpore, ki so bistvene za povečanje podpore podjetjem, zlasti malim in srednje velikim. Evropski svet je prav tako pozval k uporabi pospešenih postopkov, ki se dovolijo v skladu s pravom Evropske skupnosti za oddajo javnih naročil in za zmanjšanje upravnih bremen podjetij. Evropski svet prav tako podpira polno izvedbo akcijskih načrtov Komisije o pobudi Akta za mala podjetja, ki jo je sprejel Svet 1. decembra 2008. Akcijski načrt za pobudo Akta za mala podjetja bi moral pomagati malim in srednje velikim podjetjem v obdobju gospodarskega pretresa z izboljšanim dostopom do posojil, zmanjšanjem upravnih bremen, s pomočjo malim in srednje velikim podjetjem, da izkoristijo ugodnosti notranjega trga, in s povečanjem konkurenčnosti na tujih trgih. 5. marca je Svet sklenil, da je treba akcijski načrt v celoti izvesti čim prej na ravni Skupnosti in ravni držav članic in istočasno izpolniti načela subsidiarnosti.

Poleg tega je Svet spet omenil pomen nadaljnjih izboljšav pri dostopu do financiranja – v mislih imam posojila, jamstva, dolžniško-lastniška financiranja itd. – in tudi dostopu do tveganega kapitala za novoustanovljena inovativna podjetja ter mala in srednje velika podjetja, kjer je potrebno upoštevati učinke trenutne finančne krize. Okrepiti moramo dostop do trga za mala in srednje velika podjetja, predvsem z večjim spremljanjem trga in posameznih sektorjev, da se opredelijo in rešijo ovire do notranjega trga. Računovodske zahteve in postopki za ustanavljanje novih podjetij bi morali biti bistveno poenostavljeni in pospešeni. Evropski svet se je na svojem srečanju 19. in 20. marca sporazumel o naslednjih ukrepih: odprava obstoječih ovir in preprečevanje nastanka novih, doseganje popolnoma delujočega notranjega trga, nadaljnje zmanjšanje upravnih bremen, izboljšanje pogojev za industrijo, da se ohrani močan industrijski temelj za podjetje, s posebnim poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih ter inovacijah, podpora partnerstev med raznimi področji poslovanja, raziskav, izobraževanja in usposabljanja ter povečanje kakovosti naložb v raziskave, znanje in izobraževanje.

Gospe in gospodje, prav tako bi rad povedal, da je Svet 10. marca 2009 dosegel politični dogovor, da bi vse države članice imele možnost, temelječo na spremembi Direktive 2006/112/ES, da uvedejo stalno znižane

stopnje DDV za vrsto delovno intenzivnih storitev, in to so ponavadi storitve, ki jih zagotavljajo mala podjetja. Med drugimi zakonodajnimi predlogi, ki izhajajo iz pobude Akta o malih podjetjih, bi Svet moral sprejeti uredbo o statutu evropskih podjetij v zasebni lasti, ki bi omogočila malim in srednje velikim podjetjem, da opravljajo čezmejne dejavnosti. Svet bo obravnaval prenovo direktive o zapoznelih plačilih s ciljem zagotoviti, da se malim in srednje velikim podjetjem pravočasno plačuje za vse trgovinske transakcije. Kar zadeva program o boljši ureditvi, je Komisija lani predstavila 11 novih pospešenih ukrepov za zmanjšanje upravnega bremena za podjetja s ciljem, da se do 2012 doseže 25-odstotno zmanjšanje obstoječih upravnih bremen, ki jih povzroča regulativa EU. Po ocenah bi lahko to vodilo do prihrankov v znesku približno 30 milijard evrov in največjo korist bi imela mala in srednje velika podjetja. 10. marca letos je Svet pozval Komisijo, da predlaga specifične nove ukrepe za zmanjšanje bremena v zvezi z vsakim od 13 prednostnih področij v akcijskem načrtu. Dejanski ukrepi v zvezi s tem so sprejetje predlogov za poenostavitev tretje in šeste direktive, ki velja za združitve in cepitve trgovinskih podjetij ob prvi obravnavi v Evropskem parlamentu in odobritev pregleda četrte in sedme direktive. Toda to pomembno delo se bi moralo nadaljevati s ciljem doseganja 25-odstotnega zmanjšanja upravnega bremena in Komisija bi morala čim prej dokončati pregled vseh obstoječih pravnih predpisov.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (*EL*) Gospa predsednica, zahvaljujem se ministru za odgovor, v katerem je navedel vse načrtovane ukrepe. Seveda mora sedaj uporaba teh ukrepov prinesti dejanske rezultate za vse tiste v Evropski uniji, ki imajo mala in srednje velika podjetja, ki trpijo zaradi posledic krize, in za vse tiste, ki želijo ustanoviti malo ali srednje veliko podjetje. Ravno na tej točki pa bi rada, da mi minister pove, ali imamo statistiko o novih podjetjih, skupaj s statistiko podjetij, ki izginjajo. Rada bi imela te primerjalne številke, če ne danes, potem v prihodnjem odgovoru.

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Najprej bi rad poudaril, da se številke propadlih in novoustanovljenih podjetij in posebnih pogojev za ustanovitev novih podjetij med posameznimi državami članicami v EU precej razlikujejo. Medtem ko je v nekaterih državah mogoče odpreti malo ali srednje veliko podjetje le v nekaj dneh, pa lahko na žalost v ostalih to traja več mesecev. Seveda je mogoče sestaviti podroben povzetek, ki vsebuje informacije, ki jih zahtevate, gospa Panayotopoulos-Cassiotou, in sestavili ga bomo v pisni obliki.

Predsednica. – Vprašanje št. 10 predložil **Avril Doyle** (H-0145/09)

Zadeva: Rezultati spomladanskega zasedanja Sveta o financiranju svetovnega podnebnega dogovora

Ali je ob upoštevanju spomladanskega zasedanja Sveta prejšnji teden predsedstvo zadovoljno z rezultati pogajanj glede zagotavljanja finančne pomoči državam v razvoju za nadaljnji svetovni podnebni dogovor na COP-15 v Köbenhavnu decembra?

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, v sklepih s srečanja 19. in 20. marca 2009 je Svet navedel, da bi ukrepi za ublažitev in prilagajanje potrebovali znatne domače in finančne vire, tako javne kot zasebne, zlasti v najbolj ogroženih državah v razvoju, in da bi EU zagotovila pravičen delež financiranja teh ukrepov v državah v razvoju. Ocene Komisije, ki temeljijo na nedavnih študijah, kažejo, da se bodo do 2020 dodatni javni in zasebni instrumenti morali povečati na skoraj 175 milijard evrov, če želimo, da se izpusti zmanjšajo na stopnjo, ki je primerljiva s cilji EU.

Tekoče študije tudi kažejo, da bo več kot polovica naložb morala biti opravljena v državah v razvoju. Sekretariat Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja nadalje ocenjuje, da bodo leta 2030 stroški prilagoditve v državah v razvoju znašali od 23 do 54 milijard evrov na leto. Kar zadeva financiranje ublažitvenih ukrepov v državah v razvoju, je Svet sprejel jasno stališče. S pomočjo razvitih držav bi morale države v razvoju pripraviti strategije in načrte za izgradnjo gospodarstva z nizkimi emisijami. Te strategije in načrti bi morali razlikovati med ukrepi, ki jih je mogoče sprejeti neodvisno, ker ne vključujejo izdatkov ali pa jih vključujejo zelo malo ali pomenijo celo neto dobiček v srednjem roku, in ukrepi, ki bodo vodili do pozitivnih dodatnih stroškov, ki si jih posamezne države same ne morejo zlahka privoščiti.

Za izvajanje sporazuma iz Köbenhavna je bistvena zadostna, predvidljiva in pravočasna finančna podpora. Mednarodna finančna struktura, ki zagotavlja to podporo, mora temeljiti na načelih učinkovitosti, primernosti, enakosti, preglednosti, odgovornosti, kohezije, predvidljivosti in pravilnega finančnega upravljanja. V povezavi z viri financiranja je Svet potrdil opcije, ki jih je mogoče nadalje preučiti v mednarodnih pogajanjih in ki vključujejo pristop, ki se opira na prispevke, temelječe na dogovorjenem obsegu, tržni pristop, temelječ na avkcijah za pogodbe ali kombinacijah teh z drugimi opcijami. Poleg tega bodo med prehodom na globalno trgovanje z ogljikom prožni mehanizmi, mehanizem čistega razvoja in skupno izvajanje še naprej igrali pomembno vlogo pri financiranju zmanjšanja emisij v gospodarstvih v razvoju in spreminjajočih se gospodarstvih. V zvezi s tem bo pomembno okrepiti celovitost z okoljskega vidika, prispevek za trajnostni

razvoj in pravično geografsko razdelitev. Prav tako je pomembno razširiti trgovanje z ogljikom, da se pošlje jasna sporočila glede stroškov ogljika. To vključuje enega izmed najbolj stroškovno učinkovitih načinov za zmanjšanje emisij in istočasno zagotavlja očitno spodbudo za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami. V povezavi s sporazumom EU o podnebno-energetskem svežnju je Svet prav tako poudaril prispevek tega svežnja k prizadevanjem EU, da zavaruje financiranje za ukrepe, namenjene blažitvi podnebnih sprememb, in prilagajanja nanje. Jasno je, da moramo na področju financiranja storiti veliko več. Svet je odločil, da se na to tematiko vrne na junijskem srečanju in nadalje opredeli svoje stališče v povezavi s tekočimi mednarodnimi pogajanji.

Avril Doyle (PPE-DE). - Zahvalila bi se rada češkemu predsedstvu za celovit odgovor. V bistvu sem ga danes dobila v pisni obliki, ker so menili, da ne bomo prišli do 10. vprašanja.

Ali lahko potem domnevam, da je to resnično stališče češke vlade, kot ste pravkar povedali za zapisnik, ker če je tako, ste mi res porodili upanje. Zahvaljujem se vam, ker to pomeni, da je češko predsedstvo glede zadeve podnebnih sprememb precej napredovalo od začetka svojega predsedovanja.

Ali bi lahko razen srečanja Sveta v juniju navedli preostanek urnika za napredovanje k dogovoru o tako imenovanem "pravičnem deležu" EU za financiranje ublažitvenih in prilagoditvenih ukrepov v tretjih državah? Popolnoma pa se strinjam s tem, kar pravite o trgu z ogljikom in njegovim prispevkom.

Predsednica. – Hvala, gospa Doyle.. Preseneča me, da ste dobili odgovor v naprej. To je praksa, ki bi jo že dolgo rada spodbudila pri Svetu in Komisiji, tako da čestitke obema.

(Prekinitev s strani Avril Doyle: To je zato, ker so mislili, da ne bomo prišli do 10. vprašanja!)

Petr Nečas, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospe in gospodje, manj časa ostane za predsedovanje češke vlade, hitreje se zdi, da mine čas, in morda je to vzrok, da poskušamo pohiteti in opraviti z vso administracijo pravočasno. Spoštovani članici bi rad odgovoril, da bo Svet to obravnaval spet junija letos. Po mnenju Sveta je pomembno, da se osredotočimo bolj na finančne mehanizme boja proti podnebnim spremembam. Svet bo pred srečanjem v Köbenhavnu objavil pristop EU do raznih načinov financiranja ukrepov za ublažitev in prilagoditev, do podpore novih tehnologij in do oblikovanja ustreznega okolja za izvajanje teh načrtov. Svet bo tudi pokazal, kako bo EU konkretno prispevala tem načrtom, in razložil, kako se bodo stroški delili med države članice, prav tako pa tudi prizadevanja za uresničevanje teh ciljev. Vse to bo temeljilo na dejanskih predlogih Komisije.

Glede določenih ostalih težav, ki so povezane s financiranjem globalnega sporazuma o boju proti podnebnim spremembam, je EU jasno povedala, da želi v tej zadevi prevzeti nase sorazmerni delež odgovornosti. Poleg tega je EU vzpostavila temeljna načela za financiranje in pojasnila, da namerava razpravljati o teh možnostih s svojimi globalnimi partnerji. Toda očitno je prehitro, da bi razkrili svoje karte z objavo nekaterih številk. Ne bi bilo pametno, ne bi bilo pazljivo, ne bi bilo taktično. Imamo zamisel o tem, koliko denarja bo potrebno za izvedbo globalnega načrta. Toda vsaj približno moramo vedeti, kake vrste ublažitvenih ukrepov nameravajo tretje države izvesti. V tem kontekstu bi rad dejal, da se je leta 2007 EU prostovoljno obvezala, da bo zmanjšala emisije za 20 % – in v primeru uspešnega svetovnega sporazuma za 30 % – in to je bilo veliko prej kot je katera koli druga država objavila kar koli o predlogih za ublažitev.

Predsednica. – Ko imam priložnost, bom izpostavila naslednje, saj se mi zdi, da če se lahko odgovori na vprašanja, za katera mislimo, da do njih ne bomo prišli, pripravijo v naprej, potem ni razloga, zakaj ne bi imela vprašanja, ki jih bomo obravnavali, vnaprejšnjega odgovora, tako da bi lahko imeli – kot smo imeli sedaj – boljšo in koristnejšo izmenjavo mnenj. Hvala obema, ker sta to prikazala, kar je potrdilo to, kar smo mnogi že prej želeli.

Na vprašanja, ki zaradi pomanjkanja časa niso bila obravnavana, bo odgovorjeno pisno (glej Prilogo).

Čas za vprašanja se je zaključil.

(Seja je bila prekinjena ob 20.20 in se je nadaljevala ob 21.00.)

PREDSEDSTVO: GOSPOD MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Podpredsednik

20. Zahteve za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (prenovitev) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0096/2009) gospoda Csibija v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (prenovitev) [COM(2008)0399 – C6-0277/2008 – 2008/0151(COD)].

Magor Imre Csibi, *poročevalec.* – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil poročevalcem v senci za njihovo sodelovanje pri doseganju kompromisnega sporazuma s Svetom o prenovi Direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov.

Bil je zahteven postopek, predvsem zaradi zelo omejene narave prenove. Zakonodajni predlog, kjer Parlament ne more spremeniti skoraj nič, ni ustrezni okvir za soodločanje. Nismo več institucija, ki je omejena na dajanje privolitev, in to ni način, kako bi Parlament želel delovati v prihodnje, kar zadeva prenove besedil.

Toda zadovoljen sem, da smo kljub tem težavam uspeli doseči kompromis, ki potrjuje osnovna načela predloga Komisije, kot so razširitev obsega izdelkov, povezanih z energijo, toda tudi prinaša več pojasnjevanj in poudarkov vseh bistvenih okoljskih parametrov.

Tako kompromis izboljšuje opredelitev "izdelkov, povezanih z energijo" s tem da pojasnjuje, kateri izdelki so zajeti z izvedbenimi ukrepi, kot so na primer materiali za izolacijo oken ali nekateri izdelki za uporabo vode, kot na primer armature za tuše ali vodovodne pipe. In vztrajam pri tem, da ne pomeni, da so te vrste izdelkov samodejno zajete.

Najprej bodo predmet ocene učinka, izvedbeni ukrepi pa bodo razviti le za tiste proizvode, ki imajo pomemben vpliv na okolje, bistvene možnosti za izboljšanje in niso zajeti v drugi zakonodaji, ki lahko doseže enake cilje hitreje in z manj stroškov.

Nato kompromis predvideva oceno metodologije, ki se uporablja za pripravo izvedbenih ukrepov za boljšo pokritje učinkovitosti rabe virov in pristop življenjskega cikla. V času omejevanja naravnih virov ne smemo ciljati le na energetsko učinkovitost, pač pa tudi na optimizacijo rabe virov kot celote. Nadalje moramo poskusiti zmanjšati vpliv naših izdelkov na okolje, ne le med fazo uporabe, ampak tudi skozi ves življenjski cikel, od izbire surovin do proizvodnje, pakiranja uporabe in prenehanja uporabe.

Četudi je direktiva za zdaj razširjena le na izdelke, povezane z energijo, bi morali biti v prihodnosti pripravljeni na nadaljnjo širitev na vse izdelke. Odbor za okolje in Odbor za industrijo sta oba zahtevala odločno zavezanost, da se po pregledu leta 2012 razširi uporaba Direktive še na ostale izdelke, ne le na te, povezane z energijo.

V odziv se je Komisija obvezala, da bo sprejela sedanjo metodologijo, če bo treba, z namenom nadaljnje širitve področja uporabe za vse izdelke. Toda ne bi se mogli bolj zavezati za širitev področja uporabe na vse izdelke po pregledu Direktive leta 2012. Rad bi, da bi Komisija zavzela trdnejši in širši pristop, zlasti ker imamo danes vse instrumente na mizi in to je bila najboljša možnost, ki jo je opredelila ocena vpliva. V tem smislu menim, da smo zamudili priložnost, da bi naredili več za okolje z manj birokracije.

Pregled bo tudi leta 2010. Prav gotovo ne bomo nasprotovali dejstvu, da moramo spremeniti našo potrošnjo in proizvodne vzorce, da preklopimo na čistejše izdelke. Spremembe so potrebne, toda so tudi možne brez pretiranega obremenjevanja podjetij in gospodinjstev.

Z izgradnjo gospodarstva z nizkimi emisijami in učinkovitimi viri lahko damo konkurenčnosti nov zagon. Direktiva o okoljsko primerni zasnovi izdelkov predstavlja veliko priložnost za industrijo, da zgradi konkurenčnejša podjetja, ki temeljijo na zelenih tehnologijah. Ustvarja enake pogoje delovanja po vsej Evropi, zmanjšuje birokracijo in proizvodne stroške. Prav tako zagotavlja prožnost za industrijo, ker je mogoče samoregulativne ukrepe prepoznati kot alternative za regulatorno izvajanje ukrepov.

Nenazadnje se je treba pri opredeljevanju in pregledu izvedbenih ukrepov in ocenjevanju samoregulativnih ukrepov posvetovati in povezati z zadevnimi interesnimi skupinami. Iz mojih posvetovanj z interesnimi skupinami ugotavljam, da naprej misleča podjetja ne čakajo na popuščanje regulativ, pač pa sprejmejo

proaktivne ukrepe. Nekatera to storijo iz nesebičnosti, večina pa zaradi tega, ker je ekološka zavest preprosto dobra za podjetje.

Toda industriji moramo dati prave znake. Četudi moje vizije za širitev zahtev glede okoljsko primerne zasnove izdelkov na vse izdelke ne delijo vsi moji kolegi, pa trdno verjamem, da lahko propadanje okolja zaustavimo le s prehodom na čistejše blago.

Več kot 80 % vseh vplivov na okolje, ki jih ima izdelek, se določi med fazo oblikovanja izdelka. Izboljšana oblika izdelka bi preprečila izgube in zagotovila potrošnikom bolj učinkovite, zanesljive in trajnejše izdelke.

Širjenje zahtev glede okoljsko primerne zasnove izdelkov na izdelke, povezane z energijo, kot so okna ali vodovodne pipe, je prvi korak k bolj drznejšemu pristopu in trajnejši proizvodni politiki na ravni EU.

Včasih lahko celo majhni koraki vodijo k velikim dosežkom. Upam, da boste ta kompromisni sporazum potrdili kot način za napredovanje in boste še naprej izvajali pritisk za optimizacijo polnega potenciala za vpliv na okolje ter spodbujali načrtovanje izdelkov, prijaznejših do okolja.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod predsednik, spoštovani člani, najprej bi se rad zahvalil poročevalcu, gospodu Csibiju, za njegovo izjemno delo na tem predlogu, in dejal, kako zelo sem zadovoljen, da je to delo omogočilo, da je bil sporazum dosežen že ob prvi obravnavi.

Vsebina predloga – s čisto zakonskega stališča – je omejena. Sestavljena je iz širitve področja uporabe obstoječe direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov izven izdelkov, ki porabljajo energijo, katere trenutno zajema, na vse izdelke, ki so energetsko pomembni. S političnega stališča je ta sprememba zelo pomembna. Predstavlja pomemben korak na poti proti tretji industrijski revoluciji v Evropi, k preobrazbi naših evropskih nacionalnih gospodarstev v nacionalna gospodarstva z nizkimi emisijami.

Imam vizijo, kako bodo izgledali evropski izdelki prihodnosti. Evropski izdelki prihodnosti, ki bodo nosili oznako "Proizvedeno v Evropi", bodo najbolj inovativni, varni in tudi energetsko učinkoviti ter učinkoviti glede uporabe virov. Prepričan sem, da vodilna vloga Evrope pri energetski učinkovitosti in varčna raba virov ne bosta koristili le okolju, pač pa tudi našim zaposlitvenim številkam. Okolju prijazni izdelki in okolju prijazni postopki se gospodarsko v tej krizi celo množijo in to se bo nadaljevalo.

Po mojem mnenju je ta direktiva dober primer enotne politike proizvodov. Že se je izkazala za vredno svojega imena in priča smo dobrim rezultatom, ko gre za izdelke, ki rabijo energijo. Direktiva zagotavlja okvir za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, ki upoštevajo dejanski vpliv izdelkov na okolje skozi celotni življenjski cikel izdelka. Kot je dejal gospod Csibi, direktiva utrjuje pot prostovoljni pobudi industrije. Omejuje uradno določene zahteve za te izdelke, s katerimi bi bilo mogoče uresničiti bistveno možnost varčevanja na gospodarsko izvedljiv način.

Direktiva, ki je trenutno v veljavi, že znatno prispeva k doseganju evropskih ciljev zmanjšanja energije, in sicer z odpravo žarnic, bojlerjev in številnih drugih energetsko neučinkovitih potrošniških izdelkov. Širitev obsega uporabe direktive tako, da bi zajela vse izdelke, povezane z energijo, prinaša s seboj velike možnosti za nadaljnjo zmanjšanje porabe energije in s tem emisij ogljikovega dioksida.

Če povzamem, vsak izdelek, ki je pomemben za porabo energije, sedaj spada v področje direktive. To tako vključuje tudi tiste izdelke, ki ne trošijo energije neposredno, ko se uporabljajo, ampak ki neposredno vplivajo na potrošnjo energije. Tako se lahko sedaj na primer določijo zahteve za izdelke, ki trošijo vodo, in za okna. Če navedem le en primer: navadno povečanje razmerja oken z dvojno zasteklitvijo bi lahko privedlo do dodatnih 30 % energetskih prihrankov do leta 2020. To je enako prihranku 55 000 gigavatnih ur, kar pomeni prihranek 27 megaton ogljikovega dioksida ali proizvodnjo dveh ali treh jedrskih elektrarn. To kaže ogromen vpliv, ki ga lahko skriva očitno nezavedanje takih sprememb.

Komisija namerava nadaljevati svoje delo na približno 25 izvedbenih ukrepih za direktivo o okoljsko primerni zasnovi izdelkov, ki so bili določeni v njenem delovnem načrtu za obdobje 2009–2011. Po posvetovanju s posvetovalnim forumom o okoljsko primerni zasnovi izdelkov v skladu s členom 16 Direktive, bo določila, katere izdelke naj se vključi v drugi delovni načrt do 21. oktobra 2011.

Do leta 2012 bo Komisija prav tako v skladu s členom 21 pregledala, ali bi bilo ustrezno razširiti področje uporabe Direktive na izdelke, ki niso bistveni za potrošnjo energije, ampak so pomembni za ohranitev virov.

Kot je bilo dogovorjeno v pogajanjih, ki so vodila do sprejetja ob prvi obravnavi, Komisija izdaja izjavo. Parlament se izjave zaveda. Po tem zasedanju jo bom poslal predsedstvu.

Zaradi hitrega sprejetja predloga ob prvi obravnavi lahko Komisija sedaj izvede trajnostno industrijsko politiko in se takoj loti dela ter pride na dan z novimi koraki za varčevanje z energijo in zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida.

Naj zaključim z opažanjem, da je tesno sodelovanje med Parlamentom, Svetom in Komisijo pospešilo pogajanja. Z veseljem vam lahko povem, da Komisija lahko podpre vse spremembe, ki jih je predložil poročevalec, gospod Csibi. Hvala lepa.

Anders Wijkman, *v imenu skupine PPE-DE.* – Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil poročevalcu, gospodu Csibiju.

Rezultat naših skupnih prizadevanj, pregled Direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov, je po mojem mnenju v veliki meri zgubljena priložnost. Razširiti področje uporabe z izdelkov, ki trošijo energijo, na izdelke, povezane z energijo, je seveda dobro. Toda zakaj se ustaviti tukaj? Težave, s katerimi se soočamo v smislu rabe virov, segajo dlje od energije. Komisar bi to moral vedeti.

Težava je v splošnem pritisku na ekosisteme in bazo naravnih virov. Mnoga znanstvena poročila so temu priča, tudi naša lastna tematska strategija o naravnih virih. Ocenjeno je, da sta dve tretjini glavnih ekosistemov na svetu prekomerno izkoriščani in zmanjšujemo naravni kapital. Ta težava je vedno večja zaradi naraščajočih gospodarstev in množičnejšega prebivalstva. Dejstvo je, da trenutni model in koncept rasti nista trajnostna. Kdo, če ne Evropska unija, bi lahko pomagal spremeniti koncept v trajnejšega?

Direktiva o okoljsko primerni zasnovi izdelkov po mojem mnenju ponuja napredek. Kar zadeva energetsko učinkovitost, bi lahko vzpostavili standarde in norme za pridobivanje materialov, snovanje izdelkov in pospešitev učinkovitosti virov. Raje prej kot kasneje bomo morali rešiti učinkovito rabo virov. Videl sem prejšnje osnutke predlogov Komisije, ki so vključevali učinkovitost virov, in zdi se mi nenavadno, zakaj taki predlogi niso bili sprejeti.

Povejte mi, kjer drugje v zakonodaji EU imamo ukrepe, ki bi spodbujali učinkovito rabo virov. Potrebujemo politične okvire, ki povsod spodbujajo učinkovitost virov, ki spodbujajo podjetja, da poskusijo nove poslovne modele – kot je funkcionalno razmišljanje – in ponujajo raje storitve in ne proizvode, in kjer se prihodki ustvarjajo zaradi kakovosti storitev in ne le zaradi povečane količine od prodaje.

Kot sem rekel, bi Direktiva lahko zajemala vse to. Napovedujem, da bomo čez nekaj let vsi obžalovali, da danes nismo bili bolj proaktivni. Kot sem rekel, zgubljena priložnost.

Dorette Corbey, *v imenu skupine PSE.* – (*NL*) Gospod predsednik, želela bi se zahvaliti poročevalcu. Občudujem in cenim njegovo predanost in zavezo ter prav tako njegov hiter odziv. Kar zadeve mene, bi vse lahko šlo hitreje in je škoda, da je bil sam tako resno zadržan.

Evropa se sedaj bojuje z gospodarsko krizo, toda vsi smo se dejansko veliko let spopadali s pomanjkanjem inovacij. Ostale celine so pogosto bolj inovativne od Evropske unije. Združene države so take, ker investirajo več denarja – iz javnega pa tudi zasebnega sektorja – v raziskave in razvoj. Japonska je zelo inovativna, deloma s svojim "top runner" pristopom – pristop prilagajanja standardov najboljšemu izdelku. Naša direktiva o okoljsko primerni zasnovi izdelkov cilja na inovacije. To je dobro za okolje in tudi za gospodarstvo. *Proizvedeno v Evropi* bi moralo veljati res le za okolju najprijaznejše izdelke.

Inovacije morajo potekati v več smereh: nižja poraba energije, manj onesnaževanja zaradi proizvodnje in potrošnje, veliko boljše ravnanje z naravnimi viri in osredotočanje pozornosti na ponovno rabi recikliranih proizvodov ob koncu njihove uporabne dobe. Ne gre le za izdelke, ki rabijo energijo, ampak tudi za izdelke, povezane z energijo, in v celoti se strinjam s poročevalcem, da je treba zajeti vse izdelke.

Viri so z drugimi besedami pomembni. Če bo čez 20 let na zemlji skoraj devet milijard prebivalcev in če bodo vsi želeli upravičeno raven blaginje, potem je bistveno, da se dobro in varčno ravna z naravnimi viri. Obstajajo navdihujoče zamisli, kot je koncept od zibelke do zibelke, ki ga je predložil Michael Braungat, radikalne ideje, ki bi omogočile popolno ponovno rabo materialov.

Danes je pomembno vprašanje naslednje: ali direktiva o okoljsko primerni zasnovi izdelkov zares deluje? Najbolj znan primer iz direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov je prepoved žarnic, nepriljubljena, vendar zelo pozitivna odločitev. Na žalost pa še vedno vlada zmeda o energetsko učinkovitih LED žarnicah, ker so se izkazale za malo manj ugodne, kot so najprej pokazali proizvajalci.

Še en žalosten primer direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov je energijska nalepka. Sedaj obstaja AA, A+, A20, A40 in kmalu bodo imeli vsi izdelki oceno razreda A. Medtem je še popolnoma nejasno, kaj to pomeni, kar pa ne more biti dober primer okoljsko primerne zasnove izdelka.

Kolegi, ta pregled na žalost ne more rešiti vsega. Obtičali smo v lastnih postopkih in sporazumih in to je zares zamujena priložnost. Na srečo bo vrednotenje zagotovilo možnosti za izboljšanje. Pomembno je, da se direktiva o okoljsko primerni zasnovi izdelkov kmalu popolnoma ovrednoti. Ali res prinaša novosti, ki si jih želimo? Ali postavlja Evropsko unijo in evropske proizvajalce na vrh trga? Ali varčuje z energijo? Ali zmanjšuje izgube in uporabo naravnih virov? In kar je najpomembneje: ali je mogoče vpliv razširiti na izdelke, ki ne rabijo energije, in na vse izdelke?

Holger Krahmer, *v imenu skupine ALDE*. - (*DE*) Gospod predsednik, komisar Verheugen, gospe in gospodje, imam nekaj besed, ki jih moram izreči v opozorilo glede tega kompromisa, ki je bil dosežen zelo hitro – pravzaprav presenetljivo hitro.

Tako hitro smo skočili naprej, da bi lahko bili sprejeli to direktivo še danes praktično brez razprave. To mora biti eden izmed razlogov, zakaj se je tako malo članov odločilo govoriti. Rad bi opozoril, da širimo področje porabe te direktive v času, ko imamo le malo izkušenj s tem, kako se je ta direktiva prenašala v nacionalno zakonodajo. Vse bi vas rad spomnil, da smo o področju uporabe razpravljali v Parlamentu in da je Parlament želel, da se jo razširi na vse proizvode. Mislim, da bi to bila napačna pot. Ni ne sprejemljivo ne razumno, da bi za vsak izdelek, ki je izdelan v EU, veljala ocena o okoljski skladnosti, in žalostno je – vsaj kolikor se meni zdi – da se bo to vključilo v besedilo kot možnost za leto 2012.

Opozoril bi rad, da se moramo paziti, da Evropska komisija ne bo postala organ za načrtovanje izdelkov. Politiki in administratorji ne vedo bolje, vključno po izkušnjah finančne in gospodarske krize, kako bi bilo treba izdelati proizvode in kaj lahko inženirji morda naredijo bolje. Na koncu bi vas rad vse spomnil, da vse večja zapletenost te zakonodaje o proizvodih uničuje mala in srednje velika podjetja. Mnoge od teh zahtev ta podjetja stežka izpolnjujejo in kar delamo danes bo jim naprtilo nova bremena, praktične posledice tega, o čemer, se mi zdi, nismo dovolj razmišljali.

Satu Hassi, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*FI*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najlepša hvala poročevalcu, gospodu Csibi, za njegovo odlično delo.

Direktiva o okoljsko primerni zasnovi izdelkov ni ena tistih zadev, ki bi razburila medije ali splošno javnost, ampak je dejansko nekaj, kar je zelo pomembno, čeprav si prav tako delim stališče z gospodom Wijkmanom, da je perspektivo treba razširiti, da bo zajela učinkovito rabo virov na splošno.

Vse raziskave, ki so analizirale stroške varovanja podnebja, kažejo, da bomo z varčevanjem z energijo zmanjšali emisije najhitreje in ceneje. Če uvedemo zahteve za energetsko učinkovitost za opremo in izdelke, bomo bistveno prihranili na energiji, brez da bi si morala javnost za to dodatno prizadevati.

Za stavbe se ocenjuje, da povzročajo 36 % emisij toplogrednih plinov v EU. V skladu s poročili, ki smo jih vsi videli, je izboljšanje energetske učinkovitosti zgradb eden izmed najgospodarnejših načinov zaščite podnebja. Sedaj smo na tem, da razširimo področje uporabe Direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov, uvedemo energetske zahteve na primer za okna in stene in izolacijske sestavine v stavbah. To je edino prav in mislim, da je odlično, da nismo dovolili lobistom kemične industrije, da bi blokirali to zelo potrebno odločitev. Ta direktiva bo veliko pripomogla k temu, da dosežemo cilj 20-odstotnega prihranka energije.

Še eno pomembno sredstvo, ki ga imamo pri roki, je energetsko označevanje opreme. Patološko neumno je, da bi Komisija ukinila lestvico od A do G, ki je tako dobro delovala, na katero so se potrošniki navadili in je zagotovila vzgled drugje po svetu. Veseli me, da je Odbor za industrijo, raziskave in energijo ta teden sprejel trdno stališče, da bo obdržal lestvico od A do G in ob razvoju tehnologije posodabljal svoja merila. Upam, da so bo Komisija končno zmenila za trdno in jasno stališče tega parlamenta.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Spoštovani člani, kontroverznost v tej razpravi se ne navezuje na energetsko učinkovitost. Mislim, da smo se vsi strinjali, da bo predlog Komisije vodil k velikemu koraku naprej pri povečanju energetske učinkovitosti, varčevanju z energijo in zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. O tem govori predlog. To je predlog, ki se navezuje na naše podnebje in energetsko politiko. Nekoliko sem presenečen zaradi zanosnih kritik, ki sem jih pravkar slišal. Mislim, da sem jasno povedal, da celovita politika proizvodov, ki jo vodi Komisija, vidi energetsko učinkovitost in ohranjanje virov kot nerazrešljivo povezana. V tem pogledu ohranjanje virov resnično igra bistveno vlogo v predlogu, ki je na mizi, seveda jo. To dejstvo je verjetno bilo spregledano.

Ali lahko tudi izpostavim v smislu izvedbenih ukrepov, da Priloga 1 k Direktivi že pokriva vse okoljsko bistvene značilnosti za celotno življenjsko dobo izdelka – in s tem raje vključuje učinkovito rabo virov kot pa le energetsko učinkovitost – in da Komisija take dejavnike upošteva, ko določa s pomočjo specifično razvite tehnologije, katere parametre za snovanje ekoloških izdelkov je treba urediti v izvedbenih ukrepih za ekološko snovanje izdelkov, ki rabijo energijo. V smislu posebnih izvedbenih ukrepov je vprašanje učinkovite rabe virov nedvomno ključno.

Toda naj povem glede te politike nekaj zelo splošnega. Mislim, da ta nova politika proizvodov, ki bo imela ogromni vpliv na vedenje potrošnikov, celotno industrijsko proizvodnjo in našo celotno gospodarsko kulturo, ne more biti dokončana v enem zamahu, ampak jo je treba razvijati postopoma. Poleg tega je vedno pametno določiti zakonska pravila, kadar obstajajo vsaj minimalne izkušnje, in to ni nekaj, česar bi imeli sedaj dovolj, ko gre za učinkovitost rabe virov za standardne potrošniške izdelke. Toda vsekakor smo jasno določili smer, v katero gremo, in sem precej prepričan, da naslednjič, ko bomo obravnavali to direktivo, ne bomo več osredotočeni na energetsko učinkovitost pač pa na ohranjanje virov.

Zelo bi bil hvaležen vsem vam, če bi v sedanjem položaju lahko naredili, kar je sedaj razumno mogoče, in skupaj uresničili, kar je res pomembno, in trajno prispevali k zmanjšanju potrošnje energije in s tem dosegli cilj, da naredimo Evropo vodilno v energetski učinkovitosti in zmanjšamo izpuste ogljikovega dioksida.

Poročilo gospoda Csibija (A6-0096/2009)

Komisija izjavlja, da sprejetje predlagane širitve Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo, ne bo vplivala na izvedbo pravkar pripravljenega delovnega programa.

Poleg tega bo Komisija upoštevala izkušnje, pridobljene v skladu z Direktivo, ko bo vzpostavljala delovni program in predlagala nove izvedbene ukrepe pri prenovi Direktive. V skladu s členom 15(2)(c) Direktive in načeli boljšega upravljanja si bo Komisija zlasti prizadevala, da se ohrani splošna skladnost zakonodaje EU o izdelkih.

Poleg tega bo Komisija pri ocenjevanju ustreznosti širitve področja uporabe Direktive na izdelke, ki ne rabijo energije, v skladu s členom 21 upoštevala potrebo po sprejetju metodologije za opredelitev in reševanje bistvenih okoljskih parametrov za take izdelke.

Magor Imre Csibi, *poročevalec.* – Gospod predsednik, kompromis ni nikoli lahak in današnja razprava nam je pokazala, da imamo različna mnenja, toda nikoli ni vedno lahko najti zlate sredine med progresivnostjo Evropskega parlamenta in realizmom GD in Sveta.

Toda resnično bi se rad zahvalil našim kolegom v GD za njihovo prožnost. Prav tako bi se rad zahvalil komisarju Verheugnu za njegovo podporo in prijazne besede in poročevalcem v senci, ki so mi pomagali v tem zakonodajnem postopku.

Iz mojega stališča menim, da smo uspeli najti zlato sredino v tem predlogu in pot za obravnavo tega svežnja, ki ne bo preveč obremenil evropske industrije, ampak nam bo pomagal doseči evropsko industrijo, ki bo energetsko učinkovita in bo učinkovito rabila vire.

Do neke mere bi rad ponovil, kar je dejal moj kolega gospod Krahmer, in izrazil upanje, da bo izvedba tega predloga tako hitra kot naše zakonodajno delo.

Zato bi rad videl hitro izvedbo, rad bi videl hitre rezultate in rad bi videl rezultate, ki bodo najprej služili evropskim državljanom in potem tudi evropski industriji.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Rovana Plumb (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Trenutna finančna kriza samo pomaga okrepiti odgovornost EU, da spoštuje svoje zaveze na področju energije in okolja. Potrebno je sprejeti številne ukrepe (na primer za okoljsko primerno zasnovo izdelkov), tako da način, kako trošimo in proizvajamo stvari v Evropi, postane trajnejši, brez dodatnih stroškov za podjetja in državljane.

Okoljsko primerna zasnova izdelkov se nanaša na prvo stopnjo v življenjski dobi izdelka. Cilj novega koncepta je izločiti vpliv, ki ga imajo na okolje izdelki in proizvodni proces. Okrog 80 % vpliva izdelka na okolje in stroškov skozi celotno življenjsko dobo je mogoče izračunati med fazo načrtovanja. Kopičenje in širjenje obsega znanja, ki se ustvarja s prizadevanji za okoljsko primerno zasnovo izdelkov s strani proizvajalcev, je ena izmed bistvenih koristi reforme direktive o okoljsko primerni zasnovi izdelkov.

Obveščanje potrošnikov o energetski učinkovitosti in virih bi moralo postati ključni element pri odločitvah proizvajalcev. Izboljšanje energetske učinkovitosti je najhitrejša in najcenejša pot pri zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Za zagotavljanje večje preglednosti za potrošnike, industrijo in zadevne organe ter za lajšanje hitrejšega zbiranja podatkov za potrošnike in MSP je potrebna dostopna podatkovna baza.

Podpiram zahtevo, ki jo je dala Komisija za oblikovanje javne baze o okoljsko primerni zasnovi izdelkov, ki bi bila dosegljiva na spletu.

21. Določitev usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0068/2009), ki ga je pripravila gospa Nerris v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov [COM(2008)0311 – C6-0203/2008 – 2008/0098(COD)].

Catherine Neris, *poročevalka.* – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, ta večer prihajamo h koncu naše prve faze dela pregleda predloga Komisije glede pogojev za trženje gradbenih proizvodov.

V tem pogledu se želim zahvaliti Komisiji za tehnično podporo in prav tako se želim zahvaliti poročevalcem v senci za njihovo dovzetnost in pripravljenost sodelovanja v dialogu, kar nam je omogočilo, da smo postopno poenotili stališča in dosegli sporazum o bistvenih točkah.

Medtem ko je res, da popolnoma podpiramo cilje reform, ki so izboljšati delovanje trga, dati verodostojnost oznaki CE in poenostaviti sistem, in da si delimo nedvomni interes za skupni tehnični jezik, je bila večina članov Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov željna izraziti svoje dvome.

Te dvome je mogoče najprej razložiti z našo skupno željo, da bi se izognili poenostavitvam in ohlapnejšim postopkom ter bi tako krotili kontrolo izdelkov in deklaracije.

Izhajajo tudi s stališča Komisije, ki je po našem mnenju raje zadovoljna s položajem, kjer so ocenjevalna merila za izdelke del, ki je prepuščen državam članicam, tako da je resnični pomen oznake CE odvisen od države, kjer se izdelki tržijo, ter s tem povzroča težave zaradi verodostojnosti.

Naši zadržki temeljijo na dejstvu, da v času, ko želimo popeljati Evropo naproti zelenemu gospodarstvu, pa predlagano besedilo ne obravnava niti energetske učinkovitosti izdelkov ne delne škodljivosti za uporabnike.

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov je v ta namen uvedel vrsto sprememb. Osebno jih bom omenil pet.

Najprej predlagamo, da se ohrani obveznost za gradbene proizvode, ki se dajo na trg, da nosijo oznako CE, s čimer se zagotavlja, da vse, kar se prodaja v Evropi, gre skozi ustrezne kontrolne postopke.

Ta izbira ne sme prispevati k ustvarjanju dodatnih bremen za najšibkejša podjetja ter s tem omejevati njihove dejavnosti. Zato smo zagovarjali ohranitev poenostavljenih postopkov za mikro podjetja in uvedli ukrep, ki izvzema obrtnike malega obsega iz obvezne oznake CE.

Druga točka zadeva poenostavljane postopke, da bi bilo laže dostopati do oznake ES. Vendar smo se odločili, da ohranimo dostop do teh postopkov proizvajalcem gradbenih proizvodov in ne uvoznikom. Ta pristop, ki cilja na izboljšanje nadzora trga, bo nam omogočil, da se prepreči uvoz nizkokakovostnih proizvodov s strani dvomljivih uvoznih podjetij.

Tretja večja sprememba je uvedba minimalne ravni usklajevanja, kar zadeva merila za ocenjevanje gradbenih proizvodov v Evropi. S tem se bo zagotovilo, da ima oznaka CE enak pomen ne glede na državo, kjer se proizvod trži.

Kjer bo možno, bi dejansko želeli, da so veljavne zahteve za oceno proizvodov v Evropi enake v vseh državah članicah. S tem namenom smo tudi uvedli možnost ustvariti nova ocenjevalna merila, ki niso zgolj tehnična,

ampak se lahko uporabljajo tudi za merjenje učinkovitosti subjektov splošnega interesa, kot so okolje, varnost in zdravstvena tveganja.

Z istim namenom – in to bo moja četrta točka – smo pomagali bistveno pospešiti informacije za uporabnike, ki jih priskrbijo proizvajalci na izjavi o zmogljivosti. Proizvajalci bodo zlasti morali prijaviti škodljive snovi, ki so odslej na priloženem seznamu, ki tudi vključuje snovi, navedene v Direktivi REACH.

Nazadnje, člani Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov so poskušali uvesti več preglednosti v povezavi s pogoji potrjevanja gradbenih proizvodov, več preglednosti v povezavi z vlogo podjetij pri postopku potrjevanja in prav tako več preglednosti pri razjasnitvi pogojev za dostop do oznake ES, pri tem pa jasno ločevanje načinov dostopa za proizvode, ki so zajeti s usklajenimi standardi, od načinov, ki so rezervirani za proizvode, ki so in ki niso pogosto imenovani kot inovativni proizvodi.

To delo se zaključuje, toda ni doseglo faze, ki smo jo želeli. Težave, s katerimi se je soočil Svet pri oblikovanju stališča, so pomenile, da ni prišlo do dogovora kljub dobremu sodelovanju francoskega in češkega predsedstva.

Danes to obžalujem, čeprav se zavedam, da bi lahko dodatni čas omogočil, da bi ob drugi obravnavi dosegli veliko večje soglasje in predvsem bi imeli pomembnejše razprave, kjer bodo izražena ta stališča za ta sektor.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod predsednik, spoštovani člani, rad bi se zahvalil poročevalki, gospe Neris, za njena prizadevanja pri delu na tako obsežnem in tehnično zahtevnem predlogu. Proces sprejemanja zakonodaje je za nas vse ustvaril velike spremembe, toda jasni moramo biti, da je to, o čemer govorimo danes, prihodnost izredno pomembnega sektorja.

Samo gradbeni proizvodi sestavljajo 3 % notranjih evropskih proizvodov, in če vključimo gradbeno dejavnost, znese gradbeni sektor 10 % skupne gospodarske proizvodnje Evropske unije. Povsem jasno je, da so zato prizadevanja za izboljšanje konkurenčnosti tega sektorja – zlasti v tej krizi – zlasti pomembna.

S tem predlogom si želimo ustvariti trdno osnovo za utrditev notranjega trga za gradbene proizvode. Samo na ta način lahko zavarujemo potrebno rast in delovna mesta izven faze oživljanja gospodarstva. Da bi ta cilj dosegli, je treba direktivo o gradbenih proizvodih uskladiti z načeli boljših zakonodajnih postopkov.

Sedaj bom opisal, kaj smo želeli doseči. Želeli smo razjasniti osnovne koncepte in uporabo oznake CE, poenostaviti postopke za zmanjšanje stroškov poslovanja, zlasti za mala in srednje velika podjetja, ter povečati verodostojnost celotnega sistema.

Zame je to pomenilo izogniti se nepotrebnim dodatnim bremenom za podjetja, zlasti za najmanjša podjetja. Zato menim, da je pomembno, da se ne uvedejo nobeni novi upravni ali ocenjevalni postopki, nekaj kar je življenjskega pomena predvsem za najmanjša lokalna podjetja.

V skladu z načeli Akta o malih podjetjih, ki je bil, kot sem poudaril, izjemno toplo sprejet v tem parlamentu, predlog Komisije navaja poenostavljene postopke za mikro podjetja, kadar gre za proizvode, ki ne povzročajo resnih skrbi glede varnosti. Želel bi, da se ta pristop ne spremeni – je eden ključnih točk tega predloga. To je zato, ker v praksi je v številnih družinah gradbenih proizvodov – kot so okna, notranja vrata in podi – tako, da je obstoj zelo malih proizvajalcev precejšnjega pomena za delovanje trga in je v interesu potrošnikov. Potencial teh malih proizvajalcev je treba učinkovito izkoristiti v korist evropske gradbene industrije.

Ne delim mnenja, da je treba predpisati prijavo nevarnih snovi tako, da se gre še dlje od pravil, ki smo jih že določili v skladu z uredbo REACH. Zagotavljam vam, da pravila v uredbah REACH zajemajo vse – nič več ni, kar bi morali narediti za gradbeni sektor – vse skrbi, ki sem jih slišal, so izčrpno zajete z uredbo REACH. Resnično se sprašujem o smislu tega, da bi imeli izčrpno, celovito zakonodajo o kemikalijah, če bi nato uvajali nove uredbe za posamezne proizvode, ki bi se od te zakonodaje oddaljile. Komisija nikakor ne bo podprla take ideje.

A koncu bom spregovoril o CE označevanju in odpravi nacionalnega označevanja. Naj bom glede tega jasen: kjer je tako določeno, nacionalno označevanje dodaja dodatne zahteve po preskušanju za gradbene proizvode poleg in izven določb usklajenih evropskih standardov, toda sploh ne daje nobene dodatne vrednosti v smislu vsebine. Vse kar dodaja, je še več administracije in dela za zadevna podjetja. To je neposredno nasprotno od glavnega cilja predloga.

Položaj gradbenega sektorja je drugačen od položaja tradicionalnih sektorjev, kar se imenuje "nov pristop k zakonodajnim postopkom", ki je bil nedolgo tega predmet svežnja za notranji trg. Ne moremo enostavno kopirati rešitev, ki se izvajajo v drugih sektorjih "novega pristopa k zakonodajnim postopkom", v gradbeno industrijo, ker ima popolnoma drugačno strukturo in dela s popolnoma drugačnimi materiali.

Iz razumljivih razlogov nisem obravnaval vsake spremembe. Osebje Parlamenta bomo obvestili v pisni obliki o stališču Komisije glede ostalih sprememb Parlamenta.

Predlog za uredbo o gradbenih proizvodih je po mojem mnenju zelo pomemben predlog. Današnjo razpravo jemljem kot pomembno in delim stališče poročevalke, da še z malo časa imamo vedno dobro priložnost, da skupaj dosežemo rezultat in dober kompromis.

Den Dover, pripravljavec mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko. – Gospod predsednik, bi lahko dejal, da je komisar pokazal dobro razumevanje gradbene industrije. Vse kar bi rekel, je to, da menim, da predstavlja večji odstotek skupnega BDP, nekje 12 % ali 13 %, in materialov, recimo 4 ali 5 %, tako da je zelo pomemben sektor.

Po poklicu sem gradbeni inženir in bilo mi je v čast sestaviti mnenje v imenu Odbora za industrijo, raziskave in energijo. Bil sem vesel, da je mnenje, ki smo ga zapisali, dobilo soglasno podporo. Tehnične zadeve smo preučili bolj od trženja, ker navsezadnje je pristop do notranjega trga to, o čemer danes zvečer razpravljamo.

Gradbena industrija potrebuje uredbo po 20 letih obstoja Direktive. Poudaril bi potrebo po večjem CE označevanju, ki je nujno potrebno. Ne želimo si več nacionalnih standardov in temu celotnemu procesu želim vso srečo v prihodnosti. Je zelo pomemben ukrep v zelo pomembni industriji.

Zita Pleštinská, *v imenu skupine PPE-DE.* – (*SK*) Sedaj obstajajo mnoge razlike med zahtevami znotraj držav glede gradbenih proizvodov in njihove namestitve v stavbe.

Ker je gradbeništvo eden izmed sektorjev, kjer se načelo vzajemnega priznavanja pogosto krši, pozdravljam predlagano uredbo o trženju gradbenih proizvodov. Je izčrpen zalogaj zakonodaje, katerega namen je posodobiti 20 let staro direktivo o gradbenih proizvodih in več uredb. Ta uredba spreminja zahtevo glede izjave o skladnosti, usklajuje pravno terminologijo in določa izjeme za mala in srednje velika podjetja. V skladu z mojimi informacijami se proizvajalci gradbenih proizvodov zelo zanimajo za oznako CE. Poleg tega bi morala občutno poenostaviti administracijo za izvoznike in uvoznike ter ima s stališča trženja vrednost.

Proizvajalci apna, cementa in opek na primer uživajo ugodnosti oznake CE. V gradbenem sektorju oznaka CE ne označuje varnosti in nacionalne oznake nimajo dodatne vrednosti za uporabnike. Namesto tega predstavljajo oviro za notranji trg. Nacionalne oznake ne označujejo, da so bile dodatne lastnosti proizvoda preskušene, niti ne povejo nič o kakovosti gradbenega proizvoda. Kljub temu morajo proizvajalci pogosto plačati ta preskuse in pravico, da označijo svoje proizvode z nacionalnimi oznakami.

Nič nimam proti prostovoljnemu označevanju, ki ima namen preskušanja kvalitativnih lastnosti proizvoda, kot je na primer ECO nalepka. Trdno verjamem, da mora biti naš cilj okrepiti oznako CE in obveznost, da se jo uporablja. Komisar Verheugen, cenim vaše mnenje o uporabi nacionalnih oznak za gradbene proizvode, toda kot poročevalec v senci podpiram prvotni predlog Komisije.

Usklajeni standardi so učinkovitejši in ustreznejši instrument za proizvajalce na trgu z gradbenimi proizvodi in zato sem ponosna, ker sem pripravila, tukaj v Evropskem parlamentu, okvir za financiranje evropskih standardov. Rada bi se zahvalila poročevalkam gospem Neris, Fourtou in Rühle in njihovim ekipam za njihovo odlično sodelovanje kot tudi mojim kolegom Denu Doverju, Malcolmu Harbouru, Andreasu Schwabu in Terezi Pinto de Rezende za veliko delo. Prav tako bi rada izrazila zahvalo kolegom iz Komisije in češkemu predsedstvu za njihov spravljiv in konstruktivni pristop. Tej zakonodaji želim veliko uspeha.

Jan Cremers, *v imenu skupine PSE.* – (*NL*) Določanje standardov za proizvode ni le tehnična stvar. Pred dvajsetimi leti sem bil vključen v prvo določanje standardov na popolnoma drugačnem področju odgovornosti, to je gradbeništvu. Moram reči, da sem zadovoljen z rezultati, ki jih je dosegla gospa Neris.

Učinkovitost gradbenega proizvoda se ne bi smela ocenjevati le v smislu njegovih tehničnih možnosti in bistvenih značilnosti, pač pa v smislu pomislekov o zdravju in varnosti njegove uporabe skozi njegovo celotno življenjsko dobo. Naša skupina se je zato zelo trudila, da bi vključila določbe, ki koristijo tako varnosti kot zaščiti zaposlenih in uporabnikov ter tudi okolju. Zahvaljujem se poročevalki za njeno podporo v tem pogledu.

Naša skupina meni, da bi morale biti vse informacije, ki jih proizvajalec pozna, vključene v izjavo o učinkovitosti, vključno z informacijami o nevarnih snoveh. Države članice bi morale zagotoviti pravilno uporabo zakonodaje in predvideti kazni za prekrške, vključno s kazenskimi sankcijami za resne prekrške.

Gospod predsednik, ko gre za usklajevanje proizvodov, je vse prepogosto uporabljena trditev, da je to tehnična zadeva, ki je ni moč okužiti s socialnimi ukrepi. Zadovoljen sem, da smo se v tem primeru uspeli upreti tej trditvi, in upam, da lahko to jutri zaključimo.

Janelly Fourtou, *v imenu skupine ALDE*. – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, najprej želim čestitati gospe Neris za delo, ki ga je dosegla o tehničnem vprašanju, ki je zlasti težko za nas nestrokovnjake.

Cilj predlagane uredbe Komisije je doseči usklajen zakonodajni okvir in obenem ohraniti prožnost ter zmanjšati administrativne režijske stroške in ostale stroške. Ne vem, če smo vedno uresničili to specifikacijo, toda vsaj trudili smo se, s poročevalko in ostalimi poročevalci v senci, da bi olajšali delo za drugo obravnavo, ker Svet ni mogel doseči skupnega stališča.

Ne bom šla v podrobnosti, toda izkoristila bom čas, ki je ostal, da opišem stališče Skupine zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo glede oznake CE, ene od ključnih točk tega poročila. Skupina ALDE se glede tega popolnoma strinja s Komisijo in je vedno nasprotovala širjenju nacionalnih oznak.

Zato bomo glasovali za to, da postane oznaka CE izključna, da se poenostavijo postopki za pridobitev oznake in olajšanja za mikro podjetja.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, tudi jaz bi se rad zahvalil poročevalki, poročevalcem v senci in predvsem gospe Pleštinski ter bi rad nadaljeval, kjer je ostala gospa Fourtou.

Navsezadnje smo se pred enim letom dogovorili o blagovnem svežnju in morali smo razrešiti vprašanje označevanja CE. Komisar Verheugen, odločitev skupine Socialdemokratov v Evropskem parlamentu, da prenese takrat sklenjen kompromis v to direktivo, ima opravka z dejstvom, da študija, ki ste jo naročili, morda ni bila učinkovito predstavljena v vseh delih tega parlamenta. Sedaj imate priložnost, komisar, da močneje pritisnete na skupino socialdemokratov, da ne spregledajo rezultatov študije. Morda bo dano priznanje z jutrišnjim glasovanjem, zlasti ker se to označevanje CE v tej direktivi – v nasprotju z blagovnim svežnjem – ne navezuje na bistvene informacije za potrošnika, ampak izključno na značilnosti proizvoda, ki resnično služijo v vsakem primeru drugačnemu namenu.

Kot drugič, uredba o gradbenih proizvodih je bila zelo uspešna pri tem, da je pomagala zaključiti notranji trg, ker smo bili uspešni pri poenostavitvi uredb za mala in srednje velika podjetja na mnogih področjih in uvedli smo ublažitve za mikro podjetja, ki so bila objavljena v Aktu za mala podjetja in za katera smo bili naprošeni, izključno in pogosto, na več mestih.

Popolnoma se strinjam s točkami, ki so bile narejene v zvezi z ustanovami za nacionalne standarde. V tem pogledu potrebujemo veliko močnejši evropski notranji trg. Sposoben mora biti, da španskemu proizvajalcu omogoči, da dobi proizvod, ki je s strani ustanove za standarde pooblaščen za Nemčijo ali Švedsko, kot pa da se mora zanašati izključno na naporno delo, to je nacionalna odobritev s strani vsake nacionalne ustanove.

Poleg tega toplo pozdravljam, komisar, kar ste povedali glede uredbe za kemikalije. Veliko truda je bilo vloženo v to, da je bila sprejeta uredba REACH, in ne bi smeli dodajati novih uredb poleg te za vsak novi zakonodajni predlog, ki se navezuje na materiale z eno kemično povezavo ali drugo.

Nekaj je točk, ki ji bomo morali še enkrat obravnavati ob drugi obravnavi. Prva je vprašanje uredb za izjave o izdelkih. Tukaj je treba storiti več, tako da lahko uporabniki resnično dobijo uporaben vpogled. Prav tako moramo preprečiti podvajanje uredb. Priloga 6 gre po mojem mnenju predaleč. Direktiva o nizki napetosti in Direktiva o strojih že pokrivata mnoga vprašanja v tem pogledu. Potrebno je pazljivo preučiti, ali so potrebne *lex specialis* ureditve v tem primeru. Kar zadeva ostalo, je gospa Neris zagotovila trdno osnovo za glasovanje ob prvi obravnavi.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod predsednik, hvala za besedo, toda je ne potrebujem. Vse, kar lahko rečem, je hvala za to konstruktivno in uporabno razpravo.

Catherine Neris, *poročevalka.* – (*FR*) Gospod predsednik, hvala komisar, hvala gospe in gospodje, ker ste k temu delu zelo veliko prispevali.

Samo eno pripombo imam: resnično sem upoštevala vse, kar ste povedali, in mislim, da je to delo potrebno nadaljevati. Za nas je pomembno, da je ta sektor v Skupnosti malo bolj strukturiran, toda predvsem da bi bil standard bolj izčrpen glede oznake CE in bolj usklajen. V tem pogledu si želimo predvsem nadaljnjo evropsko integracijo za boljšo Evropo in nadaljnjo integracijo za občutljive sektorje, saj vemo, da so jedro

naših gospodarstev in prav tako vzvod za okrevanje gospodarstva. Obstaja tudi potreba, da se rešijo vse točke, ki smo jih omenili.

Zadnja stvar, ki sem jo želela povedati, se navezuje na to, kar je gospod Schwab dejal o vseh študijah. Upoštevali bomo študije, ki so bile zaključene, ne samo za to, da potrdimo, kar smo naredili, ampak da opravimo ponovne ocene, ki se izkažejo za potrebne. Menim, da je bistveno, da pri tem sodelujemo, in tako bomo naredili.

Hvala, gospod komisar za te uspešne izmenjave mnenj in v vsakem primeru upam, da bo ob drugi obravnavi to besedilo skladno s potrebami naših podjetij in njim prilagojeno.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri ob 12.00.

22. Obdavčevanje dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti - Skupni sistem DDV glede davčne utaje, povezane z uvozom in drugimi čezmejnimi transakcijami (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je skupna razprava o naslednjih poročilih:

- A6-0244/2009 gospoda Hamona v imenu Odbor za ekonomske in monetarne zadeve za predlog Direktive Sveta o spremembi Direktive 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti [COM(2008)0727 C6-0464/2008 2008/0215(CNS)) in
- A6-0189/2009 gospoda Visserja v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve o predlogu Direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede davčne utaje, povezane z uvozom in drugimi čezmejnimi transakcijami (COM(2008)0805 C6-0039/2009 2008/0228(CNS)).

Benoît Hamon, *poročevalec.* – (FR) Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil poročevalcem v senci, ki so prispevali k sprejetju tega poročila v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve, gospema Pietikäinen in Raeva, in čestital koordinatorjem iz skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in skupini Zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo, gospodu Gauzèsu in gospodu Klinzu, ki sta igrala pomembno vlogo, da je bilo to poročilo, o katerem se bo jutri glasovalo na našem plenarnem zasedanju, sprejeto v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve.

Veste, da so ob zaključku srečanja G20 nekateri voditelji držav EU – in tisti ugledni – zatrjevali zmago, ko so z vrsto sporočil objavljali, da je doba bančne tajnosti mimo.

Ob teh bučnih izjavah se je Evropski parlament – in tudi sam to pozdravljam – lotil praktičnega dela in se ni zavzel za sporočila, pač pa za prizadevanja, da se učinkovito spoprime z utajami davkov, ki so ocenjene, da znašajo 200 milijard evrov letno. Teh 200 milijard evrov bi bilo treba primerjati z zneski za načrte za oživitev gospodarstva, s katerimi bi pomagali državam Evrope, da se spoprimejo s krizo; treba bi jih bilo primerjati s proračunom Evropske unije in z ravnmi primanjkljaja v državah Evrope. Torej danes evropski davkoplačevalci upravičeno zahtevajo od evropskega bančnega sektorja in torej od evropskih bank, da si prizadevajo omogočiti davčnim organom v državah članicah, da izterjajo del davčnih prihodkov, ki jih izgubijo z utajo ali goljufijo.

Opravili smo konstruktivno nalogo in verjamem, da smo se izognili zatekanju k ukazom ali medsebojnemu obdolževanju. Napredovali smo na treh področjih in želim pohvaliti osnutek besedila Evropske komisije in delo komisarja Kovácsa, ki je nedvomno krenil v pravo smer. Poskušali smo se, najbolje kar smo lahko, držati tega, kar nam govorijo evropski davkoplačevalci, da bi izboljšali besedilo Komisije v treh smereh.

Glede področja uporabe Direktive smo se odločili, da je bilo besedilo malo preveč neprodorno, kar zadeva pravne strukture in opredelitev varčevalnih produktov. Vemo, da ima finančni inženiring precejšnjo domišljijo, kadar gre za izumljanje novih finančnih produktov, da se nekaterim omogoči izogniti obdavčenju. Zato Parlament in Komisija predlagata uvedbo postopka v odboru, ki sprejema opredelitve varčevalnih produktov za sedanjo stvarnost finančnega inženiringa.

Toda mnogi produkti so trenutno izključeni iz področja uporabe in po našem mnenju bi jih bilo treba vključiti čim prej, to zlasti velja za nekatere vrste pokojninskih shem, ki delujejo preko kapitalizacije, in na splošno menim, da predlog za vključitev produktov, ki jamčijo za 95 % naložbe, ne ponuja zadostnih jamstev.

Zato menimo, da je prag 90 % bolj razumen. S tem namenom bodo jutri predložene spremembe na plenarnem zasedanju. Videli bomo, če bodo sprejete. Obžalujem, da glede te točke nismo našli kompromisa v odboru, in upam, da bo plenarno zasedanje dalo odmevno sporočilo z opredelitvijo varčevalnih produktov kot produktov, ki jamčijo za 90 % glavnice in ne za 95 %, kot predlaga Komisija.

Toda široko soglasje je bil doseženo o tem, kako bi bilo potrebno področje uporabe direktive razširiti, zlasti z besedili v Prilogah I in III. Poleg tega je Priloga I občutno potrjena s poročilom, ker pripravljamo obsežen seznam davčnih oaz, ki ne bo prizanesel nobeni sodni pristojnosti, in bo za razliko od seznama G20 izrecno vključeval Delaware in Nevado. Tem jurisdikcijam smo naložili, da dokažejo, da pravna določila, ki so opredeljena širše, kot je to storila Komisija, na njihovem ozemlju ne obstajajo ali so davčno pregledna, in menim, da je obrnjeno dokazno breme učinkovitejši način za boj proti davčni utaji.

Toda glavna šibkost tega besedila – in tukaj bom zaključil – se navezuje na prehodno obdobje, ki je dodeljeno trem državam članicam: Belgiji, Avstriji in Luksemburgu. Čeprav je Belgija objavila, da bo opustila sistem davčnih odtegljajev, želim, da bi postal sistem za samodejno izmenjavo informacij razširjen in da bi se to zgodilo, bi želel, da se določi datum za konec prehodnega obdobja. Zato čeprav smo sprejeli načelo študije za oceno zadevnih zaslug sistema davčnega odtegljaja in izmenjave informacij v letu 2011, ko bo direktiva pregledana, bi želeli videti, da se določi leto 2014 kot končni datum prehodnega obdobja. Želel bi povedati, da smo poskušali delati v duhu preglednosti in za izboljšano preglednost v času, ko se od evropskih davkoplačevalcev zahteva, da prispevajo, zlasti da se pomaga evropskemu bančnemu sektorju.

Cornelis Visser, *poročevalec.* – (*NL*) Najprej bi se rad zahvalil poročevalcem v senci za njihovo dobro sodelovanje.

Naj stvari pojasnim. Čeprav je boj proti goljufijam v veliki meri pod pristojnostjo držav članic, pa ga ni mogoče reševati le na nacionalni ravni. Biti mora prednostna naloga Evropske unije in zagotoviti moramo tesno sodelovanje med državami članicami in Komisijo. Čeprav je bila reforma glede DDV za zdaj postavljena na stranski tir, se je Komisija osredotočila na tako imenovani klasični ukrep, ki bo prinesel spremembe v zakonodajo o DDV, ki uvajajo tehnične izboljšave, ampak v bistvu ne spreminjajo obstoječega sistema.

Podpiram pobudo, ki jo je izrazil komisar Kovács, ker gre v pravo smer. Davčne goljufije primarno vodijo h kršitvam načela poštenega in preglednega obdavčevanja in lahko vodijo k izkrivljanju konkurence, če eno podjetje zaračunava DDV in drugo ne, predvsem pa pomenijo stroške za vlado. To vpliva na delovanje notranjega trga, ker imajo poštena podjetja konkurenčne neugodnosti zaradi davčnih goljufij. Srčno pozdravljam prizadevanja za reševanje namerne zlorabe sistema DDV s strani kriminalnih združb, ki iščejo prednosti v pomanjkljivostih sistema.

DDV ni le pomemben vir prihodka držav članic, pač pa tudi za EU. Evropska unija prejme okrog 20 milijard evrov od prihodkov od DDV. Ocenjeno je, da goljufije glede DDV v Evropi znašajo 100 milijard evrov na leto. To pomeni vsoto, ki je uvozniki ne izročijo na meji. Obstaja razlog, da se spoprime z uvozniki in izvozniki, ki zagrešijo goljufijo.

Evropska komisija uvaja bistveno spremembo, da so dobavitelji, ki delujejo v dobri veri, skupaj odgovorni z uvozniki, ki zagrešijo goljufijo. Zato sem poskušal povečati pravno varstvo za izvoznike, ki delujejo v dobri veri. Z drugimi besedami, podjetja ne bi smela nositi odgovornosti za pomanjkljivosti upravnega sodelovanja med državami članicami. Če so državam članicam preprosto dana dodatna pooblastila za kaznovanje izvoznikov na čezmejni podlagi, države članice ne bodo imele volje, da bi izboljšale upravno sodelovanje.

Z našimi spremembami poskušamo preprečiti, da bi se poštene izvoznike nepotrebno kaznovalo. Zato mora pošteni izvoznik prejeti opozorilo dva meseca pred dejansko kaznijo, tako da lahko dokaže, da je deloval v dobri veri. Stik je treba vzpostaviti preko izvoznikovega lastnega davčnega urada in ne davčnega urada države članice uvoznice.

Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu se zavzema za maksimalno obdobje izterjave pet let. S tem se ne strinjam. Obdobje obveznosti za DDV na nacionalni ravni je bila usklajena. V Belgiji je na primer tri leta, razen za primere dokazane goljufije. Daljše obdobje skupne in solidarne odgovornosti za DDV za čezmejne transakcije ni zaželeno, ker bodo podjetja morala nositi veliko večje upravno breme, kar bo vodilo do višjih stroškov poslovanja, ki v tej krizi res niso zaželeni.

Poleg tega bodo podjetja morala od leta 2010 mesečno predložiti skupne izjave za čezmejne transakcije v EU in zaradi tega bodo davčni organi avtomatsko prejeli potrebne informacije za navzkrižno preverjanje transakcij v Skupnosti. Te informacije morajo davčni organi uporabiti na ustrezen in ciljno naravnan način.

Zakaj bi jim morali dati še pet let, da opravijo navzkrižne preglede, enkrat ko že prejmejo mesečne podatke? Bojim se, da bo rezultat teh predolgih obdobij pet let za zahtevke ta, da bodo davčni organi prepozno ukrepali in goljufi bodo izginili. Zaradi tega bodo zahtevki za povračila vloženi proti podjetjem, ki so morda delovala v dobri veri.

Gospod predsednik, zaključil bom. Uvoznike, ki zagrešijo goljufijo, je treba hitro obravnavati. Poštene izvoznike morajo poiskati njihove davčne uprave s predhodnim obvestilom dveh mesecev in v roku največ dveh let, saj to obdobje omejuje, kolikor je mogoče, upravna bremena za poštena podjetja.

PREDSEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

Podpredsednica

László Kovács, *član Komisije*. – Gospa predsednica, v svetu globalizacije, kjer utajevalci davkov in goljufi izkoriščajo omejen obseg pooblastil nacionalnih davčnih uprav, sta učinkovito sodelovanje in vzajemna pomoč med davčnimi upravami bistvena za boljši boj proti davčnim goljufijam in utajam. Izboljšana pravila in večja preglednost so bistveni.

To so pred kratkim poudarili na vrhu G20 v Londonu, in je še toliko pomembneje, da se na notranjem trgu sredi finančne krize privije davčne politike v Evropski uniji. Glede na navedeno sem vesel, da se danes zvečer z vami pogovarjam o dveh predlogih, ki oba prispevata k cilju bojevanja proti davčnim goljufijam in davčnim utajam na dveh različnih davčnih področjih.

Namen predlaganega pregleda Direktive o obdavčitvi prihrankov je odpraviti vrzeli v zakonu in bolje preprečiti utaje davkov. Z veseljem pozdravljam konstruktivno in spodbudno stališče v predlogu gospoda Hamona in mnenju gospe Siitonen.

Zavedam se, da je najbolj kontroverzna točka razprav v odboru sprememba 20, ki določa konec prehodnega obdobja, v katerem lahko tri države članice namesto avtomatske izmenjave informacij zaračunajo davčni odtegljaj. Prav tako opažam nasprotno pobudo gospe Lulling in gospoda Karasa, ki podpirata s spremembo 28 možnost, da te tri države še naprej zaračunavajo davčni odtegljaj in nikoli ne upoštevajo avtomatske izmenjave informacij.

Naj vas spomnim, da je bistveni cilj Direktive o obdavčitvi prihrankov samodejna in čim obsežnejša izmenjava informacij, saj je to edino razumno orodje, ki omogoča državi s stalnim prebivališčem davkoplačevalca, da uporabi svoje lastne davčne predpise za čezmejni prihodek od prihrankov. To je povsem v skladu z zadnjim razvojem na mednarodni ravni – kot so sklepi G20 – kjer se odobrava preglednost in krepitev sodelovanja med davčnimi upravami na podlagi izmenjave informacij. Zato vam lahko zagotovim, da medtem ko Komisija zavrača spremembo 28, ker nasprotuje cilju Direktive, nima negativnega stališča o spremembi 20.

Toda menimo, da je določanje datuma za konec prehodnega obdobja na tej stopnji preuranjeno in bi lahko ustvarilo oviro za potrebno hitro sprejetje spremenjenega predloga Sveta. Dejansko obstaja potreba, da se ovrednoti, kdaj in kako bi se lahko dejansko izvedle politične obveze za pospešeno sodelovanje, ki so jih sprejele številne jurisdikcije. Vsekakor Komisija ne bo nasprotovala nobeni krepitvi ustreznih določb Direktive, o katerih bi se lahko Svet soglasno strinjal.

S spremembo 22 je Komisija naprošena, da izdela do konca leta 2010 primerjalno študijo o prednostih in slabostih obeh sistemov izmenjave informacij in davčnih odtegljajih. Vendar se ciljni datum za izdelavo te študije ne zdi realen: vse države članice bi tudi morale od tega leta naprej dati Komisiji na razpolago statistične elemente, katerih prenos ni nujen v skladu s sklepi majskega Sveta in s prilogo V spremenjenega predloga.

Glede drugih sprememb, ki so bolj tehnične narave in so namenjene povečanju področja uporabe določenih določb – kot sprememba 17 o zavarovanju – ali omejevanju upravnega bremena za gospodarske izvajalce, Komisija meni, da je njen predlog že rezultat prefinjenega ravnovesja med izboljšanjem učinkovitosti Direktive in omejevanjem dodatnega upravnega bremena.

Predlagane spremembe bi lahko negativno vplivale na prefinjeno ravnovesje. Lahko bi nesorazmerno povečale upravno breme – to je zlasti primer sprememb, ki so namenjene širitvi področja uporabe – ali imele neugoden vpliv na učinkovitost določb.

Medtem ko cenimo konstruktivni pristop Parlamenta, pa Komisija ne more sprejeti nekaterih sprememb v njihovi trenutni obliki. Vsekakor bo Komisija zagovarjala idejo številnih sprememb v sklepih Sveta, ne da bi formalno spremenila ta predlog.

Če zdaj preidem na občutljivo tematiko goljufij na področju DDV, bi rad spomnil, da je na srečanju ECOFIN-a z dne 4. decembra 2007 Svet povabil Komisijo, da pospeši svoje delo na običajnih ukrepih za preprečevanje goljufij na področju DDV. ECOFIN je prav tako povabil Komisijo, da predstavi zakonodajne predloge, s katerimi bi izboljšala pomanjkljivosti sedanje zakonodaje.

Zato je Komisija decembra 2008 predložila sporočilo o usklajeni strategiji za izboljšanje boja proti goljufijam na področju DDV v Evropski uniji. Sporočilo navaja vrsto ukrepov, za katere namerava Komisija v kratkem predstaviti zakonodajne predloge. Ta predlog je del prvega niza predlogov, ki so bili objavljeni v sporočilu.

Ta predlog bo omogočil državam članicam, da se bolje borijo z goljufijami glede DDV na dva načina. Prvič, z zagotavljanjem nadaljnje razlage pogojev za oprostitev določenih izvozov blaga in drugič, z oblikovanjem pravne podlage za dopuščanje čezmejne skupne in solidarne odgovornosti za trgovce, ki ne bodo izpolnili svojih obveznosti poročanja.

Rad bi se zahvalil Parlamentu in zlasti poročevalcu, gospodu Visserju, da je pripravil ta predlog v tako kratkem času in za konstruktivno podporo. Dovolite mi, da izrečem nekaj pripomb.

Spremembi 2 in 4 poročila bi zahtevali, da Komisija ovrednoti delovanje novih določb o čezmejni skupni in solidarni odgovornosti. Na žalost Komisija nima teh informacij, ker sta določanje davkov in njihovo pobiranje popolnoma v nacionalni pristojnosti. Poleg tega če Komisija prejme pritožbe od gospodarskih izvajalcev, da nacionalne davčne uprave določene določbe zlorabljajo ali določbe vodijo do neupravičenih rezultatov, bo prevzela odgovornost varuha zakonodaje Skupnosti in sprejela potrebne ukrepe. To vključuje zlasti predstavitev predloga za spremembo te določbe, ko je potrebno.

Spremembi 3 in 5 sta proti delitvi pristojnosti med države članice v splošnem delovanju sistema Skupnosti o DDV. Sistem temelji na obdavčljivem dogodku, ki se zgodi v določeni državi članici in vodi do dolga DDV in obveznosti DDV v tisti državi članici. Država članica, kjer je DDV dolgovan, je tista, ki določi postopek za pobiranje tega DDV, vključno od trgovcev, ki tam nimajo sedeža.

Zato bo trgovec, ki ni izpolnil svoje obveznosti poročanja v odhodni državi članici, moral upravičiti svojo neizpolnitev obveznosti davčni upravi države članice, kjer je DDV dolgovan, in ne davčni upravi njegove lastne države članice. Ta zadnja uprava bo posredovala le na zahtevo prve države članice, da bi pridobila dodatne informacije ali v postopku povračila davka.

Eva-Riitta Siitonen, pripravljavka mnenja Odbora za pravne zadeve. – (FI) Gospa predsednica, gospe in gospodje, podpiram kompromis, ki ga je dosegel Odbor za ekonomske in monetarne zadeve. Poročilo gospoda Hamona o Direktivi o obdavčitvi prihrankov je odlično in uravnoteženo. Obravnava preprečevanje utaje davkov in večjo preglednost.

Parlament mora biti na tem področju strog. Uskladiti bi morali na primer sisteme obdavčevanja za dohodke od prihrankov v obliki plačil obresti. V sistem izmenjave informacij moramo vključiti zadnje preostale države članice. Bančno tajnost, ki je preveč toga, je treba malo razrahljati, tako da se lahko borimo proti davčnim oazam. Konferenca G20 je prav tako zastavila razkrinkanje davčnih oaz kot enega ključnih ciljev.

Parlament mora dajati zgled, da si opomoremo od finančne krize in spet pridobimo zaupanje javnosti. Preglednost v bančnem sektorju mora biti zagotovljena in to bo možno le z izmenjavo informacij.

Astrid Lulling, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospa predsednica, razprave in debate glede davčnega sistema za prihranke so doživele tak preobrat, da je postalo moteče. Zagovarjam nekaj, kar je postalo stališče manjšine, toda videli bomo, kaj se bo zgodilo jutri, čeprav naš poročevalec in komisar še vedno mešata jabolka in hruške.

Pojdimo k izvoru vseh težav. Direktiva o obdavčitvi prihrankov je začela veljati leta 2005 s ciljem obdavčiti kapitalske prihodke od nerezidentov. Tukaj sta vključena dva sistema: izmenjava informacij med davčnimi organi in davčni odtegljaj.

Kaj ugotavljamo po več letih delovanja? Uradne in neuradne študije kažejo, da izmenjave informacij ni, ker je zahtevna, obremenjujoča in draga. Davčni odtegljaj pa po drugi strani kaže več vrlin.

Kaj lahko sklepamo iz tega – predvsem s strani našega poročevalca in komisarja? Torej, da sistem ne deluje in da ne zagotavlja, da bo plačevanje dolgovanih davkov postalo obvezno. Razumite to, če lahko!

Vprašanju ne manjka mikavnosti, ker je prav tako ugotovljeno, da sistem davčnega odtegljaja pridobiva na veljavi v raznih državah članicah – 19 od 27 ga uporablja v splošno zadovoljstvo. Toda kar je dovolj dobro doma, postane nesprejemljivo enkrat, ko prestopimo mejo.

Logika vodi do zanikanja tega, kar smo gradili desetletja, z drugimi besedami enotnega trga za finančne storitve. Pravni red Skupnosti prostega gibanja kapitala se prav tako postavlja pod vprašaj, ker se tako imenovane velike države trudijo za vračanje kapitala njihovih rezidentov.

Tudi vsi udarci so dovoljeni proti temu novemu zlu, ki se imenuje bančna tajnost. Svojim kolegom, ki se borijo s tako imenovano pošastjo, ki je kriva vseh grehov, govorim: izbrali ste napačno tarčo, ker ste zamešali vprašanja v okviru te direktive in predvsem zavajate sebe.

Za zaključek, gospa predsednica, upam, da bo večina mojih kolegov poslušala glas razuma in glasovala za spremembo 28, ki jo je dala moja skupina, ki bo omogočila državam članicam nič manj kot to, da imajo prosto izbiro med davčnim odtegljajem in izmenjavo informacij.

Kristian Vigenin, *v imenu skupine PSE.* – (*BG*) Gospa predsednica, komisar, žal mi je, da gospod Visser ni ostal, da bi do konca poslušal našo razpravo o tej temi, toda začeti moram s tem, da povem, da podpiramo predlog Komisije. Popolna reforma DDV bi seveda opravila boljše delo, toda ker to sedaj ni mogoče, bi vaš predlog moral rešiti nekatere težave, s katerimi se srečujejo države članice v želji, da zatrejo goljufije na področju DDV.

Zlasti v tej krizi menim, da je izrednega pomena, da se zajamčijo dohodki od DDV, ker sedaj države članice poskušajo naložiti milijarde v podporo gospodarstvu. V tem pogledu bi moral Parlament podpreti vsako metodo, da omeji vsako priložnost za goljufijo.

Prav tako bi rad dejal, da na splošno podpiram predloge gospoda Visserja v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve. Morda bodo v primerjavi s prvotnimi predlogi Komisije vnesli malo več zaupanja med podjetniškim sektorjem. Toda glede predloga v členu 1, točka (c), da bi moralo biti obdobje med dostavo blaga in prejemom prijave iz drugega pododstavka dve leti, menimo, da je obdobje precej kratko in ustvarja dodatne priložnosti za omejevanja področja uporabe in rezultatov predloga Evropske komisije.

Zato skupina PSE predlaga, da obdobje traja pet let, kar menimo, da je dovolj kratko za podjetniški sektor in dovolj dolgo, da davčne uprave dokončajo svoje delo. Poleg tega uvedba te točke (c) ni povezana niti s predlogi, od kdaj in kako bo začela veljati, kar menimo, da bo ustvarilo dodatne težave za države članice.

Upamo, da bo predlog podprt in bo obrodil pričakovane rezultate.

Bilyana Ilieva Raeva, *v imenu skupine ALDE.* – (*BG*) Komisar, gospa predsednica, gospe in gospodje, v razmerah gospodarske in finančne krize moramo podpreti Evropsko unijo v njenih prizadevanjih, da doseže učinkoviteje voden in uspešen davčni sistem.

Predlog Komisije za spremembo direktive o obdavčitvi prihrankov v drugih državah članicah ponuja priložnost za izboljšanje obstoječega sistema. Tisti v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta podpiramo razširitev njene uporabe na nove finančne instrumente in geografska področja. Evropski liberalni demokrati so predlagali vključitev ozemelj, ki imajo zlasti rahlo regulirane davčne sisteme, kot sta državi Delaware in Nevada v ZDA, in zagotovilo enake obravnave med državami članicami ter zmanjšanje upravnega bremena, ki je vključeno pri izvajanju direktive.

Toda komisar, temeljna razprava ostaja, ali odpraviti sistem obračunavanja davka pri viru v korist avtomatske izmenjave podatkov. S stališča liberalcev se postavlja vprašanje, kako bomo lahko povečali izterjavo davkov in da izvrševanje izmenjave informacij na koncu ne bo – dejstvo, ki so ga potrdile opravljene raziskave – preprečilo zlorabe davkov ali povečanja izterjave davkov, ampak bo samo odvzelo nekaterim državam članicam njihovo konkurenčno prednost. Obdavčitev pri viru ni le bolj učinkovita, pač pa ponuja večjo preglednost pri pobiranju davkov.

Trdno verjamem, da morajo države članice zadržati svojo avtonomnost, kadar gre za izbiro davčnega sistema. Skupina ALDE je predlagala primerjalno analizo dveh sistemov. Upamo, da bomo imeli rezultate Komisije vsaj do decembra 2010. Prav tako upamo, da bodo ti rezultati zagotovili podlago za prihodnje predloge Komisije o spremembi sistema obdavčevanja prihrankov v Evropski uniji.

Jutri glasujemo še za eno pomembno besedilo glede goljufij na področju DDV, ki se navezujejo na uvoze. Cilj te direktive je zagotoviti hitro izmenjavo ustreznih, kakovostnih informacij. V tem primeru je obdobje pet let za podjetniški sektor precej dolgo. Njen namen je tudi uvesti mehanizem deljene obveznosti. Medtem ko ščitimo davčne prihodke posamezne države članice, je pa vendar pomembno, da zagotovimo skupno odgovornost, kadar vsebujejo predložene informacije resne nepravilnosti ali se z njimi neupravičeno zamuja. Sicer tvegamo, da bomo uvedli nadaljnja škodljiva bremena za podjetja.

Upam, da bomo glasovali jutri za ta poročila.

Nils Lundgren, *v* imenu skupine IND/DEM. – (SV) Gospa predsednica, davčna utaja ni naša glavna težava, ko je svetovno gospodarstvo pretreseno do temeljev. Res je, da živimo z davčnimi goljufijami po vsej Evropi, ZDA in celem svetu. Res je, da imamo davčne oaze po vsem svetu, kjer lahko bogati ljudje in podjetja naložijo in pustijo denar. Toda to ni naš glavni problem danes. Osredotočenje na to je način za pobeg pred odgovornostjo.

Kar moramo sedaj storiti, če želimo še sploh imeti kakšne davčne osnove v prihodnosti, je, da se lotimo finančne krize. Zakaj se znajdemo v položaju, kot je ta? Predvsem zaradi dejstva, ker imamo sedaj brezlastniški kapitalizem. V praksi finančna podjetja, velike banke in večino velikih podjetij vodijo uradniki in ti uradniki lahko uvajajo bonuse, odpravnine in pokojnine, ki so vsi odvisni od dobičkov podjetja, ki ga ti ljudje upravljajo. Nič ni lažjega, kot povečati donosnost v kratkem roku in dobičke, ki jih ta podjetja ustvarjajo. To je samo stvar povečanja tveganja. Obstajajo številne študije o "Talebovih distribucijah", kot jih pogosto imenujemo, kjer lahko računate na strmo povečanje dobička, če bistveno povečate tveganje, in vsem je mogoče dati bonuse in druge ugodnosti, z drugimi besedami "postranske dohodke". Potem seveda tveganje postane realnost, toda ti, ki so vodili podjetje, so že odšli ali bodo morali oditi. Kupijo si grad v Franciji ali igrajo golf v Španiji. Ne smejo se nam smiliti, toda sistem je precej nevzdržen.

Poleg tega noben od akterjev nima pobud, da bi ta trend preprečil. Bonitetne agencije so odvisne od pridobivanja strank, toda strank ne bodo imele, če bodo rekle, da njihove stranke niso kreditno sposobne. Vlagatelji vedo, da obstajajo zajamčene vloge, in zato jim ni treba skrbeti glede tega, v katero banko bodo položili denar. Drugi akterji vedo, da se lahko sporazumejo z drugo stranko, in računajo na dejstvo, da so preveliki, da jim ne bi uspelo, medtem ko račun vedno poravnajo davkoplačevalci. To pomeni, da morajo države na začetku povedati, da ne bodo prevzele vseh tveganj. To je zelo težko storiti, vendar je treba. Na žalost ne verjamem, da bo Evropski parlament na tem sodeloval, toda vsem v tem parlamentu bi priporočal, da tako storijo.

Ieke van den Burg (PSE). - (*NL*) V nasprotju z mojo navado bom začela s politično izjavo, saj se mi zdita utaja davkov in izogibanje davkom v teh časih vse večje nezaposlenosti in neenakosti plač pravi škandal. Med volitvami bo postalo jasno, katere stranke si to resnično želijo.

Poročilo gospoda Hamona o obdavčenju prihodka od prihrankov je primer takega vprašanja. Vem, da je za komisarja težko, da bi dosegli resnični dogovor o tem v skladu s pravilom soglasja. Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu je drznejša, kot je zaslediti v predlogu Komisije, in to se odraža v vrsti sprememb, ki smo jih predložili.

Končna pripomba glede gospe Lulling, ki primerja sistem izmenjave informacij in sistem obdavčenja pri viru. Mislim, da to ni bistveno. Govorimo o vrzelih, ki so v zakonih obeh sistemov, in o točkah, na katere bi se morali osredotočiti. Ukrepi so bili sprejeti, toda potrebno je narediti več, kot predlaga to poročilo.

László Kovács, *član Komisije.* – Gospa predsednica, rad bi se vam zahvalil za vaše pripombe in mnenja, ki ste jih izrazili v tej razpravi. Veseli me, da Evropski parlament in Komisija delita stališča o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za boljši boj proti davčnim goljufijam in utajam v Evropski uniji, in zadovoljen sem s splošno podporo obema predlogoma.

Še enkrat se bi vam rad zahvalil za prednost, ki ste jo dali spisu o obdavčevanju prihrankov, in vašo podporo prizadevanjem Komisije za spodbujanje dobrega upravljanja na področju davkov. Doseganje hitrega napredka v razgovorih o spremenjenem predlogu je prav tako ena od prednostnih nalog češkega predsedstva. Zaradi mednarodne klime – finančne in gospodarske krize – je prav tako prednostna naloga držav članic.

Prepričan sem, da ko se bodo enkrat države članice strinjale o zapolnitvi vrzeli v direktivi o obdavčitvi prihrankov, je verjetno, da bo Svet prosil Komisijo, da posodobi na podoben način sporazume s petimi državami nečlanicami EU in 10 drugimi jurisdikcijami, ki sodelujejo v mehanizmu obdavčevanja prihrankov. Preuranjeno je danes napovedovati, kako bodo se odzvale na naš pristop. EU mora najprej doseči soglasen

dogovor interno. Toda ob upoštevanju napredka, doseženega v pogovorih na srečanju G20 o doseganju standardov OECD za izmenjavo informacij, sem tudi na tem področju optimist.

Kar zadeva poročilo gospoda Visserja, sem že prej povedal, da Komisija ne more sprejeti sprememb Parlamenta, toda zapisali smo si priporočila iz poročila. Zlasti potreba po boljšem usklajevanju med različnimi državami članicami, potrebno izboljšanje kakovosti izmenjanih informacij, potrebo, da se omogoči drugim državam članicam avtomatski dostop do določenih podatkov, ki so v podatkovnih bazah držav članic, in zahteva za uskladitev postopkov registracije in izpisa so ideje, ki jih Komisija trdno podpira. To je tudi razlog, zakaj bo Komisija do konca maja predložila izčrpen predlog za prenovo uredbe o upravnem sodelovanju, kamor bodo ti predlogi vključeni.

Za zaključek in kot sem že omenil nekajkrat je jasno, da ne obstaja ena sama in celovita rešitev za odpravo davčnih goljufij in davčne utaje. Predloga, o katerih smo danes razpravljali, sta dva velika koraka naprej na področju strategije za protidavčne goljufije na ravni EU.

Benoît Hamon, *poročevalec*. – (FR) Gospa predsednica, zelo bom kratek, ker sem prej kar nekaj časa govoril.

Najprej bi se rad zahvalil gospe Raevi in gospe Siitonen ter članom Parlamenta za njihove govore in prispevke k temu besedilu ter rad bi rekel gospodu Kovácsu, da mislim, da sem razumel, kaj je imel v mislih.

Toda menim, da bo jutri sporočilo Evropskega parlamenta glede vprašanja področja uporabe, bančne tajnosti in seznama davčnih oaz v veliko pomoč Svetu, zlasti če se bomo v prihodnosti morali pogajati o novih sporazumih s tretjimi državami.

Sedaj bi rad zaključil s kritiko – blago kritiko, če lahko dodam – ki jo je gospa Lulling namenila gospodu Kovácsu in meni. Kritizirala naju je, da mešava jabolka in hruške, čeprav je to storila zelo nežno. Dejal bi ji, da bo ta parlament jutri, medtem ko včasih pomeša jabolka in hruške, lahko razlikoval med splošnimi in zasebnimi interesi, in upam, da bomo tako prispevali k pospešitvi boja proti utaji davkov.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (*FR*) Gospa predsednica, želela sem besedo, da dam osebno izjavo. Gospod Hamon me je pravkar kritiziral, toda moram mu reči, da vidim, da on in komisar še vedno na žalost mešata jabolka in hruške. Prav tako mu moram reči, da je edini sistem, ki zagotavlja, da vsak davkoplačevalec plača svoje davke – kar je nekaj, kar vsi želimo – sistem davčnega odtegljaja, ker je sistem izmenjave informacij napaka. Ni deloval in ne vemo, kdo je kaj plačal, ker organi ne vedo, kako upravljati sistem.

To sem želela pojasniti.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v petek, 24. aprila 2009 ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) V razpravi o utaji davkov na področju obdavčevanja prihodkov od prihrankov in DDV bi rad pritegnil pozornost na naslednje zadeve.

- 1. Skupna utaja davkov v vseh davčnih pristojnostih Evropske unije znaša okrog 200 milijard evrov letno. To je več kot 2 % BNP držav članic in pomeni, da je javna poraba v državah članicah precej zmanjšana.
- 2. Zato je dobro, da nova direktiva zapolni vrzeli, ki so bile odkrite v davčni zakonodaji, in poskuša ob upoštevanju domišljije ljudi, ki se izognejo davkom, preprečiti razvoj novih strategij za izogibanje davčni zakonodaji.
- 3. Na dan je prišla zadeva davčnih oaz na ozemlju Evropske unije, prav tako odvisnih ozemelj držav članic EU. Sedanja finančna kriza je pokazala, da lahko odobravanje nejasne davčne zakonodaje, anonimnih transakcij in pomanjkanje sodelovanja na področju obdavčevanja zagotovi v kratkem roku dodatni prihodek za nekatere države in odvisna ozemlja, toda dolgoročno to zamaje finančni sistem in je lahko vzrok resne finančne krize.

Siiri Oviir (ALDE), *v pisni obliki.* – (*ET*) Izguba prihodka zaradi davčnih goljufij v vseh davčnih kategorijah znaša več kot 200 milijonov evrov na leto v EU, kar je enako skoraj 2 % BDP.

Milijarde evrov izgubljenega prihodka vsako leto zaradi davčnih goljufij vodijo k zmanjšanju dodatnih naložb v državah članicah EU in javnih odhodkov splošnega interesa, ki v smislu sedanje finančne krize znatno

zmanjšajo spodobnosti držav članic za reševanje težav, ki se pojavljajo na področju socialnih zadev, zdravstva in izobraževanja.

Boj proti davčnim goljufijam je izredno pomembna tema za EU in na tem področju moramo ohraniti našo vodilno vlogo. Samo tako bo mogoče doseči položaj, v katerem bodo pomembna finančna središča izven Evropske unije izvedla podobne ukrepe, kot so tisti, izvedeni v državah članicah.

Podpiram zamisel Evropske komisije, da bi ob pravilnem upoštevanju načela prostega pretoka kapitala, ki je navedeno v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, morali razmisliti o tem, da dodamo klavzule o preprečitvi poskusov rezidentov EU, ki so fizične osebe, da bi se izognili izvajanju direktive o prihrankih tako, da bi usmerili obresti, zaslužene v EU, preko davka prostih podjetij ali subjektov, ki so izven ozemlja EU ali ozemelj, ki imajo podobne ali enake ukrepe, kot so tisti, sprejeti na ravni EU.

Za davčne oaze je treba uporabiti politiko nične tolerance. Vsaka zamuda pri iskanju rešitev, ki zagotavljajo bolj pošteno in doslednejšo uporabo ukrepov na tem področju, je v današnjih gospodarskih razmerah neopravičljiva!

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FI*) Pregled direktive o obdavčevanju prihrankov je pomembni del prenove finančne arhitekture in predpisov finančnih trgov. Sedanja direktiva je brezupno zastarela. Zelo lahko jo je zaobiti, na primer z uporabo posredniških naložbenih podjetij, ki jih direktiva ne opredeljuje kot pooblaščene izplačevalce in ki zato ne spadajo v obveznost sodelovanja v sistemu izmenjave informacij. Enako je bilo mogoče urediti naložbene portfelje na tak način, da prihodek, ki je enak prihodku od obresti ostaja izven opredelitve kot rezultat "prepakiranja".

Reforma je poskus rešitve teh težav. Za rešitev težave s posredniki je Komisija razširila opredelitev pooblaščenih izplačevalcev tako, da vključuje fundacije in sklade. Obstajajo tudi načrti za vključitev novih, inovativnih produktov v direktivo, na primer raznih vrst polic življenjskih zavarovanj.

Veliko teže je vključiti ostale nove produkte. Na žalost je zelo nerodno določiti opredelitve, ki bi omogočile vključitev vseh prihodkov, ki bi se lahko primerjali s prihodkom od obresti kot plačila obresti, zlasti ko je relativno lahko ustvarjati nove produkte. V zvezi s tem bi morali obširno preučiti, kako je te produkte mogoče najbolje regulirati, preden se jih vključi v direktivo. Komisija namerava prav tako predložiti predlog za spremembo direktive o medsebojni pomoči, ki bo tudi vključevala reforme, povezane z avtomatsko izmenjavo informacij.

Za izogibanje utaji davkov je prav tako bistveno, da se tri države, ki so izvzete iz sedanjega sistema izmenjave informacij – Belgija, Luksemburg in Avstrija – vključijo v sistem, ki ga uporabljajo druge države. Rok, ki ga je za to predlagal poročevalce, to je leto 2014, bi moralo prejeti našo celovito podporo.

23. Profiliranje, zlasti na podlagi narodnosti in rase, pri protiterorističnih dejavnostih, izvrševanju predpisov, priseljevanju, carinskem in mejnem nadzoru (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je poročilo (A6-0222/2009) gospe Ludford v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, o profiliranju, zlasti na podlagi narodnosti in rase, pri protiterorističnih dejavnostih, izvrševanju predpisov, priseljevanju, carinskem in mejnem nadzoru [2008/2020(INI)].

Sarah Ludford, poročevalka. – Gospa predsednica, v zadnjem desetletju so bili uvedeni zakoni in prakse, ki omogočajo zadržanje in izmenjavo velike količine osebnih podatkov. Trenutno EU sama predlaga številne ukrepe, ki omogočajo profiliranje, tehniko zbiranja podatkov iz različnih virov, da se ustvari neka vrsta šablone, na podlagi katere se identificirajo tisti ljudje, katerih značilnosti, vedenje ali podobno se zdijo sumljivi in ki si zaslužijo nadaljnji pregled kot domnevni storilci kaznivega dejanja ali teroristi.

Bil je tudi narejen napredek v policijski dejavnosti proti napovednim in preventivnim pristopom, ki sicer imajo nekaj vrednost v določenih okoliščinah, a lahko vodijo do represivnih ukrepov proti nedolžnim ljudem, ki temeljijo na stereotipih, pogosto na podlagi rase ali religije.

Razlog, zakaj sem zaskrbljena glede profiliranja in rudarjenja podatkov, je ta, ker izhajata iz splošnega pravila, da morajo odločitve organov pregona temeljiti na osebnem ravnanju posameznika. Obstaja nevarnost, da je lahko nedolžna oseba predmet samovoljnih ustavitev, preiskav ali prekinitev na potovanju. Če izpostavljenost neke osebe kot osebe interesa ni ustrezno odpravljena, lahko sledijo dolgoročne omejitve, kot so zavrnitev vizuma ali vstopa, prepovedi zaposlovanja ali celo aretacije in pridržanja.

V svetu, kjer je mednarodna izmenjava podatkov vse večja, ima lahko identifikacija nekoga za osebo, zanimivo za varnost ali policijo, če ni preklicana, ne le neprijetne ali drage, ampak tudi grozne posledice. Spomnimo se samo kanadske žrtve mučenja Maherja Arrara – na čigar strašni izkušnji temelji film "Izročitev" – ki so ga izbrali po profiliranju na podlagi ljudi, ki jih je njegov brat naključno poznal; sam ni naredil nič narobe, da bi postal sumljiv, pa je vendar prebil sedem mesecev v mučilnem zaporu v Siriji.

Poročilo, ki vam ga predstavljam, je v veliki meri tako dobro zaradi prispevka poročevalcev v senci, katerim se toplo zahvaljujem. Oriše človekove pravice, varstvo podatkov in standarde za nediskriminacijo v poskusu podpreti dve temeljni načeli, ki jih mora izpolniti vsako profiliranje: represivne posledice morajo temeljiti na posameznem vedenju in upoštevati je treba načelo enakosti pred zakonom.

Za vsako profiliranje pravni ugovori niso osnovani. Vsi poznamo srhljivke, kjer mora psiholog narisati profil morilca; in če priča poda jasen opis, profil – na primer bančnega roparja: belec, moški, star 30 let – bi bilo neumno aretirati nekoga, ki je Azijec, ženska in okrog 50.

Najočitnejše tveganje profiliranja je tisto na podlagi narodnosti ali rase. Če policisti to vzamejo kot edino podlago za odločanje, koga bodo ustavili, preiskali ali aretirali, je to leno, zavajajoče sterotipiziranje, ki vodi do nezakonite diskriminacije manjšin.

Obstaja zaskrbljenost zaradi viktimizacije Romov, če se sledi temu načinu. V mojem mestu London je vpliv na mlade črnce vodil do strožjih smernic in zaščitnih ukrepov – od katerih pa nobeno, to je treba poudariti, ne bi smelo ovirati preiskave kaznivega dejanja, ki temelji na obveščanju.

Poleg skrbi glede legitimnosti se zelo sprašujem o učinkovitosti profiliranja. Če kar naprej iščemo osumljence na podlagi izgleda ali vedenja, nas lahko to odpelje stran od iskanja tistih, ki so zares nevarni. Obstaja tudi tveganje resničnih zločincev, ki se prilagajajo profilu tako, da uporabljajo ljudi nedolžnega izgleda kot tihotapce droge ali samomorilske napadalce ali s spreminjajo potovalne poti stran od tistih, ki so nadzorovane.

Prizadevanja za protiterorizem se osredotočajo na Azijce, zlasti na tiste pakistanskega izvora. 32 % britanskih muslimanov poroča, da so predmet diskriminacije na letališčih. Obstaja veliko tveganje, da bomo te ljudi odtujili in na koncu ne bodo hoteli sodelovati s policijo in konec koncev ovirali varnost.

Poročilo zahteva, da se evropska in nacionalna zakonodaja o profiliranju uskladi z obstoječo evropsko zakonodajo in mednarodnimi pogodbami. Če je mogoče, je treba vse zaščitne ukrepe za profiliranje združiti v enem pravnem instrumentu.

Poleg pravne presoje bi bilo treba opraviti še nadaljnje študije za sorazmernost in učinkovitost profiliranja. Agencija za temeljne pravice in evropski nadzornik za varstvo podatkov bi v skladu z njihovima pristojnostma morala igrati ključno vlogo pri teh študijah.

In če se profiliranje uporabi zakonito in pošteno kot sredstvo za prispevanje k ohranitvi varnosti, je treba vzpostaviti skladen in pravičen pravni okvir.

László Kovács, član Komisije. – Gospa predsednica, v imenu Komisije bi rad pozdravil pobudi Parlamenta, da postavi profiliranje, zlasti na podlagi narodnosti in rase, pri protiterorističnih dejavnostih, izvrševanju predpisov, priseljevanju, carinskem in mejnem nadzoru, v središče pozornosti na evropski ravni.

Ludfordovo poročilo predstavlja zelo dobro platformo, ki nadalje prispeva k temu vprašanju s tem, da uvede široko razpravo in predlaga, kako rešiti to težavo. Želel bi poudariti, da že sedanja zakonodaja o varstvu podatkov zagotavlja visoko raven varstva osebnih podatkov – vključno z občutljivimi podatki, kot so informacije o narodnosti ali rasi – in se uporablja ne glede na uporabljeno tehnologijo. Zato je očitno, da se splošna načela varstva podatkov uporabljajo za profiliranje kot eden izmed načinov obdelave podatkov.

Komisija trdno verjame, da je neupravičeno in nepotrebno etnično profiliranje nepoštena in prepovedana praksa, tudi ko je opravljeno v namene kazenskega pregona ali v povezavi s priseljevanjem, navadami in mejnim nadzorom in je v nasprotju s temeljnimi vrednotami Evropske unije.

V skladu s pomembnimi instrumenti, ki jih predlaga Komisija – kot so Zakonik o schengenskih mejah, Eurodac, SIS, VIS – je uporaba tehnik etničnega profiliranja nedovoljena. Na primer, kar zadeva mejni nadzor, določbe člena 6 Zakonika o schengenskih mejah zahtevajo, da mejni organi opravljajo preglede brez diskriminacije med potniki na podlagi rase, narodnosti, vere ali prepričanja.

Rad bi tudi omenil dejavnosti Agencije za temeljne pravice na tem področju. Agencija namerava predstaviti priročnik dobre prakse za boj proti etničnemu profiliranju in njegovemu preprečevanju. Komisija podpira

vključitev skupnega usposabljanja s Frontexom v delovni program agencije 2010, kjer se bi omenjeni priročnik lahko uporabljal. Komisija prav tako podpira vključitev projekta o izvajanju člena 6 Zakonika o schengenskih mejah, katerega namen je zbiranje podatkov, v delovni program agencije 2010.

Komisija pozdravlja raziskavo o manjšinah in diskriminaciji, ki je bila predstavljena včeraj. Oddelki o izvrševanju predpisov in mejnem nadzoru zagotavljajo prihodnje in pretekle podatke o izkušnjah etničnega profiliranja. Komisija bo seveda pazljivo preučila rezultate raziskave o manjšinah in diskriminaciji, ki bo objavljena po poglavjih skozi leto. Toda že sedaj lahko ugotovimo, da sta rasizem in ksenofobija še vedno prisotna pojava v Evropski uniji in da prizadevata življenja članov narodnostnih manjšin.

Komisija se strinja z osnutkom poročila, da se obdelava podatkov za statistične namene, vključno z narodnostjo, raso ali poreklom, lahko uporablja za identifikacijo posredne diskriminacije ali neupravičenih praks izvrševanja predpisov. Toda ta zorni kot je treba ustrezno oceniti. Zato Komisija preučuje možnost, da bi zahtevala od delovne skupine za varstvo podatkov iz člena 29, da pripravi mnenje o obdelavi osebnih podatkov za statistične namene, vključno z narodnostjo, raso ali poreklom.

Komisija prav tako podrobno spremlja dejavnosti Sveta Evrope o osnutku Priporočila o profiliranju. Komisija bo kmalu poslala zahtevo Svetu, da se jo pooblasti za pogajanja glede tega osnutka priporočila.

Kar zadeva potrebo po pravnem okviru, da se opredeli profiliranje, Komisija verjame, da je zadevna zakonodaja EU o upravljanju meja in varstvu podatkov primerna, da zaščiti temeljne pravice. In res zahteva, da mora vsaka dejavnost obdelave podatkov temeljiti na specifični, priznani pravni podlagi, in zlasti spoštovati načela nujnosti, sorazmernosti, omejitve namena in točnosti. Je predmet nadzora neodvisnih javnih organov. Trenutno okvir prav tako vsebuje stroge predpise glede obdelave občutljivih osebnih podatkov ali avtomatiziranih odločitev. Vsa ta načela prav tako veljajo za profiliranje kot enega od načinov za opravljanje obdelave osebnih podatkov.

Komisija se je obvezala – kot tudi sam – da se bo bojevala z rasizmom in ksenofobijo v največjem obsegu pooblastil, ki so ji bila podeljena s Pogodbami, in to vključuje primere, kjer rasizem pride od javnih organov. Komisija je odločena, da bo okrepila našo politiko za boj proti rasizmu in ksenofobiji v okviru stockholmskega programa, ki bi moral vključevati reševanje težav etničnega profiliranja.

Še enkrat v imenu Komisije pozdravljam osnutek poročila in se veselim njegovega sprejetja jutri na plenarnem zasedanju.

Claude Moraes, *v imenu skupine PSE.* – Gospa predsednica, socialdemokrati popolnoma podpiramo to poročilo in smo k njemu prispevali, ker mislimo, da je prvič v tem parlamentu, da je bila pravilno odprta politična, pravna in moralna razprava okrog etničnega profiliranja in njegovih učinkov na navadne ljudi.

Mislimo, da so napovedno profiliranje in rudarjenje podatkov vprašanja, ki so bila dolgo nepregledana in pozdravljam pozitivni pristop Komisije do tega, da je prepoznala problem in razumela možno neposredno diskriminacijo, ki jo lahko povzroči narodnostno profiliranje.

Socialdemokrati upamo, da če bo to poročilo jutri sprejeto, in po prihajajočem priporočilu Sveta Evrope o profiliranju, da bo dovolj političnega zagona za obravnavo tega vprašanja na najvišjih ravneh. Zakaj? Za moj volilni okraj London in zame osebno lahko rečem, da vem, kaj pomeni narodnostno profiliranje. Pomeni, da si redno zaustavljen in preiskan zaradi svojega izgleda in ne zaradi ustrezne obveščenosti, ustrezne policijske dejavnosti z ustreznimi uvedenimi postopki.

Taka vrsta profiliranja je zapravljanje sredstev. Z njo ni mogoče ujeti ne teroristov ne storilcev kaznivih dejanj. Kar povzroči, je, da cilja posredno ali neposredno na tiste, ki so ranljivi, ki imajo etnično ozadje, ki je pa napačno ozadje.

To lahko vodi – in mislim, da bi ljudje to morali razumeti – k preiskavam golega človeka in drugim zlorabam, kot smo lahko videli. Poročilo je pomemben korak naprej pri zaščiti ljudi pred nečim, kar je do sedaj bilo nepregledano, toda vesel sem, da je Sarah Ludford sedaj ta problem izpostavila v Parlamentu in to poročilo bomo jutri v celoti podprli.

Carl Schlyter, *v imenu skupine Verts/ALE.* – Gospa predsednica, rad bi se zahvalil Sarah Ludford za njeno poročilo. Kathalijne Buitenweg ne more biti tukaj, toda zastopal bom njena stališča.

Začeti moram z vprašanjem: kaj je terorist? Kakšno vrsto občutka teroristi ustvarjajo? Ustvarjajo negotovost. Teroristi prav tako povzročijo, da so vsi ranljivi, in jim preprečijo, da bi živeli svoje življenje, kot si želijo.

Potem pogledate protiteroristično zakonodajo s profiliranjem in vidite, da ustvarja negotovost in težave za ljudi, ki živijo svoja vsakodnevna življenja. Proti terorizmu se ne morete bojevati s protiterorističnimi zakoni, ki ustvarjajo enak občutek negotovosti.

Mislim, da je Evropsko sodišče bilo glede tega zelo jasno, ko je dejalo, da bi to bilo treba prepovedati. Vidimo, da ni niti učinkovito niti legalno. Carter Center v ZDA je pokazal, da ni bilo učinkovito. Nemška nadzorna shema za muslimane stare od 18 do 40 let v Nemčiji ni bila uspešna. To ne deluje in močno upam, da lahko odpravimo še zadnje izjeme, ki dovoljujejo letališčem in pristaniščem itd. uporabo teh neučinkovitih metod, zaradi katerih se ljudje počutijo slabo.

In kako lahko rečete, da boste imeli visoko raven varstva, če ljudje puščajo zgoščenke s podatki o 20 milijonih ljudeh v kavarnah in če vemo, kako lahko je vdreti v računalnike? To sem namreč počel kot otrok.

Zato menim, da je to poročilo pomembno. Svet mora prilagoditi svojo logiko in porabiti vire učinkovito ter ciljati na določene posameznike in se osredotočiti nanje, namesto se odločiti za etnično registracijo, ki popolnoma krši vse standarde človekovih pravic.

Emine Bozkurt (PSE). – (*NL*) Najprej se bi rada zahvalila baronici Ludford za dobro poročilo. Poročilo bi moralo biti še močnejše, toda predstavlja napredek v razpravi o tem predmetu.

Včasih je profiliranje lahko potrebno, toda taki primeri morajo biti jasno orisani in zaščiteni pred zlorabo. Možnosti za skladiščenje, izmenjavo in razlago informacij so se v zadnjih letih povečale hitreje kot potrebne omejitve, ki so si jih demokratične družbe zastavile zase v tem pogledu. Ameriške varnostne službe niso dobile boljših ali zanesljivejših informacij zaradi rudarjenja podatkov in preiskav, temelječih na profiliranju, ampak namesto tega najprej več delovne obremenitve. Varnostni agenti so informacije primerjali, kot da bi polnili kozarce z vodo iz gasilske cevi, z drugimi besedami, zelo neučinkovito.

Seveda pa so se profili, ki temeljijo na narodnosti, uporabljali leta, tudi če se na splošno imenujejo z drugim imenom. Celo jaz, ki sem visoka le 1,60 m, in torej po fizičnem izgledu precej neškodljiva, sem bila redno poklicana na stran na carini. Manjšo osebno vznemirjenje, toda mnogi ljudje, ki se natančno držijo zakonov, te izkušnje ne doživljajo redno, pač pa sistematično. Taki ljudje dobijo od naše družbe sporočilo, da so zmeraj osumljeni, manj vredni in nedobrodošli. S to metodo ne bomo ujeli pravih storilcev, ki prihajajo iz vsake skupine prebivalstva.

László Kovács, *član Komisije.* – Gospa predsednica, posredovanja raznih članov parlamenta kažejo pomen vprašanja profiliranja in spoštovanja temeljnih pravic ter pozornost, ki jo temu namenja Parlament.

Poročilo daje odlično sliko vprašanj, ki se postavljajo zaradi uporabe tehnik profiliranja, zlasti ko te temeljijo na narodnosti, rasi, nacionalnosti ali religiji za namene izvrševanja zakonov, priseljevanja ali mejnega nadzora.

Komisija podrobno spremlja – in bo spremljala še naprej – težave, ki jih povzroča uporaba profiliranja na splošno in zlasti v sektorjih, ki so izrecno navedeni v poročilu.

Komisija trenutno začenja s posvetovanjem o izzivih, ki jih postavljajo nove tehnologije za rudarjenje podatkov. Rezultati bi morali Komisiji zagotoviti elemente, ki bodo služili za presojo in jo usmerjali, ko bo naletela na težave, ki jih profiliranje lahko povzroči na področju pravosodja, svobode in varnosti.

Zadnji rezultati, ki jih je objavila Agencija za temeljne pravice o manjšinah in diskriminaciji v EU, katere je Komisija pozdravila včeraj, kažejo, da sta rasizem in ksenofobija stalna pojava v Evropski uniji in da prizadevata življenja naših manjšin.

Komisija mora pazljivo preučiti rezultate te raziskave, da bi se odločila za pot naprej. Spet pozdravljam osnutek poročila in veselim se njegovega sprejetja jutri na plenarnem zasedanju.

Sarah Ludford, *poročevalka.* – Gospa predsednica, zelo sem vesela pozitivnega odgovora komisarja. Mislim, da bodo nekatere stvari, o kateri je govoril, zelo uporabne – Agencija za temeljne pravice, smernice o etničnem profiliranju, sodelovanje Komisije s Svetom Evrope o njenem priporočilu in predlog, da je delovno skupino iz člena 29 mogoče prositi za smernice.

Rad bi prepričal Komisijo, da gre še dlje in se osredotoči na specifične težave profiliranja. Navsezadnje imamo priporočilo za profiliranje na mizi v kontekstu podatkov PNR, tako da so to posebne težave.

Rada bi se toplo zahvalila maloštevilnim toda izbranim kolegom, ki so prispevali k razpravi. Mislim, da sta dve stvari bili poudarjeni: najprej dejstvo, da lahko tako imenovani "varnostni" ukrepi ustvarijo negotovost

in, drugič, da so lahko zapravljanje virov in ne njihova uporaba. Torej tukaj govorimo o učinkovitosti in državljanskih svoboščinah.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v petek, 24. aprila 2009, ob 12.00.

24. Statistika o fitofarmacevtskih sredstvih (razprava)

Predsednica. - Naslednja točka je poročilo (A6-0256/2009) gospoda Barta Staesa v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane glede statistike o fitofarmacevtskih sredstvih [11120/2/2008 - C6-0004/2009 - 2006/0258(COD)].

Bart Staes, *poročevalec.* – (*NL*) Sedaj imamo pred seboj končni sporazum, ki smo ga izpogajali s Svetom in Komisijo, končni sporazum po prvi obravnavi, glede katerega smo v Parlamentu zavzeli trdna stališča in uvedli številne elemente, ki so z veliko večino dali trdno začetno izhodišče nasproti Svetu. Moram reči, da je bilo skupno stališče Sveta nekaj mesecev po naši prvi obravnavi precejšnje razočaranje. V njem ni bilo veliko pripravljenosti, da bi se sledilo našemu pristopu, in zato pogajanja s Svetom niso bila lahka.

Kljub temu smo naredili korak naprej in ozračje je bilo zelo konstruktivno. Tudi parlamentarna delegacija je bila močna skupina. V raznolikosti je prevladala skladnost. Mislim, da lahko rezultat predložimo na glasovanje s ponosom. V vsakem primeru prispevamo k temu in zagotavljamo osnovo, poleg dveh zakonov, ki sta že bila sprejeta o pesticidih, to je direktiva o trajnostni rabi in uredba o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet, vrsto instrumentov, ki se bodo uporabili pri dobrem upravljanju glede zagotavljanja podatkov preko statistike. To je torej po mojem mnenju osnova za parlamentarno zakonodajno delo, ki smo ga opravili.

Eden najpomembnejših dosežkov je dejstvo, da smo uspeli prepričati Svet, celo proti njegovi volji, glede dejstva, da smo kot osnovno opredelitev za pesticide vzeli opredelitev, ki jo je Parlament, v političnem soglasju s Svetom, predhodno vključil v direktivo o trajnostni rabi. To pomeni določeno doslednost in to je tudi pomembno za nadaljnjo uporabo.

Prav tako smo vključili zelo jasen sklic na splošni zakonodajni okvir o statistiki glede načina, kako bi statistika morala biti uporabljena, kako se z njo ravna in predvsem način, kako se bodo podatki obdelovali v prihodnosti, zlasti z vidika zaupnosti. Svoj cilj smo dosegli s tem, da morajo države članice zagotoviti znatne informacije o pesticidih in v obliki, ki je medsebojno primerljiva. Osebno bi bil rad šel še dlje, toda kar je bilo doseženo, je prvi korak.

Še en dosežek je nedvomno dejstvo, da ker smo vzeli kot našo osnovno opredelitev besedo "pesticidi" in opredelitev pesticidov, ki se uporablja v direktivi o trajnostni rabi, smo prav tako nato vključili koncept "biocidnih pripravkov". To je bila pomembna zahteva skupine Socialdemokratov v Evropskem parlamentu. To je dosežek. Iz uredbe in sedanjega političnega sporazuma izhaja, čeprav sporazum navaja, da se obvezujemo razširiti uredbo o statistiki in pesticidih, kot je odločeno sedaj, s konceptom "biocidnih pripravkov" ob času, ko zakonodaja obstaja in tudi – in to je bila nujna zahteva Sveta – po študiji vpliva.

Dobili smo večjo preglednost. Uspeli smo doseči, da se podatki morajo objaviti na spletu. Kot ste opazili – to je vedno stvar pogajanj, saj to je demokracija – nekaterih stvari nismo uspeli. Sam sem jih že omenil, vključno z dejstvom, da obstaja šibkejša formulacija glede nekmetijske rabe pesticidov: Na tej točki osnutek uredbe ne izpolnjuje popolnoma, kar je bilo doseženo ob prvi obravnavi. Vseeno je to stvar kompromisa.

Moram reči, da sme zelo hvaležen poročevalcem v senci. Bil je prijeten način sodelovanja. To je bilo za sedaj moje zadnje zakonodajno poročilo v tem zakonodajnem obdobju in upam, da bom lahko prispeval večji del tudi v naslednjem zakonodajnem obdobju.

László Kovács, *član Komisije.* – Gospa predsednica, Tematska strategija trajnostne rabe pesticidov, ki sta jo odobrila Evropski parlament in Svet januarja 2009, namerava dopolniti obstoječi zakonodajni okvir z obravnavo faze uporabe pesticidov, s ciljem zmanjšati vpliv pesticidov na človekovo zdravje in okolje.

Ta predlog je tretji zakonodajni steber strategije, skupaj z okvirno direktivo in Uredbo o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet, in je namenjen zagotavljanju zanesljivih podatkov za merjenje napredka Strategije.

Glavni cilj tega predloga je torej zagotoviti, da se v državah članicah zbirajo primerljivi in zanesljivi podatki in se pošljejo Komisiji, kar bo omogočilo izračun usklajenih kazalnikov tveganja in meritev napredka Tematske strategije.

Sporazum ob prvi obravnavi tega predloga med Svetom in Parlamentom ni mogel biti dosežen zaradi razlogov, povezanih z obsegom uporabe Uredbe in objavo rezultatov.

Zahvaljujoč intenzivnemu in uspešnemu trilogu ob drugi obravnavi in zlasti zaradi kompromisa poročevalcev in njihovih poročevalcev v senci so bile najdene rešitve za vsa vprašanja.

Komisija verjame, da je dosežen kompromis zelo razumen in rešuje vprašanja Parlamenta, ne da bi ustvaril nesorazmerna bremena za nacionalne uprave in podjetja in ga zato lahko podpre.

Komisija bi rada izkoristila to priložnost in se zahvalila poročevalcu, Bartu Staesu, za izjemno delo na tako zapletenem predlogu, za njegovo potrpežljivost in konstruktivno izmenjavo mnenj s Komisijo. Na podlagi tekočega kompromisa je Komisija prepričana, da je mogoče med Evropskim parlamentom in Svetom doseči sporazum o tem pomembnem predlogu ob drugem branju, da se zagotovi uspeh Tematske strategije o trajnostni rabi pesticidov.

Anne Laperrouze, *v imenu skupine ALDE*. – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, na plenarnem zasedanju 2009 smo sprejeli dve zakonodajni besedili o trajnostni rabi pesticidov in o postopkih za trženje fitofarmacevtskih sredstev. Pogajanje o teh besedilih je bilo burno in je omogočilo resnični napredek pri varovanju človekovega zdravja in okolja.

Toda ti dve besedili ne bi bili brez tega nič. Ta uredba omogoča izvrševanje ostalih dveh. Komisar, spomnili se boste, da je ta statistika potrebna, da se razkrije, koliko novih sredstev prihaja na trg in kako narašča njihova uporaba ter predvsem, da se izračunajo kazalci tveganja, ki so opredeljeni v poročilu o trajnostni rabi pesticidov.

Prav tako bi rada poudarila, da smo po mojem mnenju ne le dosegli ravnotežje med potrebnim prenosom podatkov in njihovo zaupnostjo, ampak tudi vzpostavili sorazmerne upravne zahteve, ker to skrbi uporabnike.

Kar zadeva biocide, je pomembno poudariti, da bi jih to besedilo moralo čez čas zajeti v skladu z rezultati študije vplivov.

Preučili smo nekmetijske komercialne uporabe pesticidov. Za sedaj je lahko vsaka ocena njihovega obsega samo približna. Iz tega razloga bodo pilotne študije, ki jih mora opraviti Evropska komisija, zelo poučne.

Na koncu se želim zahvaliti našemu poročevalcu, ki nas je podpiral skozi pogajanja in je bistveno prispeval k dosegu sporazuma.

Bart Staes, *poročevalec.* – (*NL*) Mislim, da je bilo vse izrečeno. Ta sporazum je dober in upam, da bo sprejet jutri zjutraj.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v petek, 24. aprila 2009, ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Kot je navedeno v Šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti, je Evropska unija priznala potrebo po doslednejšem zmanjšanju vpliva, ki ga imajo pesticidi tako na okolje kot zdravje ljudi. Ta uredba o statistiki fitofarmacevtskih sredstev bo odpravila obstoječe pomanjkljivosti glede uporabe pesticidov v državah članicah.

Nastala je iz podatkov, ki jih je predložila Komisija o rabi in prodaji pesticidov, da moramo imeti na ravni Skupnosti usklajeno metodo za zbiranje statistike od faze dajanja sredstev na trg in prav tako od proizvajalcev.

Vsi se zavedamo, da je treba na ravni Evropske unije vzpostaviti doslednejši zakonodajni okvir, ki bo urejal rabo pesticidov. Zato želim poudariti, da pozdravljam oblikovanje skupnega okvira za sistematično pripravo statistike Skupnosti glede dajanja pesticidov na trg in njihove rabe, v skladu z načelom subsidiarnosti.

25. Sklepi o nekaterih dokumentih: gl. zapisnik

26. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

27. Zaključek seje

(Predsednica je razglasila, da se je seja zaključila ob 23.05)